

Gävle kommun

Årsredovisning 2019

Gävle
KOMMUN

Innehållsförteckning

3	Kommunstyrelsens ordförande	57	Ekonomiska rapporter	86	Kommunens nämnder, bolag och övriga innehav
4	Kommundirektören	58	Ordlista och definitioner	87	Kommunstyrelsen
5	Förvaltningsberättelse	60	Redovisningsprinciper	90	Utbildningsnämnden
6	Översikt av verksamhetens utveckling	63	Resultaträkningar	93	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
10	Den kommunala koncernen	64	Balansräkningar	96	Omvårdnadsnämnden
12	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	65	Kassaflödesanalyser	98	Socialnämnden
19	Händelser av väsentlig betydelse	66	Noter	101	Kultur- och fritidsnämnden
20	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	76	Sammanställning koncernen	104	Samhällsbyggnadsnämnden
24	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	78	Drift- och investeringsredovisning	108	Jävsnämnden
46	Balanskravsresultat	79	Nämndernas resultat	109	Överförmyndarnämnden
47	Väsentliga personalförhållanden	80	Finansförvaltningens resultat	111	Valnämnden
55	Förväntad utveckling	81	Nämndernas investeringar	112	Gemensam nämnd för verksamhetsstöd
		82	Försäljning av anläggningstillgångar	113	Revisorskollegiet
		82	Exploateringsverksamheten	115	Gävle Stadshus AB
		83	Koncernens investeringar	116	Gävle Energi-koncern
		84	Finansiering av kommunens löpande verksamhet	119	AB Gavlegårdarna
		84	Intäkternas fördelning	121	Gavlia koncern
		84	Kostnadernas fördelning	124	Gävle Hamn AB
		85	Kostnad för den kommunala servicen/invånare	127	Gävle Parkeringsservice AB
				129	Gävle Vatten AB
				131	Övriga Innehav
				138	Övrigt
				139	Kommunfullmäktiges ärenden 2019
				141	Rapportering nämnder och bolag
				142	Revisionsberättelse

Framtidstro och tillit i ett växande Gävle

2019 har varit ett år där vi kunnat se att Gävle är, och utvecklas till, en alltmer attraktiv stad att leva och verka i. Ett kvitto på denna utveckling är en fortsatt befolkningstillväxt och spännande företagsetableringar. Vi har också på ett väldigt tydligt sätt kunnat se början på det demografiska skifte som sker i samhället. Det är en stor framgång att både fler barn föds och att fler äldre lever allt längre. Samtidigt växer inte de i arbetsför ålder lika snabbt och lika mycket. Vi ska givetvis både nu och framåt möta den nya tidens demografi på allra bästa sätt med de resurser vi har till vårt förflöende. Det är kommunens kärnuppdrag.

Den kommunala ekonomin måste klara att hantera denna stora expansion av välfärden kommande år, med stora investeringar i förskolor, skolor och äldreboenden under en lång tid framöver. I det korta perspektivet kan det kännas påfrestande. Men det kräver ordning och reda i ekonomin och samtidigt ett långsiktigt ansvarstagande. Det finns stora utmaningar i att hålla kostnadsutvecklingen nere, fullfölja det omställningsarbete som pågår inom flera verksamheter och samtidigt bygga ut och stärka kvaliteten i välfärden där det behövs. Men något alternativ till att hantera en utbyggd välfärd finns inte. Vi ska klara även detta.

Åsa Wiklund Lång

Åsa Wiklund Lång (S)
Kommunstyrelsens
ordförande

Utöver utmaningen att finansiera en utbyggd välfärd är kompetensförsörjningen av densamma en av de stora uppgifter vi arbetar med. Vi behöver vara en attraktiv arbetsgivare för de som redan arbetar hos oss men vi behöver också attrahera nya medarbetare.

Ett viktigt arbete som har påbörjats under året är vår ambition i att bli en mer äldrevänlig kommun, i enlighet med Världshälsoorganisationens modell. Seniorers upplevelser och behov i Gävle ska i större utsträckning få genomslag i vår kommun. Det kommer inte bara att gynna den äldre befolkningen, det gynnar oss alla.

Trygghetsfrågorna har också stått högt på agendan. Vi har under året inlett arbetet med trygghetsplaner där medborgarna involveras i att kartlägga och beskriva vilka åtgärder som behövs för att få tryggare stadsdelar och tryggare invånare. Vi kommer att fortsätta detta arbete under kommande år så att både tryggheten och tilliten kan öka i hela vår kommun.

1 000 fler i arbete är målsättningen som vi arbetar med för att ge rätt stöd till de personer som idag står utanför arbetsmarknaden. Att fler arbetar är en förutsättning för att klara välfärden framåt. Även näringslivets förutsättningar att verka och växa har stor inverkan på våra tillväxt- och sysselsättningsmöjligheter. Med en ny

inköps- och upphandlingsorganisation och ett stärkt arbete för bättre näringsklimat ska företagens förutsättningar stärkas.

Gävle kommun har en hög miljöprofil. Vår målsättning är att bli en klimatneutral kommun till år 2035 och vår ambition är att fortsätta vara en av Sveriges bästa miljökommuner. Det gör oss till en ännu mer attraktiv stad. Men framförallt så bidrar alla de insatser som vi gör inom ramen för vårt klimat- och miljöarbete till en mer hållbar planet med en sund livsmiljö. Både för oss som bor här nu, men särskilt för våra barn och barnbarn.

Detta är bara några exempel på hur vi på olika sätt tar ansvar för kommunens utmaningar, men också drar nytta av våra möjligheter. I förändring föds ny kreativitet. I förändring föds nya idéer. Vi vill ta till vara kraften i både det politiska ledarskapet, i hela vår koncern och i alla medarbetares kompetens där vi alla, i våra olika roller, tar ansvar och har höga förväntningar på varandra.

Jag vill avsluta med att rikta ett stort tack till alla medarbetare i Gävle kommun. Ni är alla en stor del av det vi är så stolta för i våra verksamheter. Ett tack också till alla samarbetspartners, näringsliv, föreningsliv och alla andra som på olika sätt bidragit till att göra ett bra Gävle ännu bättre!

Ett år av förändringar

Vår utblick och våra prognoser har under många år visat den utmaning våra verksamheter och vår ekonomi står inför inom välfärdsområdet. Att utmaningen nu nått Gävle syntes tydligt 2019.

Utmaningen styrs av flera faktorer: bland annat urbanisering, andelen invånare i arbetsför ålder jämfört med barn, unga och äldre med vårdbehov, men också den ambition kommunen har av att öka kvaliteten och volym av tjänster och service. Det gap som uppstår mellan behov, tillgängliga medel och ambition måste lösas genom nya arbetssätt, teknikutveckling, ökat kundperspektiv och genom involverande av fler aktörer. Under året har vårt interna fokus varit att utveckla detta arbete vidare.

För att bättre kunna möta de kommande utmaningarna, och genomföra kommunens uppdrag och den politiskt beslutade kommunplanen, verkställde vi en ny förvaltningsorganisation från 1 januari 2019. Den nya organisationen bygger på en förvaltning indelad i fyra sektorer kopplad till kommunens kärnverksamheter: ledning (Styrning och stöd Gävle), utbildning (Utbildning Gävle), välfärdstjänster och arbetsmarknad (Välfärd Gävle) och kultur, fritid och samhällsbyggnadsverksamhet (Livsmiljö Gävle). En förvaltning innebär också andra fördelar, till exempel en tydlig arbetsgivare där HR-frågorna och alla medarbetare kan hanteras utifrån ett gemensamt synsätt och en gemensam arbetsgivarpolitik.

Den nya organisationen har gett oss förutsättningar för nya arbetsmodeller och färre inbyggda gränssnitt med bättre möjligheter att möta kommuninvånarna och våra kunder i alla åldrar och behov. Arbetet kommer vara en ständig utvecklingsprocess framåt tillsammans med kunder, invånare och medarbetare.

I och med den nya valperioden påbörjades arbetet

med en ny styrmodell. I sin grund bygger den på tillitsbaserad styrning med ett fåtal kommunkoncernövergripande mål där respektive nämnd och bolagsstyrelse får ett större ansvar för nedbrytning av mål och styrsignaler i den egna verksamheten. För förvaltningen med sektorer som arbetar mot en eller flera nämnder har den nya modellen inneburit att processinriktat arbetssätt för styrning och stödprocesser tagits fram. Färre men tydligare mål och en löpande budgetprocess där månatlig uppföljning är en bärande del har också gett tydligare gränssnitt mellan politisk styrning och förvaltningens och bolagskoncernens verkställande.

Som ett genomgående tema har förvaltningen också under året fortsatt arbetet med tillitsbaserat arbetssätt. Att genomföra det fullt ut kommer naturligtvis ta tid men genom att i alla sammanhang framhålla var våra viktiga uppdrag utförs; i första linjen, kommer vi uppnå större kundnytta och högre medarbetarinflytande.

Ekonomi i balans

Den stora välfärdsutmaningen syntes tydligt under året inom de tre välfärdsnämnderna. Ett stort arbete genomfördes därför i sektorn för att tolka och genomföra uppgiften gränsoverskridande över nämnderna med nya arbetsmetoder. Det har inneburit en stor omställning och effekterna kommer att synas ännu tydligare under kommande år.

Ett större åtgärdspaket genomfördes i hela förvaltningen på uppdrag av kommunstyrelsen under hösten och omfattade upphandling, inköp, lokalanpassning, avtalsöversyn, utökad föreningsdrift, verksamhetsutveckling, personalplanering, översyn

av investeringar och genomgång av taxor och avgifter. Arbetet fortsätter även 2020.

En viktig faktor för att klara välfärdsuppdraget framåt är förstas fortsatt hög tillväxt. Även under 2019 har Gävle haft en god befolkningsökning, närmare 1000 personer, vilket går mot målet 120 000 invånare år 2030. Under verksamhetsåret färdigställdes 192 bostäder, vilket inte når vårt mål på 800 nya bostäder per år till 2030. Detta ställer krav på en ännu högre takt de närmaste åren i form av planer, byggbar mark, effektiv och serviceinriktad ärendehantering.

För att klara det viktiga sysselsättningsmålet, bristen på kompetens och fler arbetstillfällen, har den nya näringslivsavdelningen tagit form under året där upphandling nu ingår efter det att Gävle kommun lämnat Inköp Gävleborg. Arbetet med Microsofts etablering har varit en del i arbetet mot 11 000 nya arbetstillfällen till 2030.

Utvecklingen av befolkning, företag, arbetstillfällen och attraktiva bostäder är en förutsättning för att klara välfärdsuppdraget!

Men inget vore möjligt utan de goda arbetsinsatser som görs av medarbetarna i kommunens alla verksamheter. Tack för er insats!

Göran Arnell
Kommundirektör

Förvaltningsberättelse

Översikt av verksamhetens utveckling

Fem år i sammandrag

Koncernen (mnkr)	2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter/skatteintäkter/statsbidrag	10 030	10 145	9 316	9 248	9 074
Kostnader/avskrivningar	-9 454	-9 282	-8 679	-8 417	-8 060
Finansnetto/Skattekostnad/Minoritetsintresse	-106	-144	-127	-139	-161
Årets resultat	470	719	510	692	853
Materiella och immateriella anläggningstillgångar	15 446	14 618	13 917	13 041	12 441
Finansiella anläggningstillgångar	801	1 204	1 222	1 223	1 265
Omsättningstillgångar	1 829	1 220	1 225	1 284	1 269
Summa tillgångar	18 076	17 042	16 364	15 548	14 975
Eget kapital	8 086	7 747	7 030	6 520	5 747
Långfristiga skulder, Avsättningar, Minoritetens andel	7 866	7 122	7 051	7 323	7 638
Kortfristiga skulder	2 124	2 173	2 283	1 705	1 590
Summa eget kapital och skulder	18 076	17 042	16 364	15 548	14 975
Soliditet 1	44,7%	45,5%	43,0%	41,9%	38,4%
Solditet 2	34,2%	33,8%	30,4%	28,5%	23,6%
Skuldsättning per invånare, kr	99 589	94 973	95 722	92 826	96 346
Självfinansieringsgrad kommunal verksamhet, årlig	92,0%	76,0%	97,0%	107,0%	82,0%
Investeringar, netto	1 672	1 598	1 639	1 481	1 329
Antal anställda*	8 222	7 741	7 468	7 365	7 294

* ny beräkningsgrund 2019

Kommunen (mnkr)	2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens nettokostnader	-5 805	-5 785	-5 383	-5 129	-4 938
Skatteintäkter och statsbidrag	6 015	5 802	5 612	5 413	5 067
Finansnetto	106	111	76	86	85
Extraordinärt	0	0	0	0	0
Årets resultat	316	128	305	370	214
Anläggningstillgångar	10 926	9 565	9 457	9 308	9 296
Omsättningstillgångar	2 177	2 102	1 949	1 350	1 436
Summa tillgångar	13 103	11 667	11 406	10 658	10 732
Eget kapital	5 207	4 891	4 763	4 458	4 088
Långfristiga skulder	6 067	4 923	4 830	5 116	5 509
Kortfristiga skulder	1 829	1 853	1 813	1 084	1 135
Summa eget kapital och skulder	13 103	11 667	11 406	10 658	10 732
Antal anställda vid årets slut*	7 558	7 358	7 060	6 889	6 773
Nettokostnader förändring föregående år	0,4%	7,5%	5,0%	3,9%	4,2%
Skatteintäkter förändring föregående år	3,7%	3,4%	3,7%	6,8%	4,6%
Resultat/skatteintäkter	5,3%	2,2%	5,4%	6,8%	4,2%
Soliditet 1	39,7%	41,9%	41,8%	41,8%	38,1%
Soliditet 2	45,3%	42,1%	41,1%	38,7%	32,1%
Invånare vid årets slut	102 418	101 455	100 603	99 788	98 877
Utdebitering, kr	22,26	22,26	22,26	22,26	22,26
Skatteunderlag mnkr, taxeringsår	21 680,3	21 060,9	20 244,3	19 283,6	18 502,1
Skattekraft per invånare, tkr, taxeringsår	213,7	209,3	202,9	195,0	188,2
Förmögenhet per innevånare tkr	50,8	48,2	47,3	44,7	41,3

Kommentarer till 5 år avseende väsentlighet

För fjortonde året i rad visar kommunkoncernen en stabil resultatutveckling. Resultatet efter skatt uppgick till 380,5 (718,9) mnkr, varav kommunen 315,9 (127,8) mnkr, Gävle Stadshuskoncernen 199,4 (636,3) mnkr och övriga innehav och koncernjusteringar -134,8 (-45,2) mnkr.

Årets resultat – kommunens nämnder

Kommunens resultat för 2019 uppgick till 315,9 (127,8) mnkr. Det är ett betydligt bättre resultat än föregående år. Kommunen uppnår nästan det finansiella resultatmålet motsvarande 2 procent av intäkter från skatter, generella bidrag och utjämningsystem. Överskottet uppgick till 1,9 (0,3) procent, att jämföra med åren 2015–2017 då överskottet samtliga år legat inom intervallet 3,2–4,3 procent.

I resultatet ingår jämförelsestörande poster med 262,9 (133,7) mnkr. Exploateringsresultatet uppgick till 192,5 (62,0) mnkr, realisationsresultatet var 8,6 (48,1) mnkr. Kommunens resultat exklusive realisations- och exploateringsresultat uppgick till 114,8 (17,7) mnkr.

Kommunen klarar balanskravet. Resultatet enligt balanskravsutredningen uppgår till 307,2 (79,7) mnkr.

Skatteintäkter, generella bidrag och utjämnning uppgick sammantaget till 6 015,4 (5 801,8) mnkr, en ökning med 213,6 (189,4) mnkr.

Kommunens nämnder uppvisar tillsammans ett resultat, exklusive realisations- och exploateringsresultat, på -47,4 (-32,1) mnkr. Störst avvikelse noteras för de tre välfärdsnämnderna Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnd -32,6 mnkr, Socialnämnd -36,4 mnkr och Omvårdnadsnämnd -30,0 mnkr.

Årets resultat – Gävle Stadshuskoncernen

Årets resultat efter finansnetto uppgick till 290,8 (678,4) mnkr. En försämring med 387,1 mnkr från föregående år främst beroende på reavinst uppgående till 417,2 mnkr avseende försäljning under 2018 av ett

fastighetsbestånd ägt av AB Gavlegårdarna. Justerat resultat exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 290,8 (261,2) mnkr. Rörelseresultatet uppgick till 412,5 (806,9) mnkr. Rörelseresultatet är förbättrat för Gävle Energi, Gavlegårdarna och Gavlia-koncernen, medan övriga koncernföretag har ett sämre rörelseresultat än föregående år.

Finansnettot uppgick till -121,7 (-128,6) mnkr. Det förbättrade räntenettet beror främst på lägre räntenivåer på upplåningen i koncernen.

Avkastningskrav enligt ägardirektiv:

- AB Gavlegårdarna skall enligt ägardirektivet uppnå en direktavkastning på 4 procent, utfallet för 2019 blev 3,8 procent. Det innebär att resultat efter finansiella poster uppgick till 92 mnkr att jämföra med budget 90 mnkr.
- Gävle Parkeringservice redovisade en förlust på -0,2 mnkr att jämföra med ägardirektivets krav på 1,0. Avvikelsen beror på kostnader av engångskaraktär.
- Gävle Stadshus AB, Gävle Energi AB, Gavlia-koncernen, Gävle Hamn AB uppfyller resultatkraven i ägardirektiven.

Årets resultat – övriga verksamheter

Resultaten efter finansnetto i de övriga verksamheterna uppgick tillsammans till -29,4 (1,5) mnkr, en resultatförändring med -30,9 (-19,4) mnkr. Resultaten beräknas så att endast ägda andelar av räkenskapsposterna tas med i koncernredovisningen. I övriga verksamheter ingår tre kommunalförbund, sex intressebolag samt Gävle Vatten.

Gävle Vatten redovisar en förlust på -34,3 mnkr efter finansiella poster och -26,5 mnkr efter skatt. Förlusten är redovisad mot eget kapital då inget överuttag finns. Över- och underuttag arbetas in i bolagets ekonomiska plan och avgiftsuttaget balanseras mot verksamhetens kostnader. För att erhålla en ekonomi i balans har Gävle kommunfullmäktige beslutat om stegvisa taxeeökningar åren 2020–2022. Soliditeten har försämrats från 6,8 procent till 2,6 procent.

Gästrike Återvinnar-koncernen redovisar en förlust på -11,1 (-9,2) mnkr varav -6,7 (-5,6) mnkr belastar Gävle kommunkoncern i förhållande till ägd andel. Den redovisade förlusten beror på det negativa resultatet i Gästrike Ekogas. För att delvis möta de kostnadsökningar som förbundet stod inför beslutades tidigare om en taxeeökning på 2 procent. Inför 2018 tecknades ett treårigt avtal för behandling av restavfall vilket innebar en nästan fördubblad kostnad. Detta innebär att förbundets kostnader ökat mer än vad taxehöjningen genererade i intäkter.

Gästrike Ekogas AB redovisar en total förlust på -17,7 (-15,9) mnkr varav -14,2 (-12,7) mnkr belastar Gävle kommunkoncern. Delvis beror det lägre resultatet på rådande konkurrenssituation som uppstår på grund av import av subventionerad dansk biogas. Bolaget har under året ökat sin omsättning främst beroende på ökad försäljning av fordonsgas. Bolaget fick under året tillstånd av etablering av ytterligare en tankstation i Gävle. Under 2020 kommer ökade leveranser att ske till Gävles stadsbussar.

Bomhus Energi AB, som ägs till 50 procent, redovisar en vinst enligt ägd andel på 5,5 (16,6) mnkr och har producerat 781 (967) GWh el utöver hetvatten för fjärrvärme och processånga.

Svenska kommunförsäkrings AB och Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB redovisar totalt ett resultat på 0,6 (-2,9) mnkr. Kommunfullmäktige beslutade 2018-06-18 att uppdraga till styrelsen i Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB att utifrån affärsmässiga förutsättningar avveckla Gävle kommuns ägande i bolaget genom likvidation eller försäljning. Under året har beslut tagits att likvidera bolaget och i december 2019 avyttrades dotterbolaget Kommungaranti Reinsurance S.A. Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att upprätta ett förslag för framtida hantering av kommunens pensionsmedel.

Koncernen – finansiell analys

Koncernens tillgångar har under den senaste femårsperioden ökat med 21 (17) procent. Gävle kommun är inne i ett expansivt skede med en kraftig tillväxt. I

allt väsentligt är det investeringarna i infrastruktur, fastigheter och lokaler som svarar för ökningen. Av den totala balansomslutningen svarade anläggningstillgångarna för 90 (93) procent och omsättningstillgångarna för 10 (7) procent.

Finansieringsstrukturen – relationen mellan skulder och avsättningar samt eget kapital har i stort varit oförändrad sett över femårsperioden.

Vid utgången av 2014 stod eget kapital för 33,6 procent och vid utgången av 2019 för 44,7 procent av finansieringen. Den förhållandevis kraftiga tillväxten har därmed kunnat ske med en oförändrad balans mellan de olika finansieringskällorna, vilket innebär att koncernens tillväxt i ekonomiska termer skett under kontrollerade former och den finansiella stabiliteten har upprätthållits

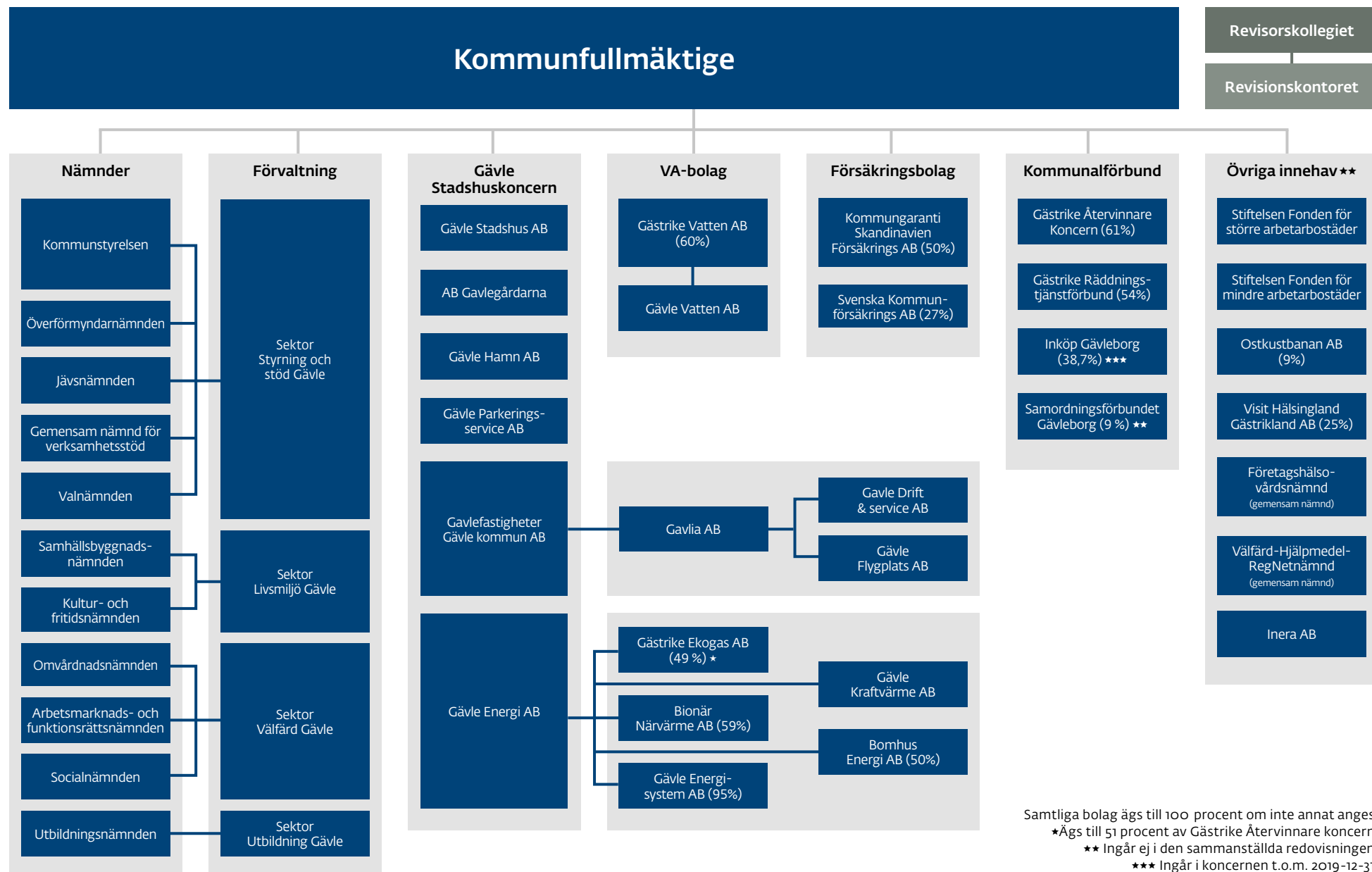
Investeringar, finansiering och likviditet

Koncernens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 1 672,0 (1 598,4) mnkr. Inom primärkommunen gick huvuddelen till infrastruktursatsningar och kärnverksamheter inom skola, vård och omsorg. I bolagskoncernen fördelades investeringarna främst på infrastrukturella hamninvesteringar, privata bostäder, förskolor, bredband, elnät samt fjärrvärme.

Av kassaflödesanalyserna framgår att den löpande verksamheten inklusive förändringar i rörelsekapital inte genererade ett kassaflöde som var tillräckligt stort för att finansiera koncernens investeringar. Under år 2019 genererade koncernens verksamhet ett kassaflöde på 1 068,7 mnkr och investeringsverksamheten uppgick till 1 323,5 mnkr. Nyupplåning har skett med 705,3 mnkr för finansiering av årets och kommande investeringar. Under perioden 2014-2018 har koncernen varje år haft högre amorteringstakt än vad nyupplåning varit.

Den kommunala koncernen – Legal struktur 31 december 2019

Kommentarer till den legala strukturen

Nämnd/bolag	Verksamhet
Kommunstyrelsen	Leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet.
Överförmyndarnämnden	Utöva tillsyn över godemän, förvaltare och förmyndare för myndiga personer som inte själv kan ta tillvara sin rätt eller omyndiga barn som missgynnas ekonomiskt eller rättsligt.
Jävsnämnden	Tillsyn, beslut och övrig förekommande myndighetsutövning där samhällsbyggnadsnämnden inte får utöva myndighetsutövning.
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	Samverkan av administrativ art, t ex IT-relaterad, för de kommuner som ingår i nämnden.
Valnämnd	Följa valdistriktsindelningen och verka för att upprätthålla ett högt valdeltagande under goda demokratiska former.
Samhällsbyggnadsnämnden	Kommunal fysisk planering av detaljplaner, strandskydd, geografisk information, allmänna platser, vägar, trafik och fritidsbåtsleder.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsverksamhet. (Konserthus, bibliotek, simhallar, kulturskolan med flera)
Omvårdnadsnämnden	Vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta personer utifrån gällande lagstiftning.
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Kommunal vuxenutbildning, LSS, Omsorg, stöd och boende för personer med funktionsnedsättning, arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd.
Socialnämnden	Individ- och familjeomsorg såsom familjerätt, barn- och ungdomsvård, missbruks- och beroendevård och familjerådgivning.
Utbildningsnämnden	Förskola, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.
Gävle Stadshus AB	Äger och förvaltar aktier och andelar i bolag som verkar inom Gävle kommuns kompetensområde samt övergripande samordna de kommunala bolagens verksamheter.
Gävle Energikoncernen	Bedriva produktion och distribution samt köp och försäljning av el, värme, kyla, gas, tele- och datakommunikationstjänster.
AB Gavlegårdarna	Allmännyttig bostadsverksamhet, genom att bygga och förvalta hyresbostäder.
Gavliakoncernen	Äga, förvalta lokaler för kommunala verksamheter samt tillhandahålla tjänster inom markentreprenader, barmarksunderhåll, snöröjning och parkunderhåll.
Gävle Hamn AB	Äga och förvalta mark, infrastruktur och magasin i syfte att utveckla industriell verksamhet i och i anslutning till Gävle kommuns hamnområde samt svara för oljehamns- och kemikalieverksamheten inklusive driften av kajanläggningar.
Gävle Parkeringservice AB	Övervakar och bedriver parkeringsverksamhet i enlighet med Gävle kommuns parkeringspolicy samt äga parkeringsanläggningar.
VA-bolag	Äga och förvalta den allmänna VA-anläggningen i Gävle kommun
Svenska kommunförsäkrings AB	Försäkringsrörelse avseende sak, ansvars- och förmögenhetsskada.
Kommunalförbund	Ansvarar för renhållning, räddningstjänst och upphandlingar.

Privata utförare anlitas på områden för vård, skola och omsorg. Av kommunens totala verksamhetskostnader avser 18,8% (17,5)% köpta tjänster av privata utförare. Det är en ökning med 1,3% jämfört med 2018. Av köpta tjänster avser cirka 52% vård och omsorg.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsbeskrivning

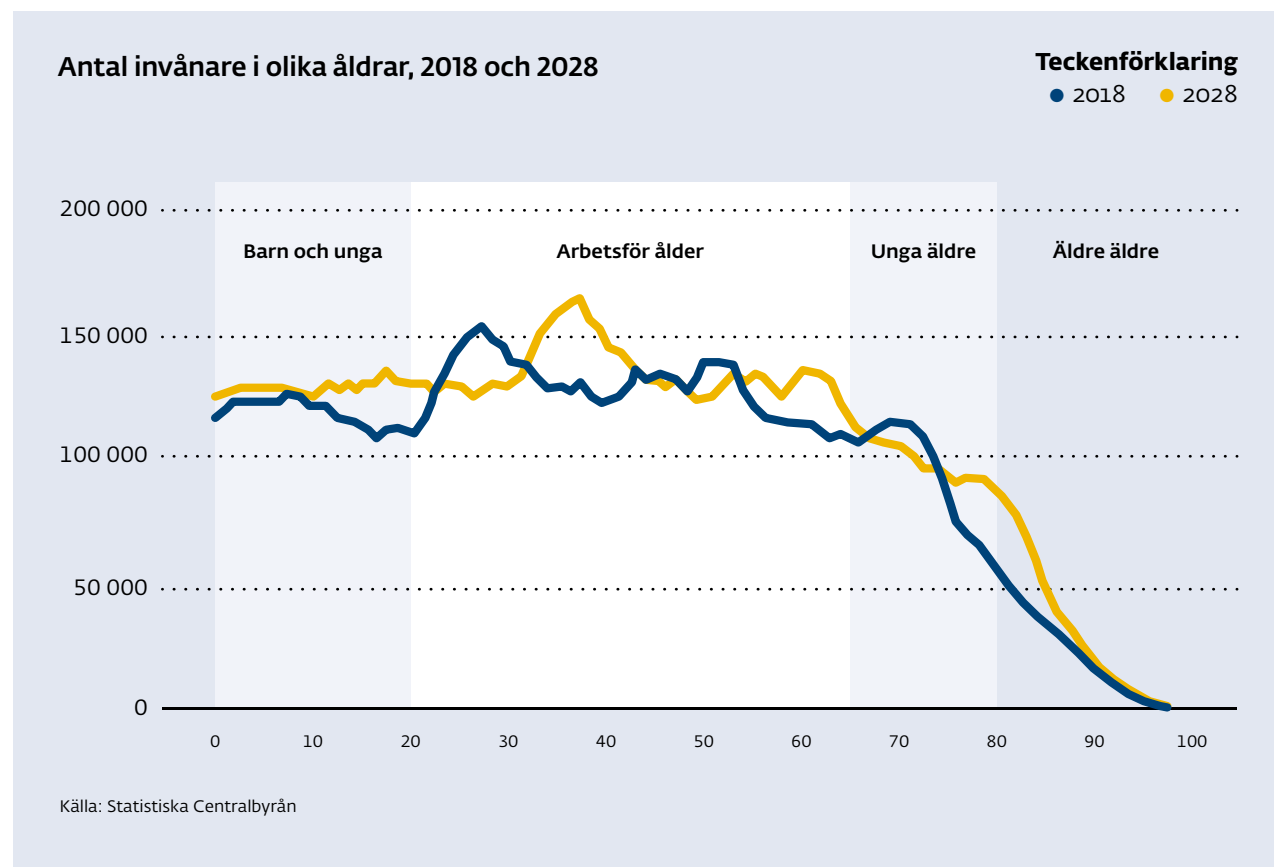
Samhällsekonomisk utveckling

Konjunktoren avtar

Sverige har under 2019 befunnit sig i en avmattande konjunktur. BNP-tillväxten har utvecklats långsammare än tidigare år, sysselsättningen uttryckt i antalet arbetade timmar i Sverige har inte ökat och arbetslöshet har stigit. Detta samtidigt som lönekostnaderna och inflationen har fortsatt att öka i närmast oförändrad takt. Detta innebär lägre ökningstakt på kommunernas skatteintäkter men bibehållna eller ökade kostnader för kommunala verksamheter.

Prognoserna kommande år har, före det att effekterna för Corona/Covid-19 blivit kännbara eller identifierade, beskrivits som en återgång till normal konjunkturutveckling. Då skall det dock noteras att kapacitetsutnyttjandet och därmed skatteintäkterna har varit höga under åren före 2019. Corona/Covid-19 innebär förmodligen stora ekonomiska påfrestningar för Sverige som helhet och kommuner och regioner, dels genom ökade kostnader men också då finansieringen av offentlig verksamhet kan hamna under press.

Det statliga bidraget till finansiering av kommunernas verksamhet, genom riktade och generella statsbidrag har varit oförändrad under 2019 jämfört med vad som var känt inför året. Tidigt under 2020 meddelade regeringen om att statsbidragen skulle ökas. Denna ökning på 5 mdr till sektorn (vilket sedan riksdagen temporärt för år 2020 ökade till 7,5 mdr) motsvarar ca 10% av det gap som förväntas bli effekten av behoven av välfärdstjänster utifrån den demografiska utvecklingen i landet under kommande år.

Befolkningens utveckling

För kommunsektorn innebär befolkningsutvecklingen både utmaningar och möjligheter. Med fler invånare krävs fler anställda och investeringar i infrastruktur, bostäder och verksamhetslokaler.

För den kommunala verksamheten är resursutnyttjandet störst för samhällets yngre och äldre åldersgrupper. De yngre skall ges undervisning i skola

och möjlighet till en meningsfull fritid, medan de äldre i högre grad är i behov av omsorg. Befolkningsstrukturen i Sverige ger en bild över hur den arbetsföra delen av befolkningen ser ut i relation till de som skall försörjas. Det är främst i grupperna tonåringar och då främst äldre tonåringar samt gruppen över 80 år som kommer att växa snabbast under kommande år.

Kommunsektorns utveckling

Välfärdens utmaningar

Kommunsektorn har under lång tid kunnat öka kvaliteten, volymen och innehållet i sina tjänster till Sveriges invånare. Särskilt tiden efter finanskrisen år 2010 har inneburit ett kraftigt resurstillskott till sektorn. Sveriges kommuner befinner sig nu i en situation där intäkterna i form av skatteunderlag inte kommer att öka som tidigare, samtidigt som behoven styrda av en högre andel yngre och äldre i samhället ställer krav på mer välfärd och stora investeringar.

Ambitionsnivån för att utveckla Sverige är hög både från statens och kommunernas sida när det gäller stora infrastruktursatsningar och att möjliggöra för en växande befolkning att bo och verka i hållbara miljöer. I den utvecklingen spelar Gävle kommun en stor roll.

För att klara framtidens utmaningar krävs en i grunden stabil ekonomi, att fler personer kommer i arbete och har ett förlängt arbetsliv samt att nya arbetsmetoder utvecklas.

Se avsnittet riskanalys för hur kommunens riskhantering ser ut avseende risker till följd av bland annat omvärldsfaktorer.

Kommunernas finansiering

Kommunernas främsta finansieringskälla utgörs av egna skatteintäkter. Genom det kommunala inkomstutjämningsystemet finansierar staten en del av kommunernas verksamhet samt att skillnader i inkomster till viss del utjämnas mellan kommuner. Genom det kommunala kostnadsutjämningsystemet omfördelas resurser till kommuner med större behov, främst drivet av befolkningens sammansättning. Gävle kommun har för 2019 överfört 33,7 mnkr till kostnadsutjämningsystemet och erhållit 796,8 mnkr i inkomstutjämningsbidrag. Inkomstutjämningsbidraget motsvarar 15,9% av Gävle kommuns skatteintäkter. Staten finansierar kommunsektorn med motsvarande 15% av det genomsnittliga skatteuttaget, vilket visar att Gävle kommuns invånare i princip har

en inkomstnivå som motsvarar riket.

Kommunernas skatteintäkter bygger främst på antalet arbetade timmar i Sverige. Den långa tiden med högkonjunktur har gett kraftiga resurstillskott till Sveriges kommuner. Tillväxten har bidragit till de relativt höga ekonomiska resultat som Sveriges kommuner har lämnat under senare år, trots att kommunerna redan befinner sig i en situation med ökade krav på välfärden. Under 2019 lämnar Sveriges kommuner ett överskott (exklusive finansiellt resultat) på 7,3 mdr. Gävle kommun motsvarar i princip 1 procent av Sveriges befolkning. Det samlade resultatet i Sveriges kommuner skulle då motsvara ett resultat på 73 mnkr i Gävle. Gävle kommun redovisar ett resultat på 315,9 mnkr. Därmed redovisar Gävle kommun ett bättre resultat än snittet. Det beror till stor del på det höga exploateringsresultatet på 192,5 mnkr, vilket majoriteten av landets kommuner inte har. Även exklusive exploateringsresultatet och resultat av övriga försäljningar av tillgångar visar Gävle kommun ett resultat på 114,8 mnkr, vilket även det är ett starkt resultat jämfört med landets kommuner.

Gävle kommun

En växande stad

Gävle kommun planerar för att växa. Det innebär att resurser läggs på att bygga ut infrastruktur för fler invånare, skapa förutsättningar för arbete och boende och säkra en god välfärd, med bra skola och omsorg.

Befolkningsutveckling

Enligt Statistiska centralbyrån uppgick befolkningen i Gävle kommun till 102 418 invånare vid utgången av december månad 2019. Det innebär en folkökning med 963 personer under helåret 2019, vilket är en större ökning jämfört med motsvarande period föregående år (+852).

Folkökningen förklaras av ett positivt flyttningsnetto (+208) och positiva flyttningsnetton mot utlandet, det egna länet respektive övriga Sverige. Under

helåret föddes 1 119 barn, vilket är ett lägre antal än motsvarande period föregående år (1 197).

Under helåret flyttade 4 869 personer till Gävle och 4 134 personer från Gävle, vilket innebär ett flyttningsnetto med +735 personer. Kommunen har i likhet med tidigare år ett positivt flyttningsnetto gentemot övriga kommuner i Gävleborgs län (+300). Flyttningsnettot mot övriga Sverige uppgick till +22. Samtidigt var antalet inflyttare från utlandet (immigranter) betydligt fler än antalet utflyttare till utlandet (emigranter) (+413).

Av rikets 290 kommuner ökade 181 i folkmängd under helåret, varav 30 kommuner hade en större antalsmässig folkökning än Gävle kommun. I rangordning efter befolkningsstorlek hamnar Gävle på en 18:e plats bland rikets kommuner.

I avsnittet riskanalys informerar kommunkonferensen om de risker som har identifierats kopplat till demografiska faktorer och hur de ska hanteras.

Infrastruktur, arbete och bostadsbyggande

Gävle växer och folkmängden passerade 100 000 invånare 2017. Samtidigt minskar arbetstillfällena i traditionell industriproduktion och ersätts med arbeten i andra mer tjänstebaserade näringar på arbetsmarknaden.

Det lokala utbudet av lediga jobb bedöms inte öka i motsvarande takt som folkökningen. Det innebär att det är nödvändigt, och att det finns stora möjligheter i, att tätare koppla samman ett växande Gävle med Stockholm/Mälardalen och regionen i övrigt. Gävle har goda strukturella förutsättningar i form av motorvägar, järnvägar och bredband.

Genom förbättrade pendlingsmöjligheter med miljövänliga trafikslag och fordon och effektiv elektronisk kommunikation kan Gävle ingå i och bidra till ett större funktionsområde för boende, arbete och studier.

En överenskommelse har gjorts med staten och Trafikverket om en omfattande omläggning av den tågburna trafiken. Detta möjliggör en kraftig utbyggnad av bostäder nära centrum samtidigt som det

möjliggör en utveckling av logistiken kring transporter, och då främst tågturen transport.

Gävle Hamn har under året arbetat med utvecklingen av den nya containerterminalen, som syftar till att skapa förutsättningar för en fördubbling av hamnens kapacitet till år 2030. Terminalen kommer även att rymma en mottagningsanläggning för importkontroll av livsmedel och jordbruksprodukter, vilket innebär att Gävle får Sveriges nordligaste kontrollstation för att ta emot livsmedel och jordbruksprodukter. Byggnation av den nya containerterminalen pågår för fullt och den nya terminalen beräknas stå klar under 2019.

Byggnation av nytt spår över Näringen samt

elektrifiering av spåret ända ut till Gävle Hamn påbörjades under 2019 och kommer att färdigställas 2021. Detta kommer avsevärt att öka kapaciteten för järnvägstransporter till och från Gävle Hamn. Med bättre infrastruktur kopplas Gävles företag och hamnområdet samman med ett av Europas större logistikområden vid Arlanda, vilket skapar utvecklingsmöjligheter.

Gävle kommun planerar för 120 000 invånare år 2030, vilket ökar behovet av nya bostäder, samtidigt som befintliga bostäder ska underhållas och utvecklas.

Enligt kommunens bygglovsdata uppgick nettotillskottet till Gävles bostadsbestånd till 192 bostäder under år 2019. Under motsvarande period påbörjades 615 bostäder och 819 bostäder beviljades bygglov.

De finansiella riskerna som är kopplade till detta beskrivs under avsnittet riskanalys.

Sysselsättning

I december var 5 055 personer i åldersgruppen 16-64 år öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd i Gävle kommun. Det innebär en ökning med 391 personer eller 8,4 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Arbetslösheten uppgick till 9,9 procent av den registerbaserade arbetskraften (16-64 år) i kommunen, vilket kan jämföras med 7,4 procent i riket. Arbetslösheten var under perioden lägre hos kvinnorna (9,4 procent), jämfört med männen i kommunen (10,4 procent). Arbetslösheten bland utrikes födda har minskat jämfört med föregående år och uppgick till 29,8 procent i kommunen, att jämföra med 19,9 procent i riket. Ungdomsarbetslösheten (åldersgruppen 18-24 år) har ökat jämfört med föregående år och uppgick till 12,6 procent i kommunen, att jämföra med 9,2 procent i riket.

Resurser till välfärden

Majoriteten av kommunens resurser finansierar skola och omsorg. Finansieringen av kommunens verksamhet kräver arligen åtgärder för att hålla en ekonomi i balans. Ökningen av skatter, bidrag, utjämning samt taxor och avgifter prognostiserades inför 2019 till 4 procent. Kostnadsökningarna och planeringen för

ett positivt överskott innebar behov av effektiviseringar på 86,5 mnkr. Det innebär åtgärder som inbegriper hela den kommunala verksamheten. Då har dock skolan och omsorgen tilldelats resurser för ökade kostnader för löner och övriga kostnader, fler elever och omsorgstagare samt kostnadseffekter av utökade lokalbehov. Ökade volymer och tillkommande lokalkostnader gav tillskott på närmare 60 mnkr.

Utbildning

Under de senaste åren har resultaten i Gävles grundskolor visat en negativ trend. Elevernas resultat i grundskolan har därför givits högre prioritet och riktade uppdrag har givits till utbildningsnämnden, bland annat i genom att elever och skolor med lägre resultat ska prioriteras. Utbildningsnämnden fick även i uppdrag att anställa fler vuxenresurser för att avlasta förskollärare och lärare i uppgifter som inte kräver lärarlegitimation. Det är dock för tidigt för att kunna se vad åtgärderna har givit för effekt. Ekonomiska resurstillskott till skolan skall stödja utvecklingen av verksamhetens kvalitet.

Vård och omsorg

Gävle kommun har liksom övriga riket en ökning av åldrande befolkning vilket ger upphov till större behov inom verksamheterna. Omvårdnadsnämnden fick i kommunplanen ett uppdrag att utforma ett uppföljningssystem som säkerställer god kvalitet i både egen och privat hemtjänst något som nämnden har arbetat med under året. Nämnden fick även ett uppdrag som bland annat syftade till att personer över 75 år ska ha rätt till två timmars icke behovsbedömd förebyggande hemtjänst. Att erbjuda vissa hemtjänstinsatser i ett tidigt skede syftar till att minska ohälsa och skjuta upp behovet av mer omfattande äldreomsorg. Under året visade sig behoven av stöd och omsorg överstiga tilldelade resurser. Ett intensivt arbete har pågått i verksamheten under året för att identifiera dess orsaker och åtgärder för en långsiktigt hållbar ekonomi. Samtidigt har berörda nämnders verksamhet varit under extra tillsyn från kommunstyrelsen.

Risikanalyt

Omvärldsrisker

Befolkningens demografi

Snabbt ökande antal yngre och äldre invånare innebär större behov av kommunens tjänster. Utvecklingen av de volymberoende välfärdstjänsterna följs noga i verksamheten. Dessutom prognostiseras befolkningsutveckling, för en relativt lång tidsperiod och per åldersgrupp. I kapacitetsplaneringen och i övergripande politiska beslut i kommunfullmäktige planeras årligen för lokaler, personal och köp av tjänster samt dess finansiering. Risken att inte kunna bemanna verksamheten efter ökade behov hanteras genom ett strategiskt arbete med löner, arbetsmiljö samt även yrkesbreddning, för att kunna bemanna med fler kompetenser.

Ett växande Gävle

Om planering och investeringar för ett växande antal invånare överstiger behoven riskerar kostnaderna tränga ut annan verksamhet. Gävle kommun investerar genom ett flertal verksamheter i utökad kapacitet, t.ex. egna verksamhetslokaler, bostäder, parkeringshus, vägar och allmän platsmark, vattenförsörjning och avloppshantering. Risken hanteras genom att koncernens alla investeringar tidigt beslutas av kommunfullmäktige i samband med kommunplan som inkluderar budget och utblick för tre år framåt. Före start av investeringen görs ny bedömning för slutligt beslut genom politisk värdering. Stora investeringar har långa planeringstider. Därmed finns tid för att löpande värdera behovet av planerade investeringar.

Gävle kommun har ingått ett särskilt avtal med staten om omvandling av ett centrumnära verksamhetsområde till en ny stadsdel. Stadsdelen skall innehålla bland annat minst 6 000 nya bostäder. Riskerna i omvandlingen kan innebära att Gävle kommun tar för stort eget ansvar för exploatering och utveckling av området, vilket skall delas med andra

bostads- och fastighetsutvecklare. Riskerna hanteras genom att åtaganden, kostnader och investeringar beslutas i normala beslutsprocesser i kommunen.

Ökad arbetslöshet

Ökad arbetslöshet och att försörjning genom statliga trygghetssystem minskar innebär åtaganden för ett flertal verksamheter inom den kommunala verksamheten. Kostnaderna för försörjningsstöd ökar, behovet av utbildning ökar och eventuellt kan det påverka den sociala sammanhållningen i samhället. Sedan 2019 är förvaltningen organiserad för att bättre stödja invånare att gå från bidrag till egen försörjning. Samtidigt har kommunfullmäktige beslutat om ett socialt hållbarhetsprogram, vilket övergripande skall öka den sociala sammanhållningen och den individuella upplevda tryggheten.

Verksamhetsrisker

Kompetensbrist

Antalet yngre som kommer ut på arbetsmarknaden under kommande år understiger behovet som skapas av avgångar och utökad verksamhetsvolym inom främst skola och omsorg. Risken är att verksamheten inte kan bemannas med rätt kompetens. Risken hanteras genom förändrade arbetssätt i verksamheten (exempelvis digitalisering för att öka produktiviteten), gemensam arbetsgivarpolitik och samordnad rekrytering och bemanning i hela kommunen, samt genom breddad rekrytering. Tidig identifiering av bristyrken ger bättre förutsättningar för att hantera eventuella risker.

Bristande informationssäkerhet

Bristande informationssäkerhet kan innebära att personuppgifter eller i övrigt känslig eller strategisk information blir tillgänglig för obehörig. Gävle kommun har under senare år organiserat gemensamma kontroll- och stödfunktioner samt tagit fram policys och rutiner för säker hantering av personupp-

gifter och informationssäkerhet.

Kvalitetsbrister i fastighetsbestånd

Gävle kommun finansierar ett stort fastighetsbestånd, för främst egen verksamhet. Ett fastighetsbestånd skall motsvara verksamhetens krav på funktionalitet och standard. Risken är att lokalerna inte är ändamålsenliga och därmed uppstår kostnader för omstrukturering, genom renovering, ombyggnation, vakanser eller avyttring. Risken hanteras genom att det befintliga fastighetsbeståndet ingår i den totala investeringsplaneringen samt att affärsförhållandet är tydligt i kommunen mellan fastighetsägare och verksamhetsansvariga.

Vattenförsörjning och avloppsrening

Vattenförsörjning och avloppsrening står inför en situation där maxkapaciteten kan begränsa möjligheterna till fortsatt utbyggnad av infrastruktur, boende och etableringar. Därmed uppstår risk för att vatten- och avloppsverksamheten begränsar annan verksamhet samt att stora kommande investeringar inom vattenförsörjning och avloppsrening belastar vattenkollektivet med höga kostnader. Bästa möjliga lösningar på investeringsbehoven involverar den gemensamma regionala organiseringen av vattenverksamheten, kommunens planeringsverksamhet och även angränsande kommun. Därmed säkerställs god planering, kalkylering för och genomförande av investeringsprojekt.

Finansiella risker

Den av kommunfullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten i den kommunala koncernen och kommunen. Den kommunala koncernen och kommunen är exponerad för framför allt ränterisk, finansieringsrisk och kredit- och likviditetsrisk.

Ränterisk

Koncernens finansiella medel utgörs i huvudsak av kassa och bank samt förvaltning av pensionsmedel. Pensionsmedlen är placerade i det hälftenägda Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB. Pensionsmedlen förvaltas enligt ett särskilt placementsreglemente. Under 2020 kommer merparten av pensionsmedlen att utbetalas till Gävle kommun på grund av pågående likvidation av Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB.

Gävle kommun inklusive bolagssektorn är en stor låntagare och därmed beroende av en väl fungerande finansiell marknad. Kommunkoncernens externa skulder ligger i bolagssektorn. De individuella bolagsportföljerna och koncernens totalportfölj analyseras löpande med hänsyn till ett antal olika risker.

Finansverksamheten bedrivs centraliserat och hanteringen av kommunkoncernens betalningsströmmar är samordnade i en internbank. Den finansiella verksamheten karaktäriseras av långsiktighet och försiktighet. Den finansiella verksamheten är reglerad i en särskild finanspolicy. Genom att kommunen förmedlar lån till bolagen erbjuds bolagen lånevillkor som är förmånligare än om bolagen själva

skulle ta upp egna lån.

Upplåningen inom den kommunala koncernen löper både med fast och rörlig ränta. Ränteswappar används för att säkra ränterisk och anpassa den genomsnittliga räntebidningstiden i låneportföljen. Per balansdagen hade kommunkoncernen utestående ränteswappar med ett sammanlagt nominellt belopp om 850 (950) mnkr varav 750 (800) mnkr fanns i kommunen för att säkra ränterisk i kommunens låneportfölj, Gävle Stadshus AB har 100 (150) mnkr i ränteswappar.

Enligt finanspolicyn har Gävle kommun som målsättning (norm) att skuldportföljens genomsnittliga räntebindningstid skall vara 3 år med en tillåten avvikelse på max +/- 12 månader. Skuldportföljen består av utestående externa lån och räntederivat. Maximalt 45 % av skuldportföljen får ha en räntebindning som understiger 1 år. För att långsiktigt mäta den finansiella styrkan så följs soliditet och skuldsättning per invånare regelbundet upp. Genom att arbeta med ett tak för skuldsättning per invånare skapas en intern process där varje investering provas noggrant med målsättningen att varje investering skall ha en hög självfinansieringsgrad. Målet är kommunövergripande.

Kommunens roll som internbank skapar stora flöden genom förmedling av lån till i huvudsak de kommunala bolagen. Volymen förmedlade lån till kommunala bolag uppgick till 6 549,9 (5 466,7) mnkr. Gävle kommun har ökat sina reverslån med totalt 75,8 mnkr. Gavlia koncernen har ökat sina lån med 105 mnkr till följd av under året genomförda investeringar främst i skolor och förskolor, AB Gavlegårdarna har ökat sina lån med 350 mnkr till följd av byggnation av bostäder. Gävle Energi AB har ökat sina lån med 300 mnkr, Gästrike Återvinnare har amorterat 10 mnkr. Gävle Vatten AB har amorterat sina lån med 25,8 mnkr.

Totalt har Gävle kommunkoncern 330 (210) mnkr i gröna lån. Det innebär lån till projekt och åtgärder som främjar omställning till lägre koldioxidutsläpp, klimattålig tillväxt och minskad miljöpåverkan.

Finansiell risk

Risk	Beskrivning	Hantering av risk	Ansvar
Ränterisk	Hög skuldsättning, betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå	Tak för skuldsättning per invånare. Policy för räntebindning. Investeringsprövning.	Kommunkoncernen
Finansieringsrisk	Större andel förfallna lån än policy samt problem med refinansiering	Uppföljning av att inte en för stor andel av låneskulden förfaller till betalning. Krav på likvida medel och outnyttjade kreditfaciliteter för att undvika likviditetsrisk.	Kommunkoncernen
Kredit- och likviditetsrisk	Placerad likviditet går förlorad	Placeringar av likviditet i strid mot finanspolicyn.	Kommunkoncernen

Befintliga lån avser Gästrike Ekogas biogasanläggning i Forsbacka samt AB Cavlegårdarnas byggnation av flerbostadshus i Sörby Backe.

Genomsnittligt låneränta uppgick till 1,28% (1,45). En ökad ränta med + 1 procentenhet avseende rörliga lån skulle medföra ökade kostnader på 3,5 mnkr i den kommunala koncernen.

Gävle kommun har under året uppdaterat och börja använda ett certifikatprogram med en låneram på 800 mnkr. Certifikaten ska användas för att få en mera kostnadseffektiv lånefinansiering. Gävle kommun nyttjar 400 mnkr per 2019-12-31.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risk att inte ha tillgång till det kapital som verksamheten kräver eller att finansiering endast kan erhållas till ökade kostnader. Enligt gällande finanspolicy skall exempelvis den genomsnittliga återstående löptiden av utestående lån inte understiga 2 år. Samtliga lån måste dock kunna återbetalas inom 15 år utan extra kostnader. Högst 45 procent av lånestocken får förfalla till betalning inom en rullande 12-månadersperiod. Kommunkoncernen skall även ha en god betalningsberedskap. Garanterade kreditutrymmen skall uppgå till ett visst lägsta belopp som kommunstyrelsen årligen fastställer. Vid finansiering av stora projekt skall huvuddelen av den planerade upplåningen säkras med lånelöften från presumtiva långivare. Dessutom får Kommunkoncernen inte ta valutarisker vid upplåning. Sker upplåning i utländsk valuta skall risken omedelbart försäkras bort med angivna instrument enligt nedan.

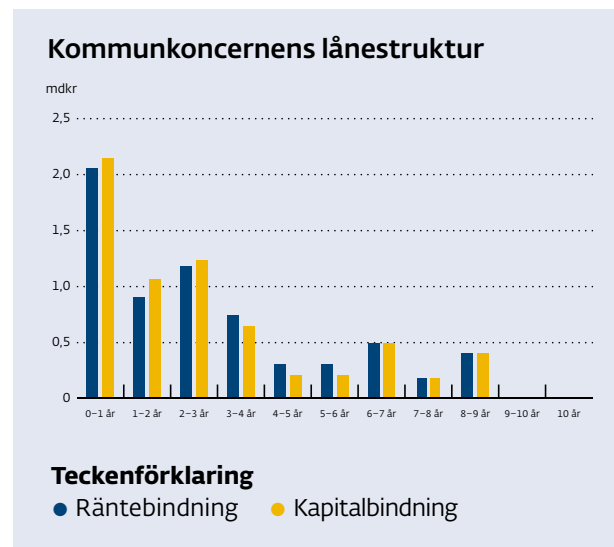
Den genomsnittliga kapitalbindningstiden är 2,69 (2,33) år och 33 (26) % av lånestocken förfaller inom 12 månader.

Kommunkoncernens lånestruktur

Grafen intill visar kommunkoncernens räntebindning och kapitalbindning i låneportföljen i miljarder kronor.

Finansnettot är oförändrat och uppgick till -106,1 (-106,2) mnkr. På grund av att reporäntan varit negativ

under hela 2019 har Nordea tagit ut negativ ränta på stora tillgångar för storkunder vilket inneburit att Gävle Kommun och de bolag som haft positiva saldon på koncernkontot betalat negativ ränta. Då Riksbanken i december 2019 höjde reporäntan till 0 % så upphör negativ ränta 2020.

Kredit- och likviditetsrisker

Kommunkoncernen har riktlinjer i finanspolicyen hur tillfälligt likvidöverskott får placeras. Eventuell överskottslikviditet skall i första hand användas för att amortera på utestående lån. Genom kommunens certifikatsprogram och deläggande i Kommuninvest bedöms den totala betalningsberedskapen vara säkrad till tillfredsställande nivå. Penninghanteringen är effektiviserad genom att kommunkoncernens olika enheter är samordnade i ett räntebärande koncernkonto. Under 2019 har överskottslikviditeten varit placerad som likvida medel.

I Finansrapport tertial 3 2019 (Dnr 19KS12) lämnas en utförlig rapport kring kommunkoncernen och kommunens lån. Finansrapporten har behandlats vid Kommunstyrelsens möte i mars 2020.

Pensionsmedel

Kommunkoncernen har ett pensionsåtagande uppgående till 2517,0 (2518,9) mnkr. Åtagandet för kommunen uppgår till 2449,5 (2355,7) mnkr.

Återlånade medel uppgår till 2 504,4 (2 506,4) mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade 2018-06-18 att uppdra till styrelsen i Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB att avveckla Gävle kommuns ägande i bolaget genom likvidation eller försäljning. Under 2019 har beslut tagits att likvidera bolaget. I samband med detta har kommunstyrelsen har fått i uppdrag att upprätta ett förslag för framtida hantering av kommunens pensionsmedel.

Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den sk blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 1901,3 (1963,8) mnkr.

Kommunen följer RKR R10 från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar om förpliktelsen finns i not 23 och not 28.

Hållbarhetsaspekter

Gävle kommunkoncern arbetar med hållbarhet utifrån tre olika perspektiv, ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Den ekonomiska aspekten gällande hållbarhet syftar till att säkerställa att kvaliteten på kommunkoncernens kärnverksamhet kan upprätthållas. Kommunstyrelsen beslutade i juni 2019 om ett besparingskrav på 40 mnkr med anledning av välfärdsnämndernas underskott. En åtgärdsplan togs fram som fördelade besparingskravet på övriga nämnder och bolag.

Kommunkoncernen har även tagit fram ett socialt hållbarhetsprogram som sträcker sig över mandatperioden 2019-2023. Programmet antogs i december 2018 av kommunfullmäktige.

	Kommun- koncernen 2019	Kommun- koncernen 2018	Kommunen 2019	Kommunen 2018
Pensionsförpliktelse				
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a, Avsättning inklusive särskild löneskatt	608,2	547,2	552,9	496,4
b, Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	1 901,3	1 963,8	1 889,1	1 951,4
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	7,5	7,9	7,5	7,9
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-	-	-
Summa pensionsförpliktelser (inklusive försäkring och stiftelse)	2 517,0	2 518,9	2 449,5	2 455,7
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	12,6	12,5	12,6	12,5
a, Varav överskottsmedel	0	0	0	0
Totalt kapital, pensionsstiftelse	-	-	-	-
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	-	-	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	12,6	12,5	12,6	12,5
Finansiering				
Återlånade medel	2 504,4	2 506,4	2 436,9	2 443,2
Konsolideringsgrad	0,50%	0,50%	0,51%	0,51%

Under 2019 har ett miljöstrategiskt program reviderats och har beslutats av kommunstyrelsen den 10 mars 2020.

Se mer information om hållbarhet under avsnittet god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning, där målanalys för 2019 presenteras.

Händelser av väsentlig betydelse

År 2019 var det första året i en ny mandatperiod vilket innebar ett flertal nya ledamöter i kommunfullmäktige, kommunstyrelse och i nämnderna. I och med den nya valperioden så påbörjades även arbetet med en ny styrmodell som i sin grund bygger på tillitsbaserad styrning med ett fåtal övergripande mål där respektive nämnd och bolagsstyrelse får ett större ansvar för nedbrytning av mål och styr signaler i den egna verksamheten.

Ett antal händelser har påverkat på kommunens ekonomiska ställning och framtida utveckling, här kan nämnas bland annat omorganisationen för att bättre kunna möta de kommande utmaningarna och genomföra kommunens uppdrag enligt beslutad Kommunplan.

De större investeringarna som skett under året är främst inom Gavlefastigheter Gävle kommun AB avseende skolor, förskolor och Valbo sportcentrum, AB Gavlegårdarna avseende byggande av hyresbostäder samt investeringar i Gävle Hamn för att hamnen skall kunna bibehålla sin position som en av de större containerhamnarna i Sverige och därmed skapa förutsättningar för tillväxt och ökad sysselsättning i regionen.

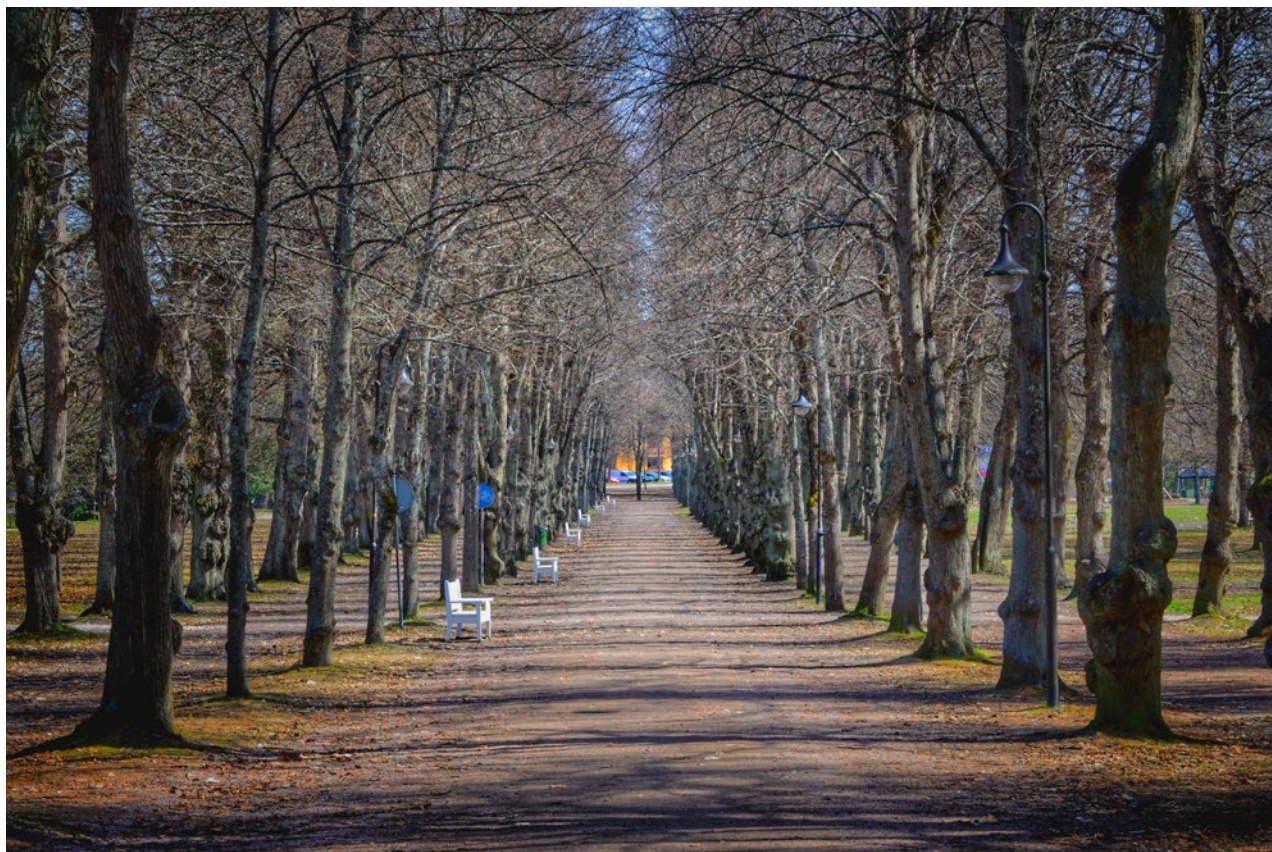
Förutom de händelserna kommer Coronavirusets (Covid-19) snabba spridning och de åtgärder som sätts in för att stävja smittspridningen påverka Sveriges och Gävle kommuns ekonomi framåt.

För att akut hantera spridningen har kommunen på uppdrag av kommundirektören satt samman en samordningsgrupp under ledning av Gävle kommuns säkerhetschef. Gruppen som består av representanter från sektorer, bolag, HR och Kommunikation träffas regelbundet för risk- och nulägesanalys för att Gävle kommun ska ha en god beredskap. För att ha större möjlighet att hantera den ekonomiska effekten av viruset kommer Gävle kommun att skjuta på sin kommande budgetprocess för 2021.

Den långsiktiga effekten för Gävle kommun med anledning av pandemin är i dagsläget svår att överblicka. Den tvära inbromsningen har inneburit kraftiga börsfall och stora varsel inom ett flertal branscher. Gymnasieskolor, högskolor och universitet har infört distansutbildningar.

Samtidigt har en rad statliga åtgärder införts, bland annat slopat karensavdrag och att staten övertar sjuklöneansvaret i två månader. Staten har också avsatt extra pengar för att täcka merkostnader

som regioner och kommuner har med anledning av viruset.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Så styrs Gävle kommun

Kommunfullmäktige 2019–2022

Kommunfullmäktige är Gävle kommuns högsta beslutande organ. De 65 ledamöterna utses efter allmänna val som genomförs samtidigt som riksdags- och landstingsvalen. Kommunfullmäktige fastställer mål och riktlinjer för kommunens verksamhet.

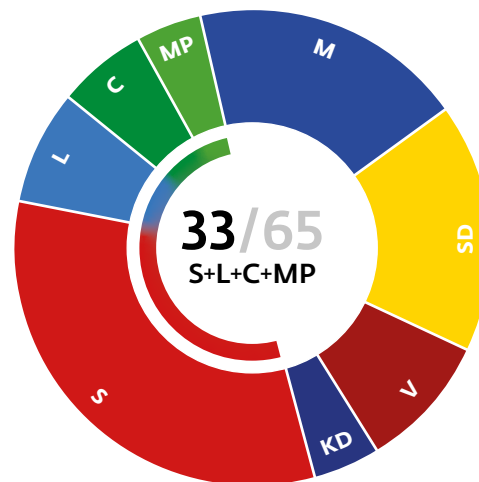
De ärenden fullmäktige fattar beslut om har i allmänhet tidigare behandlats i nämnder, styrelser och bolag. När de politiska besluten övergår till praktiskt genomförande, görs detta av de anställda (tjänstemän) i de olika förvaltningarna och bolagen. Kommunfullmäktige sammanträder i regel en gång i månaden. Sammanträdena är öppna för allmänheten. Kommunfullmäktige har egna revisorer som granskar hela den kommunala verksamheten.

Ledamöter 2020

Eva Älander, S, *Ordförande*
Eva Marja Andersson, M
1:e vice ordförande
Lena Ödeen, L,
2:e vice ordförande
Patrik Stenvard, M
Anders Jansson Gladh, M
Birgittha Bjerken, M
Måns Montell, M
Pekka Seitola, M
Margareta Larsson, M
Niclas Bornegrim, M
Pia Jansson, M
William Elofsson, M
Lars Beckman, M
Ann-Charlotte Granath, M
Margaretha Wedin, C
Erik Holmestig, C
Stephanie Forsmark, C
Roland Ericsson, C
Helene Åkerlind, L
Per-Åke Fredriksson, L

Evelyn Klöverstedt, L
Kjell Helling, L
Jan Myléus, KD
Jan-Eric Andersson, KD
Martina Kyngäs, KD
Åsa Wiklund-Lång, S
Jörgen Edsvik, S
Daniel Olsson, S
Sanna Backeskog, S
Ahmed Amin, S
Mona Kolarby, S
Hans Wahlström, S
Matilda Sundquist Boox, S
Lars Öberg, S
Lena Säfström, S
Håkan Alenius, S
Leyla Tarhan, S
Lars-Göran Ståhl, S
Lisa Trevitt, S
Hampus Forsmark, S
Kristina Hellström, S
Kent Edin, S
Sara Astner, S

Christoffer Rogsberg, S
Ewa Jansson, S
Gin Akgul Hajo, V
Isabella Bexell, V
Tord Fredriksen, V
Kristina Sjöström, V
Owe Hellberg, V
Charlotta Lagnander, V
Therese Metz, MP
Emanuel Hellstrand Hort, MP
Helene Börjesson, MP
Roger Hedlund, SD
Mattias Eriksson Falk, SD
Latifa Löfvenberg, SD
Richard Carlsson, SD
Lena Emanuelsson, SD
Marcus Lagerroos, SD
Wanja Delén, SD
Georgios Toris, SD
Lena Eriksson, SD
Patrik Lindholm, SD
Rommel Rached, SD

Mandatfördelning

- Socialdemokraterna (S) 21
- Moderaterna (M) 12
- Sverigedemokraterna (SD) 11
- Vänsterpartiet (V) 6
- Liberalerna (L) 5
- Centerpartiet (C) 4
- Miljöpartiet (MP) 3
- Kristdemokraterna (KD) 3

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen yttrar sig i alla ärenden som Kommunfullmäktige beslutar om. Styrelsen har även det övergripande ansvaret för att besluten verkställs, följs upp och utvärderas.

De viktigaste uppgifterna för Kommunstyrelsen:

- Ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala verksamheten.
- Utveckling av den lokala demokratin.
- Initiativ till samarbete med andra kommuner, landsting och statliga organ.
- Samordning av kommunen som arbetsgivare för kommunens anställda, personal- och lönepolitik.
- Bevakning och kontroll av att Kommunfullmäktiges beslut följs och att all kommunal förvaltning sker effektivt.
- Samordna frågor som rör de kommunala företagen.
- Främja näringsliv och sysselsättning i kommunen.
- Verka för kretsloppstänkande och god miljö.
- Bevaka kommunens intressen i övrigt gentemot omvärlden.

Ordinarie ledamöter

Åsa Wiklund Lång, S,
ordförande
Helene Åkerlind, L,
1:e vice ordförande
William Elofsson, M,
2:e vice ordförande
Daniel Olsson, S
Jörgen Edsvik, S
Eva Ålander, S
Erik Holmestig, C
Therese Metz, MP
Margareta Larsson, M
Jan Myléus, KD
Gin Akgül Hajo, V
Mattias Eriksson Falk, SD
Wanja Delén, SD

Ersättare

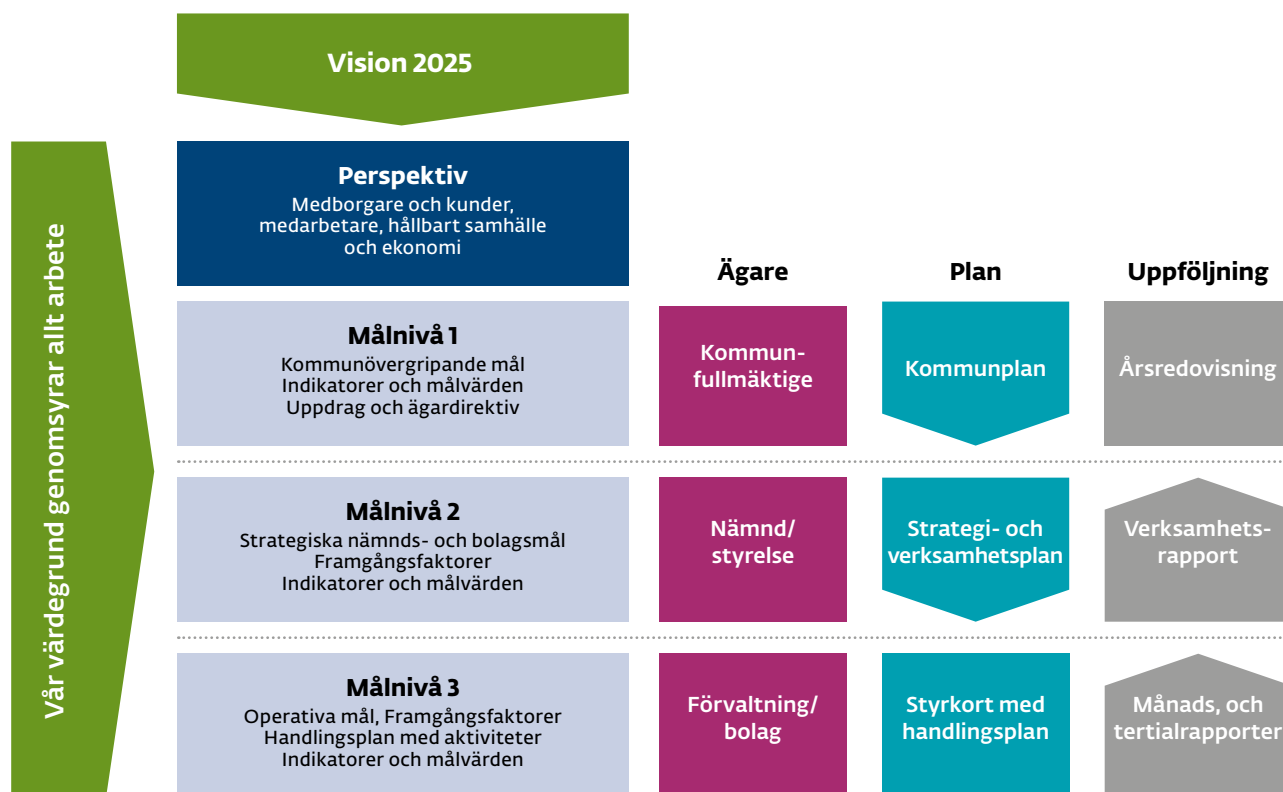
Mona Kolarby, S
Ahmed Amin, S
Matilda Sundqvist Boox, S
Lars-Göran Ståhl, S
Stephanie Forsmark, C
Kristoffer Dahlgren, L
Emanuel Hellstrand Hort, MP
Martina Kyngnäs, KD
Niclas Bornegrim, M
Pekka Seitola, M
Ove Hellberg, V
Lena Emanuelsson, SD
Mikael Forsberg (SD)

Gävle kommuns styrmodell

Under 2019 påbörjades arbetet med en ny styrmodell för Gävle kommun som bygger på tillitsbaserad styrning. De mål och indikatorer som följs upp i den här årsredovisningen kommer från kommunplan 2019 och sorteras under modellen för balanserad styrning. I 2020 års årsredovisning kommer strukturen att ha arbetats om och det innebär fem kommunövergripande mål och ett processinriktat arbetssätt med tre styrprocesser.

Gävle kommun och dess bolag tillämpar balanserad styrning som modell för ledning och styrning av verksamheten. Den balanserade styrningen är en strukturerad metod som omfattar flera styrperspektiv för att styra mot och följa upp strategiskt viktiga mål för att nå den gemensamma visionen. Syftet med en balanserad styrning är att bredda kommunens styrsystem och tydliggöra sambanden som har betydelse för kommunens utveckling.

Modellen skapar förutsättningar för en tydlig struktur som underlättar dialog, delaktighet och en helhetssyn kring den egna organisationens styrning. Utifrån de kommunövergripande målen och övriga riktlinjer beslutar nämnderna och bolagen under hösten om målen, vilka inarbetas i de egna verksamhetsplanerna. Kommunfullmäktige fastställer med utgångspunkt från Vision 2025 kommunövergripande mål och uppdrag enligt modellen för balanserad styrning. Den balanserade styrningen i Gävle kommunkoncern omfattar fyra styrperspektiv. De perspektiv som valts är invånare och kunder, medarbetare, hållbar tillväxt samt ekonomi. Inom de fyra perspektiven finns totalt 14 mål formulerade. Av de målen är åtta obligatoriska för alla nämnder och bolag att bryta ner i sina verksamhetsplaner. Tre av målen är verksamhetsanpassade och ska brytas ned av de nämnder och bolag som bedömer det som strategiskt viktiga utvecklingsområden. Tre av målen (inom ekonomiperspektivet) mäts och analyseras endast på koncernnivå. Vilka som är obligatoriska

respektive verksamhetsanpassade framgår av anvisningarna som skickas ut inför verksamhetsplaneringen. För att tydliggöra ambitionsnivå och inriktningen på målen och för att skapa förutsättningar för att mäta att vi är på rätt väg kompletteras målen med indikatorer. Dessa indikatorer ska mål sättas över planeringsperioden och följs upp i samband med hel- och delårsrapporteringen. Målvärdena på indikatorerna ska spegla vad som är realistiskt att uppnå för den närmaste tiden och byggs upp genom en omvärldsanalys och en bedömning om vad som är möjligt att prestera. Samtliga perspektiv genomsyras av den hållbara utvecklingen som består av tre delar:

Ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Grundsyn hållbarhet beskriver att den sociala dimensionen är målet om det goda livet för alla och att den ekonomiska dimensionen är ett medel för att uppnå det goda livet. Den ekologiska dimensionen är ramen både för målet och medlen. De strategiska programmen som kommunfullmäktige fastställt inarbetas i den balanserade styrningen. Det kopplas ihop med de övergripande målen och mäts med indikatorer. Det operativa arbetet genomförs genom att koppla aktiviteter utifrån programmets inriktning och målsättning. Ett samlande och prioriterat område i kommunens verksamheter är begreppet skolan ar vik-

tigast. Det berör alla våra fyra perspektiv och ska ses i ett större sammanhang där barn och ungdomar ges goda förutsättningar att utvecklas och klara sin skolgång. Att skapa dessa förutsättningar är en uppgift, inte bara för våra skolanordnare, utan berör alla vara kommunala verksamheter. Det är vår totala livsmiljö som skapar förutsättningar för individernas utveckling. Vår livsmiljö är där vi vistas och tillbringar våra liv, i boendemiljön, i stadsmiljön, i utbildnings- och arbetsmiljön, i en stimulerande fritidsmiljö etc. Skolan ska också fungera som en mötesplats för kommunens verksamheter, invånare och näringsliv. Det innebär att hela samhället integreras med skolans elever på ett naturligt sätt redan från grunden. Det innebär också ett effektivt resursutnyttjande då skolans lokaler kan användas på ett mer effektivt sätt.

Perspektiven

Invånare och kunder

Målen inom detta perspektiv sätter invånaren och kunden i fokus. Kommunens nämnder och bolag ska leverera den bästa möjliga servicen och kvaliteten inom de tjänster, produkter och uppdrag som ligger inom kommunkoncernens verksamhetsområde. Delaktighet och engagemang från den enskilde invånaren/kunden är viktigt i detta perspektiv. Som svar på att det är efterfrågade tjänster och produkter med upplevd hög kvalitet görs mätningar genom olika typer av medborgar- och kundundersökningar men även uppföljning på om vi uppnår de volymmål vi har satt på våra tjänster och produkter. Att kompetensnivån är hög bland kommunen invånare är av högsta vikt och mäts genom att följa upp utbildningsresultatet för elever på olika nivåer.

Medarbetare

Målen inom medarbetarperspektivet utgår från arbetsgivarens och arbetstagarens synvinkel. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade och kompetenta medarbetare som tar

ansvar i varje situation och med ett ledarskap som ger utrymme till individens och verksamhetens utveckling. För att få svar på om utvecklingen går åt rätt håll och att målen uppfylls genomförs bland annat en medarbetarundersökning varje år. Utifrån svaren ska handlingsplaner med aktiviteter genomföras för att ständigt höja lägsta nivån.

Hållbar tillväxt

Målen inom perspektivet hållbar tillväxt utgår från att det arbete vi gör inom kommunkoncernen ska hålla hög kvalitet och vara rätt anpassade utifrån uppställda krav och förväntningar. Processerna ska utvecklas och effektiviseras över tiden för att ge de bästa förutsättningarna för en långsiktigt hållbar tillväxt. Områden som är viktiga för hållbarheten är vår miljö, ett bra boende med möjlighet till ett bra kultur och fritidsliv, en infrastruktur som anpassas till boende och arbete men också för att näringslivet ska kunna utvecklas på ett sätt som gynnar nya arbetstillfällen. Inom området utbildning ska kvaliteten inom skolans processer ständigt förbättras för att ge de bästa förutsättningarna för ett livslångt lärande. Vård och omsorg anpassas efter behoven och utvecklas med hög kvalitet. Kommunkoncernens verksamheter ska utvecklas med att ständigt ta hänsyn till omvärldsfaktorerna och inte bara följa utvecklingen utan också leda den.

Ekonomi

Målen inom ekonomiperspektivet ska säkerställa en långsiktig hushållning av skattemedel och andra intäkter, att en god ekonomisk balans råder inom kommunkoncernen och att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. En god styrning och kontroll är en förutsättning för att ge en rättvisande bild av verksamheten. Uppföljningen inom perspektivet ska spegla kostnadseffektiviteten, resultatet över tiden, den långsiktiga balansen i kommunkoncernen, skuldsättningsgrad och investeringsnivåer.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Målanalys av kommunövergripande mål 2019

Invånare och kunder	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Ekonomi
<ul style="list-style-type: none"> ● Invånarna har ett stort förtroende för den kommunala verksamheten och ges möjlighet till delaktighet och engagemang	<ul style="list-style-type: none"> ● Framgångsrika medarbetare som bidrar genom ett stort engagemang	<ul style="list-style-type: none"> ● Ett starkt växande Gävle	<ul style="list-style-type: none"> ● Kommunkoncernens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt och inom tilldelade ramar
<ul style="list-style-type: none"> ● Kompetensnivån hos kommunens befolkning höjs och anpassas till arbetsmarknadens behov och samhällets utveckling	<ul style="list-style-type: none"> ● Gävle kommunkoncern har ett inspirerande och tillitsbaserat ledarskap	<ul style="list-style-type: none"> ● Gävle kommun är en av Sveriges bästa företagarkommuner	<ul style="list-style-type: none"> ● Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 2 procent av skatteintäkterna
<ul style="list-style-type: none"> ● Ett socialt hållbart Gävle där alla människor lever i trygghet och får sina rättigheter respekterade	<ul style="list-style-type: none"> ● Uppnå jämställda och jämlika arbetsvillkor och jämställda löner i kommunkoncernen	<ul style="list-style-type: none"> ● Gävle kommun är en av Sveriges bästa miljökommuner ● Gävle kommuns verksamheter har effektiva processer med hög kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> ● Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans ● Investeringar bör långsiktigt vara självfinansierade

Invånare och kunder

Teckenförklaring

- Mål ej uppnått
- Mål delvis uppnått
- Mål uppnått

Måluppfyllelse

- **Invånarna har ett stort förtroende för den kommunala verksamheten och ges möjlighet till delaktighet och engagemang**

Kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen har genomfört dialoger om utvecklingen och planeringen av bland annat Kultur- och bildningscentrum, Näringen och utvecklingen av Norra Brynäs.

I ytterområdena och de centrala stadsdelarna har dialoger om utveckling och trygghet genomförts.

Utbildningsnämnden har genomfört en föräldraenkät som visar att föräldrar med barn i pedagogisk omsorg är mycket nöjda med verksamheten. Resultatet på frågorna är högre eller ligger på samma nivå jämfört med enkäten som genomfördes år 2017.

Samhällsbyggnadsnämnden arbetar kontinuerligt med att förbättra dialogen med kommunens invånare och kunder. Nämndens verksamheter strävar efter att bevara, men helst öka nöjdheten hos kunderna.

Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter har haft dialogmöten med invånare om utvecklingen av östra Drottninggatan.

Inom Kultur- och fritidsnämnden har biblioteket genomfört samråd med ungdomar där deltagarna fick tycka till om vad de tyckte var bra respektive vad som skulle kunna varit bättre i verksamheten. Positivt var bokklubben och att det finns många böcker. Många ungdomar uttryckte dock att det var trångt på biblioteken.

Inom Omvårdnadsnämnden har projektet kring hemsjukvård avslutats och uppfyllde samtliga effektmål. Det har tagits fram ett personcentrerat arbetssätt i teamsamverkan. All hemsjukvård är nu integrerad i hemtjänst, dvs hemvårdsområden oavsett hemtjänstutförare. Av projektets resultat går att utläsa att kunders nöjdhet samt upplevelse av delaktighet vid utformning av deras vård och omsorg har ökat inom samtliga områden. Inom de flesta områden syns kraftiga förbättringar avseende kunders upplevelse av delaktighet. Hos medarbetare har projektet inneburit ett ökat lärande samt ökad arbetsglädje.

Socialnämnden har arbetat med digitalisering. Exempel på genomförda e-tjänster är t ex databoknings-system vid familjerådgivningen samt digitaliserade tjänster inom familjerätten och tillståndsenheten.

Gävle Energi AB utvecklar ett koncept för att ge kunden ett mervärde samt att öka kundnöjdheten, exempelvis genom att erbjuda en elhandelskund en högre hastighet på bredband via GavleNet. Bundlade

kampanjer kommer lanseras under 2020.

Ändrat arbetssätt inom Gävle Energi AB har gjort att personalen i Kundservice har kunnat ägna mer tid åt inkommande samtal eller besök. Syftet är att ge bättre service och nöjdare kunder. Gävle Energi har lyckats hålla hög kundnöjdhet på de samtal som besvaras.

AB Gavlegårdarna har fortsatt sin satsning på utemiljön i bostadsområdena, med målet att öka den upplevda tryggheten i Gavlegårdarnas bostadsområden. Det långsiktiga målet är att 8 av 10 hyresgäster ska vara nöjda med utemiljön.

Gavliakoncernen arbetar för att skapa attraktiva, ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler för Gävle kommuns verksamheter. Koncernen arbetar ständigt med löpande underhåll, tillsyn och skötsel, hyresgäst-anpassningar samt ny- och ombyggnationer av koncernens fastigheter. Detta för att uppfylla hyresgästernas krav och önskemål. Genom att erbjuda ändamålsenliga lokaler möjliggör koncernen för hyresgästerna att fokusera på sina respektive verksamhetsområden.

Indikator	Utfall 2019	Målvärde	Utfall 2018
● Nöjd inflytandeindex	index 36	index 41	
● Medborgardelaktighet, utveckling	81 %	77 %	
● Fråga via e-post som får svar inom 2 arbetsdagar	93 %	90 %	93 %
● Förtroende	index 40	index 41	

Analys av indikatorerna

Enligt SCBs medborgarundersökning som genomfördes under året uppgick Nöjd Inflytande Index till 36, vilket är något sämre än genomsnittet för kommunerna som är 39. Värdet för medborgardelaktigheten uppgick till 81 procent vilket är bra i jämförelse med andra kommuner. Betyget vad gäller förtroendet för Gävle kommuns verksamhet uppgick till 40.

Gävle Kommuns kundtjänst besvarar 75-80 procent av alla inkomna frågor enligt KKIK (Kommunens kvalitet i korthet). Gävle kommun placerade sig på plats 55 (2017) och klättrade förra året till plats 33 (2018) och har under 2019 lyckats uppnå plats 14.

Kompetensnivån hos kommunens befolkning höjs och anpassas till arbetsmarknadens behov och samhällets utveckling

Kommunens verksamheter

I den analys förskolan gjort utifrån kvalitetsfaktorer och verksamhetens utveckling har det bland annat lyfts fram behovet av att stärka en organisation som stöder måluppfyllelsen och målet *Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor*. Eftersom personalens utbildning är en viktig kvalitetsfaktor har diskussionen fokuserat kring hur förskollärares arbetsuppgifter och arbetstider på bästa sätt stöder barnens lärande och utveckling. En annan del av organisationsdiskussionen är hur man i ytterområdena kan organisera verksamheten tillsammans med grundskolan, både vad gäller effektivitet kring öppning och stängning av förskola och fritidshem, men också samverkan kring skolledning samt administrativa och andra resurser. Detsamma gäller den fortsatta inriktningen med större förskoleenheter för bättre kvalitativa förutsättningar för verksamheten. En annan del av analysen pekar på att fokus på lärandeuppdraget kanske inte

alltid är så stor som man tror i förskolan. Därför görs en betydande satsning att implementera undervisningsbegreppet, som är nytt i förskolans läroplan, i hela verksamheten.

I de kommunala skolorna är 79 procent behöriga till yrkesprogram, resultatet är lägre än föregående år. Framför allt pojkarnas resultat har sjunkit, men även flickornas. Det är främst i matematik, engelska och svenska som andraspråk som flest elever inte når godkänt betyg. 67 procent av eleverna i de kommunala skolorna har fullständiga betyg vårterminen 2019, något lägre jämfört med föregående år. För pojkarna ligger andelen som har fullständiga betyg på 62 procent, för flickor är andelen 72 procent. Skillnaden mellan könen har ökat jämfört med föregående läsår. En övergripande analys av Gävles betygsresultat för årskurs 9 visar i en jämförelse med riket att både

kommunala och fristående skolor har lägre betygsresultat jämfört med motsvarande jämförelsegrupp. En analys av Gävles kommuns förutsättningar visar stora likheter med riket. Utifrån analysen finns inget som indikerar att eleverna i Gävle har sämre förutsättningar än övriga elever i riket. Elevernas frånvaro är en faktor som behöver belysas ytterligare, 15 procent av eleverna i årskurs 9 hade en frånvaro på över 20 procent. I det arbete som nu görs kring analys av resultatet kopplas frånvaron och betygsresultat på individnivå.

Analysen av resultat, den sammanfattande rapporten från kartläggningarna (kulturstudien) och kartläggningarna för respektive skola som gjorts under läsåret 2018/2019 ligger som grund för fortsatt utvecklingsarbete inom grundskoleutbildningen. Utgångspunkten är fyra utvecklingsområden från

kartläggningsarbetet. Arbete med att förtydliga roller och ansvar startade redan under våren, efter den första omgången av kartläggningar. En grupp skolledare har i uppdrag att titta på olika personalkategorier, till exempel elevcoach, utvecklingsledare för att hitta gemensamma uppdragsbeskrivningar. Arbete sker också kring förutsättningarna för kollegialt lärande på både pedagog och skolledarnivå. Grundskoleutbildningens fokus på kraftigt förbättrade resultat har stärkts ytterligare, bland annat genom att ta fram resultat på individnivå för alla elever i årskurs 7 - 9 som riskerar att inte nå målen; frånvaro och vilka elever som är nyanlända kopplas till resultatet på individnivå. Arbetet sker inom alla rektorsområden och skolor, men också gemensamt i rektorsgruppen. I ämnet matematik har stora insatser gjorts genom åren, men har inte givit den effekt som eftersträvas. Inriktningen på arbete nu ska vara att undersöka undervisningen och dess processkvalitet. När det gäller engelska handlar det om flera delar, som att många nyanlända elever inte når godkända betyg, men också att elevernas ökade exponering för engelska inte ger genomslag i undervisning och betyg.

Resultaten för de kommunala gymnasieskolorna är något lägre än föregående år vad gäller gymnasieexamen och något högre vad gäller behöriga till högskola. Jämfört med riket är resultatet något lägre i Gävle. Precis som i grundskolan är det i ämnena matematik, engelska och svenska som andraspråk som eleverna inte når godkända betyg. Frånvaro påverkar också resultaten. Gymnasieskolorna har påbörjat kartläggningar (kulturstudie) i två grupper. Syftet med kulturstudien är att ta fram underlag och en analys som ger insikter och verktyg för att åstadkomma bestående effekter för att kunna förbättra målpuppfyllelsen. Det är främst inom tre områden som gymnasieskolan kommer att rikta sitt utvecklingsarbete.

- Fler elever ska nå gymnasieexamen. I analysen har skolorna bland annat tittat på vilka kurser som sticker ut vad gäller elever som inte får godkända

betyg. Åtgärderna handlar både om att arbeta med elevernas motivation, men också stärka arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd.

- Elevhälsans arbete i gymnasieskolan ska ses över. Arbetet har startat och görs i samklang med det uppdrag som finns att se över hela elevhälsans arbete. Stöd tas även av extern kompetens.
- Ny organisation för introduktionsprogrammen (IM). Från halvårsskiftet 2019 har riksdagen beslutat om förändringar för introduktionsprogrammen. Gävle har ändrat sin organisation utifrån det. Syftet att eleverna, så fort som möjligt, ska bli behöriga till ett nationellt program är ytterligare förstärkt. Utifrån detta ställs helt andra krav på utbildningen, vilket också påverkar organisationen hos andra program. Ett arbete behöver göras för att hela organisationen ska bli införstådd med och stödja förändringarna.

I samband med detta arbete fortsätter gymnasieskolan att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet där rektor leder och utvecklar arbetet för att identifiera och analysera eventuella avvikelser i lärares betygssättning. Detta i syfte att säkerställa en likvärdig bedömning.

Skolinspektionen har under första kvartalet 2019 genomfört tillsyn och kvalitetsgranskning av Gävle kommuns skolverksamheter. I Skolinspektionens återföring till Gävle kommun konstaterade man att som huvudman är Gävle kommun aktiv och drivande, verkar aktivt för likvärdighet och har mod att förändra. Skolinspektionen konstaterar också att ett ordentligt omtag gjorts i det systematiska kvalitetsarbetet och att strukturen utgår från de statliga målen. Skolinspektionen lyfte också fram att organisationen inom Utbildning Gävle är samstämmig i sin bild av verksamheten, från personal till politisk ledning - en till stora delar väl fungerade styrkedja.

För att utveckla likvärdigheten i förskola och skola pågår flera insatser. En styrgrupp för elevhälsans arbete med uppdrag att bland annat skapa en gemensam målbild för skola och elevhälsa, tydliggöra och öka kunskapen om uppdragen, utveckla en gemensam

struktur för det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Elevhälsan har under året förstärkts med tre kuratorer och en skolsköterska. En styrgrupp för övergångar mellan verksamheterna har också tillsatts. Uppdraget är bland annat att ta fram en handlingsplan för verksamheterna, ansvara för och organisera överlämningsmöten, skapa en struktur för överlämningar inklusive de fristående verksamheterna. Skolverket har i uppdrag från regeringen att stödja kommuner som tagit emot många nyanlända barn och elever och som har stora utmaningar i samband med detta. Målet är att öka likvärdigheten inom och mellan kommunens skolor och att höja kunskapsresultaten. Gävle kommun är en av de kommuner som bjudits in att delta i arbetet. En kartläggning har gjorts för att identifiera vilka

insatser som krävs för att stärka kommunens arbete med att öka kvalitén på mottagande och utbildning av nyanlända barn och elever. I kartlägnings- och analysarbetet har flera behov och utvecklingsområden identifierats på olika nivåer. Det som är framträdande och återkommer i kartläggningen från alla skolformer är behov av struktur och enhetlighet gällande ämnet svenska som andra språk samt behov av att satsa på språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Ett annat område som är tydligt är hur övergångar från en skolform till en annan fungerar, de rutiner som finns följs inte alltid eller är inte tillräckliga/ändamålsenliga. Två prioriterade utvecklingsområden som omfattar en eller flera insatser har valts ut. Insatserna sammankopplas med redan påbörjade utvecklingsinsatser och ska pågå under perioden 2020 - juni 2022.

- Styrning och utveckling av undervisningen, insatser bland annat kring övergångar mellan skolformer, utveckling av bedömning, förbättrad hantering av individuella studieplaner samt förstärkt studie- och yrkesvägledning.
  - Undervisning och lärande, insatser för att öka måluppfyllelsen i svenska som andra språk främst genom kompetensutveckling för chefer och pedagoger samt insatser för att ytterligare stärka språk- och kunskapsutvecklande arbete.
- Biblioteket har arbetat med att utveckla det läsfrämjande arbetet. Besök om konsumentvägledning har gjorts på gymnasieskolor av Konsument Gästrikland och Budget och skuldrådgivning. Ett utbildningsmaterial har tagits fram tillsammans med SISU Idrottsutbildarna/Gävleborg gällande jämställdhet och

likabehandling och även anpassats till den målgrupp som är yngre än 12 år.

Alla berörda verksamheter inom Valfärd Gävle samarbetar med skolans verksamheter, utifrån uppdrag och förutsättningar, med syfte att verka för att barn fullföljer sin skolgång. Regelbunden samverkan finns med Utbildning Gävle. BIC (Brottsförebyggarna i Gävle) har ett utarbetat utbildningspaket till personal i skolan. Fältgruppen utvidgar sin målgrupp och kommer, under året, utveckla samarbetet med gymnasieskolorna. Familjestödet kopplas ofta in i fall där det uppstår problem i relationen mellan familj och skola. Sedan hösten 2016 är delar av verksamheten samlokaliserad med Arbetsmarknadsenheten, SFI och Arbetsförmedlingen i samarbetsformen Ung i utveckling med syfte att minska arbetslösheten. Från och med april 2018 arbetar hela teamet för unga vuxna vid Försörjningsstödsenhet Arbete/Unga vuxna i denna samarbetsform. Samtliga familjehemsplacerade barn i grundskolan deltar i SkolFam, som syftar till att ge stöd åt alla barn att klara sin skolgång. Även de barn som bor på Akutboendet har fått aktivt stöd, men då genom Röda Korset, som bidrar med läxhjälp. Samtliga enheter rapporterar framgång kring målsättningen att bidra till en god skolgång.

En av arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens huvudsakliga uppgifter är att förflytta individer till egen försörjning. Detta uppdrag bedrivs inom flera av nämndens verksamheter som Arbetsmarknadsenheten, Vuxenutbildning i samverkan andra verksamheter inom framförallt Gävle kommun, Region Gävleborg och Arbetsförmedlingen. Nämnden samverkar med Arbetsförmedlingen i syfte att ta fram en tydligare modell för nyanlända med kort utbildningsbakgrund. Modellen syftar till exempel till att erbjuda eleverna språkundervisning först för att ge förutsättningar till arbete och integration. En kartläggning av gruppen unga vuxna i åldern 20-24 år för att se över och planera särskilda insatser i samverkan med andra aktörer har påbörjats.

Gävle Energi har anordnat studiebesök, i första hand på Johannes kraftvärmeverk, för att sprida

kunskapen om förnybar energiproduktion. Energipedagogen stöttar lärarna i ämnesområdet, genom att undervisa i vissa lektioner. Projektet Klimatsmart start är Gävle Energis samarbete med Prolympia årskurs 1 till 9. Det går ut på att ge elever och lärare en större förståelse för klimatutmaningarna med energi, vatten och avfall. Med ökad kunskap kan elever och lärare fatta medvetna beslut i sin vardag till fördel för klimatet och vår yttre miljö.

Alla studenter har fått boende i Gävle kommun, utan att bostadsgarantin behövt aktiveras. Det beror på att det har byggts många nya studentbostäder de senaste åren. Något nytt avtal med Högskolan är inte tecknat. Dialog är initierad och delvis genomförd.

Analys av indikatorerna

Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till ett nationellt program på gymnasieskolan är lägre än föregående och, 82,5 procent (elever folkbokförda i Gävle). Indikatorn har målvärde 100 procent utifrån de krav som finns i skolans författningar och uppnås inte. Motsvarande andel i riket är 84,7 procent. Trenden i både riket och i Gävle är nedåtgående sedan

lång tid tillbaka.

Utbildningsnivån för eftergymnasial utbildning är något högre än tidigare mätningar (25 jämfört med 24 procent (mätdatum april 2019) samtidigt har nivån i riket höjts i motsvarande grad (från 27 till 28 procent), målet uppnås inte.

För indikatorn andelen elever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter avslutad gymnasieskola är snittet i riket 75,4 procent jämfört med Gävles 68,5 procent. Det innebär att Gävle finns på den understa fjärdedelen. Detta trots en ökning från föregående år då 66,9 procent av ungdomarna arbetade eller studerade två år efter avslutad gymnasieexamen. Andelen har ökat med fyra procentenheter de två senaste åren. Det är framför allt andelen elever som är etablerade på arbetsmarknaden som drar ner resultatet, där ligger Gävle långt under riket (29,6 jämfört med 36 procent).

Andelen elever som slutfört SFI-undervisningen har sjunkit något sedan föregående år, från 73 till 72 procent. Motsvarande siffra i riket är 62 procent. Målvärdet är högt satt och nås inte.

● **Ett socialt hållbart Gävle där alla människor lever i trygghet och får sina rättigheter respekterade**

Kommunens verksamheter

Gävle kommunkoncern har bedrivit aktivt trygghetsstärkande arbete under året. Sektorerna och bolagen har genomfört insatser med koppling till målområdena i Socialt hållbarhetsprogram. Prioriterade uppdrag inom ramen för programmets målområden har varit ansökan till Världshälsoorganisationen (WHO) och det fortsatta arbetet med äldrevänlig kommun samt att upprätta trygghetsplaner för stadsdelarna. Ansökan till Världshälsoorganisationen (WHO) beviljades under 2019. Arbetet med trygghetsplaner har inletts med en inventering i stadsdelen Andersberg med en trygghetsvandring och tillhörande medborgardialog.

De insatser som genomförts med bäring på det kommunövergripande målet har inom koncernen både skett inom ramen för ett systematiskt trygghetsarbete och i enskilda aktiviteter och med delaktighet av kunden/eleven/allmänheten. Det långsiktigt förebyggande och trygghetsfrämjande arbetet har kompletterats av åtgärder kopplat till mätbara resultat och i relation till verksamheternas dagliga arbete. Kommunkoncernens arbete med social hållbarhet har skett med delaktighet av och i samverkan med aktörer från civilsamhälle och näringsliv.

Trygghetsarbetet har bedrivits internt inom kommunkoncernen som en arbetsmiljöfråga. Exempelvis ökad trygghet för anställda inom hemsjukvården genom minskat ensamarbete och försök att främja patientbesök dagtid. Men även till att utvecklat arbete med trygghetsronder inom verksamheter såsom Gasklockan och Kulturskolan där ronderna syftar till att öka tryggheten både för besökare och medarbetare. Inom Utbildning Gävle har Gävlemodellen tillsammans med metoderna Mentor i våldsprevention och Agera tillsammans, fortsatt utvecklas och

Indikator	Utfall 2019	Målvärde	Utfall 2018
● Andel elever i årskurs 9 som är behörig till ett nationellt program på gymnasieskolan	82,5 %	100 %	83,6 %
● Andel av befolkningen med minst treårig eftergymnasial utbildning	25 %	27 %	24 %
● Andel elever som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter avslutad gymnasieutbildning	68,5 %	70 %	66,9 %
● Andel elever som godkänns inom SFI-undervisningen.	72 %	74 %	

berör även gymnasieskolan. Gävlemodellen är en insats mot mobbning som utgår från svenska forskningsresultat, skolans styrdokument och den egna skolans förutsättningar och aktuella behov. Arbetet med att öka tryggheten i skolan och minska trakasserier och kränkningar kommer även fortsättningsvis behöva drivas långsiktigt och strukturerat. Flera verksamheter inom exempelvis socialnämnden och Gävle Energi har arbetat med trygghetsskapande och hälsofrämjande åtgärder för barn och unga under året.

Arbetsmarknadsenheten har utvidgat sitt samarbete med Utbildning Gävle och gymnasieskolan så att de deltagare som fångas upp via KAA återgår till gymnasieskolans individuella program eller vuxenutbildning för att fullfölja sina gymnasiestudier. 19 procent har återgått till studier, vilket är en viktig förbättring.

Analys av indikatorerna

Flertalet indikatorer har ingen ny mätning för 2019. Dock noteras att exempelvis trygghetsmätningarna flukturerar resultatmässigt. Exempelvis i SCBs självskattning avseende trygghet där resultatet försämrats över tid medan Gavlegårdarnas mätning hos de boende visar en positiv trend. Även enkäter genomförda i skolan visar skiftande resultat.

Indikator	Utfall 2019	Målvärde	Utfall 2018
● Självskattat hälsotillstånd		75 %	70 %
● Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv		1 000	1 080
● Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)		24 %	28 %
● Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)		10 %	12%
● Elever i åk 5: Jag känner mig trygg i skolan, andel (%)		90 %	87 %

Medarbetare

Teckenförklaring

- Mål ej uppnått
- Mål delvis uppnått
- Mål uppnått

Måluppfyllelse

- **Framgångsrika medarbetare som bidrar genom ett stort engagemang**

Kommunens verksamheter

Inom Gävle kommunkoncern har chefer och ledare fokus på medarbetarnas förutsättningar att kunna utföra uppdraget på ett professionellt och framgångsrikt sätt. Chefer och ledare ska inspirera, ska vara förebilder samt utveckla sina medarbetare. För att medarbetarna ska vara motiverade och framgångsrika i sitt uppdrag krävs adekvat kompetens för uppdraget, möjlighet till delaktighet och en god arbetsmiljö.

Att främja ett hållbart arbetsliv, med arbetsförhållanden där krav och resurser är i balans, bidrar till att skapa kreativitet, produktivitet och ett framgångsrikt medarbetarskap. Det ger i sin tur förutsättningar för hållbara arbetsförhållanden för medarbetare, hållbara resurser för organisationen och gör Gävle kommunkoncern till en attraktiv arbetsgivare.

Gävle kommuns arbetsgivarerbjudande har utvecklats och under våren togs egenfinansieringen för kommunens friskvårdsbidrag bort. Värdet av beslutet är att skapa möjlighet för fler medarbetare att utnyttja friskvårdsbidraget och skapa mer likvärdiga villkor för alla medarbetare i Gävle kommun.

För att fortsätta stärka kompetensförsörjningen, som är en stor utmaning, pågår utveckling av insatser med tonvikt på introduktion och perspektivet att behålla och utveckla kompetens. Introduktion av nyanställda är en betydelsefull del av alla medarbetares resa i organisationen. Gävle kommun har under

våren infört ett nytt sätt att introducera nyanställda, ett koncept som är en korsning av e-utbildning och introduktionsdag.

Gävle kommun har från och med första oktober en gemensam bemanningsenhet som rekryterar och bemannar alla visstidsanställda under 6 månader. Samtliga fyra sektorer har varit representerade i en arbetsgrupp som arbetat med att säkra ett bra stöd och vikarieförsörjning till alla verksamheter. Service-nivån för de tre första månaderna ligger på den höga nivån 94 procent, 97 procent och 96 procent.

Riktlinje för kompetensförsörjning är antagen i Kommunfullmäktige. Ett arbetet har pågått med att utveckla hur Gävle kommun kan arbeta systematiskt med kompetensförsörjning både på kort och lång sikt. Kompetenssystemet Kompetensen implementerades första november och består idag av drygt 50 övergripande e-utbildningar och lärarledda utbildningar. Planering för implementering av digitaliserat medarbetarsamtal och kompetenshantering pågår under 2020.

I syfte att kvalitetssäkra det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) i Gävle kommun, och bidra till fortsatt utveckling av verksamheter, har Kommunstyrelsens beslut om ett gemensamt arbetssätt för SAM nu implementerats och inletts via systemstödet SAM i Stratsys. Systemstödet ger förutsättningar för efterlevnad av arbetsmiljölagstiftningen och utgör underlag för Kommunstyrelsen att årligen följa upp arbetsmiljöarbetet.

I SKR-projektet Breddad rekrytering har tre pilotgrupper för arbetsfördelningsprocess inom Välfärd Gävle tagits fram och planerats till januari 2020. Den nya befattningen inom Utbildning Gävle, förskolestöd, har följts upp under hösten och stödet finns nu i ett par förskolor.

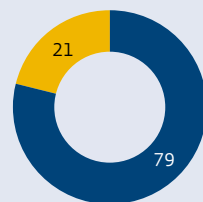
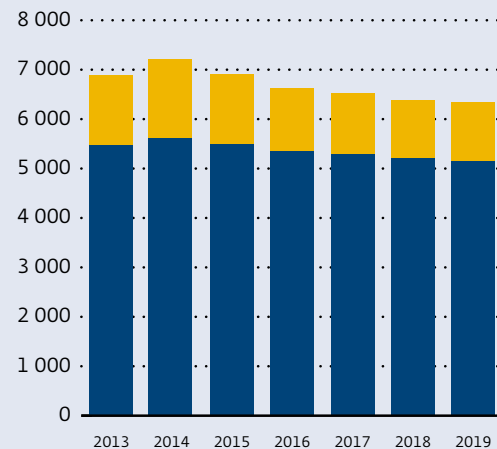

Årsarbetare

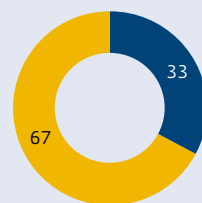
Teckenförklaring

● kvinnor ● män

Årsarbetare i Gävle kommun (antal)

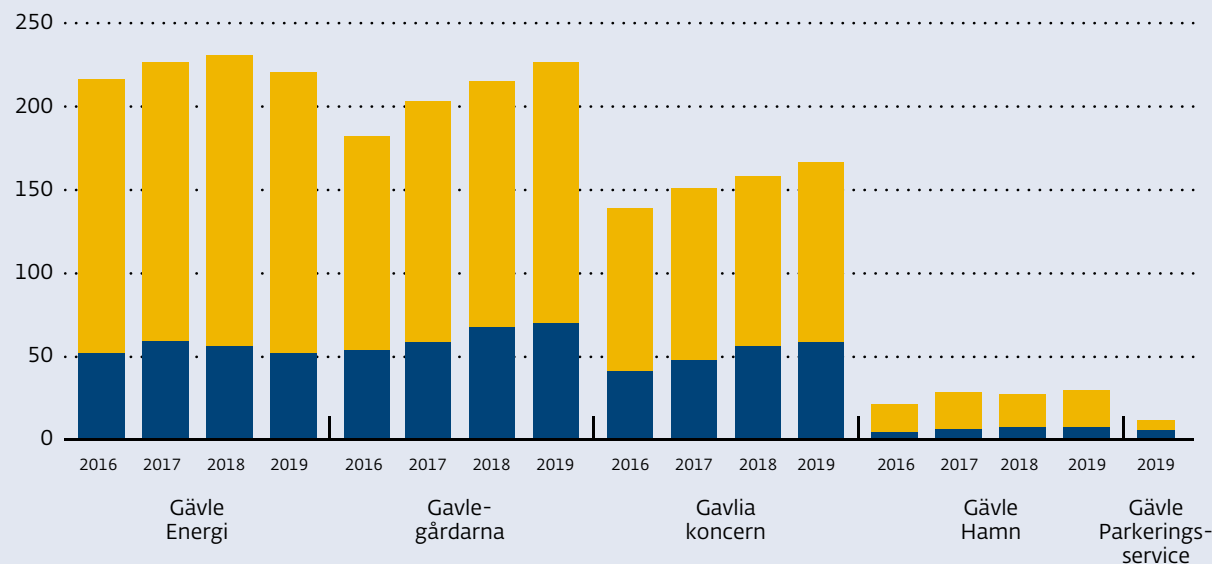

Medarbetare i Gävle kommun (%)

Medarbetare i Gävle Stadshuskoncernen (%)

Årsarbetare i bolagen (antal)

Under året har det formulerats nya övergripande mål för koncernen, vissa tidigare mål har också reviderats, inom områdena kompetensförsörjning, arbetsmiljö och hälsa, lönebildning, muta och jäv, bisyssla samt representation.

Analys av indikatorerna

Det genomfördes ingen medarbetarundersökning för 2019, delvis på grund av byte av leverantör. Medarbetarundersökningen kommer istället att genomföras under våren 2020. Ett resultat av detta är att Gävle kommun inte får fram ett utfall på indikatorerna för 2019, men organisationen arbetade löpande med frågorna under året.

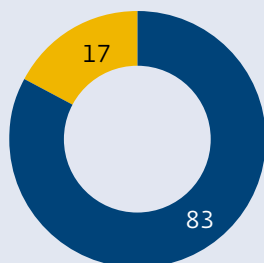

Chefer i Gävle kommunkoncernen

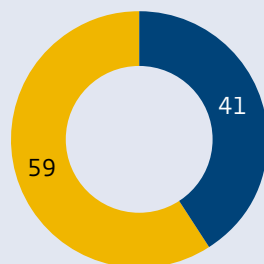
Teckenförklaring

● kvinnor ● män

Chefer i Gävle kommun (%)

Chefer i Gävle Stadshuskoncern (%)

● Gävle kommunkoncern har ett inspirerande och tillitsbaserat ledarskap

Kommunens verksamhet

Ett hållbart chef- och ledarskap utvecklar medarbetarskapet, arbetsmiljön, verksamheten och kommunkoncernen som helhet. Genom att verka i en kommunikativ miljö skapas förutsättningar för ett framgångsrikt ledarskap. Ledarskapet innebär att bygga upp och utveckla relationer inom verksamheten. En framgångsfaktor för ett inspirerande och tillitsbaserat ledarskap är att det finns goda förutsättningar för både chef- och ledarskapet.

Under våren genomfördes chefsutbildningar inom arbetsrätt och arbetsmiljö, utbildningen Framtida ledare där nio medarbetare från Gävle kommun deltog samt Chefs- och ledarskapsprogrammet med 16 deltagare. Introduktionstillfället *Ny som chef* genomfördes under våren och hösten. Mentorskapsprogrammet startade i september.

Arbetsmiljöverket genomförde i september en utbildningssatsning som omfattade samtliga förtroendevalda politiker i kommunkoncernen. Syftet är att tydliggöra förtroendevalda politikernas ansvar i arbetsmiljöfrågor samt stärka kunskaperna om arbetsmiljölagstiftning för organisationen. Under perioden 2019-2022 kommer Arbetsmiljöverket att genomföra en tillsynsinsats avseende organisationers uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM).

Två omgångar av den tvådagars arbetsmiljöutbildningen har genomförts, vilka även har kompletterats med fördjupningsutbildningar om våld och hot mot medarbetare, arbetslivsinriktad rehabilitering, ergonomi och digital arbetsmiljö. Årets Aktualitetsdag för chefer och skyddsombud hade temat likabehandling, där syftet var att ge ökad kunskap och hur man som arbetsgivare kan gå från ord till handling.

Under hösten har Gävle kommun genomfört ett större antal utvecklingsinsatser för chefer och

medarbetare i olika verksamheter, med stöd av medel från Omställningsfondens projekt Tidig lokal omställning, TLO-KL. Syftet är att kunna möta framtidens förändrade kompetens- och rekryteringsbehov i organisationen.

För att ge ett förbättrat stöd till chefer och kvalitetssäkra rekryteringar använder sig Gävle kommun av systemstödet kompetensbaserad rekrytering, KBR, som infördes under hösten.

Analys av indikatorerna

Det genomfördes ingen medarbetarundersökning för 2019, delvis på grund av byte av leverantör. Medarbetarundersökningen kommer istället att genomföras under våren 2020. Ett resultat av detta är att Gävle kommun inte får fram ett utfall på indikatorerna för 2019, men organisationen arbetade löpande med frågorna under året.

● Uppnå jämställda och jämlika arbetsvillkor och jämställda löner i kommunkoncernen

Kommunens verksamheter

Gävle kommun utgår från alla människors lika värde och rättigheter. Kommunen verkar för jämlika villkor och arbetsplatser fria från diskriminering. Arbetet med jämställdhet och likabehandling fortgår enligt 2019 års Likabehandlingsplan. Under året har riktlinje och rutiner reviderats när det gäller likabehandling och arbetet mot trakasserier och kränkande särbehandling. Riktlinje och rutiner för hur Gävle kommun aktivt ska arbeta för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund har tagits fram och väntas beslutas under våren 2020.

Gävle kommun kartlägger och analyserar årligen

sina löner vilket ligger till grund för olika lönepolitiska ställningstaganden. Inför löneöversyn 2019 genomfördes en jämställdhetsanalys där kommunens yrkesgrupper analyserades, vilket resulterade i prioriteringar utifrån den senaste lönekartläggningen. Under året har en ny riktlinje för lönebildning antagits och i samband med det har en ny rutin tagits fram i syfte att ge alla medarbetare mer kunskap och för att öka medvetenheten kring chefsroll i att säkerställa jämställda löner.

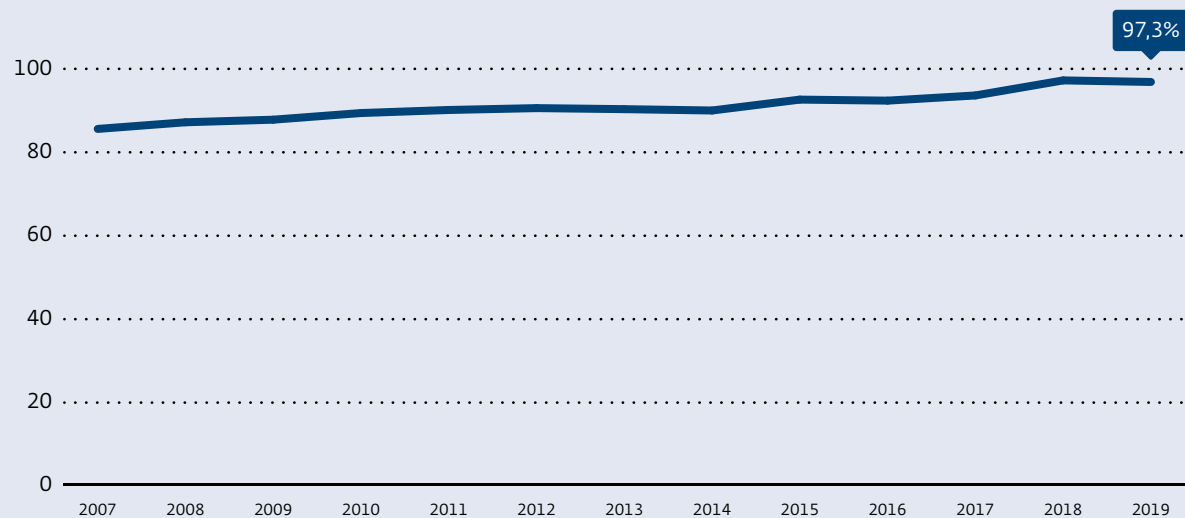
Jämställda villkor mäts genom en sammanvägning av nyckeltalen anställningsvillkor, chefsstruktur, ledningsgrupper, föräldraledighet/VAB samt sjukfrånvaro. Resultatet används också för utvecklingsarbete och kommungemensam jämförelse.

Analys av indikatorerna

Utfallet för Jämställda löner på 99,18 procent har överträffat årets uppsatta mål som var 97,3 procent. Det positiva utfallet är en effekt av de satsningar som gjordes för att höja kvinnors medellöner i de prioriterade grupperna fältsekreterare, utbildade fritidspedagoger, bibliotekarier och biblioteksassistenter.

Mätning av jämställda villkor är färdigställt för året och är i samma nivå som tidigare år. Utfallet uppgår till indexvärde 3,6 (3,6) mot uppsatt mål index 4. Gävle kommun har en ökning inom områdena anställningsvillkor och chefsstruktur medan det är en försämring inom området föräldraledighet/vab samt oförändrad nivå inom området sjukfrånvaro.

Kvinnors andel av mäns medellön (%)

Indikator	Utfall 2019	Målvärde	Utfall 2018
● Jämställda villkor	3,6	Index 4	3,7
● Jämställda löner	99,18 %	97,3 %	97,6 %

Personalstruktur

	Årsarbetare (antal)		Antal anställda (antal)		Genomsnittlig sysselsättningsgrad (%)	Genomsnittlig ålder (år)
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Tillsvidare
Kvinnor	4 987	490	5 151	821	96,7	47
Män	1 184	221	1 196	390	98,9	45,7
Totalt	6 171	711	6 347	1 211	97,1	46,8

Analys

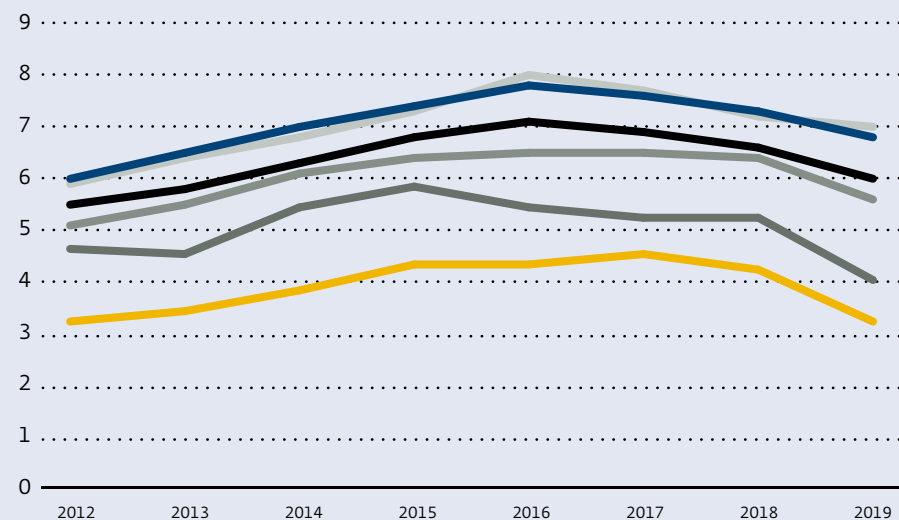
Gävle kommun har under året ökat antalet tillsvidareanställda med 67 medarbetare sedan föregående år. Ökning av tillsvidareanställda beror kan dels bero på skapandet av den nya bemanningsenheten inom Styrning och stöd, och dels tillsättningar av vakanta platser efter översynen av förvaltningsorganisationen.

Totalt har antal anställda minskat, och då främst när det gäller antalet visstidsanställda. Detta beror bland annat på upphörandet av arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Obligatorisk sjukredovisning (%)

Teckenförklaring

● totalt ● kvinnor ● män ● 29 år eller yngre ● 30-49 år ● 50 år eller äldre

Analys

Utfallet per sista december visar en total sjukfrånvaron i Gävle kommun om 6,0 procent, vilket är den lägsta nivån sedan 2012, och en positiv utveckling sedan toppnoteringen 2016.

Långtidssjukfrånvaron gör ett tillfälligt hopp uppåt till 56,5 procent, vilket kan ha sin förklaring i systembyte som påverkade vissa underlag. Ett aktivt rehabiliteringsarbete bland kommunens chefer pågår och har troligtvis en bidragande orsak till den fortsatta nedåtgången som trenden visar.

Männens sjukfrånvaro 3,3 procent (4,3 procent) är en sänkning mot föregående år precis som kvinnors sjukfrånvaro 6,8 procent (7,3 procent). Riksnittet för männens sjukfrånvaro per sista december 2018 uppgick för män till 4,4 procent och

kvinnor 7,5 procent. Länet visar liknande värden om män 4,3 procent och kvinnor 8,0 procent.

En stigande trend av anställda utan någon sjukfrånvaro fortlöper och antalet för helåret är 3 427 medarbetare, en ökning med 61 medarbetare jämfört med helåret 2018. Antalet sjukdagar per tillsvidareanställning är 22,7 (22,2) dagar, där antalet dagar för kvinnor är 25,0 och för män 12,4. Jämfört med förra året så är det på samma nivå som tidigare för bägge könen.

Arbetet med aktiva satsningar som sker inom det systematiska arbetsmiljöarbetet i Gävle kommun kan sammanfattningsvis vara en bidragande effekt till utvecklingen.

Hållbar tillväxt

Teckenförklaring

- Mål ej uppnått
- Mål delvis uppnått
- Mål uppnått

Måluppfyllelse

● Ett starkt växande Gävle

Kommunens verksamheter

Under 2019 har kommunen inlett en förstudie av den omfattande omvandlingen av Näringen som på sikt kommer att innebära cirka 6 000 bostäder och 450 000 kvadratmeter verksamhetslokaler. Ett stort antal utredningar kring omvandlingens förutsättningar (mark, vatten geologi, geokalkyl etc) har startats, och dialog med företagen på Näringen har inletts.

Under hela året har arbetet med fördjupad översiktsplan för Norra Brynäs pågått. På sikt skapar den möjlighet för 2 500 nya bostäder samtidigt som delar av den småföretagarverksamhet som karaktäriserar Brynäs ska kunna fortsätta att utvecklas. Under året har också arbetet med ett planprogram för Gävle Västra inletts.

På Norrlandet (Planmyrastigen och Engeshöjden) har markanvisningar om cirka 180 bostäder arbetats fram.

På Östra Gavlehov har ett omfattande utredningsarbete kring Gävle-Valboåsen möjligheter för i storleksordningen 450 bostäder.

Arbete med lokalisering av nytt stationsläge för Gästrike Räddningstjänst, nytt polishus och framtida avloppsreningsverk har bundit stora resurser från Styrning och stöd. Inte desto mindre är arbetet av största vikt för utvecklingen av det framtida Gävle.

Under året har 102 lägenheter påbörjats. Det är lägre än kommunens måltal men beror i huvudsak på variationer i marknaden. Det är framförallt privat byggande av flerfamiljshus som påverkas.

Gävle kommun fortsätter att ta fram detaljplaner och omvandla mark i den planerade takten. Det bidrar till att vi motverkar svängningarna på fastighetsmarknaden, och istället bidrar till att stabilisera bostadsmarknaden och ekonomin för Gävle, Gävleborna och företag verksamma i Gävle.

Analys av indikatorerna

Befolkningen i Gävle kommun uppgick till 102 418 invånare vid årsskiftet 2019/2020. Det innebär en befolkningsökning med 963 personer. Sedan 2015 har Gävles befolkning ökat med 3,5 procent, vilket är en lägre befolkningstakt i jämförelse med riket som helhet som har ökat med 4,8 procent.

Antalet färdigställda lägenheter i en- och flerbostadshus uppgick till 192 st under 2019. Fördelat på 144 stycken flerbostadshus, 42 stycken enbostadshus och sex särskilda boenden. Under året har 890 stycken bygglov beslutats.

Målvärdet på 90 procent för tillgång till bredband för hushållen uppnåddes redan under 2017 och 2019 års utfall beräknas hamna på 97 procent.

Källa: Gävle kommun (SG), bearbetad bygglovsdata 2020-01-14

Indikator	Utfall 2019	Målvärde	Utfall 2018
● Befolkningsökning	963 st	minst 1 000 st	812 st
● Bostadsbyggande	192 st	minst 800 st	711 st
● Tillgång till 100 Mbit/s bredband bland hushållen	97 %	minst 90 %	90 %
● Arbetslöshet, avvikelse från riksnittet (procentenheter)	2,7 %	högst 1,8 %	3,1 %

● Gävle kommun är en av Sveriges bästa företagarkommuner

Kommunens verksamheter

Näringslivsenheten arbetar sedan 2018 enligt det kommunövergripande styrdokumentet Näringslivsprogrammet (2018-2020) Enhetens verksamhetsplanering för 2019 byggde på Näringslivsprogrammets delmål och aktiviteter genomfördes för att uppfylla de tre övergripande målen samt de delmål som enheten ansvarar för:

2. Dialog och samverkan
4. Ökad kunskap och inspiration
5. Ökad kompetens och integration
7. Fler innovationer och branscher i utveckling

Exempel på genomförda aktiviteter under 2019 för att nå delmålen är:

Interna och externa näringslivsdialogmöten, företagsbesök, starta eget-utbildningar, näringslivsfrukostar, branschdagar för IT-branschen samt

besöksnäringen med fokus samverkan och kompetensförsörjning, affärsutvecklingsutbildning, workshop Gävle innovation Hub.

I december bildades Näringslivsavdelningen, som består av Näringslivsenheten, Internationella kontoret och Inköpsenheten (Inköps- och upphandlingsenheten fr.o.m. 1/1 2020). Den nya näringslivsavdelningen får i uppdrag att växla upp arbetet med att utveckla näringslivsarbetet och därigenom skapa och bidra till ett påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle kommun.

Analys av indikatorerna

NKI: Gävle kommuns NKI-resultat har en positiv utveckling och ökade 2019 i jämförelse med föregående år.

NYREGISTRERADE FÖRETAG: Utfall för antalet nyregistrerade företag per 1000 invånare finns ännu inte rapporterat vilket gör att analys för tertial 3 samt helårsbasis av indikatorn ej går att göra. Prognos är att vi inte uppnår uppsatta mål på indikatorn.

Ökad samverkan med nyföretagaraktörer (Nyföre-

tagarcentrum, Almi, Movexum, Drivhuset och Ung Företagsamhet) samt att fortsätta bedriva kostnadsfria Starta eget-utbildningar och rådgivningar är framgångsfaktorer för att öka antalet nyregistrerade företag i Gävle kommun.

FÖRETAGSKLIMAT: Gävle kommuns företagsklimat har (enligt Svenskt Näringslivs klimatränkning) fortsatt att försämrats (plats 273). Genom att jobba aktivt med fler företagsbesök, interna utbildningsinsatser inom service och bemötande, utveckla kommunens företagservice samt bildandet av en ny näringslivsavdelning är målsättning och fokus på att förbättra kommunens placering i Svenskt Näringslivs företagsklimatränkning.

BYGGKLAR MARK: En större markförsäljning (124 ha) genomfördes under första delen av 2019. Kommunen har behov att ta fram mer byggklar mark för att möta behov från nyetableringar och behov från det lokala näringslivet.

ARBETSLÖSHET, AVVIKELSE FRÅN RIKSSNITTET: Utfall för tertial 3 ej framtagna men prognos är att vi ej når uppsatta mål för indikatorn.

Näringslivsenheten har under 2019 samverkat med Arbetsförmedlingen, utbildningsväsendet och näringslivet genom ett antal forum (Kompetenscentrum Gävle, Branschdagar, DUA m.fl) för att minska den mismatch som råder mellan näringslivets behov och den kompetensbrist som finns hos våra arbetssökande.

Indikator	Utfall 2019	Målvärde	Utfall 2018
● NKI, Kommunens service till företag	index 70	index 73	index 68
● Nyregistrerade företag	5,2 st	6,8 st	5,18 st
● Företagsklimat (ranking)	plats 273	högst 200	plats 254
● Byggklar mark för företagande	12,1 ha	minst 60 ha	15 ha
● Arbetslöshet, avvikelse från rikssnittet (procentenheter)	2,7 %	högst 1,8%	3,1 %

● Gävle kommun är en av Sveriges bästa miljökommuner

Kommunens verksamheter

Gävle kommun fick återigen utmärkelse som en av Sveriges bästa miljökommuner och fick 2019 tredje platsen i Aktuell Hållbarhets ranking.

Gävles vattenförsörjning via Gävle-Valboåsen är en av de allra viktigaste frågorna för Gävles utveckling och gävlebornas framtid. Kommunstyrelsen har beslutat ta fram en mark- och vattenstrategi för Gävle-Valboåsen.

Under 2019 har det miljöstrategiska programmet (MSP) reviderats och beslutet om det nya programmet

tas under våren 2020. Hela koncernen har varit involverad i arbetet med revidering av programmet. Under våren 2019 har temagrupper tagit fram förslag på mål, indikatorer och åtgärder etc. och under hösten genomfördes bland annat workshops och remiss skickades för att samla in synpunkter. Företag i Gävle och Gävleborna har också varit inbjudna att lämna synpunkter. Sammantaget har det givits över ettusen förslag som kommer att ligga till grund för det reviderade programmet.

Under 2019 har också ett arbete med att ta fram en klimatfärdplan för Gävle pågått. Den politiska inriktningen att Gävle ska vara klimatneutralt 2035 har varit styrande i arbetet. En slutrapport kommer att presenteras under februari 2020 då också arbetet med att planera för genomförandet fortsätter.

Framtagande av en ny kretsloppsplan för Gävle kommun är påbörjat och samverkan sker med övriga kommuner i regionen.

Exempel på andra aktiviteter som har genomförts:

- Fem miljömärkta event har genomförts i Gävle under 2019: U23EM, Gefle Skivmessa, Gefle Metal Festival, Årets studentstad och Gävlebockens invigning.
- Energi och klimatrådgivare har medverkat på trafikantvecka, solelsseminarium etc.
- Miljökrav i upphandlingar har ställts, som tex i sjukvårdsmaterial och tvätt av arbetskläder. Workshops om uppföljning av miljökrav i upphandling har genomförts för entreprenadupphandlingar.
- Exempel på några utåtriktade kampanjer som pågått under året är Skräpplockardagarna, Earth Hour, Nolla sabbat och Hållbart Nordost. Under hösten 2019 hade Hållbarhetsutvecklaren Vi gör Gävle-kontot vilket gett ökat fokus på området.
- Majoriteten av förskolorna har hissats grön flagg och ett område har blivit certifierat inom "Skola för hållbar utveckling". Genomtänkt kemikaliesmart miljö och giftfri förskola fortsätter utvecklas tillsammans med GFAB.
- Arbetet med att avveckla tre stycken deponier har

pågått under 2019.

- En bottenfaunaundersökning i Gavleån har skett under 2019.
- Ny beläggning och upprustning av flera av kommunens äldre cykelvägar har varit gynnsamt för det hållbara resandet under år 2019. Flera projekt för säkrare skolvägar har planerats och genomförts under året. Cykelvägar vid bland annat Strömsbro skola och Lillhagens skola har byggts. Arbetet med att revidera Cykelplanen från år 2010 har pågått under året.
- Byggnationerna av nya hållplatser fortsätter att bidra till kollektivtrafikens framkomlighet. Effekterna av detta kommer sannolikt inte att märkas förrän om något år när resenärerna vant sig vid förändringen.
- Samarbetet med Region Gävleborg för ökat resande med kollektivtrafik fortsätter. Gävle kommun har deltagit tillsammans med Region Gävleborg i ett EU-projekt, SMaaS - Sustainable Mobility as a Service. Projektet syftar till att hitta smarta tjänster för att göra det enklare att välja hållbara resealternativ.
- Projektet Gäddleken är klart och invigt. Våtmarken i Järvstabäcken är ett lekområde för främst uppvandrande gädda, men också andra fiskarter.
- Filter har satts i brunnar vid Gavlevallen för att granulat från konstgräsplaner ska fångas upp och snö placerades från 2019 vid dessa brunnar. Syftet är att granulatet inte skulle följa med dagvattnet, utan istället fånga upp det i filter och kunna återanvända granulatet.
- Gävle Energi har fortsatt arbeta med tjänster och samverka med andra aktörer i syfte att minska användandet av fossila bränslen till förmån för förnybara energikällor.
- Gavlegårdarnas fordonspark drivs till 83 procent av el- eller biogas. Övriga fordon använder HVO. Detta innebär att bolaget redan uppnått målet om 100 procent fossilfritt
- Under 2019 har solcellsanläggningar på Valbobadet och Skogmursskolan tagits i drift av Gavlefastigheter.

- Gävle Hamn har arbetat med att ta fram processer och rutiner för att säkerställa att hållbarhetskrav ställs vid inköp.
- Gästrike Vatten har arbetat med åtgärder för att stärka skyddet och samtidigt ge ett tydligt planeringsunderlag för olika målgrupper för Gävle-Valboåsen.

Arbete pågår med Miljöbokslutet för 2019 som kommer att visa var fortsatt fokus behöver läggas på i miljöarbetet.

Analys av indikatorerna

Andel fordon som kan drivas med i huvudsak fossilfria drivmedel är ca 71 procent inom Gävle Kommun-koncern, vilket visar en ökning i enlighet med målet. Vissa avvikelser har genomförts då har det leasats nya dieselfordon pga av specifika anledningar som tex att fordonet används i ytterområden, men i huvudsak har nya fordon som leasats varit fordon som kan drivas på fossilfritt drivmedel som biogas, el, HVO eller etanol.

Resultat från undersökning på nöjt medborgarindex (NMI) visar på ett NMI index på 57 jämfört med

NMI index 59 år 2017 (40 betyder godkänt, 55 betyder nöjd och 75 betyder mycket nöjd).

En statusklassning har genomförts för våra vattendrag och den resulterade i 16 procent vattendrag som har god ekologisk och kemisk status i våra vattendrag, men målet är 100 procent och detta innebär en sänkning från tidigare 25 procent. Åtgärdsbehovet för att nå målet är mycket omfattande och komplicerat, och ett arbete för att skapa en bättre bild av statusen i våra oklassade vattenföremkomster pågår. Många av de anledningar till att god status ej uppnås är kan härledas till att andra än Gävle kommuns ägo och är därför komplicerade att åtgärda.

Enligt Östra Sveriges Luftvårdsförbund beräknas nio kommunala gator ligga inom Övre Utvärderingströskel för PM₁₀ (större hälso- och miljöskadliga partiklar i luften som bland annat orsakas av slitage av vägbana) avseende dygnsmedelvärden, d.v.s. riskerar att överskrida miljökvalitetsnormen. Det gäller Norra och Södra Kungsgatan, delar av Staketgatan, Södra Skeppsbron, Kaserngatan, Strömsbrovägen, Österbågen, Spängersleden och Atlasgatan. För kvävedioxid (NO₂) beräknas 13 gator ligga inom Övre Utvärderingströskel avseende dygnsmedelvärden,

d.v.s. riskerar att överskrida miljökvalitetsnormen. Det gäller Norra och Södra Kungsgatan, delar av Staketgatan, Nygatan, Centralgränd, Norra Strandgatan, Stora Esplanadgatan, Brunnsgatan, Fältskärsleden, Kaserngatan, Strömsbrovägen, Österbågen och Atlasgatan.

År 2019 var avfallsmängden per person 513 kg enligt Gästrike Återvinnarens mätningar på region-nivå. Det är en minskning med 10 kg per person jämfört med 2017, och en minskning med 4,4 procent sedan år 2011, då motsvarande mängd var 536 kg. Minskningen går alltså långsamt. Det är en fortsatt utmaning med den ökade konsumtionstakten, och den miljöpåverkan det medför både i produktion och distribution nationellt och globalt.

Indikator	Utfall 2019	Målvärde	Utfall 2018
● Andel fordon som drivs med förnybara drivmedel	75 %	75 %	44 %
● NMI- miljöindex	59	index 64	59
● Vattenkvalitet i sjöar och vattendrag	25 %	75 %	25 %
● Gator som inte uppfyller miljökvalitetsnorm	9 st	2 st	9 st
● Avfallsmängd per person	523 kg	450 kg	533 kg

● Gävle kommuns verksamheter har effektiva processer med hög kvalitet

Kommunens verksamheter

I och med införande av ny förvaltningsorganisation har viktiga processer genomlysts och effektiviserats löpande under året som en naturlig del i omorganisationen. Tre viktiga styrprocesser har fastställts och där har tvärssektoriella grupper bildats för gemensamt arbete. Arbete med att ytterligare tydliggöra styr- och stödprocesser sker löpande i prioriterad ordning. Stödprocessen kommunikation har arbetat fram en kommunikationsplattform för hela kommunen. Viktiga processer som har verkställts är gemensam kundtjänst och gemensam bemanningsenhet.

Inom Utbildning Gävle har ett omtag av det systematiska kvalitetsarbetet i syfte att ännu tydligare anpassa strukturen för förskolans och skolans systematiska kvalitetsarbete har genomförts. Gävle har också varit pilotkommun i satsningen som kallas EdTech. Utvecklingssatsningen innebär att skolledare inom förskolan och skolan tydligare ska få en ingång till sin dagliga planering och uppföljning genom Stratsys. Ett arbete med tanken att det systematiska kvalitetsarbetet tydligt ska utgå från förskolors och skolors egna nulägesanalyser samt behov och på så sätt bidra till att en mer tillits- och kunskapsbaserad styrning har genomförts. Ett standardiserat och gemensamt underlag, Power BI används för uppföljning av grundskolans och gymnasieskolans resultat och värdegrundsarbete. Materialet som är tillgängligt för skolledare och förvaltningsledning ger en ökad kontroll av och förståelse av den egna verksamheten och underlättar jämförelser mellan skolor och områden. En nationell handlingsplan för skolväsendets digitalisering har tagits fram i samarbete mellan Sveriges kommuner och regioner, SKR Skolverket och huvudmän. Utbildning Gävles utvecklingsledare för digitalisering har varit med i arbetet och framför allt

området adekvat digital kompetens.

Inom Livsmiljö Gävle har ett arbete med att införa ett processororienterat arbetssätt pågått under året. Ett omfattande arbete har genomförts dels för att höja kompetensen kring ett processororienterat arbetssätt men också med att kartlägga både Kultur- och fritidsnämnden och Samhällsbyggnadsnämndens processer på flera olika nivåer. Sex huvudprocesser är beslutade av Livsmiljöns sektorchef; att utveckla och bygga kommunal mark, att möjliggöra byggande, att förvalta kommunal mark, att bedriva tillsyn och kontroll, att främja förutsättningarna för en aktiv fritid samt att främja bildning och utveckla ett rikt kulturliv. Arbetet med det processororienterade arbetssättet pågår inom samtliga verksamheter som sorterar under de båda nämnderna inom Livsmiljö

Gävle. Inom samhällsbyggnadsnämnden har varje avdelning utsett en kvalitetssamordnare. Samordnarna har träffats månadsvis för att utveckla kvalitetsarbetet. Samhällsbyggnadsnämnden arbetar för att införa ett kvalitetsledningssystem enligt ISO9001:2015. För att möjliggöra att skapa effektivitet i ekonomisk planering, uppföljning och det samlade resursutnyttjandet har investeringsprocessen kartlagts och utvecklats. där målet varit att förtydliga investeringsårscykel, roller, ansvar och befogenheter.

För att möta framtidens utmaningar och dagens krav är det av största vikt att Valfärd Gävles verksamheter bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i vardagen. Konkret innebär det att Valfärd Gävles medarbetare har ett kunskapsbaserat arbetssätt med

utgångspunkt i vetenskap och beprövad erfarenhet. Ett systematiskt kvalitetsarbete förutsätter både ett aktivt förebyggande arbete och uppföljning av den verksamhet som bedrivits. I en organisation med ett tillitsbaserat förhållningssätt måste en stor del av den uppföljning som sker vara i form av egenkontroll, det vill säga verksamhetens uppföljning av det egna arbetet. Under året har fyra kvalitetsmöten genomförts där samtliga professioner inom korttidsenheterna har deltagit; enhetschef, arbetsterapeut, fysioterapeut, omvårdnadspersonal samt sjuksköterskor. Innehållet i kvalitetsmöten rör frågor av förebyggande karaktär, hur arbetssätt kan minska oönskade händelser och avvikelser.

Styrning och stöd Gävle arbetar aktivt med att skapa och upprätthålla effektiva processer, en del av detta arbete har skett med hjälp av ett nytt verksamhetssystem där all valadministration sköts. På detta sätt har det blivit enklare att kommunicera med samtliga röstmottagare i sin helhet, vissa valdistrikt eller röstmottagare med särskilda uppdrag (exempelvis ordföranden och vice ordföranden). Systemet tillhandahåller också stöd för att hantera vallokaler, lokalkontakter och liknande. Vid en kommande eftervalsanalys ska processer nedtecknas och en grundlig aktivitetslista upprättas inför valet 2022.

Överförmyndarnämnden har och kommer fortsätta att arbeta för att effektivisera och förbättra administrationen av verksamheten.

Genom uppmuntran utvecklas förbättringsarbetet kontinuerligt i syfte att ytterligare öka delaktigheten hos medarbetarna samt för att förbättra och effektivisera arbetssätt och arbetsmiljö inom Gavlia-koncernen. Syftet är att inspirera medarbetarna med målet

att effektivisera processer, arbetssätt, arbetsmiljö och ökad kundnöjdhet.

Analys av indikatorerna

Nämnderna och bolagen mäter processutveckling och kvalitet med anpassade indikatorer för sin egen verksamhet. Totalt har elva indikatorer av 21 indikatorer rapporterats med utfall. Sju av dessa elva har rapporterats med uppnått utfall (grön) vilket ger ett resultat på 64 procent, exempel på uppnådda målvärden är andel handläggningstider som klarar service-deklarationen samt ej återaktualiserade vuxna missbrukare, 21 år och äldre, ett år efter avslutad utredning eller insats. Tre stycken har delvis uppnått måvärdet (gult), en med ej uppnått utfall (rött) utifrån målet och det är andel uppnådda målvärden på verksamheternas indikatorer inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden där en relativ stor andel av beslutade indikatorer har inte har kunnat följas upp under 2019 av olika anledningar. Tio stycken indikatorer hade inget rapporterat utfall.

Indikator	Utfall 2019	Målvärde	Utfall 2018
● Andel uppnådda målvärden på verksamheternas indikatorer	64 %	85 %	63 %

Ekonomi

Teckenförklaring

- Mål ej uppnått
- Mål delvis uppnått
- Mål uppnått

Måluppfyllelse

● **Kommunkoncernens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt och inom tilldelade ramar**

Målet om att resultatet visar ett överskott på minst motsvarande budgeterad nivå uppnås. Indikatorerna visar att ökningen av verksamhetens nettokostnader är relativt låg och att budgeteringen av skatter, generella bidrag och skatteutjämning motsvarar utfallet.

Kommunens verksamheter

Målet följs upp mot mål om hur nettokostnaderna respektive skatter, generella bidrag och utjämning utvecklas. Dessa två mått visar på vikten av att följa det samlade resultatet men också på vikten av att justera verksamhetens nettokostnader när skatteintäkterna inte följer lagd plan.

Ett flertal nämnder visar ett negativa resultat. Det gäller främst socialnämnden, omvårdnadsnämnden och arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden. Dessa nämnders samlade resultatutfall uppgår till -

99 mnkr. Det är relativt kraftiga avvikelser från tilldelade ramar. Övriga nämnder visar inte överskott som kompenserar för detta underskott. Överskottet avser ej utnyttjade kostnadsreserver, kalkyldifferenser inom personalkostnader samt försäkringsintäkter av engångskaraktär. Sammantaget visar kommunen ett överskott.

Analys av indikatorerna

Nettokostnadsökningen under 2019 är 111 mnkr. Om försäkringsersättningen exkluderas uppgår kostnadsökningen till 164 mnkr, eller motsvarande 2,8 procent. Det är fortsatt ett utfall som understiger ökningen av skatter, bidrag och utjämning. Därmed har resultatutfallet sedan 2018 förbättrats.

Gällande utvecklingen av skatter, generella bidrag och utjämning följer utvecklingen lagd budget.

Indikatorerna visar på en positiv balans. Kostnadsutvecklingen under de senaste fem åren har dock varit kraftigare jämfört med intäktsutvecklingen av skatter, bidrag och utjämning. Därmed krävs förbättrade resultat under kommande år för att bibehålla en verksamhet som bedrivs med överskott.

Indikator	Utfall 2019	Målvärde	Utfall 2018
● Verksamhetens nettokostnader, förändring jämfört med föregående år	1,9 %	högst 3,4 %	7,8 %
● Skatter, generella bidrag och utjämning, förändring jämfört med föregående år	3,7 %	3,4 %	3,4 %

- **Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 2 procent av skatteintäkterna**

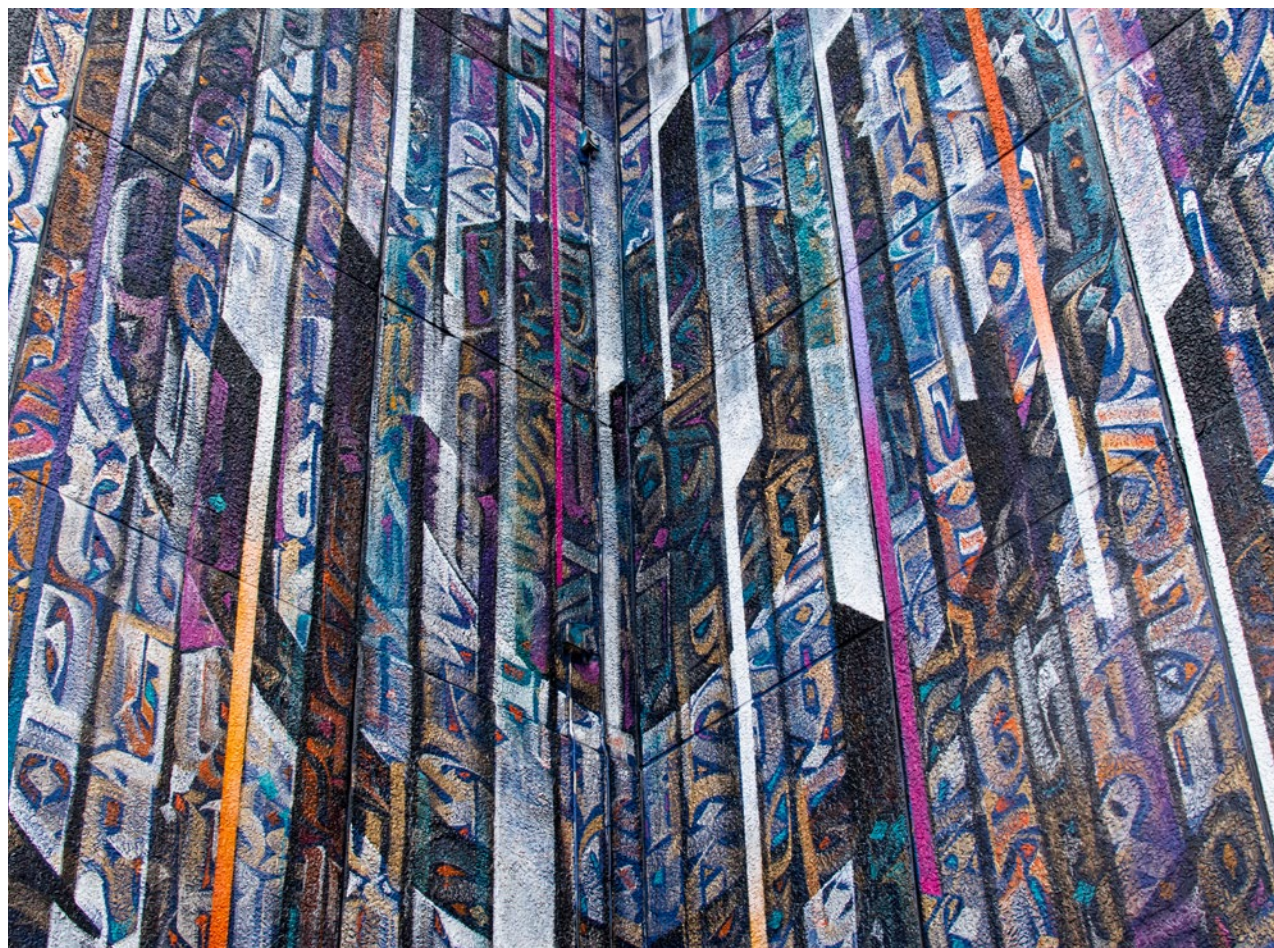
Kommunens verksamheter

Budget för 2019 fastställdes utan att resultatet för året skulle ge ett överskott enligt det övergripande målet om 2 procent. Istället budgeterades med ett överskott på 1 procent. Det kunde göras utifrån att tidigare år givit kraftiga överskott och därmed en möjlighet till en längre period för att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningarna. Enligt kommunplan 2019 skulle det ekonomiska målet om överskott nås under år 2021. Genom tillkommande beslut (18KS448) budgeterades för ytterligare kostnader och ett överskott på 0,5 procent.

Även om verksamheten under 2019 har visat stora interna avvikelser uppgår resultatet isolerat för 2019 till 1,9 procent. Genom de tidigare årens höga ekonomiska resultatet uppgår överskottet under en åttaårsperiod till 2,6 procent, vilket med marginal överstiger det långsiktiga målet.

Analys av indikatorerna

Över tid har kommunens ekonomi kunnat ge ett överskott, som också överstiger det översiktliga målet. 2019 års ekonomiska utfall bidrar till en fortsatt stabil ekonomi.

Indikator	Utfall 2019	Målvärde	Utfall 2018
● Årets resultat i procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning	1,9 %	minst 0,5 %	0,3 %
● Genomsnittligt resultat under de senaste åtta åren	2,6 %	minst 2,4	2,5 %

● **Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans**

Kommunens verksamheter

Soliditet är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv och ett mått på hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditetens absoluta nivå och förändring är beroende av ökningen i tillgångsmassan i balansräkningen och den förändring som tillförs det egna kapitalet genom årets resultat. Genom att arbeta med ett tak för skuldsättningen per invånare skapas en intern process där varje investering prövas noggrant med målsättningen att varje investering ska utgå från en hög självfinansiering, vilket i sin tur ställer krav på ett stabilt kassaflöde från de olika verksamheterna. Motivet med att följa belåning per invånare är att minska kommunens och de kommunala bolagens finansiella risk med en alltför hög skuldsättningsgrad. Det övergripande målet är att bibehålla kommunkoncernens soliditet. Målet är endast kommunövergripande och bryts inte ned i kommunens verksamheter.

Målet bedöms vara uppfyllt. Detta då soliditeten i koncernen har stärkts under året, även om belåningen har ökat. Senaste årens minskning av skuldsättning skapar en relativt hög marginal till fastställd målsättning.

Analys av indikatorerna

Vid ingången av 2019 översteg kommunkoncernens soliditet målvärdet. Det egna kapitalet i koncernen ökade med drygt 700 mnkr under 2018 och tillgångsmassan med nära 700 mnkr. För 2019 har det egna kapitalet ökat med nära 400 mnkr, medan tillgångarna har ökat med drygt 1 mdr. Det har inneburit ett stort behov av extern finansiering, men det samlade resultatöverskottet per 2019 finansierar kring 40 procent av investeringsvolymen. Därmed bibehålls soliditeten. Gällande kommunens soliditet har den positiva utvecklingen fortsatt. De kraftiga exploateringsresultatet bidrar till att finansiera övriga investeringar i kommunen.

Kommunkoncernens skuldsättningsnivå, uttryckt som kronor per invånare, uppgick vid årets början till 94 973 kr. Skulden per invånare har ökat med nära

5 000 kr under 2019, vilket beror på en kraftig investeringsvolym i koncernen. Koncernens soliditet har stärkts under ett flertal år, resultaten har varit höga och finansierat en stor del av gjorda investeringar. I befintlig planering skall koncernen investera för cirka 2 mdr per år under kommande år. Det kommer inte att kunna självfinansieras, varför belåningen uttryckt som kronor per invånare kommer att stiga. Denna ökade belåning behöver mötas av fortsatt höga resultat för att soliditeten ska behållas på nuvarande nivå.

Indikator	Utfall 2019	Målvärde	Utfall 2018
● Kommunens soliditet	45,3 %	minst 45,2 %	42,1 %
● Kommunkoncernens soliditet	34,2 %	minst 31 %	33,9 %
● Kommunkoncernens skuldsättningsnivå (kr/inv)	99 589	108 100	94 973
● Kommunkoncernens skuldsättningsnivå (kr/inv) exkl Gävle Energi AB, Bomhus Energi AB, Gävle Hamn AB	73 777	79 800	71 338

● Investeringar bör långsiktigt vara självfinansierade

Kommunens verksamheter

Motivet till ett skarpare krav på självfinansiering av investeringar inom den skattefinansierade verksamheten är att dessa investeringar normalt inte ger någon avkastning. En lånefinansiering av dessa investeringar innebär på sikt en ökad finansiell belastning. En lånefinansiering tar resurser från verksamheterna och på sikt begränsar detta utvecklingen inom kommunen. Vid bedömning av investeringsvolymen ska dock hänsyn kunna tas till investeringarnas inriktning, till exempel om dessa innebär kostnadsbesparingar, aktuellt konjunkturläge, samt styrkan i kommunens balansräkning.

I investeringar inkluderas de kommunala bolagens investeringar som är riktade mot kommunens skattefinansierade verksamhet. Målet är endast kommunövergripande och bryts inte ned i kommunens verksamheter. De senaste årens beslutade budgetar har inneburit att planerade investeringar inte ryms inom ett positivt kassaflöde utan extern upplåning. De ekonomiska resultaten de senaste fem åren, i kommun och i koncern, har dock överstigit budget samtidigt som genomförda investeringar inte nått upp till planerade volymer. Därför har den finansiella situationen under de senaste fem åren (tom 2018) inneburit att genomförda investeringar till 93 procent har finansierats av egna medel. Utveck-

lingen under 2019 innebär i princip en bibehållen situation. Det har dock samtidigt inneburit en något förbättrad soliditet i koncernen.

I gällande planer för nyinvesteringar kommande år uppgår självfinansieringen endast till mellan 50 och 60 procent. Det beror på att investeringsplanerna uppgår till mellan 700 och 900 mnkr per år. Det skulle kräva resultatförbättringar på upp emot 500 mnkr på årsbasis för att klara en snabb egen finansiering av investeringarna.

Analys av indikatorerna

Den relativt höga självfinansieringen har ett utfall över en femårsperiod, som med marginal överstiger målvärdet uttryckt i Kommunplan. Däremot uppgår självfinansieringen inte riktigt till den långsiktiga målsättningen om 100 procent självfinansiering över en femårsperiod. Isolerat för 2019 uppgår finansieringen till 92%. Långsiktigt innebär årets nivå på egenfinansiering att det långsiktiga måttet sjunker endast marginellt. Målvärdet är avsevärt lägre satt jämfört med utfallet. Detta pga att finansiering genom försäljning av tillgångar inte är budgeterat som finansiering av kommunens verksamhet, och därmed heller inte som finansiering av investeringar.

Indikator	Utfall 2019	Målvärde	Utfall 2018
● Självfinansieringsgrad, per år	92 %	minst 63 %	76 %
● Självfinansieringsgrad, över en rullande femårsperiod.	91 %	minst 76 % senaste fem år	93 %

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	315,9	127,8	304,9
Samtliga realisationsvinster	-8,7	-48,1	-53,8
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	307,2	79,7	251,1
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	307,2	79,7	251,1

Kommentar till årets balanskravsutredning:

- Resultatet har justerats med ett realisationsresultat på 8,7 mnkr.
- Det finns inte något historiskt underskott att återställa
- Kommunen har aldrig avsatt något till resultatutjämningsreserven
- Resultatet innehåller inga orealiserade vinster eller förluster i värdepapper, eftersom kommunen ej innehar finansiella tillgångar av den arten.

Väsentliga personalförhållanden

Den nya Förvaltningsorganisationen började gälla första januari 2019 och under hela året så har organisationen arbetat med de nya förutsättningarna som började gälla i form av bland annat organisationsförändringar och ändrat arbetssätt. Några större negativa effekter i form av ökad sjukfrånvaro och sjukskrivningar har inte gått att utläsa, utan de har fångats upp genom tidiga och många dialoger i organisationen.

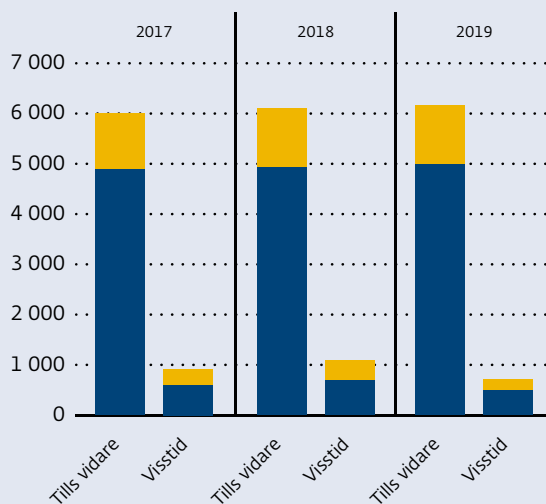
Den första oktober 2019 startade kommunens gemensamma Bemanningseenhet där all vikariehantering upp till 6 månader tas om hand. Tidigare så har respektive sektor hanterat detta lokalt av chef eller som inom Vårld Gävle via PFV (personalförsörjningsverksamhet). Gemensamma processer och riktlinjer har arbetats igenom och effekterna blir i första hand en effektivare organisation som arbetar på ett likvärdigt sätt vilket eliminerar administrativ tid för chefer.

Under året påbörjades arbetet med en gemensam riktlinje kring kompetensförsörjning och upplägget för en ny kompetensförsörjningsenhet. En viktig process för att säkerställa personalförsörjningen inom alla områden och främst kompetensutvecklingen för att både behålla dagens medarbetare och attrahera nya medarbetare.

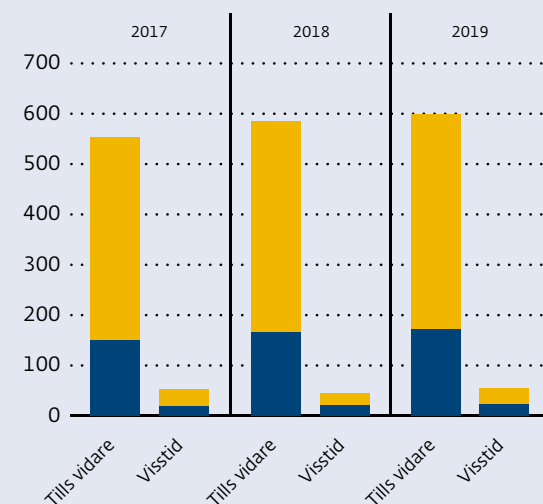
Gävle kommun har deltagit i ett SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) projekt kring Breddad rekrytering med fokus att arbeta fram och pröva metoder för att använda den kärnkompetens vi har rätt. Dessutom metoder för att skapa bättre möjligheter att både rekrytera och ha en hållbar anställning för personer som idag står utanför arbetsmarknaden.

Personalstruktur årsarbetare

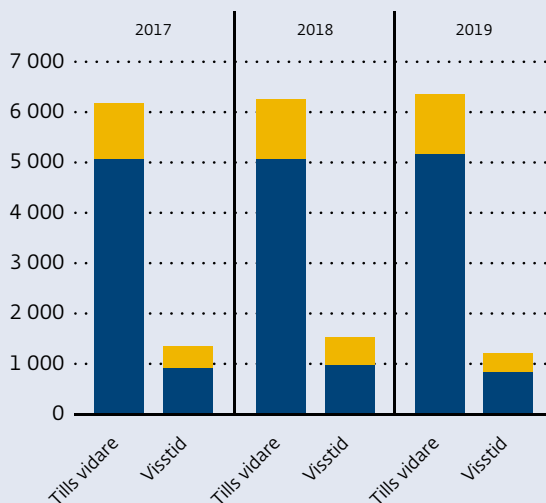
Årsarbetare i Gävle kommun (antal)

Årsarbetare i Gävle Stadshuskoncern (antal)

Antal anställda i Gävle kommun

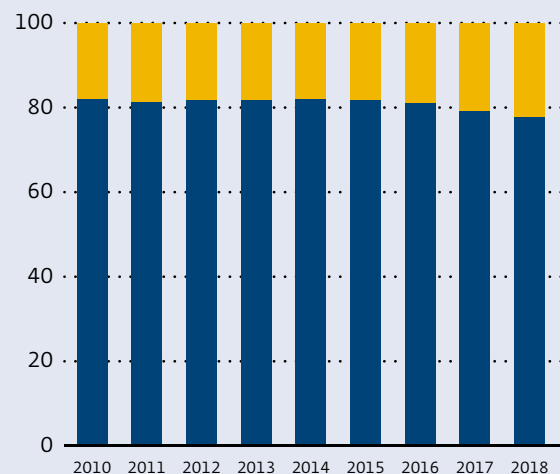

Teckenförklaring ● kvinnor ● män

Analys

Gävle kommun har under året ökat antalet tillsvidareanställda med 67 medarbetare sedan föregående år. Totalt antal anställda har minskat med 277 medarbetare och då främst på grund av antalet visstidsanställda utifrån bland annat upphörandet av arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Internt så har det flyttats runt medarbetare främst på grund av introducerandet av en ny Bemanningseenhet inom Sektor Styrning och Stöd som tar hand om visstidsanställda inom kommunen. Ökning av tillsvidareanställda kan delvis tillräknas skapandet av Bemanningseenheten samt tillsättningar av vakanta platser efter omorganisationen i samband med den nya förvaltningsorganisationen.

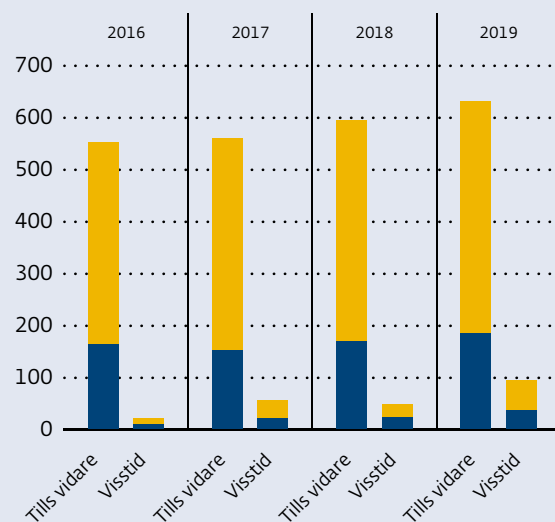
Könsfördelning årsanställda inom Gävle kommun (%)

Analys

Könsfördelningen har efter fjolårets toppnivå minskat till 21,0 procent män vilket fortfarande är en trendökning som pågått under de senaste åren. Den sektor med flest kvinnor är Vårld Gävle medan de två mindre sektorerna är har en mer jämlik fördelning mellan könen.

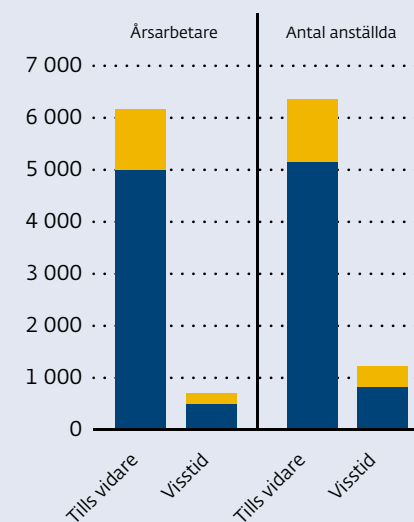
Årsanställda Gävle Stadshuskoncern (antal)

Analys

Könsfördelningen har under de tre senaste åren visat ett trend på att andelen kvinnor ökar sakta. Från 28,1 procent 2017 till 30,15 procent 2019. Gavliakoncernen har flest antal kvinnor på 36% 2019.

Personalstruktur Gävle kommun 2019 (antal)

Analys

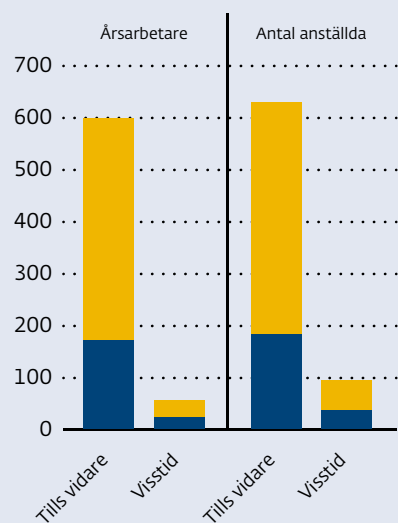
Gävle kommun har under året ökat antalet tillsvidareanställda med 67 medarbetare sedan föregående år. Ökning av tillsvidareanställda beror dels bero på skapandet av den nya bemanningsenheten inom Styrning och stöd, och dels tillsättningar av vakanta platser efter översynen av förvaltningsorganisationen.

Totalt har antal anställda har minskat, och då främst när det gäller antalet visstidsanställda. Detta beror bland annat på upphörandet av arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Teckenförklaring ● kvinnor ● män

Personalstruktur Gävle Stadshuskoncernen 2019 (antal)

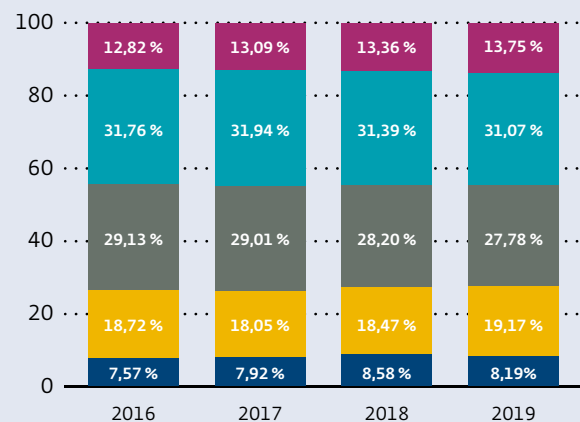

Analys

Gävle Stadshuskoncernen har under året ökat antalet tillsvidareanställda med 37 medarbetare sedan föregående år. Totalt antal anställda har ökat med 83 medarbetare. Gavliakoncernen står för merparten av ökningen. Gävle Stadshuskoncernen har under året ökat antalet tillsvidareanställda med 37 medarbetare sedan föregående år. Totalt antal anställda har ökat med 83 medarbetare. Gavliakoncernen står för merparten av ökningen.

Teckenförklaring ● kvinnor ● män

Genomsnittlig ålder och åldersfördelning Gävle kommun (%)

Teckenförklaring

● 20-29 ● 30-39 ● 40-49 ● 50-59 ● 60-69

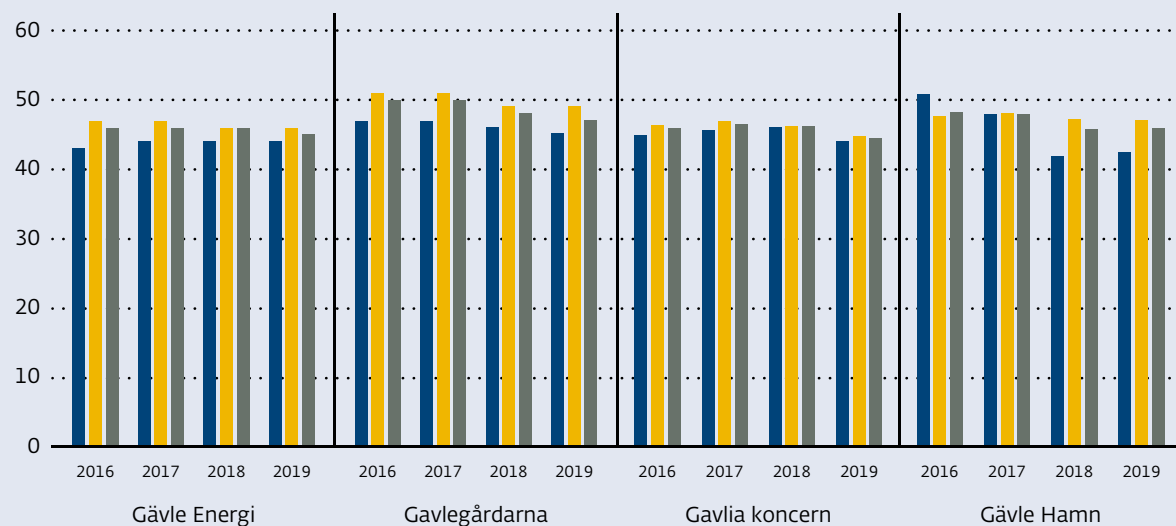
Analys

Den genomsnittliga åldern inom Gävle kommun för tillsvidareanställda uppgår till 46,8 år (46,7 år) och för kvinnor 47 år och män 45,7 år. För totalt månadsanställda uppgår genomsnittliga åldern till 46,2 år, en sänkning av snittåldern sedan 2012 som var 47,0 år.

Andelen tillsvidareanställda under 30 år har ökat med 0,3%-enheter jämfört med föregående år, där andelen män har ökat mer än kvinnor. Andelen medarbetare över 60 år ligger numera närmare 14% med en tonvikt på kvinnor.

Åldersstrukturen för visstidsanställda är störst 0-29 år med andelen 27,9% av de anställda. Grupperingen 70-79 år har en andel om 7,8% av de visstidsanställda.

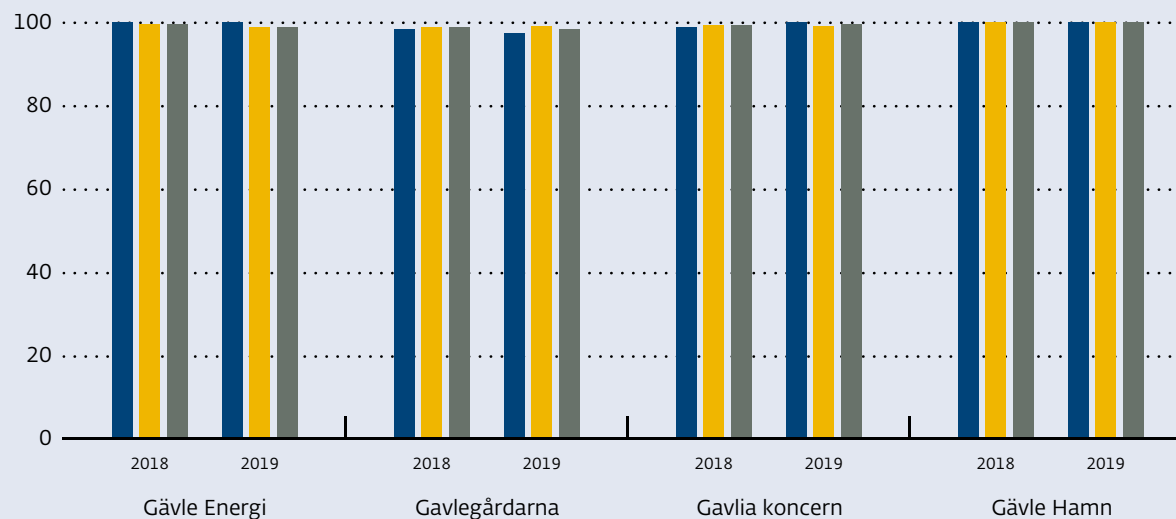
Genomsnittlig ålder i bolagen (%)

Analys

Den genomsnittliga åldern inom Gävle Stadshuskoncernen för tillsvidareanställda uppgår till 45,4 år (46,5 år) och för kvinnor 44,5 år (44,5 år) och män 45,6 år (47,1) en liten sänkning från föregående år. Bland bolagen så är det Gavlia-koncernen som har den högsta medelåldern.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad i bolagen (%)

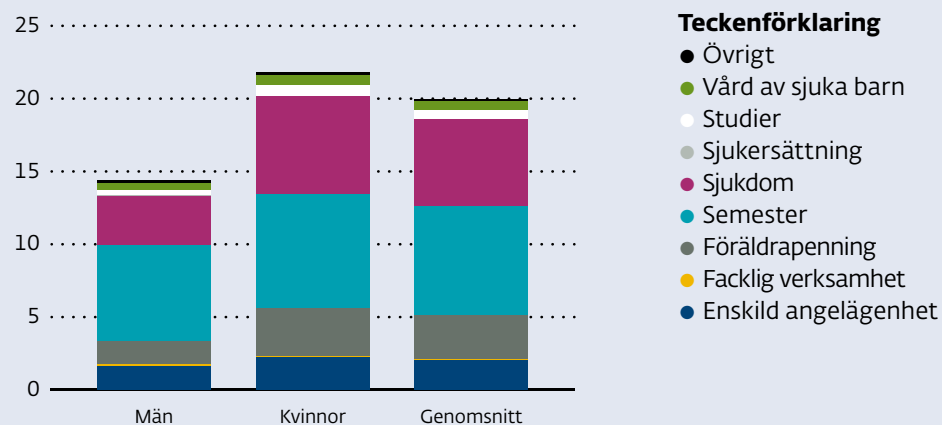
Analys

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden hamnar på 97,1 procent, vilket är på samma nivå som föregående år. Andelen medarbetare som arbetar heltid 100 procent uppgår till 87,1% (86,8%) och jämfört med föregående år ses en ökning med 0,3 procentenheter. Andelen medarbetare i deltidsanställning med sysselsättningsgrad 75-99 procent uppgår till 10,3% en minskning med 0,2 procentenheter och sysselsättningsgrad 0-75 procent uppgår till 2,6% vilket är oförändrat mot föregående år. Den högre genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda i jämförelse med visstidsanställda beror på att de omfattas av heltidsbeslutet till skillnad mot visstidsanställda.

Teckenförklaring ● kvinnor ● män ● genomsnitt

Arbetad tid och frånvaro

Gävle kommun (%)

Analys

Den totala arbetade tiden har jämfört med motsvarande föregående år minskat med 0,4 procentenheter till 80%. Minskningen avser främst kvinnor -0,6 procentenheter medan mäns nettoarbetstid är i stort oförändrad. För tillsvidareanställda så uppgår den arbetade tiden till 77,6% (77,8%).

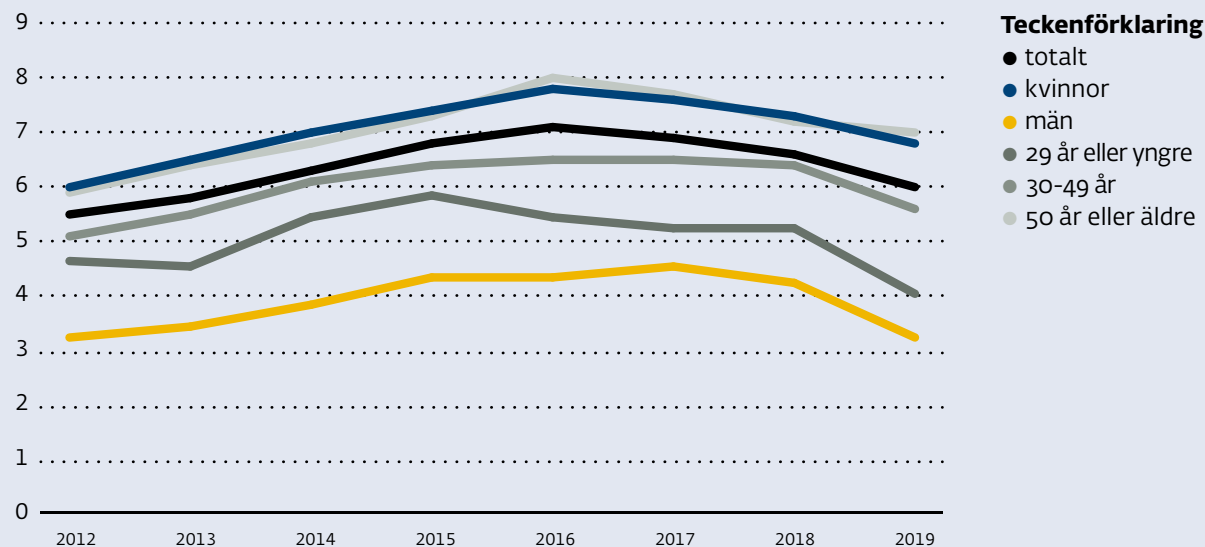
Den minskade arbetstiden föranleds dels av ett ökat uttag av semester på samtliga sektorer 7,5% (7,3%) vilket är den största påverkan på frånvaron efter sjukfrånvaron 6,0%.

Vidare ses ett visst ökat uttag av barnledighet med 0,1 procentenheter från män, gällande VAB så är den oförändrad med viss sänkning från kvinnor.

I begreppet enskild angelägenhet så inkluderas även tjänstledig utan lön vilket påverkar det utfallet. Ledighet för studier och övrig frånvaro ligger kvar på samma nivå som föregående period.

Obligatorisk sjukredovisning

Gävle kommun (%)

Analys

Utfallet per sista december 2019 visar en total sjukfrånvaro i Gävle kommun om 6,0 procent, vilket är den lägsta nivån sedan 2012, och en positiv utveckling sedan toppnoteringen 2016.

Långtidssjukfrånvaron gör ett tillfälligt hopp uppåt till 56,5 procent, vilket kan ha sin förklaring i systembyte som påverkade vissa underlag. Ett aktivt rehabiliteringsarbete bland kommunens chefer pågår och har troligtvis en bidragande orsak till den fortsatta nedåtgången som trenden visar.

Männens sjukfrånvaro 3,3 procent (4,3 procent) är en sänkning mot föregående år precis som kvinnors sjukfrånvaro 6,8 procent (7,3 procent). Riksnittet för män-

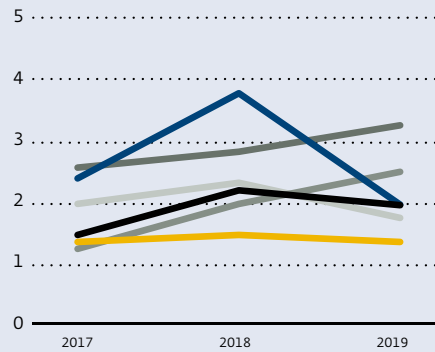
nens sjukfrånvaro per sista december 2018 uppgick för män till 4,4 procent och kvinnor 7,5 procent. Länet visar liknande värden om män 4,3 procent och kvinnor 8,0 procent.

En stigande trend av anställda utan någon sjukfrånvaro fortlöper och antalet för helåret är 3 427 medarbetare, en ökning med 61 medarbetare jämfört med helåret 2018. Antalet sjukdagar per tillsvidareanställning är 22,7 (22,2) dagar, där antalet dagar för kvinnor är 25,0 och för män 12,4. Jämfört med förra året så är det på samma nivå som tidigare för bägge könen.

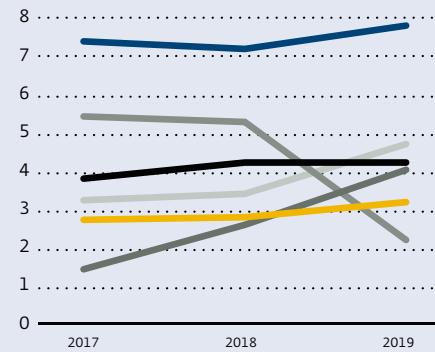
Arbetet med aktiva satsningar som sker inom det systematiska arbetsmiljöarbetet i Gävle kommun kan sammanfattningsvis vara en bidragande effekt till utvecklingen.

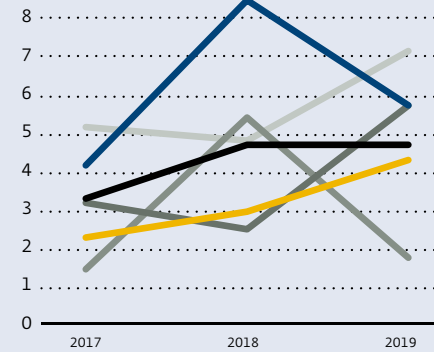
Gävle Energi (%)

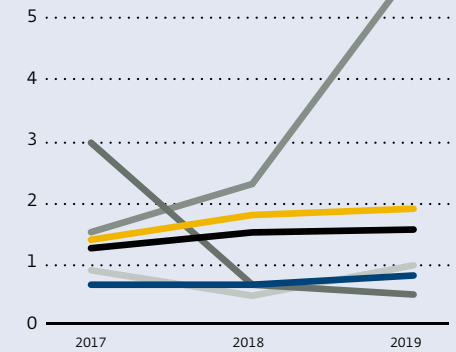
Gavlegårdarna (%)

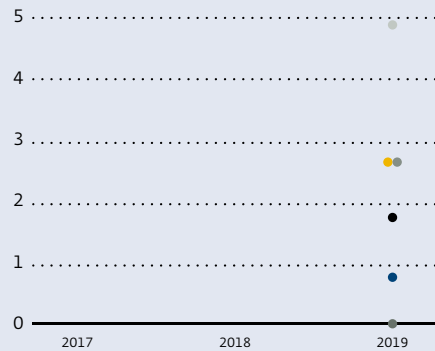
Gavlia koncern (%)

Gävle Hamn (%)

Gävle Parkeringservice (%)

Analys

Utfallet per sista december 2019 visar på att det skiljer sig mellan bolagen. Gavlegårdarna och Gavliakoncernen har dubbelt så hög sjukfrånvaro som Gävle Energi och Gävle Hamn. Det är en stigande trend i bolagen, även om den är marginell. Långtidsfrånvaron har sjunkit något för Gavliakoncernen samtidigt som den har ökat för Gävle Hamn. Kvinnor står för en större andel sjukfrånvaro generellt för bolagen.

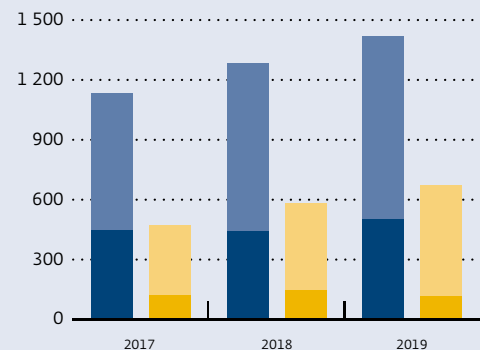
Rehabiliteringsinsatser sätts in vid behov såväl förebyggande som stödjande.

Teckenförklaring

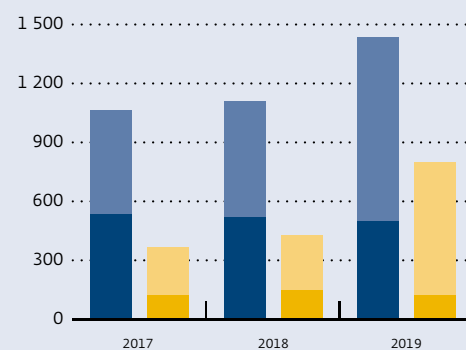
- totalt
- kvinnor
- män
- 29 år eller yngre
- 30-49 år
- 50 år eller äldre

Rekrytering och personalförsörjning Gävle kommun

Nyttillsättning (antal)

Avgångar (antal)

Teckenförklaring

- heltidsanställda kvinnor
- visstidsanställda kvinnor
- heltidsanställda män
- visstidsanställda män

Analys

Under året så har totalt 2 083 (1 852) medarbetare anställts vid Gävle kommun plus 12% varav 618 (585) tillsvidareanställda vilket är en ökning från fjolåret med 5,6 procent. Antalet nyanställda innefattar de medarbetare som har tillträtt en ny tjänst det vill säga både externt och internt rekryterade. Flest nya tillsvidareanställda finns inom Vårld Gävle och Utbildning Gävle, men de har fler som har slutat sin anställning. Styrning och Stöd har högst netto då det har blivit utökningar av tjänster som exempelvis Bemanningenheten, vilket är delvis ett övertagande av medarbetare från andra sektorer.

Den centrala rekryteringsenheten har under året rekryterat 45 stycken nya chefer, år 2018 var det 36 stycken, år 2017 var det 55 stycken och 2016 var det 44 stycken. En tänkbar orsak till ökningen är att den nya förvaltningsorganisationen började gälla och det krävdes några nya chefer samt vissa chefstjänster blev öppna.

Under året så har totalt 2 219 (1 514) medarbetare avslutat sin anställning vid Gävle kommun varav 631 (674) tillsvidareanställda vilket är 6,4% färre än föregående år. Totalt så har 147 (130) medarbetare gått i pension. Kommunens största utmaning är att bibehålla befintlig personal som inte går i pension.

Förväntad utveckling

Det nya coronavirusets spridning är en global kris för människors liv och hälsa och utbrottet har stora effekter för ekonomin i Sverige och inom kommunen. Det innebär stor påverkan både för befolkning, näringsliv och ekonomi. För att mildra effekterna har flera ekonomiska åtgärder vidtagits av regeringen och staten kommer att kompensera kommunen för extraordinära åtgärder och merkostnader kopplat till coronaviruset. Hur denna kompensation kommer att ske är i nuläget inte fastställt.

Innan coronavirusets utbrott bedömdes arbetsmarknadskonjunkturen fortsätta att försvagas under 2020. Denna utveckling förväntas nu ske betydligt snabbare än vad som tidigare beräknats. Stora varsel inom industrin, besöksnäring, kultur med mera befaras att få stora konsekvenser i det lokala näringslivet och den ekonomiska bedömningen är för närvarande ej möjlig att beräkna.

Den kommunala koncernens utveckling har av kommunfullmäktige fastställt i årsbudget i Kommunplan med årsbudget för år 2020 med en utblick 3 år framåt. All ekonomisk planering är osäker, inte minst nu inför 2020 med anledning av Corona-viruset.

Upprättad känslighetsanalys visar för år 2020:

- Skatteunderlagsförändring med en procentenhet motsvarar ca 50 mnkr.
- Ökade löner med en procentenhet motsvarar ca 40 mnkr inklusive arbetsgivaravgifter.
- Prisförändringar för varor och tjänster med en procentenhet motsvarar ca 33 mnkr.
- Invånarförändring med 100 personer motsvarar ca 5,0 mnkr för skatter och bidrag.

De osäkra förutsättningarna innebär att kommunkoncernen kommer att se över sina rapporteringsstrukturer och frekvensen av rapportering under 2020 i syfte att snabbare kunna parera ändrade förutsätt-

Nedanstående tabeller är ett utdrag i den beslutade kommunplanen

mnkr	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Kommunen					
Verksamhetens intäkter	1 486,9	1 437,7	1 467,0	1 473,8	1 376,7
Verksamhetens kostnader	-7 292,1	-7 567,3	-7 768,7	-7 986,5	-8 223,0
Skatteintäkter och statsbidrag	6 015,4	6 193,7	6 364,8	6 597,3	6 822,7
Finansnetto	105,7	143,4	129,1	127,7	126,4
Årets resultat	315,9	207,5	192,2	212,3	102,8
Kommunkoncernen					
Resultat i % av skatteintäkter	5,3%	3,4%	3,0%	3,2%	115%
Investeringar	252,6	412,1	316,9	274,1	239,7
Långfristiga skulder	5 418,5	5 492,0	6 726,5	7 936,4	8 573,7
Soliditet 1	39,7%	39,7%	37,0%	35,0%	33,7%
Soliditet 2	45,3%	46,1%	47,7%	49,3%	49,4%
Självfinansieringsgrad	163%	79%	95%	121%	97%
Investeringar	1 672,0	1 935,7	2 448,2	2 439,9	1 884,8
Långfristiga skulder	6 627,2	6 942,5	8 142,5	9 288,0	9 850,8
Soliditet 2	34,2%	31,9%	32,0%	31,8%	32,0%
Självfinansieringsgrad	92,0%	62,0%	51,0%	56,0%	68,0%
Skuldtak per invånare, kr	99 606	103 479	113 479	121 801	125 274

ningar för verksamheten.

Kommunens utgifter återfinns främst inom de prioriterade verksamhetsområdena skola, vård och omsorg. Kostnadsökningen under planeringsperioden uppgår för dessa verksamheter till 8,7 procent vilket innebär samlade bruttoutgifter i kommunen på 8 miljarder eller cirka 78 000 kronor per invånare. Den enskilt viktigaste inkomstposten utgörs av den kommunala inkomstskatten motsvarande ca 49 600

kr per invånare. Därtill tillkommer inkomster från taxor och avgifter, främst från förskolan och omvårdnadsverksamheten.

Det ekonomiska överskottet över tid är viktigare än resultatet enskilda år. Med målet att kommunen över tid skall redovisa ett överskott på 1 procent av skatteintäkterna kan befintlig finansiell stabilitet stödja ett omställningsarbete där kostnadsutvecklingen initialt inte följer intäktsutveckling. Därmed kan kommu-

nens budget och utfall något enstaka år understiga målet, men med ambitionen att långsiktigt redovisa resultat enligt mål. När de yttre förutsättningarna ändras, genom intäktsförstärkningar eller lägre kostnadstryck, kan ett högre resultatkrav påverka övriga finansiella mål positivt.

Under en tid av demografiskt kraftigt ökning av behov av välfärdstjänster, som även innebär investeringsbehov för en växande verksamhet, kombinerat med kraftiga reinvesteringsbehov i befintliga tillgångar och investeringar i en kommun med tillväxt, kommer inte kommunkoncernen att lämna så kraftiga ekonomiska resultat att självfinansieringsgraden på över 90 procent kan bibehållas. Med ett överskottsmål skapas dock förutsättningar för att hantera oväntade kostnader eller minskade intäkter.

Därmed undviks kraven på kraftiga och snabba åtgärder som skulle bli nödvändiga om Gävle kommun inte uppfyller kraven på en ekonomi i balans.

Motivet till ett högre krav på självfinansiering av investeringar inom den skattefinansierade verksamheten, mot affärsmässiga investeringar i bolagen, är att dessa investeringar normalt inte ger någon avkastning. En lånefinansiering av dessa investeringar innebär på sikt en ökad finansiell belastning och en av kommunkoncernens utmaning är att kunna balansera stora investeringsbehov med god ekonomisk hushållning och stabilitet. Vid bedömning av investeringsvolymen ska hänsyn kunna tas till investeringarnas inriktning, till exempel om dessa innebär kostnadsbesparingar, aktuellt konjunkturläge, samt styrkan i kommunens balansräkning. I

investeringar inkluderas de kommunala bolagens investeringar som är riktade mot kommunens skattefinansierade verksamhet. I en period av stora reinvesteringar och kraftig tillväxt av befolkningen ökar investeringsbehoven

Bostadsbyggandet planeras på en fortsatt hög nivå för att möta den befintliga efterfrågan på bostäder samt är även en strategi för att uppnå målet fastställt av kommunstyrelsen med 120 000 invånare år 2030. Inom planperioden är cirka 2 900 mnkr budgeterat i investeringskostnad för nya bostäder byggda av AB Gavlegårdarna.

Gävle Energis investeringsbehov uppgår för perioden till knappt 700 mnkr och avser främst reinvesteringar i värme- och elnäten samtidigt som det krävs en utbyggnad av värme- och elnät för att försörja nya byggnadsområden.

Kommunens expansion innebär även ett behov av ytterligare investeringar i VA-verksamheten på totalt knappt 800 mnkr åren 2020-2023, varav 80 mnkr avser exploatering, cirka 70 mnkr i reinvesteringar och cirka 650 mnkr nyinvesteringar i vattenhantering och avloppsförsörjning med tyngdpunkten på investeringar år 2022-2023.

Gävle Hamns investeringsvolym på 300 mnkr i planperioden avser främst investering relaterade till containerterminalen, automatiserat magasin för papperslager och kajer.

Ekonomiska rapporter

Ordlista och definitioner

Anläggningstillgångar

Tillgångar för stadigvarande bruk. Immateriella, materiella och finansiella tillgångar.

Ansvarsförbindelse

Ansvarsförbindelse innebär ett åtagande att fullgöra viss ekonomisk förpliktelse, exempelvis pensionsåtagandet, och ska redovisas till det belopp som motsvarar en välgrundad uppskattning av åtagandet.

Avskrivning

Anskaffningskostnaden för anläggningstillgångar fördelas över flera redovisningsperioder utifrån tillgångens nyttjandeperiod.

Aktualiseringsgrad

Underlaget för beräkningen av pensionsförpliktelser jämfört med en uppdaterad personakt för anställningar med avseende på pensionsgrundande anställningar.

Balanskravet

Enligt kommunallagen (2017:725) skall budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Vid beräkning av balanskravet skall realisationsvinster avräknas årets resultat.

Fusion av aktiebolag

Fusion av helägt dotterbolag innebär att ett dotterbolags samtliga tillgångar och skulder tas över av sitt moderbolag. Samtidigt upplöses dotterbolaget.

God ekonomisk hushållning

Innebär att kommunens finansiella såväl som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs lång-siktigt, ändamålsenligt och effektivt. En väsentlig utgångspunkt är att varje generation själv

ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar.

Kassaflödesanalys

Visar varifrån pengarna har kommit och vad de använts till uppdelat på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten.

Kommunalt uppdragsföretag

Annan juridisk person till vilken kommunen med stöd av kommunal lagen överlämnat en kommunal angelägenhet.

- Där det finns ett avtal mellan kommunen och producenten om att denna ska bedriva kommunal verksamhet eller delverksamhet av större omfattning.
- Där kommunen har ett huvudansvar för att tjänsterna erbjuds kommunmedborgarna.
- Där verksamheten annars skulle ha utförts i egen regi. Till entreprenader räknas inte verksamhet som köps av annan kommun. Friskolor definieras inte som kommunal entreprenad även om de har kommunal finansiering eftersom de tillkommer genom avtal med staten. I nämnders och styrelsers verksamhetsberättelser har vissa uppgifter lämnats kring omfattningen av kommunala uppdragsföretag. Nämnders och styrelsers köp av huvudverksamhet sker främst inom omvårdnads-nämnden och socialnämnden

K3

Är ett redovisningsregelverk från 2014 som omfattar större företag, det vill säga över 50 anställda i genomsnitt, över 40 miljoner kronor i balansslutning och över 80 miljoner i omsättning.

Kommunbidrag

Respektive nämnds del av kommunens skatteintäkter och statsbidrag.

Komponentavskrivningar

K3-regelverket kräver att ett företags anläggningstillgång som har betydande delar med väsentligt skilda nyttjandeperioder skall delas upp på dessa komponenter och varje komponent skall skrivas av var för sig över nyttjandeperioden. Kommunen ska också tillämpa komponentavskrivning. Det finns reglerat i RKR:s rekommendation R4.

Kortfristigt

Fordringar eller skulder som förfaller till betalning inom ett år.

Likvidation i aktiebolag

Likvidation kan ske frivilligt eller genom tvång. En frivillig likvidation sker vanligtvis när ägarna inte längre vill bedriva verksamheten. En frivillig likvidation beslutas av bolagsstämman. Likvidation kan ske tvångsmässigt exempelvis i det fallet att aktiekapitalet understiger det registrerade, eller om styrelsen inte är registrerad inom den tid som stadgas i årsredovisningslag (1995:1554). Vid en likvidation utser bolagsverket eller domstol en eller flera likvidatorer som ska genomföra likvidationen. Likvidatorns uppgift är att omvandla bolagets tillgångar till pengar och betala dess skulder. Eventuellt överskott delas sedan ut till delägarna.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt. Relationen mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

LOV

Lagen om valfrihetssystem. (2008:962). Är ett regelverk som beskriver hur valfrihet kan möjliggöras genom att erbjuda alternativa leverantörer att leverera välfärdstjänster inom dessa områden.

Långfristigt

Fordringar eller skulder som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen.

NKI

Nöjd kund index, ett index för kundnöjdhet som mäter hur nöjda kunderna är med det företag/den kommun de har kontakt med.

Proforma

Tidigare periods räkenskaper som omräknats för att få jämförbarhet mellan perioderna. Ändrade redovisningsprinciper är en anledning till att pro-forma upprättas.

R9-kommuner

Jämförelsenätverk av större mellansvenska kommuner där följande kommuner ingår: Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Uppsala, Västerås, Södertälje och Örebro. Genomsnittet för R9-kommunerna används som jämförelsegrund på flera ställen i årsredovisningen.

RKR

Rådet för kommunal redovisning, är ett normgivande organ som har som huvuduppgift att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner, landsting och kommunalförbund i enlighet med lagen om kommunal redovisning.

Självfinansieringsgrad

Visar kommunens/koncernens kapacitet att generera medel internt för att finansiera sina anläggningstillgångar.

Skattefinansierad verksamhet

Verksamhet vars kostnader finansieras via kommunalskatten.

Skuldsättningsgrad

Totala skulder i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens skuldsida och betalningsstyrka utvecklas. Motsats till soliditet.

Soliditet I

Andel eget kapital av de totala tillgångarna. Mäter kommunens betalningsförmåga och uthållighet på längre sikt.

Soliditet II

Justerad för förmedlade lån till kommunala bolag samt den del av det egna kapitalet som motsvarar ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet

Taxefinansierad verksamhet

Verksamhet vars kostnader finansieras av taxor och avgifter från de som nyttjar tjänsterna, exempelvis vatten och avlopp.

Redovisningsprinciper

Lagar och normgivning

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer (LKBR) från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR). Undantag redovisas under Avvikelse från redovisningsprinciper. Redovisningen för kommunens bolag upprättas i enlighet med Årsredovisningslagen och även enligt Bokföringsnämndens Bokföringsnämndens allmänna råd BFNR2012:1. Koncernföretagens redovisningsprinciper är justerade till de kommunala regelverken före konsolidering.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är upprättad enligt rekommendation RKR R16 Sammanställda räkenskaper och i den ingår kommunens förvaltningar, kommunalförbund, Gävle Stadshuskoncernen och Gävle Vatten AB samt intressebolag i vilka kommunen har en röstandel om minst 20 procent. Kommunkoncernens ägarandelar framgår av not 16.

De sammanställda redovisningarna upprättas enligt förvärvsmetoden och med proportionell konsolidering med undantag av kommunens andelar i det delägda kommunala försäkringsbolaget Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB. Bolaget ingår istället i proportion till faktiskt ägd substans för att ge en mer rättvisande bild.

Med förvärvsmetoden menas att förvärvat eget kapital elimineras, vilket innebär att endast intjänat kapital efter förvärvet räknas in i kommunkoncernens egna kapital. Om aktiernas anskaffningsvärde överstiger värdet av nettotillgångarna redovisas

skillnaden som koncernmässig goodwill.

Proportionell konsolidering innebär att delägda bolag intas i den sammanställda redovisningen i proportion till ägd andel. Koncerninterna transaktioner såsom intäkter och kostnader, fordringar och skulder samt internvinster elimineras i sin helhet.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har gjorts enligt god redovisningssed. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. I balansräkningen uppdelas de obeskattade reserverna i en del som uppskjuten skatt under avsättningar och en del under eget kapital.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter redovisas i enlighet med rekommendation RKR R2. Det innebär att skatteintäkter redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänas av den skattskyldige. Periodisering görs baserat på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR:s) decemberprognos.

Övriga intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer kommunen tillgodo och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. RKR R2 Redovisning av intäkter tillämpas. Rekommendationen innebär att statsbidrag till anläggningstillgångar tas upp som förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över respektive anläggnings nyttjandeperiod.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning utifrån beräknad nyttjandeperiod baserad på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten skrivs inte av.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas:

Goodwill	5–10 år
Övriga immateriella tillgångar	3–10 år
Byggnader och tekniska anläggningar	10–80 år
Fordon, maskiner och inventarier	3–20 år

Omprovning av nyttjandeperiod sker om det finns omständigheter som pekar på ett behov, till exempel vid verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar.

Avskrivningsmetod

Linjär avskrivning tillämpas. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Gränsdragning mellan kostnad och investering: Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt basbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar.

Såväl bolagen som kommunen använder komponentavskrivningar som avskrivningsmetod. Det innebär att en anläggningstillgång som har betydande delar med väsentligt skilda nyttjandeperioder skall delas upp på dessa komponenter och varje

komponent skall skrivas av var för sig över nyttjandeperioden. På kommunen tillämpas metoden på investeringar gjorda 2016 och senare.

Lånekostnader

Lånekostnader redovisas enligt huvudregeln vilket innebär att lånekostnaderna belastar resultatet för den period som de hänför sig till.

Säkringsredovisning

Gävle kommun och Gävle Stadshus AB uppfyller villkoren försäkringsredovisning. Det innebär att RKR:s rekommendation nr 7 Redovisning av finansiella tillgångar och skulder samt RKR:s rekommendation nr 8 Redovisning av derivat och säkringsredovisning tillämpas.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas i not 3 till resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar samt kostnader och intäkter vid tomtförsäljning i samband med markexploatering som jämförelsestörande.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar efter avdrag för planmässiga avskrivningar och gjorda nedskrivningar. Omklassificering av statsbidrag och anslutningsavgifter till investeringar från och med 2010 innebär att anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar för anläggningstillgångar ökat och att en motsvarande skuld

redovisas bland långfristiga skulder. Rekommendation RKR R5 Leasing tillämpas för redovisning av hyres- och leasingavtal.

Finansiella anläggningstillgångar

Kommunens placering i Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB är klassificerad som anläggningstillgång. Detta regleras i av fullmäktige antaget reglemente KF § 57/2010.

Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Omsättningstillgångar

Varulager

Varulager värderas enligt lägsta värdets princip, det vill säga, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet utgörs av inköpspris och utgifter direkt hänförliga till inköpet. Nettoförsäljningsvärdet utgörs av det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten med avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Anskaffningsvärdet har fastställts genom tillämpning av först-in, först-ut-metoden (FIFU).

Fordringar

Fordringar med förfallodag mer än tolv månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Avsättningar

Deponi

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelserna.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17.

Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen beräknas enligt försäkringstekniska grunder.

Kommunen redovisar i enlighet med de revideringar RKR gjort i rekommendation 10 Pensioner.

Avvikelse från redovisningsprinciper

RKR R16 Sammanställda räkenskaper

Huvudmetoden innebär att varje enskilt koncernföretag konsolideras var för sig. En alternativ regel tillåter att civilrättsliga underkoncerner konsolideras, vilket görs beträffande Gävle Stadshuskoncernen och koncernen Gästrike Återvinnare. För att ge en mer rättvisande bild redovisas det delägda kommunala försäkringsbolaget Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB utifrån faktiskt ägd substans istället för proportionell ägarandel. Kommunens stiftelser ingår från och med 2010 inte i sammanställda räkenskaper på grund av ringa inverkan.

Under rubriken justeringsposter eget kapital i balansräkningen redovisas aktieutdelning till delägda bolag samt delägda bolags del av årets resultat då beloppen ej är av väsentlig betydelse avseende koncernens egna kapital.

På resultaträkningen redovisas ingående koncernbolags skattekostnad på egen rad efter "Resultat efter finansiella poster" istället för att ingå i raden verksamhetens kostnader. Detta för att erhålla bättre jämförelse av verksamhetens kostnader mellan räkenskapsåren.

RKR R1 Bokföring och arkivering

Kommunen har inte anpassat redovisning till RKR R1 Bokföring och arkivering. Systemdokumentation med behandlingshistorik finns ej till fullo framtagen med erforderlig utformning.

RKR R 18 Övriga upplysningar

Kommunen har inte anpassat noterna till fullo enligt den nya RKR som trädde i kraft från och med räkenskapsår 2019. Avsteget innebär att kostnaden för räkenskapsrevision informeras om i del av not 2 istället för separat not.

Övriga upplysningar

Lag om insyn i vissa finansiella förbindelser

Avstämning har skett i enlighet med transparensdirektivet Lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser mm, som ställer krav på öppen och separat redovisning i offentliga företag. Resultatet från avstämningen visar att inget av företagen i Gävle kommun omfattas av lagkraven.

Resultaträkningar

(mnkr)	Not	Koncernen	Koncernen	Kommunen	Kommunen
		2019	2018	2019	2018
Verksamhetens intäkter	1,3	4 014,5	4 343,2	1 486,9	1 362,5
Verksamhetens kostnader	2,3	-8 678,2	-8 534,9	-7 190,7	-7 048,3
Avskrivningar och nedskrivningar	3,4	-775,3	-746,7	-101,4	-99,0
Verksamhetens nettokostnader		-5 439,0	-4 938,4	-5 805,2	-5 784,8
Skatteintäkter	5	5 024,6	4 862,4	5 024,6	4 862,4
Generella statsbidrag och utjämning	3,6	990,8	939,4	990,8	939,4
Verksamhetens resultat		576,4	863,4	210,2	17,0
Finansiella intäkter	3,7	33,0	35,9	192,0	192,6
Finansiella kostnader	3,8	-139,1	-142,0	-86,3	-81,8
Resultat efter finansiella poster		470,3	757,3	315,9	127,8
Extraordinära poster					
Skatter	9	-89,8	-38,4		
Årets resultat	10	380,5	718,9	315,9	127,8
<i>Varav hänförligt till minoriteten</i>		<i>2,5</i>	<i>1,5</i>		
<i>Varav hänförligt till Gävle kommunkoncern</i>		<i>378,0</i>	<i>717,4</i>		

Balansräkningar

(mnkr)	Not	Koncernen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2019	Kommunen 2018
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	11	13,0	17,9	8,5	11,1
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	12	10 795,5	9 913,3	1 759,0	1 604,5
Fordon, maskiner och inventarier	13	3 553,4	3 484,9	151,8	151,5
Pågående nyanläggningar	14	1 083,8	1 164,5	0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar	15-17	801,4	1 203,6	9 006,9	7 797,8
Summa anläggningstillgångar		16 247,1	15 784,2	10 926,2	9 564,9
Omsättningstillgångar					
Förråd och lager		39,4	31,7	0,5	0,6
Exploateringsfastigheter	18	95,9	68,9	95,9	68,9
Kortfristiga fordringar	19	852,2	724,9	1 530,4	1 721,6
Kortfristiga placeringar	20	0,9	0,9	0,0	0,0
Kassa och bank	21	840,5	393,9	550,2	311,2
Summa omsättningstillgångar		1 828,9	1 220,3	2 177,0	2 102,3
Summa tillgångar		18 076,0	17 004,5	13 103,2	11 667,2
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital		7 709,6	7 030,4	4 890,6	4 762,8
Justeringsposter eget kapital		-4,4	-39,7	0,0	0,0
Årets resultat		380,5	718,9	315,9	127,8
Summa eget kapital	22	8 085,7	7 709,6	5 206,5	4 890,6
Minoritetsintresse					
Avsättningar för pensioner och liknande avsättningar	23	608,2	547,2	552,9	496,4
Andra avsättningar	24	581,4	591,2	96,5	96,7
Summa avsättningar		1 189,6	1 138,4	649,4	593,1
Långfristiga skulder	25	6 627,2	5 937,4	5 418,5	4 330,6
Kortfristiga skulder	26	2 124,5	2 172,6	1 828,8	1 852,9
Summa skulder		8 751,7	8 110,0	7 247,3	6 183,5
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		18 076,0	17 004,5	13 103,2	11 667,2
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	27	254,2	307,2		
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser utanför balansräkningen	28	1 901,3	1 963,8	1 889,1	1 951,4
Övriga ansvarsförbindelser	28	1 435,9	1 024,2	848,2	856,0

Kassaflödesanalys

(mnkr)	Not	Koncernen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2019	Kommunen 2018
Den löpande verksamheten					
Resultat efter finansiella poster	1-10	470,3	757,3	315,9	127,8
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet					
Av - och nedskrivningar (+)	4,8	775,3	746,9	101,4	97,4
Avsättningar (+)	23-24	29,3	77,6	56,3	59,2
Realisationsresultat (-)	1,2,3	1,7	-467,7	-8,7	-48,1
Övriga ej likvidpåverkande poster		28,8	-35,9	0,0	0,0
Betald skatt		-29,7	-50,3		
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital		1 275,7	1 027,9	464,9	236,3
Förändring i rörelsekapital					
Ökning (-)/minskning (+) förråd/lager/exploateringsfastigheter	18	-34,7	-8,9	-26,9	-7,0
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar		-127,3	-105,9	192,1	-267,5
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		-45,0	-110,2	-25,2	38,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 068,7	802,9	604,9	0,1
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar (-)	11	-2,5	-1,8	-2,5	-1,8
Investering i materiella anläggningstillgångar (-)	12-14	-1 672,0	-1 598,4	-252,6	-195,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)	12-14	37,9	628,6	10,3	52,3
Investering i finansiella tillgångar (-)	15-17	-28,0	-14,0	-1 507,2	-359,2
Avyttring/minskning av finansiella tillgångar (+)		341,1	56,4	298,0	345,5
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 323,5	-929,2	-1 454,0	-159,0
Finansieringsverksamheten					
Utbetald utdelning		-1,9	-1,1	0,0	0,0
Nyupptagna lån (+)/amortering av lån (-)	25	705,3	-3,1	1 090,0	22,9
Förutbetalda investeringsbidrag		-2,0	11,0	-2,0	12,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		701,4	6,8	1 088,0	35,5
Årets kassaflöde		446,6	-119,5	238,9	-123,4
Likvida medel vid årets början		394,8	514,4	311,2	434,6
Likvida medel vid årets slut	21,22	841,4	394,8	550,1	311,2

Noter

(mnkr)

	Koncernen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2019	Kommunen 2018
Not 1. Verksamhetens intäkter				
Försäljning	2 601,2	2 635,6	82,0	73,9
Taxor och avgifter	269,6	253,6	269,6	253,6
Hyror och arrenden	145,2	141,4	145,2	141,4
Driftbidrag	602,1	679,9	602,1	679,9
Försäljning av verksamheter och entreprenader	170,6	99,1	170,6	99,1
Försäljning exploatering	207,1	65,9	207,1	65,9
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	18,7	467,7	10,3	48,7
Summa verksamhetens intäkter	4 014,5	4 343,2	1 486,9	1 362,5

Not 2. Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-4 709,9	-4 606,4	-4 008,9	-4 014,0
Bidrag och transfereringar	-296,3	-271,5	-296,3	-271,5
Köp av verksamheter och entreprenader	-1 436,7	-1 300,4	-1 352,0	-1 232,0
Hyreskostnader och övriga fastighetskostnader	-822,4	-802,7	-822,4	-802,7
Övrigt material och tjänster mm	-1 403,2	-1 549,4	-701,4	-723,6
<i>Varav: Värdeförändring exploatering</i>	-6,6		-6,6	
Bokfört värde vid försäljning exploatering	-8,1	-3,9	-8,1	-3,9
Realisationsresultat vid försäljning och avyttring av anläggningstillgångar	-1,6	-0,6	-1,6	-0,6
Summa verksamhetens kostnader	-8 678,2	-8 534,9	-7 190,7	-7 048,3

Räkenskapsrevision: Av revisionskollegiets totala kostnader på 4,8 mnkr avser 0,9 mnkr räkenskapsrevision avseende granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning, vilket motsvarar 18% av de totala kostnaderna.

Leasingkostnader, operationella

Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:

Fast egendom:

Koncerninterna Leasegivare

Inom 1 år			292,9	299,0
Senare än 1 år men inom 5 år			876,5	896,1
Senare än 5 år			1 511,6	1 524,2
Summa koncerninterna leasegivare			2 681,0	2 719,3

Externa Leasegivare

Inom 1 år	139,7	173,8	43,4	45,1
Senare än 1 år men inom 5 år	115,2	219,4	114,9	136,5
Senare än 5 år	81,8	203,5	81,8	99,1
Summa externa leasegivare	336,7	596,7	240,1	280,7
Summa fast egendom	336,7	596,7	2 921,1	3 000,0

(mnkr)	Koncernen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2019	Kommunen 2018
Lös egendom				
Inom 1 år	64,8	67,4	58,8	60,0
Senare än 1 år men inom 5 år	62,3	72,8	58,6	52,0
Senare än 5 år	0,2	0,2	0,0	0,0
Summa lös egendom	127,3	140,4	117,4	112,0
Not 3. Jämförelsestörande poster				
Nedskrivningar anläggningstillgångar och finansiella tillgångar	-25,5	-0,6	-2,0	-0,6
Realisationsresultat materiella anläggningstillgångar	8,6	467,7	8,7	48,1
Realisationsresultat finansiella anläggningstillgångar	-10,1	5,1	0,0	0,0
Exploateringsresultat	199,0	62,0	199,0	62,0
Värdeförändring exploatering	-6,6	0,0	-6,6	0,0
Utdelning Kommuninvest	9,9	15,4	9,9	15,4
Skadeersättning Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB			53,9	0,0
Bidrag för ökat byggande	0,0	8,8	0,0	8,8
Summa jämförelsestörande poster	175,3	558,4	262,9	133,7
Not 4. Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	-749,8	-741,0	-99,4	-98,4
Nedskrivningar	-25,5	-5,7	-2,0	-0,6
Summa avskrivningar och nedskrivningar	-775,3	-746,7	-101,4	-99,0
Not 5. Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	5 065,8	4 883,2	5 065,8	4 883,2
Preliminär slutavräkning innevarande år	-43,6	-6,1	-43,6	-6,1
Slutavräkningsdifferens föregående år	2,4	-14,7	2,4	-14,7
Summa skatteintäkter	5 024,6	4 862,4	5 024,6	4 862,4
Not 6. Generella statsbidrag och utjämning				
Fastighetsavgifter	191,6	186,3	191,6	186,3
LSS-utjämning	4,2	9,0	4,2	9,0
Inkomstutjämningsbidrag	796,8	762,1	796,8	762,1
Kostnadsutjämning	-109,1	-103,8	-109,1	-103,8
Regleringsbidrag	71,2	15,8	71,2	15,8
Medel med anledning av flyktingsituationen	36,1	61,2	36,1	61,2
Bidrag för ökat byggande	0,0	8,8	0,0	8,8
Summa generella statsbidrag och utjämning	990,8	939,4	990,8	939,4

(mnkr)	Koncernen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2019	Kommunen 2018
Not 7. Finansiella intäkter				
Ränteintäkter från koncernföretag	0,0	0,0	124,6	129,7
Ränteintäkter	23,1	7,0	4,5	1,4
Resultat från andelar koncernföretag	0,0	0,0	53,0	46,0
Övriga finansiella intäkter	9,9	28,9	9,9	15,5
Summa finansiella intäkter	33,0	35,9	192,0	192,6
Not 8. Finansiella kostnader				
Räntekostnader lån	-113,5	-127,7	-67,8	-67,5
Räntekostnader pensionsskuld	-16,2	-11,7	-16,2	-11,7
Övriga finansiella kostnader	-9,4	-2,6	-2,3	-2,6
Summa finansiella kostnader	-139,1	-142,0	-86,3	-81,8
Not 9. Skatter				
Aktuell skatt	-41,9	-50,3		
Uppskjuten skatt	-47,9	11,9		
Summa skatter	-89,8	-38,4		
Not 10. Avstämning mot balanskravet för kommuner				
Årets resultat			315,9	127,8
Realisationsvinster			-8,7	-48,1
Årets resultat avstämt mot balanskravet, se även förvaltningsberättelse			307,2	79,7
Not 11. Immateriella anläggningstillgångar				
Redovisat värde vid årets början	17,9	24,7	11,1	13,5
Årets investeringar	2,7	1,7	2,5	1,7
Avyttring	-1,5	-0,5	-1,5	-0,5
Årets avskrivningar	-6,1	-8,0	-3,6	-3,6
Redovisat värde vid årets slut	13,0	17,9	8,5	11,1
<i>Varav goodwill</i>				
Anskaffningsvärde	26,9	26,9		
Ackumulerade avskrivningar	-26,9	-26,5		
Redovisat värde	0,0	0,4		
<i>Varav övriga immateriella tillgångar</i>				
Anskaffningsvärde	63,8	62,6	21,3	22,7
Ackumulerade avskrivningar	-50,8	-45,1	-12,8	-11,6
Redovisat värde	13,0	17,5	8,5	11,1

(mnkr)	Koncernen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2019	Kommunen 2018
Not 12. Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Redovisat värde vid årets början	9 913,3	9 599,4	1 604,5	1 510,2
Årets investeringar	227,7	341,8	211,7	152,4
Överföring från annan kategori	1 090,4	557,9	-2,7	-4,3
Avyttringar och utrangeringar	-39,6	-243,9	0,0	-3,7
Årets avskrivningar	-416,5	-396,8	-54,5	-50,1
Årets nedskrivningar	-13,5	0,0		
Återförd nedskrivning	15,8	-37,1		
Återförd avskrivning på gund av försäljning	18,0	92,0		
Redovisat värde vid årets slut	10 795,5	9 913,3	1 759,0	1 604,5
Anskaffningsvärden	16 358,8	15 040,7	2 784,2	2 667,6
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-5 563,3	-5 127,4	-1 025,2	-1 063,1
Redovisat värde	10 795,5	9 913,3	1 759,0	1 604,5
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år</i>	39,1	37,9	51,1	53,2

Not 13. Fordon, maskiner och inventarier				
Redovisat värde vid årets början	3 465,6	3 412,9	149,2	145,5
Årets investeringar	308,0	351,8	40,9	43,4
Erhållna bidrag	0,0	-0,2		
Omklassificering	110,1	32,9		
Överföring från/till annan kategori	2,7	5,7	2,7	4,3
Avyttringar och utrangeringar	-20,1	-5,4		0,0
Årets avskrivningar	-305,8	-296,1	-41,2	-44,0
Årets nedskrivningar	-21,2	-36,0		
Redovisat värde vid årets slut	3 539,3	3 465,6	151,6	149,2
Anskaffningsvärden	7 961,8	7 546,6	628,3	830,6
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-4 422,5	-4 081,0	-476,7	-681,4
Redovisat värde	3 539,3	3 465,6	151,6	149,2
Leasingavtal				
Redovisat värde vid årets början	19,3	19,7	2,3	3,6
Årets investeringar	3,8	7,4	0,0	0,0
Årets avyttringar	-3,9	0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-3,1	-7,2	-0,1	-0,7
Årets nedskrivningar	-2,0	-0,6	-2,0	-0,6
Redovisat värde vid årets slut	14,1	19,3	0,2	2,3
Redovisat värde totalt	3 553,4	3 484,9	151,8	151,5
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år</i>	23,6	25,5	15,2	15,9

(mnkr)	Koncernen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2019	Kommunen 2018
Finansiella leasingavtal vars avtalstid överstiger 3 år				
Totala minimileaseavgifter	43,8	31,5	0,2	2,3
Framtida finansiella kostnader	-0,8	-0,8	0	0,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	43,0	30,7	0,2	2,3
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	10,2	8,6	0,2	1,2
Senare än 1 år men inom 5 år	32,8	21,9	0,0	1,1
Senare än 5 år	0,0	0,2	0,0	0,0
Summa beräknat nuvärde	43,0	30,7	0,2	2,3

Not 14. Pågående nyanläggningar

Redovisat värde vid årets början	1 164,5	859,9		
Årets investeringar	1 332,3	1 351,2		
Omklassificering	0,0	0,0		
Erhållet bidrag	-6,2	-2,7		
Överföring till annan kategori	-1 406,8	-1 043,9		
Redovisat värde vid årets slut	1 083,8	1 164,5		

Not 15. Aktier och andelar

Redovisat värde vid årets början	21,6	21,6	1 896,6	1 896,6
Årets investeringar				0,0
Lämnade aktieägartillskott			300,0	0,0
Redovisat värde vid årets slut	21,6	21,6	2 196,6	1 896,6
<i>Varav Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB</i>			708,7	708,7

Not 16 Specifikation av aktier och andelar

Koncernbolag	Organisationsnummer	Kommunen Röstandel (%)	Kommunen redovisat värde 2019
Gävle Stadshus AB	556507-1700	100	1 416,0
Gästrike Ekogas AB	556036-0785	49	
Bomhus Energi AB	556793-5217	50	
Gästrike Vatten AB	556751-1661	60	3,0
Gävle Vatten AB	556751-1646	100	40,0
Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB	516401-8359	50	708,7
Svenska Kommun Försäkrings AB	516406-0039	27	7,5
Gästrike Återvinnare	222000-1339	61	
Gästrike Ekogas AB	556036-0785	80	
Gästrike Räddningstjänst	222000-0778	54	
Inköp Gävleborg	222000-2311	39	
Summa koncernbolag			

	Koncernen redovisat värde 2019	Kommunen redovisat värde 2019
Övriga aktier och andelar		
Kommuninvest med flera	21,2	21,2
Andra aktier och andelar	0,4	0,2
Summa övriga aktier och andelar	21,6	21,4
Summa aktier och andelar		2 196,6

(mnkr)	Koncernen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2019	Kommunen 2018
Not 17. Långfristiga fordringar				
Förmedlade lån till koncernföretag			5 378,0	4 285,9
Övrig utlåning till koncernföretag			1 310,0	1 491,5
Lån Bomhus Energi AB	0,0	30,2		
Lån Gästrike Ekogas	25,9	21,9		
Lån Gästrike Återvinnare AB	3,9	7,8		
Lån till Läkerol Arena	104,9	106,4	104,9	106,4
Lån till Bomhus Folkets Hus	5,9	5,9	5,9	5,9
Obligationer och andra värdepapper	131,8	128,6	11,5	11,5
Placeringsstillgångar, pensioner	488,6	865,4		
Uppskjuten skattefordran	10,3	7,9		
Övriga långfristiga fordringar	8,5	7,9		
Summa långfristiga fordringar	779,8	1 182,0	6 810,3	5 901,2
Summa finansiella anläggningstillgångar	801,4	1 203,6	9 006,9	7 797,8

Not 18. Exploateringsfastigheter				
Redovisat värde vid årets början	68,9	62,0	68,9	62,0
Årets investeringar	41,6	10,8	41,6	10,8
Försäljning av exploateringsfastigheter	-8,0	-3,9	-8,0	-3,9
Värdeförändring	-6,6	0,0	-6,6	0,0
Redovisat värde vid årets slut	95,9	68,9	95,9	68,9

Not 19. Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	249,1	218,3	77,2	90,7
Kortfristiga fordringar koncernföretag	0,0	0,0	731,0	1 167,9
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	162,7	342,7	375,8	392,6
Övriga kortfristiga fordringar	440,4	163,9	346,4	70,4
Summa kortfristiga fordringar	852,2	724,9	1 530,4	1 721,6

(mnkr)	Koncernen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2019	Kommunen 2018
Not 20. Kortfristiga placeringar				
Övriga kortfristiga placeringar	0,9	0,9		
Summa kortfristiga placeringar	0,9	0,9		
Not 21. Kassa och bank				
Förskottskassor, växelkassor och bank	840,5	393,9	550,2	311,2
Summa kassa och bank	840,5	393,9	550,2	311,2
Not 22. Eget kapital				
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	7 709,6	7 030,4	4 890,6	4 762,8
Ändrad redovisningsprincip	0,0	-37,1		
Ingående eget kapital i enlighet med ny princip	7 709,6	6 993,3	4 890,6	4 762,8
Lämnad utdelning	-1,9	-1,1		
Årets resultat	378,0 *	717,4	315,9	127,8
Utgående eget kapital	8 085,7	7 709,6	5 206,5	4 890,6
* Koncernens resultat 380,5 (718,9) med avdrag för minoritetens andel av årets resultat med 2,5 (1,5)				
Not 23. Avsatt till pensioner och liknande avsättningar				
Avsatt vid årets början	547,2	496,6	496,4	438,3
Nya förpliktelser under året	69,0	62,7	63,5	62,4
Varav Nyintjänad pension	54,8	45,9	54,8	45,9
Ränte- och basbeloppsuppräknig	13,0	9,4	13,0	9,4
Övrig förändring	-4,3	7,4	-4,3	7,1
Årets utbetalningar	-19,0	-23,5	-18,0	-15,7
Förändring av löneskatt	11,0	11,4	11,0	11,4
Summa avsatt till pensioner	608,2	547,2	552,9	496,4
Aktualiseringsgrad			96%	96%
Särskild avtalspension och visstidspension				
Särskild avtals-/ålderspension	7,8	13,9	7,8	13,9
Förmånsbestämd ålderspension	439,3	381,4	384,0	335,0
Pension enligt PA-KL	48,4	46,5	48,4	46,5
Pension till efterlevande	4,7	4,1	4,7	4,1
Summa pensioner	500,2	445,9	444,9	399,5
Särskild löneskatt	108,0	101,3	108,0	96,9
Summa avsatt till pensioner	608,2	547,2	552,9	496,4

(mnkr)	Koncernen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2019	Kommunen 2018
Not 24. Andra avsättningar				
Uppskjuten skatteskuld				
Redovisat värde vid årets början	386,4	403,2		
Uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	21,9	-16,8		
Utgående avsättning för uppskjuten skatteskuld	408,3	386,4		
Beräknade skadeståndsanspråk i VA-verksamheten				
Redovisat värde vid årets början	2,0	1,8		
I anspråktaga avsättningar	0,0	0,2		
Outnyttjade belopp som återförts/nya avsättningar	1,2			
Utgående avsättningar i VA-verksamheten	3,2	2,0		
Övriga avsättningar				
Återställande av deponi	96,5	96,7	96,5	96,7
Försäkringstekniska avsättningar	71,3	105,4		
Övriga avsättningar	2,1	0,7		
Utgående övriga avsättningar	169,9	202,8	96,5	96,7
Summa andra avsättningar	581,4	591,2	96,5	96,7
Not 25. Långfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut	6 281,5	5 567,1	5 378,1	4 285,9
Förutbetalad intäkt anslutningsavgifter VA	272,3	246,1		
återstående antal år (vägt snitt)	41	42		
Förutbetalad intäkt investeringsbidrag	34,8	36,8	34,8	36,8
Leasingskuld	5,6	13,8	0,1	2,3
Övriga långfristiga skulder	33,0	73,6	5,5	5,6
Summa långfristiga skulder	6 627,2	5 937,4	5 418,5	4 330,6
Not 26. Kortfristiga skulder				
Skulder till koncernföretag			370,5	336,1
Skulder till kreditinstitut	457,8	453,2	402,8	405,8
Leverantörsskulder	449,0	543,5	218,3	246,8
Upplupna kostnader, förutbetalda intäkter	549,3	450,8	427,9	408,1
Upplupna räntekostnader	33,1	32,9	30,0	29,3
Lönerelaterade skulder	410,3	431,1	374,4	396,2
Skatteskulder	13,2	6,9		
Övriga kortfristiga skulder	211,8	254,2	4,9	30,6
Summa kortfristiga skulder	2 124,5	2 172,6	1 828,8	1 852,9

(mnkr)	Koncernen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2019	Kommunen 2018
Not 27. Ställda panter				
Fastighetsinteckningar	157,9	174,4		
Företagsinteckningar	25,0	25,0		
Försäkringstekniska avsättningar	71,3	106,8		
Bankgaranti	0,0	1,0		
Summa ställda panter	254,2	307,2		
Not 28. Ansvarsförbindelser				
Ej skuldförda pensionsförpliktelser				
Ingående ansvarsförpliktelser pensioner	1 580,4	1 654,9	1 570,4	1 636,6
Årets förändringar	-50,3	-74,5	-50,1	-66,2
Summa pensionsförpliktelser	1 530,1	1 580,4	1 520,3	1 570,4
Löneskatt	371,2	383,4	368,8	381,0
Utgående ansvarsförpliktelser pensioner	1 901,3	1 963,8	1 889,1	1 951,4
Likvidgaranti	3,5	3,5	3,5	3,5
Borgensåtaganden				
Statliga bostadslån för stiftelser	0,0	0,0	0,0	0,0
Kreditgaranterade bostadsrätter	4,0	4,0	4,0	4,0
Gävle Energisystem AB	40,0	0,0		
Gävle Stadshus AB	769,0	775,0	769,0	775,0
Gästrike Ekogas	445,5	63,0		
Ramavtal billeasing	55,8	56,9	55,8	56,9
Borgen för pensionsskulder				
Gavlefastigheter Gävle kommun AB	1,5	1,6	1,5	1,6
Gävle Energi AB	10,8	14,4	10,8	11,4
Enligt socialtjänstlagen och KF:s beslut	0,1	0,1	0,1	0,1
Utgående borgensåtaganden	1 326,7	915,0	841,2	849,0
Andra ansvarsförbindelser	102,2	102,2		
Summa övriga ansvarsförpliktelser	1 432,4	1 020,7	844,7	852,5

Not 29. Särslagstiftning

Särredovisning har upprättats enligt följande:

Lagen om vissa kommunala befogenheter(2009:47) ellagen (1997:857), fjärrvärmelagen (2008:263), Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag lagen om vissa allmänna vattentjänster (2006:412), – lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFF2015:12) samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 (jan 2014), Miljöbalken (1998:808) och Renhållningsförordningen (1998:902)

Särredovisningarna finns tillgängliga hos:

Gävle kommun – lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter Gävle Energi AB - ellagen (1997:857), fjärrvärmelagen (2008:263) AB Gavlegårdarna – Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag Gävle Vatten AB och Gästrike Vatten AB – Lag (2006.412) om allmänna vattentjänster Svenska Kommun Försäkrings AB och Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB – lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFF2015:12) samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 (jan 2014). Gästrike Återvinnare - Miljöbalken (1998:808) och Renhållningsförordningen (1998:902)

Kommunal borgen för Kommuninvest i Sverige AB

Gävle kommun ingick 1993 solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner som 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförpliktelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som

reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråkstagande av ovan nämnd borgensförpliktelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvests ekonomiska förening. Vid uppskattning av den finansiella effekten av Gävle kommuns ansvar enligt borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommunin-

vest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 925,9 mnkr och totala tillgångar till 460 364,5 mnkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 6 597,9 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 6 603,3 mnkr.

Sammanställning koncernen

Koncernen (mnkr)	Gävle kommun	Gävle Stadshus	Gävle Energi-koncern	Gävle-gårdarna	Gävle Fastigheter koncern	Gävle Hamn	Gävle Parkerings-service	Koncern-justering	Stadshus-koncerns summa
Resultaträkning									
Intäkter	1 486,9	3,3	1 182,5	1 084,8	686,3	148,2	32,5	-229,7	2 907,9
Kostnader	-7 190,6	-6,5	-805,1	-768,1	-469,2	-65,7	-30,3	217,3	-1 927,6
Av- och nedskrivn	-101,4	0,0	-165,9	-176,4	-173,1	-51,5	-2,4	1,5	-567,8
Nettokostnader	-5 805,1	-3,2	211,5	140,3	44,0	31,0	-0,2	-10,9	412,5
Skatteintäkter mm	6 015,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansnetto	105,7	74,9	-16,7	-47,9	-37,7	-17,6	-0,1	-76,6	-121,7
Resultat efter finans	315,9	71,7	194,8	92,4	6,3	13,4	-0,3	-87,5	290,8
Bokslutsdispositioner	0,0	32,7	-40,0	-14,8	0,0	18,8	0,2	3,1	0,0
Skatt/Minoritet	0,0	-4,1	-47,2	-25,2	-10,5	-6,6	0,0	2,2	-91,4
Årets resultat	315,9	100,3	107,6	52,4	-4,2	25,6	-0,1	-82,2	199,4
Balansräkning									
Immatr/materiella tillgångar	1 919,3	0,0	1 918,2	5 070,4	3 539,0	1 420,6	68,1	-18,2	11 998,1
Finansiella tillgångar	9 007,0	2 829,7	727,8	0,7	1,7	0,0	0,0	-2 829,7	730,2
Övr omsättningstillg	1 626,8	40,5	464,1	15,6	112,8	107,1	4,3	-86,9	657,5
Placeringar/likvida medel	550,1	0,7	0,0	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	1,2
Summa tillgångar	13 103,2	2 870,9	3 110,1	5 087,1	3 653,5	1 527,7	72,5	-2 934,8	13 387,0
Eget kapital/Minoritet	5 206,5	1 951,3	1 455,6	2 138,7	1 223,2	168,2	3,0	-2 648,5	4 291,5
Obeskattade reserver	0,0	19,7	0,0	34,7	0,0	174,8	2,6	-231,8	0,0
Avsättningar	649,4	0,0	270,8	48,5	28,1	13,4	1,4	47,0	409,2
Långfristiga skulder	5 418,5	769,0	1 032,5	2 300,0	2 006,9	1 035,0	14,0	-14,0	7 143,4
Kortfristiga skulder	1 828,8	130,9	351,2	565,2	395,3	136,3	51,5	-87,5	1 542,9
Summa EK och skulder	13 103,2	2 870,9	3 110,1	5 087,1	3 653,5	1 527,7	72,5	-2 934,8	13 387,0

Koncerninterna engagemang 2019

Försäljning, säljare	61,9	3,3	259,6	142,7	653,9	0,1	4,1	-229,7	830,7
Försäljning, köpare	-799,4	-0,3	-16,2	-188,1	-116,6	-7,8	-13,0	229,7	-112,3
Lån, givare	7 043,4								0,0
Lån, mottagare		0,0	-1 032,5	-2 200,0	-1 972,5	-1 035,0	0,0	0,0	-6 240,0
Ägartillskott, givna	-300,0	-300,0						300,0	0,0
Ägartillskott, mottagna		300,0			300,0			-300,0	300,0
KC-bidrag, givna		-1,4	-40,0	-0,4				41,8	0,0
KC-bidrag, mottagna		40,4					1,4	-41,8	0,0
Utdelning, givna		-53,0	-64,0	-20,3		-1,0		85,3	-53,0
Utdelning, mottagna	53,0	85,3						-85,3	0,0
Borgen, givare	775,0		63,0						63,0
Borgen, mottagare		-775,0							-775,0

Fortsättning på sammanställning koncernen

Koncernen (mnkr)	Bomhus Energi	Gästrike Ekogas (49%)	Vattenbolag	Försäkringsbolag	Gästrike Återvinnare	Övriga kommunalförbund	Koncernjustering	Total koncernen
Resultaträkning								
Intäkter	182,6	13,0	224,9	44,5	142,4	88,8	-1 076,5	4 014,5
Kostnader	-99,4	-15,9	-227,8	-90,7	-135,6	-80,9	1 090,3	-8 678,2
Av- och nedskrivn	-40,6	-5,2	-26,1	-0,3	-13,3	-4,2	-16,4	-775,3
Nettokostnader	42,6	-8,1	-29,0	-46,5	-6,5	3,7	-2,6	-5 439,0
Skatteintäkter mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6 015,4
Finansnetto	-37,1	-0,7	-5,2	10,9	-0,3	-1,0	-56,6	-106,1
Resultat efter finans	5,5	-8,8	-34,2	-35,6	-6,8	2,7	-59,2	470,3
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0	39,0	0,0	0,0	-39,0	0,0
Skatt/Minoritet	0,0	0,1	6,6	-2,8	0,0	0,0	-2,3	-89,8
Årets resultat	5,5	-8,7	-27,6	0,6	-6,8	2,7	-100,5	380,5
Balansräkning								
Immater/materiella tillgångar	727,4	77,5	628,1	1,6	102,5	20,3	-29,1	15 445,7
Finansiella tillgångar	0,0	0,4	10,0	608,9	0,4	3,4	-9 558,9	801,4
Övr omsättningstillg	57,2	10,4	26,8	7,0	32,2	50,7	-1 481,1	987,5
Placeringar/likvida medel	2,8	0,0	0,0	284,2	2,0	1,1	0,0	841,4
Summa tillgångar	787,4	88,3	664,9	901,7	137,1	75,5	-11 069,1	18 076,0
Eget kapital/Minoritet	317,8	12,1	19,5	806,4	37,1	17,9	-2 574,1	8 134,7
Obeskattade reserver	0,0	0,0	0,0	19,2	0,0	0,0	-19,2	0,0
Avsättningar	0,0	0,0	3,2	71,3	0,0	43,0	13,5	1 189,6
Långfristiga skulder	385,1	63,7	580,3	0,0	46,5	0,0	-7 010,3	6 627,2
Kortfristiga skulder	84,5	12,5	61,9	4,8	53,5	14,6	-1 479,0	2 124,5
Summa EK och skulder	787,4	88,3	664,9	901,7	137,1	75,5	-11 069,1	18 076,0
Koncerninterna engagemang 2019								
Försäljning, säljare	18,2	1,0	78,7	24,7	21,8	39,6	-1 076,5	0,0
Försäljning, köpare	-0,2	-5,3	-88,1	-54,4	-12,1	-4,7	1 076,5	0,0
Lån, givare							-7 043,4	0,0
Lån, mottagare	-385,1	-63,7	-308,0		-42,6		7 043,4	0,0
Ågartillskott, givna							300,0	0,0
Ågartillskott, mottagna							-300,0	0,0
KC-bidrag, givna								0,0
KC-bidrag, mottagna								0,0
Utdelning, givna							53,0	0,0
Utdelning, mottagna							-53,0	0,0
Borgen, givare					46,7		-884,7	0,0
Borgen, mottagare		-109,7					884,7	0,0

Drift- och investeringsredovisning

Nämndernas resultat

(mnkr)	Intäkter		Kostnader		Netto		Budget- avvikelse*	Budget- avvikelse*
	Redov	Budget	Redov	Budget	Redov	Budget	2019	2018
Kommunstyrelsen- exkl realisations- och exploateringsresultat	212,5	196,1	-535,6	-562,9	-323,1	-366,8	43,7	104,7
Kommunstyrelsen- realisations- och exploateringsresultat	217,4	236,0	-16,2	-18,4	201,2	217,6	-16,4	-10,8
Samhällsbyggnadsnämnden	113,6	100,9	-408,2	-396,0	-294,6	-295,1	0,5	-24,4
Kultur- och fritidsnämnden	104,7	100,5	-455,4	-456,7	-350,7	-356,2	5,5	10,4
Utbildningsnämnden	362,2	360,5	-2 750,2	-2 748,4	-2 388,0	-2 387,9	-0,1	30,8
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	275,5	246,5	-1 218,2	-1 156,5	-942,7	-910,0	-32,7	-5,3
Socialnämnden	106,0	83,4	-545,9	-486,8	-439,9	-403,4	-36,5	-16,7
Omvårdnadsnämnden	205,6	192,2	-1 415,3	-1 371,9	-1 209,7	-1 179,7	-30,0	-34,3
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	0,0	0,2	0,0	-0,5	0,0	-0,3	0,3	0
Valnämnden	2,2	1,9	-4,3	-3,6	-2,1	-1,7	-0,4	-0,3
Överförmyndarnämnden	0,5	0,3	-11,1	-11,6	-10,6	-11,3	0,7	1,0
Jävsnämnden	0,0	0,0	-0,2	-0,3	-0,2	-0,3	0,1	-0,1
Revisorskollegiet	1,2	1,3	-4,8	-6,2	-3,6	-4,9	1,3	0,9
Summa nämnder	1 601,4	1 519,8	-7 365,4	-7 219,8	-5 764,0	-5 700,0	-64,0	55,9
Finansförvaltningen	297,6	248,0	-338,8	-411,3	-41,2	-163,3	122,1	-14,9
Summa total	1 899,0	1 767,8	-7 704,2	-7 631,1	-5 805,2	-5 863,3	58,1	41,0
Justering poster ej hänförliga till verksamhetens kostnader och intäkter i resultaträkningen	-412,1		412,1		0,0			
Summa verksamheten	1 486,9		-7 292,1		-5 805,2			

* Pga en större omorganisation 2019 kan fördelningen mellan nämnder, främst inom sektor Vårld, betraktas som något osäkra vad gäller jämförelsetal 2018.

Finansförvaltningens resultat

(mnkr)	Redovisning 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Utfall 2018
Intäkter	297,6	248,0	49,6	237,4
Kostnader				
Personalkostnader	-323,3	-366,3	43,0	-367,0
Övrigt	-15,5	-45,0	29,5	-31,6
Summa kostnader	-338,8	-411,3	72,5	-398,6
Verksamhetens nettokostnader	-41,2	-163,3	122,1	-161,2
Skatteintäkter	5 024,6	5 020,3	4,3	4 862,4
Generella bidrag och utjämnings	990,8	994,0	-3,2	939,4
Utlagda kommunbidrag	-5 917,8	-5 917,8	0,0	-5 701,4
Finansiella intäkter	191,8	203,0	-11,2	192,3
Finansiella kostnader	-85,8	-104,7	18,9	-81,7
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	162,4	31,5	130,9	49,8
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter extraordinära poster	162,4	31,5	130,9	49,8

Årets intäkter uppgår till 297,6 mnkr. Huvuddelen av intäkterna består av interna ersättningar för årets intjänade pensionsrätter 207,7 mnkr.

Skadeersättning från Kommungaranti Skandinavien AB har erhållits med 56,8 mnkr.

Årets kostnader består av personalkostnader 323,3 mnkr och övriga kostnader 15,5 mnkr.

Personalkostnaderna består av särskild löneskatt 67,5 mnkr och pensionskostnader 267,7 mnkr. För semesterlöneskuld mm uppvisas en minskad skuld ned 11,9 mnkr.

Kostnaden för bostadssociala ändamål uppgick till 15,0 mnkr.

Inga extraordinära intäkter och kostnader har förekommit under året.

Skatteintäkter och finansiella poster i kommenteras i övrigt i årsredovisningens finansiella analys.

Nämndernas investeringar

Investeringsredovisning

(mnkr)	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse	Erhållna investeringsbidrag
Kommunstyrelsen	32,2	67,1	34,9	0,0
Samhällsbyggnadsnämnden	113,9	154,7	40,8	0,2
Kultur- och fritidsnämnden	19,2	17,1	-2,1	0,3
Utbildningsnämnden	16,2	31,9	15,7	0,0
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	1,5	1,7	0,2	0,0
Socialnämnden	0,4	2,3	1,9	0,0
Omvårdnadsnämnden	8,1	9,4	1,3	0,0
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,1	0,1	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,2	0,2	0,0
Jävsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Revisionskollegiet	0,1	0,1	0,0	0,0
Summa investeringar per nämnd	191,6	284,6	93,0	0,5
Exploateringsverksamhet	64,0	122,3	58,3	0,0
Varav Trafik och Parker				
Stadsliv och city	26,2	36,5	10,3	0,0
Gång och cykel	20,5	27,1	6,6	0,0
Trafik	15,8	17,9	2,1	0,0
Kollektivtrafik	5,6	5,7	0,1	0,0
Offentliga miljöer utanför city	6,4	6,3	-0,1	0,0
Delsumma Trafik och Parker	74,5	93,5	19,0	0,0
Varav Fastighetsinvesteringar	9,3	3,5	-5,8	0,0
Varav Investeringar i markreserv med mera	28,9	55,0	26,1	0,0
Summa investeringar	255,6	406,9	151,3	0,5
Finansiell leasing	0,0	0,0	0,0	0,0

Nämndernas investeringsverksamhet

Investeringar uppgick till 191,6 (153,7) mnkr med en budgetavvikelse på +93,0 (+153,0). Under året har markinköp för 28,9 mnkr, fastighetsinvesteringar för 9,3 mnkr samt investeringar i trafik och parker för 74,5 mnkr gjorts.

Av årets budgetanslag har 67 procent upparbetats. Bland budgetavvikelserna kan nämnas planerade markinköp som inte skett 26,1 mnkr, mindre inköp på utbildningsnämnden bland annat beroende på försenade rust- och nybyggnationer 15,7 mnkr, samt ej färdigställda kajer 13,9 mnkr.

Kommunens exploateringsverksamhet

Investeringar uppgick till 64,0 (44,1) mnkr med en budgetavvikelse på 58,3 (67,2) mnkr. Följande projekt uppvisar större positiv avvikelse: Ersbo etapp syd 22 mnkr, Engeshöjden 9 mnkr, Kungsbäck student 8 mnkr och Gävle Strand etapp3 8 mnkr.

Finansiell leasing

Finansiell leasing uppgick till 0 (0) mnkr.

Försäljning av anläggningstillgångar

(mnkr)	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse
Fastighetsförsäljningar	10,3	20,0	-9,7
varav råmark från markreserv	5,5		
tomträtter	4,6		
övrigt	0,2		
Maskiner och inventarier	-	-	-
Finansiella anläggningstillgångar	-	-	-
Summa anläggningstillgångar	10,3	20,0	-9,7
Redovisade realisationsvinster/förluster	8,6	10,0	-1,4

Kommentar till försäljning av anläggningstillgångar

Fastighetsförsäljningar uppgick 2019 till 10,3 (51,3) mnkr av dessa avser 5,5 (2,6) mnkr råmark från markreserven och 4,6 (46,7) mnkr tomträtter. Ingen försäljning har skett av maskiner och inventarier o (o) mnkr, eller finansiella anläggningstillgångar o (o) mnkr. Reavinsten för 2019 blev 8,6 (48,1) mnkr.

Exploateringsverksamhet

(mnkr)	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse
Inkomster	207,1	226,0	-18,9
Utgifter	-105,6	-179,0	73,4
Nettoexploatering	101,5	47,0	54,5
Effekter i balansräkningen			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Investeringar	64,0	122,3	-58,3
Omklassificeringar	-	-	-
<i>Omsättningstillgångar/skulder</i>			
Kassaförändring	101,5	47,0	54,5
Investeringsbidrag, periodiseras		2,5	-2,5
Exploateringsfastigheter	27,0	35,8	-8,8
Omklassificering	-	-	-
Effekter i resultaträkningen			
Exploateringsresultat	192,5	207,6	-15,1

Kommentar till exploateringsredovisning

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningsställa råmark för bostads- och näringslivsändamål. I de fall avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet klassificeras och värderas marken som omsättningstillgång.

Tillgångar som kommer att ägas av kommunen klassificeras som anläggningstillgång och ingår i investeringsredovisningen. Anläggningstillgångar i form av gator, parker etc. finansieras i huvudsak genom inkomster vid försäljning av exploaterade bostads- och industri- och handelstomter.

2019 års exploateringsutgifter uppgick till 105,6 (54,8) mnkr, varav 64,0 (38,8) mnkr avser anläggningstillgångar och 41,6 (16,0) mnkr är upparbetade utgifter på tomtmark som därmed klassificeras som omsättningstillgång.

Inkomster från tomtförsäljning uppgår till 207,1 (65,9) mnkr. Under året redovisar exploateringsverksamheten ett positivt kassaflöde 101,5 mnkr. De sålda tomterna hade ett bokfört värde på 8,0 (4,5) mnkr. En värdeminskning 6,6 mnkr har konstaterats avseende omsättningstillgångar exploateringsfastigheter. Därmed redovisas ett positivt exploateringsresultat på 192,5 (61,4) mnkr. Resultatet är 15,1 mnkr sämre än budgeterat.

Koncernens investeringar

(mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018
Gävle kommun	252,6	197,6
Gävle Energi AB	214,3	287,1
AB Gavlegårdarna:	317,8	541,1
varav ursprunglig verksamhet	309,9	524,6
varav kommunal verksamhet	7,9	16,5
Gavlia-koncernen	485,9	416,9
varav kommunens verksamhetslokaler	438,1	337,8
varav övriga investeringar	48,9	79,1
Gävle Hamn AB	310,2	45,7
Gävle Parkeringservice AB	4,6	22,4
Summa investeringar inom Gävle Stadshus AB	1 332,8	1 313,2
Övriga bolag inom Gävle kommunkoncern*:		
Gävle Vatten	61,0	59,7
Gästrike Vatten AB	0,2	1,0
Gästrike Återvinnare*	16,4	16,6
Gästrike Räddningstjänst*	5,0	4,8
Gästrike Ekogas*	1,9	2,8
Bomhus Energi AB	2,1	1,1
Svenska kommunförsäkring	0	0,3
Summa investeringar inom övriga bolag i kom.konc	86,6	86,3
*enligt ägd andel		
Summa investeringar	1 672,0	1 597,1

Kommunens verksamhetslokaler i bolagens investeringsredovisning

Till allra största del återfinns kommunens verksamhetslokaler hos det kommunala fastighetsbolaget Gavlefastigheter Gävle kommun AB. Bolagets investeringar under år 2019 riktade mot den kommunala verksamheten uppgick till 438,1 mnkr vilket är 128,2 mnkr lägre än budget för kommunal verksamhet. Total investeringsbudget för Gavlefastigheter Gävle kommun för 2019 var 583,7 mnkr. Större avslutade investeringar är Sörbygårdens förskola, Tallbackens skola etapp två, Delar av Solängsskolan, Stigslundskolan och Valbo Sportcentrum.

Under året har AB Gavlegårdarna totalt bruttoinvesterat för 404,5 mnkr att jämföra med budget 523,5 mnkr. Bolagets nettoinvestering är 310,7 mnkr då investeringsstöd har erhållits på 92,4 mnkr. Under året har bolaget tillfört 117 lägenheter på marknaden i Hemsta och Sörby Backe.

Kommunens investeringar i särskilda boende för äldre och för personer med funktionsnedsättningar görs via AB Gavlegårdarna. Under år 2019 uppgick dessa investeringar till 7,9 mnkr vilket är något lägre än budget.

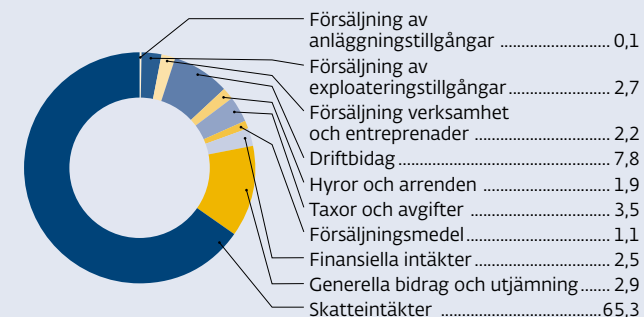

Finansiering av kommunens löpande verksamhet

Intäkternas fördelning

(mnkr)	2019	2018
Skatteintäkter	5 024,6	4 862,4
Generella bidrag och utjämnung	990,8	939,4
Finansiella intäkter	192,0	192,6
Försäljningsmedel	82,0	73,9
Taxor och avgifter	269,6	253,6
Hyror och arrenden	145,2	141,4
Driftbidag	602,1	679,9
Försäljning verksamhet och entreprenader	170,6	99,1
Försäljning av exploateringstillgångar	207,1	65,9
Försäljning av anläggningstillgångar	10,3	48,7
Summa	7 694,3	7 356,9

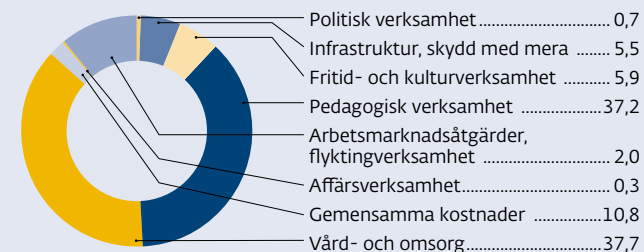
Intäkternas fördelning (%)

Kostnadernas fördelning

(mnkr)	2019	2018
Politisk verksamhet	-48,5	-45,4
Infrastruktur, skydd med mera	-407,2	-393,3
Fritid- och kulturverksamhet	-432,9	-409,7
Pedagogisk verksamhet	-2 742,7	-2 633,6
Vård- och omsorg	-2 783,8	-2 669,6
Arbetsmarknadsåtgärder, flyktingverksamhet	-144,6	-227,5
Affärsverksamhet	-21,3	-17,5
Gemensamma kostnader	-797,4	-832,5
Summa	-7 378,4	-7 229,1

Kostnadernas fördelning (%)

Kostnad för den kommunala servicen per invånare

(kr)	2019	2018
Politisk verksamhet	-474	-447
Infrastruktur, skydd med mera	-3 976	-3 877
Fritid- och kulturverksamhet	-4 227	-4 038
Pedagogisk verksamhet	-26 779	-25 958
Vård- och omsorg	-27 181	-26 313
Arbetsmarknadsåtgärder, flyktingverksamhet	-1 412	-2 242
Affärsverksamhet	-208	-172
Gemensamma kostnader	-7 786	-8 206
Summa	-72 043	-71 254

Kommunens nämnder,
bolag och övriga innehav

Kommunstyrelsen

Åsa Wiklund Lång, ordförande

Helén Åleskog, sektorchef Styrning och stöd Gävle

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	429,9	318,9	432,1
Personalkostnader	-197,6	-187,8	-209,0
Övriga kostnader	-345,7	-309,2	-362,5
Avskrivningar/nedskrivningar	-5,5	-6,1	-6,8
Internränta	-3,0	-2,8	-3,0
Resultat före kommunbidrag	-121,9	-187,0	-149,2
Kommunbidrag	366,8	302,5	366,8
Årets resultat	244,9	115,5	217,6
Investeringar	96,2	47,6	189,4
Erhållet investeringsbidrag	0,0	4,6	2,5

Målanalys

Invånare och kunder

Kommunstyrelsen har genomfört dialoger om utvecklingen och planeringen av bland annat Kultur- och bildningscentrum, Näringen och utvecklingen av Norra Brynäs. I ytterområden och de centrala stadsdelarna har dialoger om utveckling och trygghet genomförts.

Utöver det fortsätter e-petitioner vara mycket uppskattade med ett stort inflöde av idéer och förslag från kommuninvånarna.

Gävle Kommuns kundtjänst besvarar 75-80 procent av alla inkomna frågor enligt KKIK (Kommunens kvalitet i korthet). Gävle kommun placerade sig på

plats 55 (2017) och klättrade förra året till plats 33 (2018) och har under 2019 lyckats uppnå plats 14.

Dialogen med såväl högskolan som studenterna förs löpande och samtliga studenter har fått boende i Gävle kommun, utan att bostadsgarantin behövt aktiveras. Det beror på att många nya studentbostäder har byggts i Gävle under de senaste åren.

Det Sociala hållbarhetsprogram har implementerats i Gävle kommuns verksamheter. Prioriterade uppdrag inom ramen för programmets målområden har varit att till Världshälsoorganisationen (WHO) ansöka om att bli en äldrevänlig kommun samt att upprätta trygghetsplaner. Ansökan beviljades och målet är att Gävle kommun ska bli en äldrevänlig kommun – en kommun för alla.

I arbetet med att ta fram trygghetsplaner för de olika stadsdelarna så har under året stadsdelarna Andersberg och Brynäs prioriterats. Arbetet bedrivs på olika sätt i dialog med boende och verksamma i området och där trygghetsvandringar är en central del i arbetet. Arbetet med trygghetsplaner sker i samverkan mellan flera sektorer, bostadsbolag, Räddningstjänst och Polis med flera.

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

● Sektor styrning och stöd har möjliggjort ökad delaktighet och medskapande vilket lett till att medborgarna har ökat tillit för kommunens arbete

● Sektor styrning och stöd bidrar till att kompetensnivån hos kommunens befolkning höjs och anpassas till arbetsmarknadens behov och samhällets utveckling

● Sektor styrning och stöd har integrerat det sociala hållbarhetsprogrammet i Gävle Kommuns verksamheter

Medarbetare

Arbetsituationen har på många håll varit ansträngd under året. Det innebär att vissa utvecklings- och strategifrågor fått stå tillbaka för operativt arbete. Medarbetarengagemanget har dock varit mycket aktivt. Implementering av flera nya HR-system skett. Detta utvecklingsarbete har påverkat arbetsituationen inte bara på HR-avdelningen utan i hela kommunkoncernen. På sikt kommer ett mer sammanhängande och digitaliserat processflöde att innebära förenklat och mindre tidskrävande arbete för alla

Ett nytt chefs- och ledarskapsprogram har startats med syfte att stödja chefer till ökad måluppfyllelse samt att utveckla det egna ledarskapet och den egna verksamheten.

Lönekartläggning har genomförts och sektorn uppnår målvärdet vad gäller jämställda villkor och löner.

platsen i Aktuell Hållbarhets ranking.

- Sektor styrning och stöds strategiska planering stödjer ett starkt växande Gävle
- Delmål 1 Affärsmässiga relationer
- Sektor styrning och stöd bidrar till att skapa goda förutsättningar för företagande i Gävle
- Delmål 8 - Ökad internationalisering
- Sektor styrning och stöd leder ett miljöarbete i framkant
- Sektor Styrning och stöd säkerställer genom sitt arbete högre kvalitet till kärnverksamheterna

Ekonomi

Kommunstyrelsen arbetar med en rapporteringsnivå som gör det tydligt att månadsvis följa resultatutvecklingen. Under senare delen av året har fokus legat på ett grundligt prognos- och analysarbete för att utreda möjligheter till effektiviseringar och besparingar. Kravet för kommunstyrelsen och dess egna sektor innebar att årets prognos skulle hamna under den planerade budgeten med minst 10 mnkr för att bidra till Gävle kommuns totala underskott. Det kunde uppnås till följd av tydliga prioriteringar och god hushållning.

- Sektor Styrning och stöd har en god ekonomisk hushållning

- Sektor styrning och stöd har framgångsrika medarbetare som bidrar genom ett stort engagemang
- Sektor styrning och stöd har ett inspirerande och tillitsbaserat ledarskap
- Sektor styrning och stöd har jämställda och jämlika arbetsvillkor samt jämställda löner

Hållbar tillväxt

En förstudie har inletts gällande omvandlingen av Näringen som på sikt kommer att innebära 6 000 bostäder och 450 000 kvm verksamhetslokaler. Under året har arbetet med fördjupad översiktsplan för Norra Brynäs pågått. På sikt skapar den möjlighet för 2 500 nya bostäder samtidigt som delar av den småföretagarverksamhet som karakteriserar Brynäs ska kunna fortsätta att utvecklas. Under 2019 har 160 hektar verksamhetsmark färdigställt i Rörberg. Kommunfullmäktige har fattat beslut om detaljplanen, men den har överklagats och väntar på prövning. Kommunstyrelsen har även under året utvecklat och sålt 66 hektar mark för Microsofts etablering i södra Ersbo.

Gävle kommun fick återigen utmärkelse som en av Sveriges bästa miljökommuner och fick 2019 tredje

Uppföljning av uppdragen

De uppdrag som kommunstyrelsen har ansvarat för har i största möjliga mån integrerats i det löpande arbetet inom avdelningarna och följts upp under året. Flertalet av uppdragen är genomförda och vissa pågår även under 2020.

Väsentliga händelser

Kommunstyrelsen har fattat ett antal viktiga beslut under året och har haft ett antal väsentliga händelser. Värt att nämnas är bildandet av en central bemanningsenhet, en ny

Näringslivsavdelning samt förberedelser för utträde ut Inköp Gävleborg. Kommunstyrelsen har under året utvecklat och sålt 66 hektar mark för Microsofts etablering i södra Ersbo.

Under första halvåret var många av våra medarbetare engagerade i genomförandet av U 23 EM i friidrott. Vi är stolta över arrangemanget som har fått mycket beröm från både Svenska friidrottsförbundet, deltagare, ledare och besökare.

Resultat och investeringar

Effektiviseringar har gjorts och besparingskravet på 10 mnkr har uppnåtts med hjälp av restriktiva inköpsregler vad gäller utbildningar, konferenser, resor och representation. Ytterligare en anledning till lägre kostnader är uteblivna rekryteringar och framflyttade utvecklingsinsatser.

Som en del i kommunstyrelsens resultatbudget redovisas även reavinster- och exploateringsresultat. Dessa inkluderas inte in i den totala kostnadsredueringen. Inte heller det extra kommunbidrag om 27 mnkr som tilldelades för utveckling av Spångersleden som flyttats fram till 2020 på grund av att Trafikverket inte påbörjat arbetet under året.

Sammanfattningsvis ser resultatet ut enligt följande;

- Kommunbidragsfinansierad verksamhet (Styrning och stöd exkl IT och Spångersleden) redovisar ett resultat på 19,0 mnkr
- Spångersleden uppgår till 27 mnkr
- Uppdragsfinansierad verksamhet - IT, redovisar resultat på 3,2 mnkr
- Nettoexploatering- och reavinst redovisar resultat på 201,8 mnkr

Förväntad utveckling

Kommunerna står inför stora utmaningar, både ekonomiskt och verksamhetsmässigt. Kostnaderna inom vård, skola och omsorg kommer att öka samtidigt som intäkterna kommer att minska och kraven på effektivisering ökar. Fokus blir på att bromsa kostnadsutvecklingen och att prioritera och fördela resurser utifrån grundade underlag. Det är nödvändigt att nyttja kommunens resurser effektivt och strukturerat. Även kompetensförsörjning är en framtida utmaning då det råder brist inom vissa kompetensområden. Digitaliseringen ska öka och få ett starkt genomslag i alla verksamheter. Användandet av digitaliserade lösningar i samhället ökar förväntningarna på kommunens tjänster, ett kundorienterat förhållningssätt måste prägla utvecklingen. Gävle växer och utvecklingen av bostäder, infrastruktur, skolor med mera kommer att kräva ytterligare resurser framöver.

Utbildningsnämnden

Evelyn Klöverstedt, ordförande
Tomas Hartikainen, sektorchef Utbildning Gävle

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	362,2	358,0	360,5
Personalkostnader	-1 644,7	-1 570,3	-1 644,9
Övriga kostnader	-1 083,2	-1 053,4	-1 079,6
Avskrivningar/nedskrivningar	-21,2	-22,2	-22,5
Internränta	-1,1	-1,1	-1,4
Resultat före kommunbidrag	-2 388,0	-2 289,0	-2 387,9
Kommunbidrag	2 387,9	2 319,8	2 387,9
Årets resultat	-0,1	30,8	0,0
Investeringar	16,2	20,5	31,9
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Målanalys

Invånare och kunder

Skolinspektionen har under våren 2019 genomfört regelbunden tillsyn och kvalitetsgranskning i Gävle kommuns skolverksamheter. Tillsynen på huvudmannanivå är mycket positiv, då alla verksamheter bedöms uppfylla författningarnas krav inom de områden som granskats. Skolinspektionen lyfte fram att huvudmannen Gävle kommun kännetecknas av att vara aktiv och drivande, verkar för likvärdighet samt har mod att förändra. Analyser av verksamheten visar att förskolan behöver fokusera på lärandeupp-

draget och utveckla uppföljningen av barnens lärande. I grundskole- och gymnasieutbildningen är resultaten fortsatt lägre än i riket trots att förutsättningarna är goda. Analyser visar att fortsatt fokus behövs särskilt för ämnena matematik, engelska och svenska som andra språk. Som underlag för fortsatt utveckling av verksamheten har omfattande kartläggningar genomförts i hela grundskolan och påbörjats i gymnasieskolan. Barn och elever är trygga i verksamheterna. Arbetet med Gävlemodellen ger goda förutsättningar för arbetet med trygghet och studiero, andelen utsatta elever är betydligt lägre jämfört med riket. Gymnasieskolan har också gått in i Gävlemodellen under året.

- Invånare har förtroende för våra verksamheter
- Utbildning Gävles verksamheter ger likvärdiga förutsättningar
- Utbildning Gävles verksamheter har en god lärandemiljö
- Alla barn och elever utmanas och klarar sin utbildning

Medarbetare

Andelen legitimerade förskollärare var jämfört med riket hög. I fritidshemmen var andelen fortsatt hög, betydligt högre än i riket. Enligt SCB:s undersökning för läsåret 2018/19 var andelen lärare i grundskolan

med legitimation och behörighet i minst ett ämne något högre än i riket. I gymnasieskolan är andelen något lägre än i riket. Trots behörighetsgivande utbildningar och ett aktivt rekryteringsarbete har det blivit allt svårare att rekrytera legitimerade lärare. Ett särskilt rekryteringsprojekt har startat som bygger på att attrahera och behålla lärare samt att undersöka vilka arbetsuppgifter som kan utföras av andra (breddad rekrytering). I ett par förskolor har förskolestöd anställts för att avlasta förskollärare och barnskötare. Ett statsbidrag för lärarassistenter har används för att avlasta lärare så att de kan fokusera på undervisningen. Kartläggningarna i grundskole- och gymnasieutbildningen har också bidragit till ett kollegialt lärande för skollärare och förstelärare.

- Utbildning Gävles chefer leder medarbetare mot goda resultat
- Utbildning Gävles medarbetare utmanar och leder barn och elever mot högre måluppfyllelse
- Utbildning Gävles verksamheter har jämställda och jämlika arbetsvillkor och jämställda löner

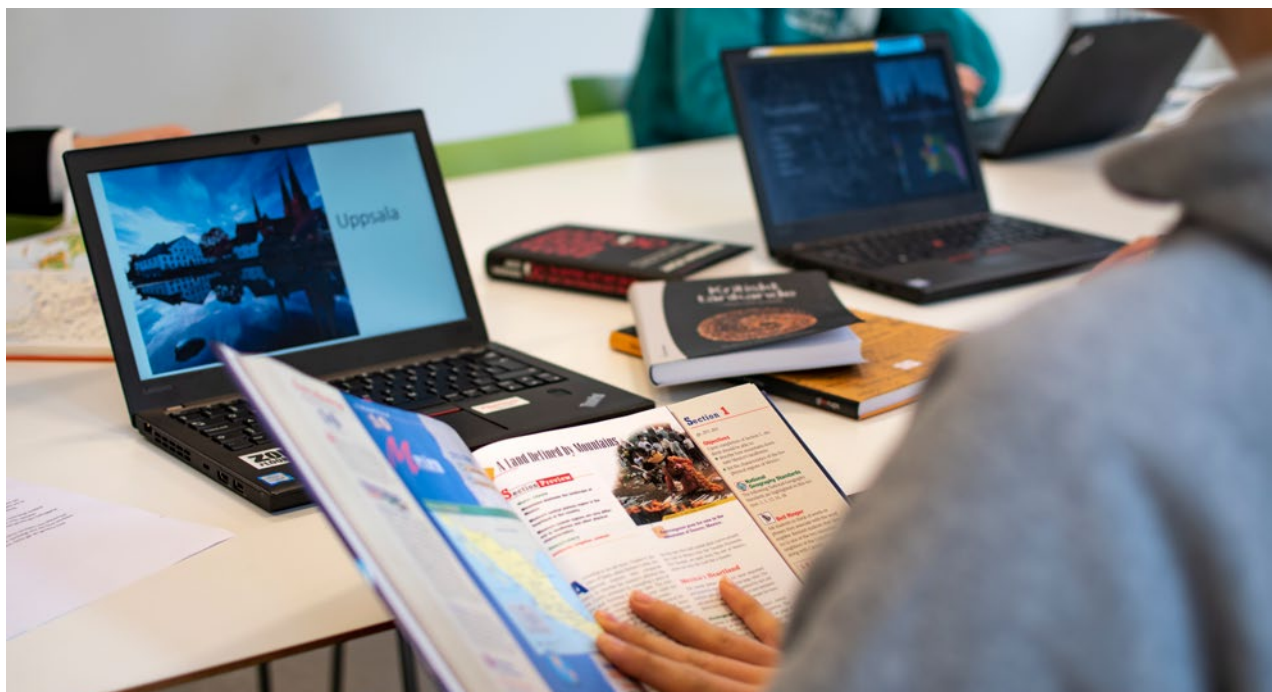
Från och med 1 januari 2019 är kommunstyrelsen anställande myndighet.

Hållbar tillväxt

Gavlefastigheter ansvarar för Utbildningsnämndens strategiska lokalresursplanering och utblicksarbete. Gävle fortsätter växa vilket ställer stora krav på

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

lokalinvesteringar i förskolor och skolor. Lokalplaneringen har som utgångspunkt att öka likvärdigheten och ge goda förutsättningar för ett kvalitativt arbete i verksamheterna. Studie- och yrkesvägledning ska integreras i undervisningen och ses som hela skolans ansvar, för att utveckla detta har en styrgrupp bildats. Arbetet med lärande för hållbar utveckling har fortsatt med bland annat stöd och processledning, nätverk för hållbarhetsombuden och skolträdgårdar. 61 procent av förskolor och skolor har hissats Grön Flagga eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling, målet i Miljöstrategiska programmet är uppfyllt. Förskolor med egen matlagning har lyckats mycket bra med ekologisk och närproducerad mat och har diplomerats i Ekomatsligan. Utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet har fortsatt med bland annat införandet av Trygghetsplaner. Utbildning Gävle har deltagit aktivt i arbetet med ett gemensamt analysverktyg, där chefer får bättre förutsättningar

till analys av personal-, ekonomi- och verksamhetsdata.

- Utbildning Gävles verksamheter är attraktiva och håller hög kvalitet
- Barn och elever är kreativa, nyfikna, har självförtroende och viljan att pröva nya idéer
- Alla elever ska ha kunskap och handlingskompetens, i förhållande till sin ålder, för att kunna agera hållbart
- Utbildning Gävle utvecklar ständigt sina verksamheter

Ekonomi

Utbildningsnämnden beslutar årligen om en internbudget/resursfördelningsmodell i syfte att ge likvärdiga förutsättningar för alla barn och elever att utmanas samt klara sin utbildning. Nämnden fördelar bland annat ett strukturbidrag utifrån elevernas olika förutsättningar och behov. Strukturbidraget fördelas utifrån faktorer som Skolverket bedömer har effekt för elevers möjligheter att nå målen. En större genomlysning har skett av resursfördelningsmodellen under 2019 enligt uppdrag i Kommunplanen. Genomlysningen har lett till förändringar av strukturbidraget inför 2020. Andelen som sätts av till strukturbidraget görs om. Det kommer fortfarande att vara samma parametrar men procentsatserna för förskoleklass och grundskolan ändras från 14 till 12 procent och fritidshem ändras från 11 till 4,5 procent.

Personaltätheten i verksamheterna har i de flesta fall varit i paritet med riket och har ökat i förskola, fritidshem, förskoleklass och grundskola. Bedömningen är att kvaliteten i verksamheten har varit god, vilket också bekräftas av Skolinspektionens tillsyn och kvalitetsgranskning.

- Utbildning Gävles organisation är resurseffektiv

Uppföljning av uppdragen

De uppdrag som riktas direkt mot utbildningsnämnden har bland annat varit att alla elever ska utmanas och klara sin utbildning genom att vidareutveckla resursfördelningssystemet. En översyn är gjord och nämnden har beslutat att öka grundbeloppet inom grundskola och fritidshem genom att minska strukturbeloppet, syftet är att säkerställa att alla verksamheter ska klara sin grundbemanning. Utbildningsnämnden har sökt alla tillgängliga statsbidrag, bland annat Likvärdig skola 30,4 mnkr för 2019. Planeringen

av nya skolor och ombyggnationer har utgått från att öka likvärdigheten och ge goda förutsättningar för kvalitativ verksamhet. Genom projektet Breddad rekrytering har förskolor och skolor sett över vilka uppgifter som kan utföras av andra än lärare. Det har lett till att förskolestöd och lärarassistenter har anställts. Utbildning Gävle har tillsammans med Valfärd Gävle och Region Gävleborg samarbetat kring yngre barn med utåtagerande beteenden. Projektet har avslutats och övergått i linjeverksamhet. En utredning har gjorts tillsammans med GFAB om vilka förskolelokaler som kan tas i bruk respektive hur mycket som behöver byggas för att minska antalet barn per förskola. Två scenarier är utredda, kostnaden är lägre om befintliga lokaler används men då minskar också förmågan att hantera vårnas högre barnantal. Vid nyinvesteringar utöver plan ökar kostnaderna och investeringskostnader tillkommer. Statusen på yrkesprogrammen ökas bland annat genom nära samarbete med näringslivet om arbetsplatsförlagt lärande samt genom certifiering som yrkescollege. En utredning har gjorts om möjlighet och kostnad för att skolor ska kunna erbjuda frukost. Utredningen visar att det inte går att med säkerhet påvisa att intag av frukost har en positiv inverkan på den kognitiva prestationen. Ett frukostportionspris finns med i kostupphandlingen (ca 11 - 12 kr beroende på kök). Kostnaden beror på hur många elever som äter frukost, men kostnader kan också tillkomma för eventuell påverkan på skolskjutsar och tid för skolans personal.

Väsentliga händelser

- För att veta vilka åtgärder som ska prioriteras och som ger effekt har en genomgripande kartläggning av alla grundskolor genomförts och pågår för gymnasieskolan. Syftet är att kraftigt höja resultaten och öka likvärdigheten. Utvecklingsområden är framtagna för grundskolan.
- Skolinspektionens tillsyn och kvalitetsgranskning.

Bedömningen av skolinspektionen var bland annat att huvudmannen Gävle kommun kännetecknas av att vara aktiv och drivande, verkar för likvärdighet samt har mod att förändra.

- Införandet av Gävlemodellen i gymnasieskolan, arbetet kring trygghet och studiero i gymnasieskolan stärks.
- Arbetet med kompetensförsörjning, till exempel utifrån Breddad rekrytering där möjligheter med andra yrkesgrupper undersöks eftersom bristen på lärare blir allt större.

Resultat och investeringar

Utbildningsnämndens resultat för 2019 blev -0,1 mnkr.

I början av året kom det ett avslag på asyl-ansökningar som avsåg 2018 från migrationsverket med ca 5 mnkr. Trots den intäktsförlusten så uppvisar driftsbidragen en positiv avvikelse med 9,2 mnkr. En ökad momsättersökning med 9 procent och obudgeterat statsbidrag för lärarassistenter 3 mnkr är några orsaker till den positiva avvikelsen.

Försäljning av verksamhet, interkommunal ersättning, avviker dock negativt och där beror avvikelsen på gymnasieskolan. En underskattning i volym ligger till grund för avvikelsen.

Bidrag och transfereringar avviker med 2,6 mnkr och det är främst utbetalningar av asyl/etableringsersättning till fristående samt lärlingsutbildning.

Städkostnader har minskat med 4 mnkr (11 procent) jämfört med föregående år. Detta beror på det nya avtalet som trädde i kraft efter halvårsskiftet.

Måltidskostnaderna har ökat med 8 mnkr jämfört med föregående år. Kostnadsökningen berodde på en höjning av storköksindex med 9 procent samt att ett nytt måltidsavtal resulterade i högre kostnader än budgeterat. Avvikelsen mot budget blev - 2,7 mnkr.

Verksamheten har under hösten minskat sina övriga kostnader för att klara det effektiviseringskrav som beslutades för Utbildningsnämnden. Budgetavvi-

kelsen för övriga kostnader är 5,3 mnkr för 2019.

Årets investeringar uppgick till 16,2 mnkr. En avvikelse med 15,7 mnkr mot budgeterat. Detta beror dels på förseningar under året vad gäller rust- och nybyggnationer, dels på inköpsrestriktioner under hösten som bidrog till en minskning av investeringar.

Förväntad utveckling

- Utbildningsnämndens intäkter i form av statsbidrag ökar varje år. Flera av de riktade statsbidrag inom förskolans och grundskolans områden ställer krav på egenfinansiering i motsvarande grad och är avsedda att användas för ökad kvalitet i verksamheten.
- Gävle växer, enligt befolkningsprognoserna ökar antalet barn och ungdomar i åldern 1 - 19 år kraftigt fram till 2030. Behovet av lokaler för Utbildningsnämndens verksamheter är därmed fortsatt stort, särskilt i de centrala delarna av Gävle, där den största befolkningsökningen sker enligt översiktsplanen. I planeringen av lokaler behöver förutsättningarna för likvärdig, kvalitativ utbildning finnas med, det handlar både om placering av och storleken på verksamheterna.
- Kompetensförsörjningen är fortsatt en utmaning utifrån legitimationskraven i skollagen och bristen på lärare. Många olika insatser pågår både för att attrahera, behålla och utveckla lärare. Insatser pågår också för att avlasta lärare arbetsuppgifter som kan utföras av andra yrkeskategorier. Insatserna behöver fortsätta och intensifieras i ett starkt konkurrensutsatt läge.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Ahmed Amin, ordförande
Magnus Höijer, sektorchef Velfärd Gävle

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	275,5	540,8	246,5
Personalkostnader	-666,3	-718,8	-665,2
Övriga kostnader	-550,5	-277,9	-490,3
Avskrivningar/nedskrivningar	-1,3	-1,1	-0,9
Internränta	-0,1	-0,1	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-942,7	-457,1	-910,0
Kommunbidrag	910,1	451,8	910,0
Årets resultat	-32,6	-5,3	0,0
Investeringar	1,5	1,6	1,7
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Målanalys

Invånare och kunder

Verksamheterna arbetar kontinuerligt med att utveckla ett mer flexibelt fokus med individen i centrum vilket ställer krav på att verksamheterna ska vara flexibla i sitt utbud. Införande av Individens behov i centrum, IBIC genomförs i flera av nämndens verksamheter simultant under 2019.

Andelen av befolkningen med minst gymnasial utbildning ligger fortsatt på en nivå under målvärdet.

En av nämndens huvudsakliga uppgifter är att förflytta individer till egen försörjning. Detta uppdrag bedrivs inom flera av nämndens verksamheter som Arbetsmarknadsenheten och Vuxenutbildning i samverkan andra verksamheter inom framförallt Gävle kommun, Region Gävleborg och Arbetsförmedlingen.

Nämnden samverkar med Arbetsförmedlingen i syfte att ta fram en tydligare modell för nyanlända med kort utbildningsbakgrund. Modellen syftar exempelvis till att erbjuda eleverna språkundervisning först för att ge förutsättningar till arbete och integration.

En kartläggning av gruppen unga vuxna i åldern 20-24 år för att se över och planera särskilda insatser i samverkan med andra aktörer har påbörjats.

- Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden målgrupper har stort förtroende för och ges möjlighet till att på olika sätt vara delaktiga i utvecklingen av verksamheterna och sin egen personliga utveckling

- Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden bedriver ett framgångsrikt arbete för att stärka och utveckla individers, företags och organisationers kompetens på kort och lång sikt

- I Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens verksamheter kan alla människor utveckla sig själva, oavsett bakgrund, behov och framtidsvisioner

Medarbetare

Då anställande myndighet från och med 1 januari 2019 är kommunstyrelsen följs inte medarbetarmålet upp.

Hållbar tillväxt

Att möta deltagare på rätt nivå och just som individer är både utmanande och avgörande för att varje individ ska kunna finna sin väg till framgång och utveckling. Mottagare av nämndens insatser ska kunna utveckla sig själva genom de olika insatser man kan ta del av. Deltagarens förutsättningar, behov och önskningar ska respekteras och vara en del i grunden för individens väg till utveckling.

Digitaliseringen av försörjningsstödsenheterna tog ett stort steg från 1 mars när alla sökanden kan söka via e-tjänster. Syftet är att frigöra resurser för socialsekreterarna så de kan få mer tid att fokusera på stödjande insatser med målet att fler individer ska bli självförsörjande.

Arbetsmarknadsenheten har utvidgat sitt samarbete med Utbildning Gävle och gymnasieskolan så att de deltagare som fångas upp via Kommunala aktivitetsansvaret, KKA återgår till gymnasieskolans

individuella program eller vuxenutbildning för att fullfölja sina gymnasiestudier. 19 procent har återgått till studier, vilket är en förbättring.

Enheten för uppdragstagare LSS har halverat antal kunder som inte fått beviljade insatser genomförda inom 3 månader, från 6 till 3 kunder.

- Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens målgrupper stärker sin ställning på den lokala och regionala arbetsmarknaden och i samhället genom möjligheter till studier, arbete och sysselsättning
- Verksamheterna inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens verksamheter verkar för ökad miljömedvetenhet
- Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har effektiva processer och ett högt kvalitetsmedvetande

Ekonomi

Utfallet uppgår till -32,6 mnkr för helåret 2019, där den största negativa avvikelsen återfinns inom försörjningsstöd.

Målet tar sikte på att verksamheten ska vara resurseffektiv, långsiktigt hållbara samt främja målgruppernas utveckling. Detta innebär i praktiken att så mycket välfungerande verksamhet med till verksamheten givna resurser ska erbjudas gävleborna, på kort och på längre sikt. Målet är ej uppnått då det ekonomiska resultatet avviker kraftigt från målet

- Verksamheterna inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden är resurseffektiva, långsiktigt ekonomiskt hållbara och ska främja målgruppernas utveckling

Uppföljning av uppdragen

Nämnden har haft sju tilldelade uppdrag under 2019.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ges i uppdrag att särskilt möta behov av utökade kunskaper i svenska för personer som ska arbeta inom utbildnings- och omsorgssektorn. Uppdraget har integrerats dels i arbetet med kompetensförsörjningsuppdraget för hela Valfärd Gävle, dels för det riktade arbete kring fler i arbete som nämnden pekade ut en riktning under hösten 2019. I det arbetet ska vuxenutbildning tillsammans med försörjningsstöd samt arbetsmarknadsenheterna gemensamt genomföra mer omfattande insatser för att sänka arbetslösheten och förflytta individer mot egen försörjning. Från november har Arbetsförmedlingen riktat insatser till lågutbildade kvinnor med annat modersmål än svenska, och 31 december fanns

via arbetsförmedlingen 149 nya individer inne i insatser i kommunen via arbetsförmedlingen. Flera av dessa kommer att arbeta inom Valfärd Gävle med kombination av studier inom vuxenutbildningen.

Vid utgången av december var 134 personer anställda vilket motsvarar antalet för att målet om 2 procent ska vara uppfyllt.

Utbildning i Ett självständigt liv, ESL har genomförts och implementering pågår inom boende verksamheten med inriktning socialpsykiatri. I genomförandet av Delaktighetsmodellen har servicebostäderna prioriterats och inom området finns för närvarande 11 vägledare inom Boende och stöd för personer med funktionsnedsättning. Verksamheterna arbetar med bemötande- och värdegrundsfrågor på arbetsplatsträffar för att säkerställa att kunderna upplever ett gott bemötande. Implementering av Individens behov i

centrum, IBIC pågår och är i slutfasen för vissa av verksamheterna.

En digitaliserad ansökningsprocess av försörjningsstöd är genomförd. Digitaliserad avsläppsprocess (utbetalningsfunktion med integrerade, robotiserade kontrollmoment) är under utveckling och förväntas stå klar under 2020.

Uppdraget angående att reservera upphandling för arbetsträning hos sociala företag har inte startats under 2019, detta som en direkt konsekvens av Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag, vilket fått konsekvenser för kommunens arbete med målgrupperna som kan vara aktuella för en motsvarande upphandling. I uppdragen för 2020 har nämnden fått detta igen och en utredning kommer påbörjas för att under 2020 kunna initiera en upphandling.

Väsentliga händelser

Välfärd Gävle genomgår en stor organisationsförändring och under årets början har fokus varit att organisera verksamheten på ett sätt som gör att organisationen på ett effektivt sätt kan möta medborgarnas behov. Välfärd Gävle arbetar fortsatt för att möta den målsättning som uttryckts av samordning mellan de tre nämnderna. Ett arbete med en gemensam vision som ska kunna tjäna som gemensam riktning för denna samordning har beslutats. Sektorsledningen har initierat ett arbete för att bygga en gemensam kultur inom organisationen och har beslutat om centrala strategier för organisationen framåt.

Ett antal viktiga utvecklingsprojekt har genomförts. Det handlar t ex om arbetet med personcentrerad teamsamverkan, digitalisering inom försörjningsstöd samt mobila team.

Resultat och investeringar

Det ackumulerade resultatet för 2019 blev -32,6 mnkr, vilket är 2,4 mnkr bättre än senaste prognosen för nämnden på -35 mnkr (november). Största anledningen är en större intäkt från Migrationsverket i december.

Det största negativa avvikelserna i verksamheterna återfinns inom försörjningsstödet -31,3 mnkr och personlig assistans egenregin -8,7 mnkr.

Kommentarer kring investeringar

Investeringarna hanterades inte i den omfördelning av budget 2019 som skedde i december 2018 med anledning av de nya reglementena. Fördelningen av budgeten för investeringar kommer därför att behöva justeras mellan de nämnder som tillsammans ansvarar för verksamheten inom Välfärd Gävle. Totalt har de tre nämnderna i ramtilldelningen för 2019 tillsammans 9,4 mnkr till investeringar. Utöver detta har de tre nämnderna gemensamt fått drygt 3,9 mnkr överförda från 2018 vilket innebär att det tillsammans finns totalt 13,4 mnkr till investeringar under 2019. Totalt för de tre nämnderna blev utfallet 10,0 mnkr och bedömningen är att de övriga 3,4 mnkr kommer att användas under första halvan av 2020.

Förväntad utveckling

Nämndens framtida intäcks- och kostnadsutveckling är ett fokusområde. En långsiktig hållbar ekonomi måste etableras, där det finns förutsättningar för en god långsiktig balans mellan intäkter och kostnader. Flera av kommunens större ekonomiska utmaningar, främst ökande kostnader för försörjningsstöd, kostnader för integrationsinsatser i relation till etableringsersättning, samt kostnader för olika typer av placeringar inom socialtjänstområdet, samlas inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens

ansvarsområde. Dessa ekonomiska utmaningar är en trend som är generell för riket. Nämndens verksamheter och ekonomi har i många delar under flera år präglats av hög finansieringsgrad av olika typer av statsbidrag. Dessa statsbidrag avtar i flera delar alternativt har helt upphört. I och med detta kan behov uppstå av helt eller till delar motsvarande kommunal finansiering via kommunbidrag, dvs en så kallad övervältring av kostnader från stat till kommunens verksamheter. De utmaningar som finns idag med allt fler invånare i utanförskap kan förstärkas framöver, särskilt om ekonomin utvecklas mot en recession. Även detta är en trend som är generell för riket. Ett effektiviserings- och åtgärdsprogram är under framtagande för att framöver bättre kunna fokusera på målgrupperna som uppstår försörjningsstöd och står utanför arbetsmarknaden.

Kostnadsutvecklingen för verksamheterna beror överlag på brukarnas, elevernas och deltagarnas antal samt olika stödbehov i verksamheterna. En stor del av nämndens verksamheter är starkt efterfrågestyrda. Arbetet med arbetsmarknadsinsatser kommer analyseras under maj och juni, med syfte att skapa underlag för att stärka nuvarande arbete.

Ett fortsatt fokusområde under 2020 är att med kvalitet i alla processer klara uppdragen kring nyanlända medborgare. Arbetet med detta är till stor del statsbidragsfinansierat och påverkar till stor del planeringsförutsättningarna och arbetet för nämndens verksamheter. Etableringsreformen är ej i sin helhet statsbidragsfinansierad, samt att det är svårt att överblicka det långsiktiga finansieringsbehovet. Nämnden ser över hur arbetet med detta kan effektiviseras.

Omvårdnadsnämnden

Elisabeth Cederholm Carlson, ordförande
Magnus Höijer, sektorchef Valfärd Gävle

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	205,6	252,1	192,2
Personalkostnader	-836,4	-789,9	-809,1
Övriga kostnader	-571,1	-1 069,4	-552,4
Avskrivningar/nedskrivningar	-7,1	-10,0	-9,3
Internränta	-0,7	-0,7	-1,1
Resultat före kommunbidrag	-1 209,7	-1 617,9	-1 179,7
Kommunbidrag	1 179,7	1 583,6	1 179,7
Årets resultat	-30,0	-34,3	0,0
Investeringar	8,1	10,0	9,4
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Målanalys

Invånare och kunder

Nämndens grundläggande uppdrag är att de personer som är i behov av dess insatser är nöjda. I dialog med kunder och anhöriga utvecklas verksamheten. För att kunderna ska känna sig trygga är kontinuitet, både i utförandet och till person avgörande. Utifrån detta prioriteras aktiviteter som bidrar till kontinuitet och delaktighet. Individens uppfattning om sina aktuella svårigheter, resurser och vad den vill uppnå ska stärkas och är utgångspunkten både i myndighetsutövning och utförande. Utfallen i de indikatorer som hämtas från de nationella kundundersökningarna inom äldreomsorgen har bara marginellt förändrats

under tidsperioden 2013–2019. Det gäller både Gävle och riket i stort. Den sammanvägda bedömningen är att målen kopplat till perspektivet har varit nära att uppnås men inte uppfyllts helt.

- Omvårdnadsnämnden har nöjda kunder med tanke på delaktighet och engagemang

Omvårdnadsnämnden har nöjda kunder med tanke på trygghet och tillgänglighet

Medarbetare

Då anställande myndighet från och med 1 januari 2019 är kommunstyrelsen följs inte medarbetarmålet upp.

Hållbar tillväxt

För att uppnå målen i miljöstrategiska programmet krävs teknisk utveckling, effektiviseringar, fysiska åtgärder samt attityd- och beteendeförändringar. Det behövs också förståelse och kunskap om hur arbetsplatsen och individen kan agera för att bidra till måluppfyllelsen. Det är troligt att målet om fossilfria transporter i verksamheterna inom nämndens område nås till 2020.

Ett aktivt organiserat nätverk av ombud både på chefs- och medarbetarnivå ger förutsättningar för kunskapsspridning. För att möta framtidens utmaningar och dagens krav är det av största vikt att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete i vardagen.

Konkret innebär det att medarbetarna har ett kunskapsbaserat arbetssätt med utgångspunkt i vetenskap och beprövad erfarenhet. Ett systematiskt kvalitetsarbete förutsätter både ett aktivt förebyggande arbete och uppföljning av den verksamhet som bedrivits. Den sammanvägda bedömningen av målsättningarna kopplat till perspektivet har varit nära att uppnås men inte uppfyllts helt.

- Attraktiva verksamheter för kunder och medarbetare

- Omvårdnadsnämnden har tydliga och långsiktiga spelregler för de företag som utför eller planerar att utföra verksamhet på uppdrag av nämnden

- Omvårdnadsnämnden bidrar till en bättre miljö genom minskade utsläpp i mark, luft och vatten

- Omvårdnadsnämndens verksamheter är effektiva och drivs av ett högt kvalitetsmedvetande

Ekonomi

Det ekonomiska resultatet för 2019 blev -30,0 mnkr. Huvuddelen av underskottet är relaterat till ökade volymer inom hemtjänsten och ökade personalkostnader inom vård- och omsorgsboenden.

- Omvårdnadsnämnden har en hållbar ekonomi

Uppföljning av uppdragen

Omvårdnadsnämnden hade fyra uppdrag under 2019. En översyn och utvärdering av avtalet om flexibla arbetstidsmodeller pågår, och nämnden arbetar kontinuerligt med detta. Det bör noteras att nämnden i samband med den nya organisationen inte har ett arbetsmiljöansvar för medarbetarna inom sektorn. Samordning kommer framgent att behöva ske med kommunstyrelsen i liknande uppdrag. Sektorn har i de uppdrag och förutsättningar som getts i samband med budgetprocessen 2019 återkopplat ekonomiska förutsättningar och konsekvenser inom ramen för omvårdnadsnämndens ansvarsområden. I detta har bemanningsfrågorna varit en del.

Omvårdnadsnämnden fick i uppdrag 2019 att utreda kostnad och nytta av att införa behovssamtal och rätt till två timmar icke behovsbedömd förebyggande hemtjänst för personer över 75 år. Detta uppdrag har ej kunnat påbörjas och genomföras 2019 med anledning av den ekonomiskt ansträngda situationen. Detta kommer att genomföras under 2020 istället.

Slutligen fick nämnden i uppdrag att utforma ett uppföljningssystem, som säkerställer god kvalitet i både egen och privat hemtjänst. Ett arbete pågår med att ta fram en uppföljningsmodell som skall kunna tillämpas på samtliga verksamhetsområden oavsett driftsform. Tanken är att uppföljningen föregås av en riskvärdering vilken blir styrande för vilka uppföljningar och utvärderingar som kommer att göras under ett år. Dessa presenteras årligen i en uppfölj-

nings- och utvärderingsplan som antas av nämnden.

Väsentliga händelser

Välfärd Gävle genomgår en stor organisationsförändring och under årets början har fokus varit att organisera verksamheten på ett sätt som gör att vi på ett effektivt sätt kan möta medborgarnas behov.

Utredningsuppdrag som nämnden har beslutat att Välfärd Gävle ska genomföra under 2020, Utredning Insatser till äldre, långsiktig riktning, för Omvårdnadsnämndens verksamheter.

Hemvårdsprojektet, som syftar till att arbeta teambaserat, är avslutat och implementerat som arbetssätt för kunder med både hemtjänst och hemsjukvård.

Resultat och investeringar

Det ackumulerade resultatet för 2019 blev -30,0 mnkr, vilket är 2 mnkr bättre än senaste prognosen för nämnden på -32 mnkr (november). Största anledningen till resultatförbättringen är nämndens tilldelning av stadsbidraget för psykisk hälsa om ca 1,0 mnkr i december.

Störst negativa avvikelserna i verksamheten var ökade hemtjänststimmar ca -20 mnkr och bemanningskostnader inom vård- och omsorgsboenden med ca -11 mnkr.

Kommentarer kring investeringar

Investeringarna hanterades inte i den omfördelning av budget 2019 som skedde i december 2018 med anledning av de nya reglementena. Fördelningen av budgeten för investeringar kommer därför att behöva justeras mellan de nämnder som tillsammans ansvarar för verksamheten inom Välfärd Gävle. Totalt har de tre nämnderna i ramtilldelningen för 2019 tillsammans 9,4 mnkr till investeringar. Utöver detta

har de tre nämnderna gemensamt fått drygt 3,9 mnkr överförda från 2018 vilket innebär att det tillsammans finns totalt 13,4 mnkr till investeringar under 2019. Totalt för de tre nämnderna blev utfallet 10,0 mnkr och bedömningen är att de övriga 3,4 mnkr kommer att användas under första halvan av 2020.

Förväntad utveckling

Nämndens framtida intäcks- och kostnadsutveckling är ett fokusområde. En långsiktig hållbar ekonomi måste etableras, där det finns förutsättningar för en god långsiktig balans mellan intäkter och kostnader där ständigt ökande kundvolymer i enlighet med Sveriges demografiska utveckling (allt fler äldre) ytterst styr hur stort nämndens uppdrag och åtagande blir. Ett effektiviserings- och åtgärdsprogram är under framtagande för att framöver bättre kunna fokusera på målgrupperna.

Det har under de senaste åren öppnats ett stort antal nybyggda eller totalrenoverade lägenheter inom vård- och omsorgsboenden. Några av de äldre och mindre ändamålsenliga boendena inom egenregin har stängts. Tillgången till nya lägenheter påverkar positivt kundernas boendemiljö men påverkar även kommunens hyreskostnader. Högre hyror för kunderna kan dessutom innebära att avgiftsunderlaget minskar och därmed även kommunens intäkter. Det finns en särskild utmaning under både de närmaste åren men även i perspektivet av tiden fram till 2030 i att matcha tillgång och en bedömd ökad efterfrågan av antalet vård- och omsorgsboenden i kommunen. Det finns en osäkerhet hur denna utveckling kommer att påverka kostnaderna. Ny upphandling om köp av externa platser inom vård- och omsorgsboenden är nyligen genomförd.

Socialnämnden

Lars Öberg, ordförande
Magnus Höjjer, sektorchef Valfärd Gävle

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	106,0	114,8	83,4
Personalkostnader	-269,1	-309,3	-279,0
Övriga kostnader	-276,8	-218,6	-207,8
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-439,9	-413,1	-403,4
Kommunbidrag	403,4	396,4	403,4
Årets resultat	-36,5	-16,7	0,0
Investeringar	0,4	0,0	2,3
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Målanalys

Invånare och kunder

Alla verksamheter ska arbeta strukturerat för att upprätthålla och utveckla sitt bemötande. Brukarundersökning (kundenkät) har ej genomförts under året då brister uppdragats i dess genomförande (metod och kvalitet).

Alla berörda verksamheter i sektorn samarbetar med skolans verksamheter, utifrån uppdrag och förutsättningar, med syfte att verka för att elever fullföljer sin skolgång. Regelbunden samverkan finns med Utbildning Gävle, med träffar på såväl olika tjänstemannanivåer som på nämnds nivå.

Individernas hälsa uppmärksammas i utredningar

och i övrigt socialt arbete. Sociala utredningar avseende barn och ungdom görs enligt utredningsmodellen BBIC (Barnens Behov I Centrum) och i den strukturerade metodiken är hälsa ett centralt begrepp.

- Socialnämnden ska verka så att invånare känner stort förtroende för verksamheten och upplever att de får ett tydligt och professionellt bemötande

- Socialnämndens verksamheter ska verka för att barn, ungdomar och vuxna som förvaltningen kommer i kontakt med fullföljer sin skolgång

- Socialnämndens verksamheter ska verka för att Gävle uppfattas som tryggt och prioriterar preventiva insatser för medborgares hälsa och mot sociala problem

Medarbetare

Medarbetarperspektivet har ej följts upp under 2019 då anställande myndighet från och med 1 januari 2019 är kommunstyrelsen.

Hållbar tillväxt

Valfärd Gävle arbetar systematiskt med uppsökande och förebyggande arbete. Ett exempel är arbetet tillsammans med polisen rörande punktinsatser för att motverka drogkonsumtion och drogförsäljning bland ungdomar. Detta arbete har fortsatt under år

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

2019. Stort fokus finns även på arbete inom området våld i nära relation. Öppenvårdsmottagningen för verksamhetsområdet erbjuder råd och stöd samt gruppverksamhet till personer som lever eller har levt i relationer där det förekommit våld.

Valfärd Gävles samverkan med externa parter fungerar bra och utvecklas kontinuerligt.

De avdelningar och enheter som ansvarar för missbruksvården har ett kontinuerligt och strukturerat samarbete. Uppföljningen för året visar att samarbetet fungerar mycket väl. Ärendeforum genomförs varje vecka. Olika alternativ prövas, med utgångspunkt från nationella riktlinjer för missbruksvården.

- Socialnämndens verksamheter ska arbeta för ett tryggt Gävle, genom uppsökande och förebyggande arbete som syftar till att motverka våld i nära relation, segregation samt beroende och missbruk

- Socialnämndens verksamheter ska utveckla och förbättra extern samverkan med civilsamhället, föreningar, myndigheter samt företag som nämnden köper tjänster eller verksamhet av

- Socialnämndens verksamheter ska verka för långsiktiga miljövänliga val i sina verksamheter

- Socialnämndens insatser ska vara rätt anpassade till personer med missbruksproblematik

Ekonomi

Det ekonomiska resultatet för 2019 blev minus 36,5 mnkr där största avvikelsen återfinns inom externa placeringar. Målvärdet för ökning av nettokostnaden är svårbedömd med utgångspunkt från de förändringar som skett av socialnämndens samlade verksamhet. Gäller främst överföringen till arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden samt förändringar inom verksamheten med ensamkommande barn

- Socialnämndens verksamheter ska ha effektiva processer och vara hållbart kostnadseffektiva, samt ha ett högt kvalitetsmedvetande

Uppföljning av uppdragen

Organisationsutveckling. Nämnderna och Valfärd Gävle arbetar fortsatt för att möta den målsättning som uttryckts av samordning mellan de tre nämnderna. Som i ett led i detta har ett arbete med en gemensam vision beslutats på respektive nämnd under hösten 2019. Därutöver har sektorledningen initierat ett arbete för att bygga en gemensam kultur inom organisationen. Under hösten har även ett antal centrala strategier beslutats.

Uppdraget att med andra relevanta aktörer utveckla och stärka det förebyggande sociala arbetet i kommunen pågår ständigt där verksamheten anpassar sig efter aktuella lägesbeskrivningar. Under den senaste tiden har våra insatser särskilt fokuserat på området Sätra utifrån den sociala oron där.

Socialnämnden kommer att i redan befintliga samverkansarenor tillsammans med Utbildning Gävle och Region Gävleborg öka fokus mot psykisk ohälsa. Sektorsledningen har initierat en kartläggning över samverkansforum kring psykisk ohälsa, tillsammans med strateg inom Styrning och stöd. Detta arbete kommer sedan utmynna i en gemensam planering för att inom Valfärd Gävle tydligare kunna

styra resurser och arbeta effektivt inom området psykisk ohälsa.

Utredningsenhet Boende kommer under året att starta upp projekt Bostad Först som syftar till att möjlighet till ett tryggt boende med kontinuitet. Enhetschefer har gjort gemensamt studiebesök för att omvärldsbevaka hur andra kommuner drivit projektet Bostad Först. Detta projekt kommer att kräva samverkan inom Valfärd Gävle samt med Region Gävleborg.

Personal från Förebyggande och kompetens finns representerade i Styrgruppen En kommun fri från våld som leds av Enheten för social hållbarhet. En översyn behövs hur sektorn i sin helhet ska fortsätta arbeta med våld i nära relation då den berör alla kontor. En dialog med civilsamhället har inletts för att undersöka på vilket sätt Idéburna offentliga partnerskap, IOP skulle kunna stärka arbetet inom detta område.

Väsentliga händelser

Organisationsutveckling. Nämnderna och Valfärd Gävle arbetar fortsatt för att möta den målsättning som uttryckts av samordning mellan de tre nämnderna. Som i ett led i detta har ett arbete med en gemensam vision beslutas på respektive nämnd under hösten 2019. Därutöver har sektorledningen initierat ett arbete för att bygga en gemensam kultur inom organisationen. Under hösten har även ett antal centrala strategier beslutats.

- Ett antal viktiga utvecklingsprojekt har genomförts och genomförs inom organisationen som kommer att tjäna som goda exempel för annat förändrings- och utvecklingsarbete. Det handlar t ex om arbetet med personcentrerad teamsamverkan.

Resultat och investeringar

Sammanfattning av resultatet för socialnämnden 2019

Det ackumulerade resultatet för 2019 blev -36,5 mnkr, vilket är 3,5 mnkr bättre än senaste prognosen för nämnden på -40 mnkr (november). Största anledningen till resultatförbättringen är nämndens tilldelning av stadsbidraget för psykisk hälsa om ca 2,5 mnkr i december.

De största negativa avvikelserna återfinns inom utredningsenhet ungdom -32,0 mnkr samt inom familjehem -12,0 mnkr.

Kommentarer kring investeringar

Investeringarna hanterades inte i den omfördelning av budget 2019 som skedde i december 2018 med anledning av de nya reglementena. Fördelningen av budgeten för investeringar kommer därför att behöva justeras mellan de nämnder som tillsammans ansvarar för verksamheten inom Valfärd Gävle. Totalt har de tre nämnderna i ramtilldelningen för 2019 tillsammans 9,4 mnkr till investeringar. Utöver detta har de tre nämnderna gemensamt fått drygt 3,9 mnkr överförda från 2018 vilket innebär att det tillsammans finns totalt 13,4 mnkr till investeringar under 2019. Totalt för de tre nämnderna blev utfallet 10,0 mnkr och bedömningen är att de övriga 3,4 mnkr kommer att användas under första halvan av 2020.

Förväntad utveckling

Den negativa kostnadsutvecklingen för externa placeringar förstärktes under år 2018 och samma trend framgick under en stor del 2019, framför allt rörande barn och ungdom (vilket är en trend som följer riket). Under det sista kvartalet 2019 skedde ett trendbrott när det aktiva arbetet med hemtagning av externa placeringar började ge varaktiga resultat. Antalet aktualiseringar och antalet utredningar visar en ökande trend. Årskullarna för åldersgruppen 13-18 år kommer att öka under den kommande planeringsperioden, med utgångspunkt från aktuell befolkningsstatistik. Detta kommer sannolikt öka behoven av insatser.

Sammanfattningsvis handlar det om hur socialnämnden med dess organisation kan arbeta och samarbeta, på kort och lång sikt, för att uppnå målen för verksamhet och ekonomi. Detta med samtidiga förändringar i omvärlden och förändringar rörande behoven av sociala insatser. Anpassning till gällande ekonomiska ram bedöms inte kunna ske utan mycket märkbara konsekvenser för målgruppen/brukaren.

Kultur- och fritidsnämnden

Helene Börjesson, ordförande
Eva Jackson, sektorchef Livsmiljö Gävle

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	104,7	99,5	100,5
Personalkostnader	-168,0	-161,6	-169,1
Övriga kostnader	-267,8	-252,0	-268,9
Avskrivningar/nedskrivningar	-16,2	-15,6	-15,5
Internränta	-3,4	-3,3	-3,4
Resultat före kommunbidrag	-350,7	-333,0	-356,4
Kommunbidrag	356,2	343,4	356,4
Årets resultat	5,5	10,4	0,0
Investeringar	19,2	8,1	17,1
Erhållet investeringsbidrag	0,3	0,0	0,0

Målanalys

Invånare och kunder

Invånare och kunder ges möjlighet till delaktighet och engagemang i kultur- och fritidsnämndens verksamheter genom ett flertal aktiviteter. Bland annat kan nämnas ett flertal samråd, totalt 149 stycken, och fem medborgardialoger där deltagarna har fått tycka till om vad som är bra respektive vad som kan förbättras. Biblioteket har bland annat genomfört samråd med ungdomar där deltagarna även fick möjlighet att föreslå mediainköp. Vidare har ett dialogmöte med föreningar och skola genomförts inför öppnandet av det nyrenoverade Valbobadet. Kulturavdelningen har genomfört 22 samråd för att

lyssna in och samla ihop tankar och åsikter kring det nya kulturpolitiska programmet. Konserthuset har genomfört 30 samråd bland annat med Symfoniorkesterns vänförenings styrelse. Avdelningen för Fritid har genomfört 91 samråd bland annat gällande Hemlingbybacken. Ett 20-tal dialogmöten har genomförts tillsammans med föreningar och näringsliv i samband med planering och genomförande av friidrottsevenemanget U23EM.

Det lokala konstlivet har getts tillgång till Konstcentrum via den mycket uppskattade Höstsalongen som visade sammanlagt 88 verk. Utställningen besöktes av 1850 personer.

Ett flertal trygghetsronder har genomförts under året och åtgärder påbörjats som ska öka trygghet i och utanför verksamheternas lokaler.

- Invånarna och kunder har högt förtroende för Kultur- och fritidsnämndens verksamheter och ges möjlighet till delaktighet och engagemang
- Kompetensnivån hos kommunens befolkning höjs och anpassas till arbetsmarknadens behov och samhällets utveckling
- Kultur- och fritidsnämndens verksamheter ska uppfattas som attraktiva, trygga och tillgängliga

Medarbetare

Medarbetarundersökning genomfördes inte under år 2019 och därför har inte alla indikatorer under

perspektivet ett utfall. Årets löneöversyn visade jämställda löner i nämndens verksamheter.

Konserthuset har arbetat för jämställdhet där hälften av gästande dirigenter och övriga artister var kvinnor. Bibliotekets medarbetare har genom, så kallad Storytelling, delgett varandra goda berättelser från den dagliga verksamheten vilket bidragit till en positiv stämning och stolthet över det egna arbetet.

Kulturavdelningen har skapat gemensamma modeller för uppföljning, återkoppling och framtagande av utvecklingsplaner för att skapa tydlighet inom verksamheterna. Enhetschefer hos Fritidsavdelningen har gemensamt jobbat med ökad kompetensförsörjning, erfarenhetsutbyte och effektivare processer.

- Framgångsrika medarbetare som bidrar genom ett stort engagemang
- Kultur- och fritidsnämnden har ett inspirerande och tillitsbaserat ledarskap
- Uppnå jämställda och jämlika arbetsvillkor och jämställda löner

Från och med 1 januari 2019 är kommunstyrelsen anställande myndighet.

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

Hållbar tillväxt

Bibliotekets programverksamhet har under året innefattat en mängd olika föreläsningar och aktiviteter för barn och unga. Konsument Gästrikland har föreläst om konsumenträtt och privatekonomi för skolungdom och pensionärer. Konserthuset har arrangerat många konserter för och med barn och unga. Flera lyckade sommarlovsaktiviteter genomfördes. Ett exempel är de barnvänliga stadsvandringarna. Kulturskolans populära lägerverksamhet hade över 1100 deltagare. Hemlingbystugans restaurang blev under våren KRAV-certifierad. Friidrottstävlingarna under U23EM var ett diplomerat hållbart genomfört idrottsevenemang godkänt av Svensk miljöbas. Det innebar bland annat att engångsflaskor för vatten ersattes så långt det var möjligt med flaskor som kunde fyllas på.

- Kultur- och fritidsnämnden bidrar till att skapa förutsättningar för ett aktivt liv och en stimulerande fritid för alla invånare
- Kultur- och fritidsnämnden bidrar till att Gävle kommun är en av Sveriges bästa miljökommuner
- Kultur- och fritidsnämndens verksamheter har effektiva processer och ett högt kvalitetsmedvetande

Ekonomi

Uppföljning sker månatligen och leder till fortsatt god kostnadsmedvetenhet i alla verksamheter.

Kulturavdelningens externa medel minskade markant under 2019. Främsta anledningen var att medel från Socialstyrelsen riktade till lovaktiviteter (ej sommarlov) togs bort. Kulturskolans bidrag från Kulturrådet har halverats på nationell nivå. Genomförandet av evenemanget U23EM blev lyckat. Kostnaderna för projektet höll budgeterad nivå men intäk-

terna var lägre. Alla avdelningar kommer att fortsätta arbeta med att ta fram åtgärder för att minska kostnaderna för att uppnå en budget i balans under 2020. Ytterligare åtgärder behövs för att uppnå hela planeringsperiodens krav på effektivisering.

- Kultur- och fritidsnämnden bidrar till att skapa förutsättningar för ett aktivt liv och en stimulerande fritid för alla invånare

Uppföljning av uppdragen

Kultur- och fritidsnämnden har haft fem uppdrag under 2019 direkt riktade till verksamheterna.

Det regionala anslaget till Gävle Symfoniorkester via samverkansmodellen uppgår 2019 till 17 052 000 kr. Ytterligare utvecklingsbidrag söks via Regional Ungdomssymfoniorkester. Utöver detta betalar lokala arrangörer subventionerade belopp vid orkesterns åtagande i regionen. Nationella åtaganden genererar generellt ett positivt resultat till exempel nationella gästspel med Rhapsody in Rock 30 år.

El Sistema har nu etablerats som en självklar del i stadsdelen Sättra. En betydande del av satsningen sker inom ramen för de bostadssociala medlen. Många barn, vårdnadshavare samt skolpersonal uttrycker både stolthet och glädje över verksamheten. El Sistema bidrar till ökad målfyllelse i skolan. Verksamheten planerar att starta i Andersberg.

Stadsdelssatsningen har förlagts till biblioteken i Sättra och Andersberg och medför ökade öppettider och utökad verksamhet för barn och unga i stadsdelarna.

Projektet Kultur- och bildningscentrum (KBC) pågår. Medborgardialoger har genomförts med fokus på Kultur- och bildningscentrum, KBC.

Avdelningen Fritid har påbörjat en utredning gällande föreningsdrift av kommunala idrottsanläggningar. Syftet med utredningen är att titta på möjligheten, utifrån gällande lagstiftning och andra viktiga faktorer, för framtida föreningsdrift på kommunala idrottsanläggningar.

Väsentliga händelser

- Efter två års förberedelser har Europamästerskapen U23 i Friidrott genomförts på Gavlehov och Gunder Hägg-stadion i samarbete med Svenska Friidrottsförbundet och den lokala friidrottsföreningen Gefle IF Friidrott. Mästerskapen bjöd på fulla läktare och en festlig atmosfär! Återkopplingen från både Europeiska Friidrottsförbundet och Svenska Friidrottsförbundet var att mästerskapen rankas som topp 5 i världen både vad gäller organisation och aktiva atleters upplevelser.
- Ett nytt Kulturpolitiskt program arbetades fram och beslutades i december på Kultur- och fritidsnämnden.
- Tack vare medel från de bosociala medlen under kommunstyrelsen har öppettiderna på närbiblioteken kunnat utökas i Sätra och Andersberg. Medlen har finansierat tre heltidstjänster som delats mellan de två biblioteken.

Resultat och investeringar

Årets resultat uppgick till +5,5 mnkr,

Verksamhetens intäkter överstiger budget med 5,3 mnkr. En djupare analys av nämndens intäkter visar att en del av de positiva intäkterna beror på att Konserthuset har ökade biljettintäkter och ökade intäkter för uthyrning till externa konsertarrangörer med totalt 4,7 mnkr över budget. Verksamheten för bad visar lägre intäkter med 5,0 mnkr mot budget vilket delvis beror på att Valbobadet har varit stängt. Det statliga bidraget till lovaktiviteter 2019 har totalt minskat med 6,4 mnkr jämfört med 2018.

Personalkostnaderna är 1,1 mnkr lägre än budget för året vilket beror på att rekryteringar till vakanta tjänster har dragit ut på tiden. Vid jämförelse mot föregående år så har personalkostnaderna ökat med 6,4 mnkr vilket till del beror på U23 EM.

Övriga kostnader är för perioden 0,2 mnkr högre än budget. Jämfört med år 2018 har de övriga kostna-

derna ökat med 16,4 mnkr vilket till allra störst del beror på friidrottsevenemanget U23EM.

Årets förbrukade investeringsmedel är 19,2 mnkr. Under året har investeringar gjorts i instrument, teknik, idrottsutrustning, och det har också investerats i konst till konstsamlingen. Valbo ishall har fått en ny kylmaskin och Wi-Fi på Gasklockorna och Gavlehov är installerat. Renovering av taket på Labbis i Forsbacka är färdigt.

U23EM i friidrott 2019

Projektet visar ett negativt resultat på -1,9 mnkr. Intäkterna i projektet understiger budget med 2,2 mnkr. Personalkostnaderna överstiger budget med 1,1 mnkr medan övriga kostnader understiger budget med 1,5 mnkr. De totala kostnaderna för U23EM ligger därmed totalt 0,4 mnkr under budgeterad nivå.

Förväntad utveckling

Ett växande Gävle innebär ökad efterfrågan på kultur- och fritidsaktiviteter vilket generar intäktsmöjligheter för de verksamheter som har försäljning men också ökade krav på tillgänglighet till Kultur- och fritidsnämnden verksamheter.

Ett medvetet arbete med lokaler kommer långsiktigt att innebära minskade utgifter, men uppdraget kan medföra behov av verksamhetsstöd och anpassningar för att möjliggöra ett långsiktigt bättre nyttjande för nuvarande verksamhet samt vid framtida samlokalisering.

En positiv möjlighet för Konserthuset är ett ökat internt samarbete inom Gävle kommunkoncern som möjliggör ökad självfinansieringsgrad. En analys av kommunens lokaliteter kan resultera i att efterfrågan från inkomstbringande möten, kongresser och event möjliggörs på ett bättre sätt.

Arbetet med uppdraget att möjliggöra ett modernt Kultur- och bildningscentrum fortgår.

En utredning under 2019, av den offentliga konstens underhållsbehov, visar på ett akut behov av

underhåll för 2,5 miljoner kronor där genomförande behöver ske inom ett år.

Det finns en osäkerhet kring bostadssociala medel och finansieringen av El Sistema från och med 2022. De statliga medlen till lovaktiviteter har varit lägre under år 2019 vilket får en negativ effekt framförallt när det gäller socioekonomiskt utsatta barn och unga i Gävle.

Gefle IF har spelat i en lägre fotbollsdivision under 2019 än vad budgeten grundades på när Gavlevallen byggdes. Det innebär lägre intäkter för kultur- och fritidsnämnden.

Samhällsbyggnadsnämnden

Daniel Olsson, ordförande
Eva Jackson, sektorchef Livsmiljö Gävle

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	113,6	97,7	100,9
Personalkostnader	-103,9	-102,8	-105,8
Övriga kostnader	-233,4	-238,7	-222,5
Avskrivningar/nedskrivningar	-47,9	-42,7	-45,0
Internränta	-23,0	-22,1	-22,7
Resultat före kommunbidrag	-294,6	-308,6	-295,1
Kommunbidrag	295,1	284,2	295,1
Årets resultat	0,5	-24,4	0,0
Investeringar	113,5	101,9	154,7
Erhållet investeringsbidrag	-0,2	7,3	0,0

Erhållet investeringsbidrag 2019 har negativt belopp eftersom tidigare erhållet bidrag har återbetalats.

Målanalys

Invånare och kunder

Samhällsbyggnadsnämnden arbetar kontinuerligt med att förbättra dialogen med kommunens invånare och kunder. Nämndens verksamheter strävar efter att bevara men helst öka nöjdheten hos kunderna.

Förvaltningen har haft dialogmöten med invånare om utvecklingen av östra Drottninggatan. Utfallet på undersökningarna nöjd-kund-index och medborgarindex visade ett bra resultat. Renoveringen fortsätter under 2020.

Under 2019 har information om aktuella händelser

i trafik och byggande gjorts mer tillgänglig på Gävle kommuns hemsida, till exempel beläggning och renoveringar som genomförs av Gävle Energi.

Kundtjänsten har under året flyttats från Förvaltningshuset till gemensamma lokaler i Stadshuset. I Förvaltningshuset har ett besökssystem för bokade besök införts under hösten, övriga besökare hänvisas till Stadshuset.

Behovet av verksamhetsutveckling med stöd av geografiska informationssystem från kommunens verksamheter är fortfarande stort.

Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter har under året arbetat med att få ut fler datamängder på vår nya plattform för Öppna data.

Ett viktigt arbete med Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter naturvård är att skapa trygghet längs kommunens cykelbanor samt i Gävles bostadsområden.

- Invånare och kunder har stort förtroende för Samhällsbyggnadsnämnden och kan lätt ta del av och engagera sig i vår verksamhet
- Invånare och besökare uppfattar Gävle som en trygg, tillgänglig och välskött kommun

Medarbetare

Stressfrågan har varit högt prioriterad. Samhällsbyggnadsnämnden har arbetat med stressförebyggande åtgärder. Alla medarbetare som har känt ett behov har erbjudits stresshanteringskurs genom Företagshälsan.

Nämnden har bedrivit kvalitetsarbete enligt de fastställda riktlinjerna. Kvalitetssamordnare har utsetts på varje avdelning. Kartläggning av verksamheterna har gjorts för att närma sig ett processorienterat arbetssätt. En stor del av medarbetarna har deltagit i föreläsningar om ett processorienterat arbetssätt.

I april var samtliga medarbetare inom nämndens verksamheter inbjudna till medarbetardag. Dagen innehöll bland annat presentationer av verksamheter, inbjudna föreläsare som höll föredrag om tillitsbaserat arbetssätt och samhällsbyggnadsprocess. Dagen innehöll också musikaliska inslag.

En arbetsgrupp har arbetat med organisationskulturen inom verksamheterna och ämnet har tagits upp på arbetsplatsträffar.

Ledarskapet inom nämndens verksamheter ska sträva mot ett tillitsbaserat ledarskap.

- Medarbetare upplever Samhällsbyggnadsnämnden som en attraktiv och utvecklande arbetsplats
- Ledarskapet på Samhällsbyggnadsnämnden är tydligt och kommunikativt

Från och med 1 januari 2019 är kommunstyrelsen anställande myndighet.

Hållbar tillväxt

Nämnden har en omfattande verksamhet inom hållbar tillväxt. Detaljplaner för 2000 bostäder är på gång. Den fördjupade översiktsplanen för Norra Brynäs förväntas antas av Kommunfullmäktige våren/sommaren 2020. Förstudiearbetet gällande Näringen kommer att pågå under 2020.

En handlingsplan inom sakområdet kulturmiljö har tagits fram, samt ett förslag på hur arbetet ska utvecklas.

En resursanalys för portföljerna Exploatering samt övergripande projekt inklusive infrastruktur är genomförd för åren 2020-2025. Beslut om prioritering planeras på Samhällsbyggnadsutskottet i januari 2020.

Arbetet med arkitekturpolicyn fortskrider och en workshop med bland annat fastighetsägare och

politiker kommer ske under våren 2020. Ett utkast gällande riktlinjer för friytor för förskolor och skolor är framtagen och en politisk beredning pågår.

Trafikförstudie för Magasinsområdet pågår.

Antalet färdigställda bostäder under 2019 är 191 stycken. Flera småhusomter är på gång på Norrlan-det och i Hemlingby.

Utfallet avseende byggklar mark för näringslivets behov uppnås inte för första tertialet. För att få till mer verksamhetsmark har en lokaliseringsstudie påbörjats för att hitta nya områden.

Samhällsbyggnadsnämnden gör Gävle till en attraktiv och levande kommun samt skapar

- förutsättningar för att nå 120 000 invånare år 2030 genom hållbart byggande, god kvalitet och hög arkitektonisk nivå

Samhällsbyggnadsnämnden har en samordnad ärendehantering som underlättar för företag, ger en god plan- och markberedskap och skapar förutsättningar för tillväxt

---

● Samhällsbyggnadsnämnden säkrar hållbar miljö med renare mark, luft och vatten

---

● Samhällsbyggnadsnämnden gör hållbart resande enkelt och attraktivt

---

● Samhällsbyggnadsnämnden utvecklar och skyddar grönstruktur och biologisk mångfald

---

● Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter ska ha effektiva processer med hög kvalitet

---

Ekonomi

Nämndens ekonomi visade ett positivt resultat trots höga kostnader för vinterväghållning. Statusen på beläggningsplanen har förbättrats under 2019 på grund av att årets budget för asfaltsbeläggning har ökat. Livsmiljö Gävle har arbetat med att införa rutiner för att kvalitetssäkra att investeringsprojekten bedrivs kostnadseffektivt. Ett arbete med att kartlägga exploateringsprocessen har pågått mellan Styrning och stöd och Livsmiljö Gävle.

Samråd och möten har hållits löpande med Gävle Energi för att hitta lösningar för energieffektiviseringar. Utmaningen har varit att minska energiförbrukningen trots att belysningspunkter varje år ökar. En underhållsplan för belysningsanläggningen har tagits fram. Elförbrukningen har under 2019 minskat med 0,8 procent från 336 kilowattimmar till 324 kilowattimmar per belysningspunkt. Utbyte av äldre armaturer till LED har utförts under året vilket kommer att minska elförbrukningen ytterligare framöver.

Andelen investeringsprojekt med stora avvikelser har historiskt sett varit hög beroende på att många investeringsprojekt har förskjutits i tid eller har budgeterats innan färdig förstudie. Andelen projekt som har avvikelse mot projektets totala ram är lägre.

- Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet är kostnadseffektiv och möjliggör utveckling

Uppföljning av uppdragen

Av de politiska uppdragen under året var 8 uppdrag riktade direkt mot Samhällsbyggnadsnämnden.

En revidering av cykelplanen från 2010 har påbörjats. Nämnden uppdrogs att ta fram en ny cykelplan med åtgärdsförslag som främjar ett ökat resande med cykel.

Trafikutskottet har haft sju möten under året. Ny instruktion och delegeringsordning för Trafikutskot-

tet beslutades i Samhällsbyggnadsnämnden i februari 2019.

Gävle kommun och Trafikverket Region Mitt har ett flertal möten under året i syfte att samverka för att samordna våra respektive organisationers gemensamma arbete med ett hållbart transportsystem.

Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter tillsammans med Region Gävleborg/X-trafik och trafikföretag har deltagit i dialogmöte gällande samhällsutveckling och kollektivtrafik.

En kommunikationsstrategi är framtagen i syfte att utgöra underlag till årliga handlingsplaner.

Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter följer den upprättade investeringsprocessen och har en långsiktig investeringsplanering för att genomföra de investeringar och reinvesteringar som det budgeterats för.

Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter har påbörjat ett arbete med att färdigställa detaljplanen för Magasinsområdet och för det nya Kultur- och bildningscentrat med stadsbibliotek. Bygg- och verksamhetsprojektet för att etablera ett nytt bibliotek på befintlig plats är i full gång.

Verksamheterna inom samhällsbyggnadsnämnden har påbörjat ett förberedande arbete så att förstudie för tredje etappen av Stadsbadet kunde påbörjas under år 2019. Badet färdig ställs under år 2022.

Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter avser att i ett första skede utreda förutsättningarna för möjligheten att införa ett avvikelserapporteringssystem för skolskjuts och färdtjänst.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdrogs att tillsammans med Kommunstyrelsen se över, samordna, tydliggöra styrkedjan och höja ambitionsnivån för de styrdokument som reglerar grönområden, kompensationsåtgärder, träd och liknande.

Utöver vad lagen kräver har Gävle kommun tagit fram ett miljöstrategiskt program som ytterligare höjer ambitionsnivån. Revidering av det miljöstrategiska programmet har pågått under år 2019.

Den kommuntäckande översiktsplanen anger

också en hög miljöambition. Bland annat finns beslut om att inte exploatera värdefull park- eller naturmark, om det inte är absolut nödvändigt och att i så fall kompensera förlusten av ekosystemtjänster. En väg till att tydliggöra styrkedjan kan vara att ta fram en övergripande grönstrategi för Gävle.

Verksamheterna har påbörjat en förstudie för kustcykelvägen som förväntas vara klar under år 2020.

Väsentliga händelser

Under året har arbetet med att utveckla organisationen i den nya sektorn fortgått. Livsmiljö Gävle kommer ha fokus utifrån kärnuppdraget och de huvudprocesser som följer därav. Investeringsprocessen kommer fortsätta implementeras och erfarenheter från investeringsprocessen ska överföras till den pågående exploateringsprocessen.

- Den digitala utvecklingen och den effektivisering som väntas följa av förvaltningsorganisationen kommer att fortgå. Inom programmet Digital förnyelse deltar verksamheterna bland annat i projektet "Byggnation i Gävle". Projektet arbetar med att ta fram en tjänst som visualiserar hur Gävle växer.

Inom sektor Livsmiljö Gävle ser vi nu att vi hittar nya eller stärkta samarbeten. Livsmiljö Gävle kommer fortsatt under året arbeta med ett uppdrag inom "Organisationskultur".

Resultat och investeringar

Redovisat resultat för året uppgår till +0,5 mnkr. I det totala utfallet ingår utfall för vinterväghållning med -11,8 mnkr. Resultatet för övriga verksamheter uppgår till 12,3 mnkr.

Intäkterna ligger högre än budget. Det är bland annat intäkterna för verksamheterna skog, bygglov,

geografisk information och lantmäteri som överstiger budget.

Personalkostnaderna understiger budget på grund av att rekryteringar dragit ut på tiden samt att lön för delade tjänster är budgeterad i sin helhet hos Samhällsbyggnadsnämnden.

Övriga kostnader är högre än budget framför allt för verksamheten vinterväghållning. Kostnaderna för vinterväghållningen uppgår till cirka 51,2 mnkr vilket kan jämföras med 2018 då kostnaderna uppgick till 57,8 mnkr.

Verksamheten för skolskjutsar visar ett resultat på -2,5 mnkr. Nämnden har inte kompenserats för den tidigare lagändringen om obligatoriska skolresor för förskolebarn.

Några större etableringar inom kommunen har varit gynnsam för Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter.

Avskrivningar och räntor ligger högre än budget. Det beror på att flera pågående projekt och bidrag aktiverats i slutet av föregående år och att införandet av komponentredovisning har lett till en kortare avskrivningstid.

Utfallet för investeringar uppgick till 113,7 mnkr av det totala utrymmet på 154,7 mnkr inklusive ombudgeteringar från år 2018. Medel har ombudgeterats till projektet för upprustning av Östra Drottninggatan, ett projekt som kommer att fortgå även under år 2020.

Flera projekt under samlingsnamnet säkra skolvägar har färdigställts under året.

Projektet Avabron har på grund av vattendom flyttats fram. Byggstart tidigast hösten år 2020. Utredningar och åtgärder i samband med vattendomen har lett till att kostnaderna ökat.

Arbetet med Bus Rapid Transit (BRT) light har färdigställts under 2019. Projektet syftar till att underlätta för busstrafiken genom att bygga om busshållplatser.

Ca 30 mnkr har investerats i ny beläggning på vägar och gång- och cykelvägar.

Förväntad utveckling

Ett gemensamt arbete med sektor Styrning och stöd har påbörjats för att analysera resursbehov för projektportföljerna exploatering samt övergripande planering inklusive infrastruktur under åren 2019 och 2020. Fortsatt arbete kommer att ske vad gäller prioritering av portföljerna samt analys av resursbehov för år 2021.

Uppföljningsmöten om skötselåtgärderna i årsbeställningen och rätt fakturaunderlag hålls löpande med Gävle Drift och Service.

Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter är involverade i programmet Digital förnyelse. Inom digital förnyelse pågår många olika projekt för bland annat e-tjänster, ombyggnad av gavle.se samt mer verksamhetsspecifika digitaliseringsprojekt.

Arbete med att ta fram e-tjänster fortgår inom flera områden inom sektorn. E-tjänst för ansökan om bygglov har påbörjats i samarbete med Gävle kommuns IT-avdelning. Den interna bygglovsprocessen är nu helt digitaliserad och ett digitalt mellanarkiv har implementerats för bygglov. Genom en digital bygglov- och planprocess har vi uppnått effektivare handläggning och ökad kundnöjdhet.

Verksamheterna är konjunkturpåverkade och cirka 30 procent av intäkterna kommer från taxor och avgifter. Några större näringslivetableringar under året bidrar till en positiv ekonomisk effekt för verksamheterna.

Jävsnämnden

Mårten Gulin, ordförande

Helén Åleskog, sektorchef Styrning och stöd Gävle

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	0,0	0,0	0,0
Personalkostnader	-0,1	-0,1	-0,1
Övriga kostnader	-0,2	-0,2	-0,2
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-0,3	-0,3	-0,3
Kommunbidrag	0,3	0,3	0,3
Årets resultat	0,0	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Målanalys

Invånare och kunder

Jävsnämnden ansvarar för tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där samhällsbyggnadsnämnden normalt har ansvaret, men inte kan på grund av jäv. Samhällsbyggnadsnämnden får inte utöva myndighetsutövning gentemot verksamhet och objekt som nämnden själv bedriver. För att säkra medborgarnas förtroende för detta ska beslutsprocesser och handläggning präglas av transparens.

- Jävsnämndens handläggning ska ske på ett målinriktat sätt där transparens och likabehandling är ledord

Medarbetare

Nämnden har ingen anställd personal. Vissa administrativa tjänster köps av administrativa avdelningen på Styrning och stöd Gävle.

Hållbar tillväxt

- Verksamheter som handlägger ärenden på Jävsnämndens uppdrag har effektiva processer och ett högt kvalitetsmedvetande

Ekonomi

Nämndens verksamhet ryms inom tilldelad ram.

- Jävsnämnden arbetar kostnadseffektivt och möjliggör utveckling

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

Uppföljning av uppdragen

Det finns inga politiska uppdrag som riktar sig till nämnden under 2019

Väsentliga händelser

Nämnden har under 2019 fattat beslut i ett antal ärenden enligt miljöbalken och plan- och bygglagen och har i det här avseendet uppfyllt sitt uppdrag. Nämndens verksamhet är mycket begränsad jämfört med övriga nämnders.

Resultat och investeringar

Årets resultat uppgår till 81 tkr. Nämnden fick ett kommunbidrag på 341 tkr. Det finns inte längre något behov av externa utredningar. Nämnden har inga investeringsmedel.

Förväntad utveckling

Under förutsättning att nämndens uppdrag inte förändras på något väsentligt sätt förväntas kostnader och intäkter rymmas inom den tilldelade ramen.

Överförmyndarnämnden

Marianne Valdermarsson, ordförande

Maria Larsson, enhetschef Överförmyndarenheten

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	0,5	0,6	0,3
Personalkostnader	-4,3	-6,3	-6,0
Övriga kostnader	-6,8	-5,3	-5,6
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-10,6	-11,0	-11,3
Kommunbidrag	11,3	12,0	11,3
Årets resultat	0,7	1,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,2
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Målanalys

Invånare och kunder

De uppställda målen beträffande granskning av årsräkningar har inte uppnåtts. Nämnden har haft stora svårigheter att rekrytera externa ställföreträdare, men bedömer att i den rekrytering som är genomförd har det varit en förhållandevis god sammansättning utifrån ett jämställdhets- och mångfaldsmål. Nämnden bör för att uppfylla målet helt se över vilka olika sätt som ställföreträdare kan rekryteras på och vidareutveckla rekryteringskanaler för nya ställföreträdare. Samverkan med kundtjänst har fortsatt liksom arbetet med e-tjänster, där målet i båda fall är en ökad grad av tillgänglighet och service.

● Huvudmän, ställföreträdare och allmänhet som omfattas av nämndens verksamhet känner stort förtroende för nämndens verksamhet och upplever att de får ett bra bemötande

● Huvudmän, ställföreträdare och allmänhet ska uppleva att nämnden verkar för jämställdhet och mångfald

● Huvudmän, ställföreträdare och allmänhet ska uppleva en hög grad av tillgänglighet och service med bra bemötande

Medarbetare

Nämnden har ingen anställd personal. Tjänster köps från Styrning och stöd Gävle.

Hållbar tillväxt

Överförmyndarnämnden har delvis uppnått målet att externt rekryterade ställföreträdare ska öka.

Kollektivt resande är förstahandsvalet inom nämndens verksamhetsområde och möjligheterna till digitala möten utnyttjas i den utsträckning det går.

Överförmyndarnämnden arbetar för att effektivisera och förbättra administrationen av verksamheten. Verksamhetssystemet har uppdaterats med en kompetensmodul som ska syfta till att effektivisera rekryteringen. Ytterligare e-tjänster har tagits fram.

● Överförmyndarnämndens verksamhet är attraktiv och håller hög kvalitet

● Resor, transporter och användning av drivmedel som kommunkoncernens verksamheter genererar ska minska

● Överförmyndarnämndens verksamhet ska ha effektiva processer och präglas av hög kvalitet

Ekonomi

Överförmyndarnämnden har som mål att bedriva en verksamhet med hög kvalitet inom given budgetram. Årets resultat uppgick till 0,7 mnkr. Anledningen till det avvikande resultatet är att antalet ensamkommande barn och ungdomar som behöver god man inte går att bedöma i förväg. Under 2019 minskade antalet ensamkommande barn och ungdomar, vilket ledde till att färre arvoden betalades ut.

● Överförmyndarnämndens verksamhet ska bedrivas kostnadseffektivt och med ett optimalt nyttjande av befintliga resurser.

Uppföljning av uppdragen

Överförmyndarnämnden arbetar för att rekrytera så kompetenta ställföreträdare som möjligt och utifrån lekmanaperspektivet med för uppdraget passande

bakgrund och erfarenheter.

Det finns idag ett fungerande länsnätverk. Regional samverkan har under perioden skett inom befintligt länsnätverk för överförmyndarenheter.

Väsentliga händelser

Ny nämnd på grund av ny politisk majoritet.

Resultat och investeringar

Årets resultat +0,7 mnkr.

Överskottet beror främst på att antalet ensamkommande barn minskat under året, vilket har resulterat i att kostnaden för utbetalda arvoden har minskat.

Förväntad utveckling

Ett fortsatt kvalitets- och utvecklingsarbete bör bedrivas inom flera områden. Den samverkan som har skett under året både externt och internt med olika aktörer bör vidmakthållas och utvecklas. Andra och nya sätt att rekrytera ställföreträdare behövs, liksom framtagande av nytt verksamhetssystem samt statistik och uppföljning av data. Intern kontroll och verksamhetsutveckling utifrån tillsynsmyndigheters synpunkter och kritik är ett viktigt förbättringsområde.

Valnämnden

Roger Persson, ordförande

Helén Åleskog, sektorchef Styrning och stöd Gävle

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	2,2	1,9	1,9
Personalkostnader	-2,9	-3,0	-2,4
Övriga kostnader	-1,5	-1,7	-1,2
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-2,2	-2,8	-1,7
Kommunbidrag	1,7	2,5	1,7
Årets resultat	-0,5	-0,3	0,0
Investeringar	0,0	0,1	0,0
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Målanalys

Invånare och kunder

Nämnden ansvarar som lokal valmyndighet för kommunens uppgifter i samband med val. Det innebär bland annat ansvar för mottagningen av röster i vallokaler och i förtidsröstningen. Under våren 2019 genomfördes val till Europaparlamentet

- Att genomföra valet till Europaparlamentet år 2019 på ett rättssäkert sätt

- Att verka för ett ökat valdeltagande

Medarbetare

Valnämnden har ingen anställd personal. Tjänster köps från Administrativa avdelningen på Styrning och stöd Gävle.

Hållbar tillväxt

- Nämndens verksamheter ska ha effektiva processer och präglas av hög kvalitet

Ekonomi

Nämndens verksamhet under 2019 har gått utöver tilldelade ramar i anledning av den ökande bemanningen som genomfördes inför valet till Europaparlamentet.

- Valnämndens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt och inom tilldelade ramar

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

Väsentliga händelser

Nämndens verksamhet är koncentrerad till de år det är val. Under år 2019 genomfördes val till Europaparlamentet.

Resultat och investeringar

Årets resultat uppgår till - 486 tkr. Nämndens kostnader är koncentrerad till det år det är val. Den 26 maj 2019 genomfördes valet till Europaparlamentet.

Nämnden har fått statsbidrag från Valnämnden som betalades ut i mars. Underskottet beror främst på att bemanningen till EU valet blev högre än budgeterat.

Nämnden hade inga investeringsmedel under 2019.

Förväntad utveckling

Den 26 maj 2019 var det val till Europaparlamentet. År 2022 är det val till riksdag, kommun och landsting.

Gemensam nämnd för verksamhetsstöd

Åsa Wiklund Lång, ordförande

Anders Olsson, IT- och utvecklingschef, Styrning och stöd Gävle

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

Resultat och investeringar (tkkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	0	147	165
Personalkostnader	-15	-420	-425
Övriga kostnader	-7	-25	-45
Avskrivningar/nedskrivningar	0	0	0
Internränta	0	0	0
Resultat före kommunbidrag	-22	-298	-305
Kommunbidrag	305	300	305
Årets resultat	283	2	0
Investeringar	0	0	0
Erhållet investeringsbidrag	0	0	0

Nämndens uppdrag

Nämnden ansvarar för samverkan av administrativ verksamhet, främst inom IT, för de kommuner som ingår i den gemensamma nämnden. De kommuner som ingår är; Gävle, Sandviken, Ockelbo och Hofors.

Medarbetare

Nämnden har inte haft några anställda under året.

Framtiden

Under år 2019 har nämnden utvärderat vilken typ av alternativ samverkan som skulle kunna vara möjlig. Slutsatsen är att nämnden finns kvar och samarbetet fortsätter, men i begränsad form.

Revisorskollegiet

Eva-Karin Hamilton, ordförande
Gunilla Beckman Ljung, revisionschef

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	1,2	1,3	1,3
Personalkostnader	-3,6	-4,3	-4,6
Övriga kostnader	-1,2	-0,8	-1,6
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-3,6	-3,8	-4,9
Kommunbidrag	4,9	4,7	4,9
Årets resultat	1,3	0,9	0,0
Investeringar	0,1	0,0	0,1
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Målanalys

Den kommunala revisionen är lagstadgad och granskar den verksamhet som finns i kommunen samt prövar ansvarstagandet.

Revisorerna granskar, bedömer och uttalar sig i den årliga revisionsberättelsen om kommunens:

- räkenskaper och medelförvaltning
- redovisning och verksamhetens resultat
- styrelsens och nämndernas förvaltning så att fullmäktige kan bedöma om styrelsen och nämnderna kan ges fortsatt förtroende

Information om revisionens arbete och revisionsrap-

porter finns tillgängliga för medborgarna via kommunens hemsida.

Kommunrevisionen har ett revisionskontor med fyra anställda yrkesrevisorer och en inhyrd administratör. Revisionskontoret svarar för huvuddelen av granskningsarbetet, därutöver upphandlas specialister inom olika områden eller konsulter ifrån revisionsbyråer.

Kommunrevisionen finansieras genom kommunbidrag. Bolagen faktureras kostnaden för lekmanrevisionen.

Uppföljning av uppdragen

Fördjupade granskningar har berört följande områden

- Förstudie Microsofts avtal för köp av mark Kommunstyrelsen
- Samverkan kring utskrivningsklara patienter Omvårdnadsnämnden
- Hemmasittare inom grundskolan Utbildningsnämnden
- Hemsjukvård Omvårdnadsnämnden
- Uppföljning granskning Överförmyndarnämnden
- Hantering av donationsfonderna Kommunstyrelsen samt fyra nämnder
- Försäljning Kommungaranti och överföring pensionsmedel
- Granskning delårsrapport 2
- Granskning årsredovisning 2019

Dialogmöten är genomförda med samtliga nämnders beredningar och med bolagsledningarna. Revisorerna

har också deltagit i möten med gemensamma nämnder och delägda bolag. Samverkan har skett med de auktoriserade revisorerna.

Dialog har skett med kommunfullmäktiges presidium och gruppleddare samt med kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören.

Hearings avseende beredningsplanering har skett med Kommunstyrelsen, Gävle Energi AB, Gästrike Vatten AB samt Omvårdnadsnämnden.

Väsentliga händelser

2019 var det första året i en ny mandatperiod. Inledningsvis var fyra av sju förtroendevalda nya i detta uppdrag. Under året har två förtroendevalda lämnat sina uppdrag. En har ersatts medan en vakans finns från årsskiftet till mars 2020.

Revisorskollegiets arbete har påverkats av oklara förutsättningar gällande lokaler, tillgång till diarierna för informationsinhämtning samt villkor för stödfunktioner inom kommunen. Samarbetet med ekonomiavdelningen har fungerat bra.

Trots vakanser inom Revisionskontoret har revisionsarbetet fortgått med hjälp av externa konsulttjänster. I juni 2019 fastställdes en revisionsplan och det planerade granskningsarbetet har i huvudsak genomförts. Två fördjupade granskningar har förskjutits till 2020.

Resultat och investeringar

Periodens resultat uppgick till 1,3 mnkr. Överskottet beror på att vissa planerade granskningar skjutits fram och inte upphandlats under 2019 samt vakanser på personalsidan.

Förväntad utveckling

Kommunens nya styrmodell baserad på tillitsbaserad styrning samt de utökade befogenheterna som getts Kommunstyrelsen påverkar revisionens arbete framåt. SKR, FAR och SKYREV (Sveriges kommunala yrkesrevisorer) samarbetar för att ta fram en ny standard för redovisningsrevision av kommuner. Översyn av revisorernas reglemente görs under våren 2020.

Gävle Stadshus AB

Åsa Viklund Lång, ordförande
Göran Arnell, VD

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Omsättning	3,3	3,2	3,3
Personalkostnader	-0,6	-0,6	-0,7
Övriga kostnader	-5,9	-6,6	-7,2
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0
Rörelseresultat	-3,2	-4,0	-4,6
Finansnetto	-10,4	-13,1	-10,0
Resultat efter finansiella poster	-13,6	-17,1	-14,6
Investeringar	0,0	0,0	0,0
Avgår försäljningar	0,0	0,0	0,0
Summa nettoinvesteringar	0,0	0,0	0,0

Målanalys

Invånare och kunder

Bolaget uppdaterar och utformar förslag på ägardirektiv avseende moderbolag och samtliga dotterbolag så att direktiven följer de kommunövergripande målen. Under året har ägardirektiven för Gävlefastigheter Gävle kommun AB, Gävle Parkeringservice AB och Gävle Hamn AB uppdaterats.

Bolaget ska utforma ägardirektiv till dotterbolagen som gör det möjligt för dessa att utforma mål för att bidra till att uppfylla de kommunövergripande målen samt målen för verksamhetens inriktning inom perspektivet

Medarbetare

Bolaget har inga egna anställda, personal hyrs in från Gävle kommun. Övergripande uppföljning av dotterbolagens målluppföljning vid tertial och årsbokslut.

Hållbar tillväxt

Bolaget har ingen egen verksamhet. Övergripande uppföljning av dotterbolagens målluppföljning vid tertial och årsbokslut.

Väsentliga händelser

Omstrukturering har skett inom GSAB-koncernen enligt uppdrag i kommunplanen för 2019 vilket innebär att Gävle Parkeringservice AB numera är ett helägt dotterbolag mot tidigare då det var ett dotterdotterbolag inom Gavliakoncernen.

Under året har styrelsen föreslagit kommunstyrelsen att Gävle Energi bör lämna ett ovillkorat aktieägartillskott på 19,6 mnkr till Gästrike Ekogas AB samt ett ovillkorat aktieägartillskott på 300 mnkr till Gävlefastigheter Gävle kommun AB.

Resultat och investeringar

Det redovisade resultatet är justerat resultat exklusive erhållen aktieutdelning 85,3 (81,0) mnkr från dotterbolag.

Bolagets intäkter består av konsult- och serviceintäkter till dotterbolagen 3,3 (3,2) mnkr medan kostnaderna främst avser personella resurser som fakturerats från Gävle kommun samt konsultarvode till speciella projekt.

Lägre finanskostnader vid jämförelse mot föregående år beror på lägre räntor på grund av omsatta lån.

Förväntad utveckling

Bolaget förväntar sig en normal intäkts- och kostnadsutveckling för året. Intäkterna avser sålda tjänster till dotterbolagen. Den största kostnaden är köpta tjänster från Sektor styrning och stöd samt konsultkostnader.

Då bolaget har 769 mnkr i långfristiga skulder samt nyttjar checkräkningskrediten med 122 mnkr är bolaget mycket räntekänsligt. En ränteökning med en procentenhet innebär en ökad räntekostnad på 8,9 mnkr.

Gävle Energi-koncern

Ann-Helen Persson, ordförande
Håkan Jönsson, VD

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Omsättning	1182,5	1171,2	1136,0
Personalkostnader	-175,2	-174,1	-183,0
Övriga kostnader	-635,3	-627,2	-621,0
Avskrivningar	-165,9	-179,5	-175,0
Andel intresseföretags resultat	5,5	16,7	19,0
Rörelseresultat	211,6	207,1	176,0
Finansnetto	-16,8	-16,7	-19,0
Resultat efter finansiella poster	194,8	190,4	157,0
Investeringar	220,5	287,1	267,0
Avgår investeringsbidrag	-6,2	0,0	0,0
Avgår försäljningar	-7,9	-0,1	0,0
Summa nettoinvesteringar	206,4	287,0	267,0
Antal anställda vid årets slut	229	236	

Målanalys

Invånare och kunder

Under året har det fokuserats på insatser som stärker koncernens uppdrag att bidra till att göra Gävle till en attraktiv stad att bo och verka i. Gävle Energi har lanserat en ny hemsida, med flera digitala funktioner såsom Supersök, vilket innebär att både befintliga och nya kunder lättare kan se vad Gävle Energi kan erbjuda i form av fiber, fjärrvärme och solceller. I syfte

att ge medborgarna insikt och delaktighet har bolaget under året deltagit på flertalet event. För att skapa ett tryggare Gävle har bolaget fortsatt att öka tillgängligheten till stadens belysning

- Vi ska ha en hög grad av kundnöjdhet
- Öka intresset för energibranschen och skapa förståelse för utmaningar kring klimatet och vikten av förnybara energikällor
- Gävle Energi ska bidra till ett socialt hållbart Gävle

Medarbetare

Ett flertal kortfattade medarbetarundersökningar har genomförts under året, med resultat som chef tillsammans med arbetsgrupp går igenom och skapar aktiviteter utifrån. Syftet är att ge snabb återkoppling för att skapa möjlighet till dialog och engagemang. Ett ledarutvecklingsprogram för alla chefer har pågått under året. Samverkan med högskolan och andra aktörer samt användande av praktikplatser är ett led i kompetensförsörjningen. Medvetet hälsofrämjande arbete bidrar till frisktalken och rapportering av tillbud bidrar till en säker arbetsplats.

- Vi ska ha en säker arbetsplats

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

● Vårt mål är framgångsrika medarbetare som är engagerade, tar ansvar, har handlingsutrymme och är medskapande

● Vi ska ha ett inspirerande och tillitsbaserat ledarskap

● Vi arbetar för en arbetsplats med jämställdhet och likabehandling

Hållbar tillväxt

Arbete pågår ständigt för att långsiktigt och medvetet skapa en trygghet för kunderna och en attraktionskraft för kommunen. Kundernas behov och krav tillgodoses genom att erhålla en hög leveranssäkerhet i näten. Klimatfrågan är fortfarande en stark drivkraft, dock när inte biogasproduktionen upp till målet som finns i miljöstrategiska programmet. Andelen restvärme och förnybart i Gävles fjärrvärmenät är en av de högsta i Sverige. Fiberutbyggnaden till både hushåll och företag har fortsatt under året. Antalet kunder växer och närmar sig 116 000 kundavtal. Ökningen under året var drygt 6 600 stycken motsvarande en tillväxt om hela 6,1 procent.

● Hög tillgång till infrastruktur och tjänster

● Vi utvecklar och erbjuder konkurrenskraftiga affärs- och prismodeller

- Hög tillgänglighet i vår infrastruktur
- Klimatfrågan är drivkraften för vårt miljöarbete
- Genom utvecklande och effektiva processer, där kvalitet värderas högt, skapas förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling

Ekonomi

Ett långsiktigt arbete med att hålla en hög tillgänglighet i produktionsanläggningarna, låga produktionskostnader, lönsamma investeringar samt arbeta med kapital- och räntebindning är grunden för koncernens goda resultat. Arbetet med att utveckla medarbetarna och anställa rätt kompetens är också en framgångsfaktor. Sammantaget medför detta en bra lönsamhet och konkurrenskraftiga priser till kunderna. Arbetet med att effektivisera, digitalisera och automatisera bolagets processer fortsätter.

- Gävle Energi ska nå en tillfredsställande lönsamhet utifrån ägarens direktiv

Uppföljning av uppdragen

Gävle Energi har inte haft några politiska uppdrag under 2019.

Uppföljning av ägardirektiv

Ägardirektivets krav på hög leveranssäkerhet är särskilt viktigt utifrån ett samhällsperspektiv. Det pågår ett kontinuerligt arbete för att bibehålla och förbättra den mycket höga leveranssäkerhet som Gävle Energi har. Kunderna efterfrågar idag en kompetent partner som ur ett helhetsperspektiv kan tillgodose

kundernas behov av energilösningar. Ofta är en kombination av olika åtgärder; energieffektivisering, köp av förnybar el samt kundanpassade värme- och kyllosningar det mest ändamålsenliga ur kundens och miljöns perspektiv. Detta synsätt bidrar till en ökad komfort och enkelhet för såväl privatkunder som företagskunder, men också en ökad kostnadseffektivitet, konkurrenskraft och ständigt förbättrad miljöpåverkan. Gävle Energis utvecklingsarbete har under lång tid präglats av affärsmässig nytta på miljömässig grund, vilket gett som effekt att fjärrvärmesystemet är ett av de mest miljöeffektiva i Sverige samtidigt som det möjliggör attraktiva prisnivåer för kunderna. Investeringarna i bredbandsverksamheten sker i samklang med Gävle kommuns bredbandsstrategi.

Väsentliga händelser

- Fortsatt stark kundtillväxt. Antalet kunder växer och närmar sig 116 000 kundavtal. Årets ökning motsvarar en tillväxt om hela 6,1 procent
- Arbete har pågått för att på bästa sätt möjliggöra Microsofts etablering
- Under året har Gästrike Ekogas tillförts ett ovillkorat aktieägartillskott på 19,6 mnkr för att trygga bolagets utveckling
- Beslut om ny rökgaskondenseringsrening med syfte att minska vatten- och kemikalieförbrukning samt ökad energieffektivitet på kraftvärmeverket Johannes
- Ett ledarutvecklingsprogram för Gävle Energis samtliga chefer har pågått under året
- Under året har stort fokus lagts på att öka medvetenheten om behovet av ett utvecklat säkerhetsarbete samt att öka nivån för säkerhet ur flera perspektiv

Resultat och investeringar

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 194,8

(190,4) mnkr, vilket är 37,8 mnkr bättre än budget. Resultat var även bättre än utfall 2018.

Bolagets ökade intäkter i jämförelse med budget och föregående år, förklaras främst av ökad försäljning. Andel intresseföretags resultat uppgick till 5,5 (16,7) mnkr. Resultatförsämringen beror främst på en engångskostnad för att lösa externa lån. Lånet uppgick till 770 mnkr. Från och med 2020 har Bomhus Energi inga externa lån utan finansieras helt av sina ägare BillerudKorsnäs och Gävle Energi.

Under perioden har lån omsatts till en lägre ränta än budgeterat.

Hög tillgänglighet i anläggningarna samt ett ökat kundantal har också bidragit till ett bra resultat.

Gävle Energi har betalat aktieägartillskott till Gästrike Ekogas på totalt 19,6 mnkr. Gästrike Återvinnare ska betala 20,4 mnkr, men det beslutet har överklagats.

Årets investeringar uppgick till 206,4 mnkr. Det är fortsatt höga investeringar inom Gavlenets bredbandsutbyggnad och inom elnät. Ett antal investeringar kommer att flyttas till 2020. Det största enskilda projektet som kommer att installeras 2020 istället för 2019 är rökgaskondenseringsrening på kraftvärmeverket.

Förväntad utveckling

Teknik-, miljö-, och samhällsutvecklingen ställer som krav att ett energiföretag måste förändras i takt med utvecklingen och kunna hantera förändrade förutsättningar. De flesta av ett energiföretags tjänster är att karaktärisera som lågintresseprodukter; så länge de fungerar och upplevs prisvärda tas de för givna och kunderna ägnar dem generellt sett lite intresse. Det gäller därför för ett energiföretag att finnas där för kunden när kunden har ett intresse av att interagera och ha förmågan att interagera på det sätt som kunden önskar. Det är också sannolikt att det går att göra tjänsterna mer intressanta och relevanta för kunden om energiföretaget kan hjälpa kunden att på

ett enkelt sätt styra och reglera sitt hem eller verksamhet och därigenom bidra till bättre komfort, lägre kostnader och ökad trygghet. Ambitionen är också att inför framtiden undersöka möjligheten till ett utökat samarbete med den lokala industrin för att kunna nyttja ännu större mängder restenergi till nytta för industrin, värmekunderna, Gävle Energi och miljön.

Under 2019 har det funnits en trend med sjunkande marknadspriser för el, elcertifikat och ursprungsgarantier vilket påverkar koncernens kraftproduktion negativt. Samtidigt finns det tendenser till brist på tillgång av träbränslen, vilket kan leda till ökade produktionskostnader för el och fjärrvärme. Ambitionen är dock att bibehålla en underliggande positiv resultatutveckling genom tillväxt och ett löpande effektiviseringsarbete.

AB Gavlegårdarna

Per-Åke Fredriksson, ordförande
Cathrine Holgersson, VD

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Omsättning	1084,8	1072,9	1066,7
Personalkostnader	-157,0	-153,6	-153,8
Övriga kostnader	-611,1	-626,9	-594,3
Avskrivningar	-176,4	-190,2	-179,3
Rörelseresultat	140,3	102,2	139,2
Finansnetto	-47,9	389,5	-48,9
Resultat efter finansiella poster	92,4	491,7	90,4
Investeringar	404,5	549,5	432,5
Avgår investeringsbidrag	-92,4	0,0	0,0
Avgår försäljningar	-1,4	564,2	0,0
Summa nettoinvesteringar	310,7	14,7	-432,5
Antal anställda vid årets slut	208	203	208

Målanalys

Invånare och kunder

Resultatet från den årliga kundundersökningen presenterades under sista tertialet 2019. Glädjande är att det har skett förbättringar inom frågeområdena *Ta kunden på allvar* och *Rent och snyggt*. Den upplevda tryggheten i bostadsområdena ökar ytterligare. Det som hyresgästerna är mindre nöjda med är information om vad som ska hända i fastigheten, tillsyn och städning av källare och tvättstuga. Glädjande är att bolagets satsning på utemiljön även i år visar på en ökad kundnöjdhet.

- Vi skapar tillsammans med medborgarna trygga, tillgängliga och välskötta livsmiljöer

Medarbetare

Den årliga medarbetarundersökningen utgör underlag för bolagets mål i perspektivet. Utfallet i 2019 års undersökning gick tillbaka ytterligare något i förhållande till 2018 års undersökning. Värdena är dock fortfarande över de resultat som redovisades i 2017 års undersökning. Två tydliga förbättringsområden kan utläsas i årets undersökning, arbetsmiljön vid Hemstakontoret och tilliten till ledarskapet.

Värderingsarbetet har fortsatt under året och en ledarskapsfilosofi har lanserats samt en handbok för chefer med verktyg för att utveckla ledarskapet.

- Med inspirerande ledarskap och framgångsrika medarbetare når vi Gavlegårdarnas mål

Hållbar tillväxt

Bolagets hållbarhetsarbete har god måluppfyllelse. Hela bolagets fordonsflotta drivs nu med förnyelsebara drivmedel (el, gas och HVO-diesel).

Andelen åtgärdade miljonprogramslägenheter har en viss eftersläpning, men många projekt pågår eller ligger i plan för den närmaste tiden.

Energibesparingar har ett utfall som väsentligt överstiger årets målvärde.

Antalet nyproducerade lägenheter överstiger årets målvärde väsentligt, men bedömningen är att ägardi-

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

rektivet krav på 750 nyproducerade lägenheter inte kommer att nås.

- Gavlegårdarna gör ett växande Gävle bättre
- Vid byggande och underhåll används material och metoder som är resurssnåla och sunda
- Elanvändningen i Gävle kommunkoncerns fastigheter med lokaler och bostäder ska vara 20 % effektivare till år 2020 jämfört med 2009
- Gävle kommunkoncerns energianvändning i fastigheter och anläggningar ska vara fossilfri år 2018
- Gävle kommunkoncerns resor och transporter ska vara fossilfria år 2020

Ekonomi

Indikatorn effektivisering mäts detta år via inkommande samtal till Kundcentrum. En lägre volym telefonsamtal indikerar effektivare uthyrningsprocesser, snabbare avhjälp av felanmälan samt i övrigt effektivare interna processer. Glädjande är då att samtalsfrekvensen fortsätter att minska. Antalet anbud på större projekt är av stor vikt då få anbud, och därmed bristande konkurrens, riskerar att fördyra projekten. Under året har två upphandlingar genomförts där anbudssumman översteg 20 mnkr och

antalet anbud uppgick då i genomsnitt till 3,5. Hyresförhandlingen gav inför 2019 ett utfall på 2,18 procent från 1 februari 2019.

- Vi använder företagets resurser effektivt för att utveckla Gävle

Uppföljning av uppdragen

Uppföljning av ägardirektiv

Ägardirektivet till bolaget har omsatts i en affärsplan för perioden 2018 till 2022. Årets verksamhetsplan syftade till att ta ytterligare steg mot de fyra perspektivens strategiska mål. Bolagets bostadssociala ansvar enligt ägardirektivet har en väsentlig del i den löpande verksamheten. En icke oväsentlig del av de lägenheter som förmedlas har gått till förturshantering.

Kravet på 750 nyproducerade bostäder för tiden fram till och med år 2020, ser i dagsläget inte ut att kunna infrias. Några av bolagets nyproduktionsprojekt har förskjutits i tid. Avkastningskravet på bolaget är 4 procent direktavkastning. Utfallet för året blev 3,9 procent.

Väsentliga händelser

- Utfallet från årets hyresförhandlingar gav en hyresökning med i genomsnitt 2,18 procent för tiden 1 februari 2019 till 31 december 2019, vilket motsvarar 2,0 procent på årsbasis.
- Under året har inflyttning skett i nyproduktionen i Sättra C, Hemsta och Sörby backe. Totalt har 274 nyproducerade lägenheter färdigställts.
  - Bolagets kostnader har inom två områden avvikit väsentligt från ett normalår, vattenskadorna med ca. 7 mnkr och snörelaterade kostnader med ca. 10 mnkr.

Resultat och investeringar

Resultat efter finansiella kostnader var 92,4 (490,3) mnkr mot budgeterat 90,3 mnkr. Det höga resultatet 2018 berodde på reavinst avseende fastighetsförsäljningar.

På kostnadssidan avvek kostnaderna för fastighetsskötsel, -22,4 mnkr, och reparationer, -9,6 mnkr, väsentligt från budget. Det var främst kostnader relaterade till snö- och sandupptagning samt vattenskadorna. Positiva budgetavvikelser uppvisade främst förbrukning, +3,3 mnkr, och värme, +5,5 mnkr, samt administration, 9,0 mnkr.

Avskrivningskostnaderna var något lägre än budget, +2,9 mnkr.

Bolaget har under 2019 investerat 404,5 (549,5) mnkr och erhållit investeringsbidrag på 92,4 (0) mnkr. Antalet nya lägenheter klara för inflyttning uppgick under året till 274 stycken.

Förväntad utveckling

Risken för minskade intäkter med anledning av vakanser i beståndet bedöms för närvarande som relativt liten. Bostadsefterfrågan är fortsatt mycket stark. Den risk som bolaget kan se är att de som efterfrågar bostad idag inte har betalningsförmågan att efterfråga nyproducerade lägenheter. Den stora volym nyproduktion som kommer ut på marknaden de närmaste åren kan dock riskera att vakanstalen ökar.

När det gäller intäktssidan kan konstateras att bolaget över tid inte får kostnadskompensation vid hyresförhandlingarna vid de årliga förhandlingarna, vilket får en negativ inverkan på fastighetsbeståndets status och ställer höga krav på fortsatt effektiviseringsarbete. En ökande digitalisering är en viktig faktor i detta arbete.

Beträffande kostnadsutveckling är det främst inom ny- och ombyggnation samt reparationer som kostnadsutvecklingen är oroande. Bristande konkur-

rens och en het byggmarknad är de främsta orsakerna.

Det kommande höjda avkastningskravet kommer att innebära att bolaget får sänka ambitionsnivån något när det gäller underhållsinsatser. Den nu förvarnade höjningen av VA-taxan med 57,3 procent inom en treårsperiod kommer att bli kännbar för bolaget, vilket även gäller för förväntade kostnadsökning inom avfallsområdet.

Gavlia koncern

Lena Säfström, ordförande
Per-Arne Vahlund, VD

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Omsättning	686,3	688,2	668,3
Personalkostnader	-100,1	-96,0	-101,3
Övriga kostnader	-355,5	-391,9	-349,2
Avskrivningar	-186,7	-156,8	-169,3
Rörelseresultat	44,0	43,5	48,5
Finansnetto	-37,7	-37,6	-42,1
Resultat efter finansiella poster	6,3	5,9	6,4
Investeringar	485,4	439,2	583,7
Avgår försäljningar	-13,3	-5,7	0,0
Summa nettoinvesteringar	472,1	433,5	583,7
Antal anställda vid årets slut	171	159	157

Av årets försäljningar på 13,3 mnkr avser 10,3 mnkr från Gavle Fastigheter i Gävle Kommun AB och 3,0 mnkr från Gavle Drift & Service AB.

Målanalys

Invånare och kunder

Gavliakoncernen ska upplevas som en tillgänglig, professionell och serviceinriktad organisation. Den samlade kundservicefunktionen ska ständigt utvecklas och kundservice ska bedrivas effektivt, kvalitets-säkert och kundinriktat. Kundernas återkoppling är en kanal för att koncernen ska kunna utvecklas och antalet aktiviteter med kundträffar har ökat kraftigt. Målen med svarsgrad samt antal kundträffar uppnås

för året. NKI-undersökningen 2019 är försenad och resultat förväntas komma bolaget till godo under första kvartalet 2020

- Attraktiva, ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler
- Hållbar livsmiljö med fokus på ett välskött och tryggt Gävle

Medarbetare

Rätt kompetens är avgörande för resultatet och koncernens medarbetare har under året uppvisat stort kunnande och engagemang. Utbildningssatsningar för både medarbetare och chefer har genomförts. Målet för de individuella utvecklingsplanerna uppfylldes dock inte för året på grund av hög arbetsbelastning inom några avdelningar. Koncernens samverkan med skolväsendet och arbetsmarknadsinstanser har fortsatt enligt plan med gott utbyte och resultat. Under året har verksamheterna fortsatt att arbeta med koncernens nya värdegrundsplattform som arbetats fram tillsammans med medarbetarna.

- Engagerade och ansvarstagande medarbetare
- Engagerade och ansvarstagande ledare

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

- En attraktiv, jämställd, effektiv och utvecklande verksamhet

Hållbar tillväxt

Efter införandet av ett nytt energiuppföljningssystem sker nu en bättre kvalitetssäkring av mätvärden. Tillsammans med koncernens energiplan med tydliga riktlinjer, åtgärder och handlingsplaner har målet uppnåtts för 2019 års energieffektivisering. Arbetet med intern effektivisering har fallit väl ut under året. Interna revisioner och antalet inkomna förbättringsförslag uppfyllde årets målsättningar och vakansgraden ökade och slog årets målsättning.

- Underlätta ny- och ometableringar av små och medelstora företag
- Ständiga förbättringar avseende fastigheternas miljöpåverkan
- Arbeta med en helhetssyn och ständiga förbättringar i verksamheten

Ekonomi

Gavliakoncernen arbetar för att använda sina resurser på ett effektivt och optimalt sätt som bidrar till konkurrenskraftiga hyror och hög kostnadskontroll. Koncernen uppnår resultatkraven i ägardirektiven. Avkastningen på sysselsatt kapital är i nivå med måltalet på 1,4 procent. Täckningsbidraget ligger

strax under målvärdet på 50 procent. Koncernen erhöll ett aktieägartillskott på 300 mnkr under året vilket gör att kassalikviditeten är högre än normalt och målvärde på 100 procent överskrids med god marginal. Aktieägartillskottet skall finansiera kommande investeringar i kommunala verksamhetslokaler. Under verksamhetsåret har koncernen genomfört ett flertal aktiviteter såsom förbättrat ekonomi- och verksamhetsstyrningen samt likviditets- och investeringsplaneringen inom koncernen.

- Uppnå fastställda resultatkrav
- Låg lokalkostnad per skattekrona jämfört med liknande fastighetsbolag

Uppföljning av uppdragen

Gavlia koncernen har under året inte haft några specifika kommunövergripande uppdrag. Bolaget har förberett en ny styrmodell för de fem nya kommunövergripande målen som börjar gälla från och med år 2020.

Gavlia koncernen har under året arbetat utifrån politisk plattform 2019 - 2022, 100 insatser för 100 procent Gävle.

Under året färdigställdes det centrala fordonsansvaret där samtliga bolag i kommunkoncernen, förutom AB Gavlegårdarna, ingår.

Koncernen har under året genom Gavle Drift & Service AB och fordonsansvaret arbetat med kommunens målsättning om en fossilfri fordonsflotta år 2020. För året 2019 har bolaget uppnått 86 procent av målet.

Uppföljning av ägardirektiv

Gavlia koncernen arbetar för Gävles bästa. All verksamhet ska utgå från ägardirektivet och koncernen ska vara bästa tänkbara utförare till konkurrenskraftig kostnad för Gävle kommun. Kommunen ska vara välskött och uppfattas som trygg och snygg. Koncernen ska alltid arbeta utifrån en helhetssyn och bidra till nytta för hela Gävle kommun. Varje objekt har en egen underhållsplan så att det avhjälpande underhållet blir så lågt som möjligt. Koncernen arbetar aktivt med sitt program för energieffektivisering i syfte att minska energikostnader och uppfylla de mål som finns i miljöstrategiska programmet. Koncernen har uppfyllt sina mål väl inom service och skötsel av kommunens gator, parker, fastigheter, fordon och

parkeringar. Koncernen kan idag erbjuda fastighetsnära tjänster i viss omfattning och fortsätter att utveckla dessa tjänster.

Väsentliga händelser

Färdigställande under året av:

- Valbo sportcentrum och Valbobadet. Ett nyrenoverat sportcentrum med nya omklädningsrum med HBTQ-certifiering. Ett nybyggt badhus med en modern badrening för både inomhuspool och utomhuspool i absolut toppklass.
- Nyproduktion av Sörby Förskola, koncernens största tvåvåningsförskola med loftgång. Förskolan har en stor friyta per barn. Byggnaden har den senaste

teknik för styrning på distans av fastigheten och dess installationer.

- Stigslunds högstadium med ny matsal, slöjdsalar, idrottshall samt skollokaler. En finns utformning och gestaltning i kombination med naturmaterial och hög kvalitet i utemiljön.
- Gavlia AB avyttrade aktierna i Gävle Parkeringservice AB till Gävle Stadshus AB enligt beslut i kommunfullmäktige.

Resultat och investeringar

Gavlia koncernen visade ett resultat från den löpande verksamheten som är i nivå med förväntningarna och resultatkraven i ägardirektiven. Detta innebär att koncernen sammantaget uppvisade ett resultat efter finansiella poster på 6,3 mnkr (5,9 mnkr) varav affärsområdet kommunala fastigheter 4,5 mnkr (4,7 mnkr) och övriga fastigheter 1,5 mnkr (1,4 mnkr).

Moderbolaget Gavlefastigheter Gävle Kommun AB redovisade ett resultat efter finansiella poster på 6 mnkr (6 mnkr). Omsättningen har ökat med 5 procent mot föregående år. I resultatet ingår reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar med 1,7 mnkr (2,8 mnkr). Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar har ökat mot föregående år.

Lånevolymen har ökat från 2075 mnkr till 2180 mnkr

Gävle Drift och Service AB redovisade ett resultat efter finansiella poster på 2,2 mnkr (-0,1 mnkr). Omsättningen har minskat med 3 procent mot föregående år. I resultatet ingår reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar med 1,7 mnkr (2,3 mnkr).

Under året har Gavlia AB avyttrat aktierna i Gävle Parkeringservice AB till Gävle Stadshus AB. Gävle Parkeringservice AB:s resultat belastar koncernens resultat med -1,9 mnkr efter finansiella poster för den del av året som bolaget tillhörde koncernen.

Gävle Flygplats AB är under likvidation och ingen verksamhet har bedrivits under året.

Gavlia koncernens bruttoinvesteringar uppgick till 485,4 mnkr (439,2 mnkr) varav 451,4 mnkr (408,6 mnkr) återfinns inom Gavlefastigheter i Gävle Kommun AB.

Större pågående projekt är Solängsskolan, Almgården, Klockstapeln samt Nynäs skola.

Större avslutade projekt under året är Sörbyskolans Förskola, Tallbacken skola Etapp 2, Stigslundsskolan Högstadium, Valbo Sportcentrum.

Förväntad utveckling

Fastighetsförvaltning är kärnan i verksamheten och den kommer att fortsatt driva bolaget på ett hållbart sätt. Bolaget ska vara en proaktiv aktör och arbeta med hållbarhet ur såväl sociala, miljömässiga och ekonomiska faktorer.

Ett Gävle som växer kräver fler förskolor, fler grundskolor, fler gymnasieplatser och fler fritidsanläggningar. I takt med att en stad växer medför det också större slitage på stadens gator, parker och grönytor. Allt detta ställer krav på god strategisk planering samt skötsel och underhållsplaner för alla fastigheter. Bolaget skall verka för långsiktiga investeringar och satsningar för att klara framtidens klimat- och miljökrav.

Gavlia koncernen kommer att ha fortsatt tillväxt under de närmaste åren. Koncernen kommer att öka takten med att digitalisera verksamheten och att skapa verksamhetsmässiga synergieffekter och därigenom optimera koncernens bolag. Bolaget skall vara kostnadseffektivt och utveckla en kultur av hög inre effektivitet och sparsamhet.

Chefs- och ledarskapet ska utvecklas, cheferna skall våga leda och låta bolagets medarbetare växa. Bolaget skall som arbetsplats fortsätta värna om och vara stolta över mångfald, behandla alla lika och skapa stolta medarbetare som efterlever koncernens värdegrund.

Gävle Hamn AB

Hans Wahlström, ordförande
Fredrik Svanbom, VD

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Omsättning	148,2	142,1	139,1
Personalkostnader	-24,8	-24,6	-24,3
Övriga kostnader	-40,9	-32,7	-31,8
Avskrivningar	-51,5	-53,0	-54,0
Rörelseresultat	31,0	31,8	29,0
Finansnetto	-17,6	-19,8	-26,4
Resultat efter finansiella poster	13,4	12,0	2,6
Investeringar	310,2	45,6	335,0
Avgår försäljningar	-8,4	-2,1	0,0
Summa nettoinvesteringar	301,8	43,5	335,0
Antal anställda vid årets slut	30	29	29

Målanalys

Invånare och kunder

Under året har Gävle Hamn närvarat på logistikmässorna i München och Göteborg. Fokus var att kommunicera utvecklingen i Gävle hamn med utbyggnad av containerterminal.

Gävle Hamn arbetar med att digitalisera anläpsprocessen och tester kommer att göras i början av 2020. Vidare har förstudie för att utreda möjligheter till elanslutning för fartyg vid kaj påbörjats. Gävle Hamn har under året, i samverkan med Region Gävleborg, Mellansvenska Handelskammaren med

flera tagit initiativ till ett tioårigt program som syftar till att samla projekt och aktörer för att arbeta med Energoptimerat Hamnkluster.

- Kunskap och förståelse för Gävle hamns betydelse och verksamhet skapas bland våra medborgare, myndigheter och andra intressenter
- Gävle Hamn medverkar till att bolagets kunder agerar hållbart

Medarbetare

Gävle Hamns medarbetare har fått svara på en anonym enkät om arbetsmiljön. Utfallet visade på att Gävle Hamn har en god arbetsmiljö och att medarbetarna känner förtroende för ledningen.

För ett hälsofrämjande och förebyggande arbete har ett antal gemensamma aktiviteter genomförts under året. Vidare erbjuds alla medarbetare gruppträning en gång i veckan. En stressföreläsning har hållit av Företagshälsan. Syftet var att lära sig hur stress kan påverka kropp och psyke.

Ledningsgruppen har genomfört ett antal strategidagar under året för att diskutera bolagets mål, riktning och strategier framåt.

- Gävle Hamn är en jämställd arbetsplats med jämlika arbetsvillkor och löner, där medarbetarna är motiverade och har rätt kompetens

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

- Ledarskapet hos Gävle Hamn präglas av engagemang och tydlighet

Hållbar tillväxt

Utbyggnaden av containerterminalen är det viktigaste projektet i hamnen. Avsikten är att säkra behovet av hamnkapacitet hos regionens industri. Vidare byggs ett helautomatiserat höglager för hantering och utlastning av pappersrullar.

För att säkra utrymme för lagring av delar till vindkraftverk har Gävle Hamn iordningsställt 36 000 kvm utanför hamnområdet.

Gävle Hamn har sedan ett antal år tillbaka en reinvesteringsplan för att rusta upp och förstärka hamnens alla kajer, totalt 2 km kaj. Hälften av anläggningen är idag rustad.

Två förstudier som visar möjligheten att sätta upp solcellsanläggningar inom hamnområdet, har genomförts under året.

- Gävle Hamn möter kunders och samhällets långsiktiga behov av tillgänglig hamnkapacitet för godstrafik
- Gävle Hamn är ett föredöme i miljö-, hälso- och säkerhetsarbete

Ekonomi

Gävle Hamns verksamhet finansieras helt av de intäkter verksamheten genererar i form av taxor, arrenden, fartygsavgifter mm. Hamntaxorna uppdateras varje år.

Uppgradering av affärssystemet har gjorts för att kunna skicka kundfakturer samt ta emot leverantörsfakturer digitalt. Antal leverantörer som skickar e-fakturer har stadigt ökat vilket inneburit stora effektiviseringar i hanteringen av fakturorna.

Nya upphandlings- och inköpsrutiner har skapats och implementerats i organisationen. Tanken är att det ska vara lätt att avropa från upphandlade leverantörer.

Arbete pågår med att byta ut belysningen på hamnområdet till LED belysning och på kontoren har det installerats rörelsestyrd belysning.

- Gävle Hamn bedriver en ekonomiskt långsiktig hållbar affärsverksamhet

Uppföljning av uppdragen

Uppföljning av ägardirektiv

Byggnationen av ny containerkaj fortgår enligt plan och beräknas vara klar andra kvartalet 2020, kajen är en del av projektet att skapa en ny containerterminal och syftar till att öka både kapaciteten och konkurrenskraften. Hela terminalen beräknas tas i drift 2021.

Gävle Hamn AB investerar i och bygger, tillsammans med Yilport, ett automatiserat lager för hantering av pappersprodukter. Anläggningen beräknas stå klar andra kvartalet 2020.

Gävle Hamn AB har färdigställt en markyta om ca 35 000 kvm utanför hamnområdet. Ytan arrenderas av Yilport för lagring av delar till vindkraftverk.

Efficient Flow är ett interregionalt EU-projekt för

Sea Traffic Management (STM) som Sjöfartsverket och Gävle Hamn AB i samverkan med finska Transportstyrelsen, SAMK och Rauma Hamn har initierat. Under 2019 har upphandling genomförts av det IT verktyg som kommer att vara den digitaliserade plattformen som aktörerna vid ett hamnanlöp kommer att använda. Projektet kommer att slutföras under 2020.

Förstärkning av kaj 4 har avslutats och förstärkning av kaj 6 har påbörjats. Kaj 6 kommer att färdigställas i början av 2020.

Väsentliga händelser

- Utbyggnad av containerterminalen är det viktigaste projekt som bedrivs i avsikt att säkra behovet av hamnkapacitet hos regionens industrier. Arbetet med kajen har fortskridit enligt plan och beräknas vara klar andra kvartalet 2020. Yilports del i investeringen är försenad vilket innebär att den nya terminalen beräknas driftsättas andra kvartalet 2021.
- Byggnation av ett 10 000 kvm stort och 25 m högt helautomatiserat höglager för hantering av pappersrullar fortskrider enligt plan. Gävle hamn blir den första hamnen i världen med ett sådant lager.
- EU-projektet Efficient Flow, som syftar till att effektivisera anlöpsprocessen genom digitalisering och informationsutbyte mellan hamnaktörerna, har fortlöpt under året.

Resultat och investeringar

Resultatet för 2019 uppgick till 13,4 mnkr och är 10,8 mnkr bättre än budget. De totala intäkterna var 9 mnkr högre än budget. Största anledningen var ett motorhaveri på en av bogserbåtarna som dels, innebar att intäkterna för bogserbåtstjänster var 1,2 mnkr lägre än beräknat, dels, att övriga intäkter var högre på grund av försäkringsersättning, som uppgick till 6,8 mnkr. Arrendeintäkterna var drygt 2 mnkr högre vilket beror på omförhandlade avtal samt nya avtal.

Övriga kostnader var 9,1 mnkr högre än budget vilket till övervägande del beror på motorhaveriet och på utrangering av containrar. Räntekostnaderna var 8,8 mnkr lägre än budget på grund av investeringar som senarelagts, lån som satts om till lägre ränta samt lån som har amorterats.

I jämförelse med samma period föregående år var resultatet 1,4 mnkr bättre. Detta beror främst på lägre räntekostnader.

De totala investeringarna för 2019 uppgick till 310,2 mnkr. De största investeringsprojekten under året har varit byggandet av en ny 360 m lång containerkaj (155,3), byggandet av ett nytt magasin (121,3), iordningställande av vindkraftsyta (10,5), förstärkning av kaj 4 (7,5), ny motor på bogserbåten Grizzly på grund av brand (7) och rörledningar (3,3).

Avvikelsen mellan utfallet på 310,2 mnkr och årsbudget 335,0 mnkr beror bland annat på att byggandet av kaj 6 ej påbörjades under 2019.

Förväntad utveckling

Konjunkturen för svensk exportindustri har successivt mattats av under 2019. Detta har endast i mindre omfattning påverkat Gävle Hamn AB ekonomiskt, då den operativa verksamheten inte länge drivs av oss. Konjunkturen bedöms böttna under 2020 och en viss optimism om återhämtning under slutet av året finns.

Ränteläget bedöms under de närmaste åren vara oförändrat vilket är positivt då 13 procent av bolagets kostnader består av räntekostnader.

Under 2019 och 2020 genomför och slutför bolaget stora investeringar som får full ekonomiskt positiv effekt först 2021.

Gävle Parkeringservice AB

Åsa Wiklund Lång, ordförande
Stefan Carlbaum Jonsson, VD

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Omsättning	32,5	29,6	30,9
Personalkostnader	-6,4	-6,1	-6,6
Övriga kostnader	-23,9	-22,2	-21,5
Avskrivningar	-2,4	-1,3	-1,6
Rörelseresultat	-0,2	-0,0	1,2
Finansnetto	-0,1	-0,1	-0,1
Resultat efter finansiella poster	-0,3	-0,1	1,1
Investeringar	4,5	22,4	11,9
Avgår försäljningar			
Summa nettoinvesteringar	4,5	22,4	11,9
Antal anställda vid årets slut	12	10	12

Målanalys

Invånare och kunder

Bolaget jobbar med flera aktiviteter för att kommunens parkeringsytor skall nyttjas på ett så effektivt sätt som möjligt. Samordning med närliggande parkeringar, anpassad prissättning, olika tillståndstyper, tillgängliggöra parkeringen för fler, informations- och marknadsinsatser är exempel på åtgärder som bolaget jobbar aktivt med.

Bolaget går mot måluppfyllnad på samtliga indikatorer inom kundperspektivet. Antal ronderingar, svarsgrad parkeringservice samt ställtids lagning av P-automater.

- GPAB parkeringsövervakar genom upplysning och service

Medarbetare

I och med bolagets utträde ur Gavlia koncernen har det inte varit möjligt att erhålla ett utfall på Le-darskap MAU under året. Tidigare genomfördes medarbetarundersökningar gemensamt inom Gavlia koncernen och ett utfall på indikatorn kräver att bolaget genomför en egen medarbetarundersökning. Bolagets driftavdelning ser över ambition och målsättning gällande uppfyllnadsgrad individuell utvecklingsplan. Nuvarande ambitionsnivå har inte varit möjlig att nå utan alltför stor påverkan på ordinarie verksamhet.

- GPAB:s medarbetare är engagerade och ansvarstagande samt verkar för en god och säker arbetsmiljö

Hållbar tillväxt

Bolaget tog under året klivet ur Gavlia koncernen och därmed förvann också systemet för förbättringsförslag. Huruvida ett nytt system eller arbetssätt för att fånga upp förbättringsförslag skall implementeras skall utredas. Om målet för antal övervakade parkeringsplatser uppnås är helt avhängigt marknadssituationen och bolagets egen förmåga att anlägga parkering. GPAB är fortfarande ett relativt nytt företag och Gävle domineras av en privat aktör vilket är två av flera faktorer som påverkar möjligheten att

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

få fler parkeringsanläggningar att administrera och därmed öka bolagets förmåga att arbeta vidare med Gävle kommuns parkeringspolicy.

- GPAB skapar innovativa och hållbara parkeringslösningar

Ekonomi

På grund av engångskostnader som tynger ned årets resultatnivåer uppnås inte avkastningsmålet för eget kapital. Av samma skäl ligger även soliditeten strax under måluppfyllnad. Beläggningsgraden är en totalsiffra för hur ofta det står en parkerad bil på någon av bolagets parkeringsplatser inkluderande både gatumark och tomtmark. Måluppfyllelse men tomtmark drar ned utfallet totalt sett. Detta indikerar i sin tur att det finns stor potential i arbetet med samnyttjande och mobila lösningar av befintliga tomtmarksparkeringar. Både ur ett hållbarhets- och lönsamhetsperspektiv.

- GPAB levererar ägarens avkastningskrav

Uppföljning uppdragen

Uppföljning av ägardirektiv

Bolaget uppför hållbara parkeringslösningar. Anläggningar som uppförs av Gävle Parkeringservice anslår ett ekologiskt perspektiv. Smarta lösningar för

cykelparkering, väl utbyggd laddinfrastruktur, bilpoolsmöjligheter samt kringtjänster så som paketutlämning, lådcykel och elsparkcyklar är sådant som naturligt ingår i bolagets anläggningar.

Arbetet med att effektivisera markanvändningen är något som bolaget jobbar aktivt med. Exempel på detta är olika tillståndstyper (ex dagtillstånd och natttillstånd), informationsinsatser och anpassad prissättning. Att göra det enkelt att parkera är även det ett led i att effektivisera markanvändningen och skapa god tillgänglighet. Digitala tillstånd och biljettlösa betalautomater har införts för att förenkla för kund.

Väsentliga händelser

- Två större projekt startades under året. Dels projektet med syfte att uppföra parkeringshuset Pralinen på nya området Godisfabriken och mot slutet av året uppdrogs det till bolaget att också utreda förutsättningarna för ett parkeringshus på nuvarande Culinarparkeringen.
- Bolaget förvärvades 1/5-2019 av Gävle Stadshus AB
- Ett produktions och verksamhetssystem speciellt anpassat för parkeringsverksamhet har implementerats under våren. Systemet möjliggör fortsatt tillväxt och ökad kvalitet i parkeringsleveransen mot kund

Resultat och investeringar

Resultat efter finansnetto per den sista augusti uppgår till minus 0,3 mnkr (-0,1 mnkr). Rörelseresultatet hålls ner på grund av kostnader av engångskaraktär. För att möjliggöra fortsatt tillväxt har bolaget under året investerat i ett produktions- och verksamhetssystem, kostnader för detta belastar årets resultat. Därutöver har en avsättning om 1,4 mnkr gjorts för en pågående upphandlingstvist, en tvist som även är förknippad med övriga kostnader.

Bolagets investeringar har under året i stort sett utfallit i enlighet med prognos. Den avvikelse som kan noteras är att förvärvet av marken på Godisfabriken inte genomförts under året utan beräknas genomföras i början av 2020.

Förväntad utveckling

För att nå målet om klimatneutralitet blir arbetet med mobilitet som koncept allt viktigare. Exempel på åtgärder är pendlarparkeringar eller strategiskt placerade mobilitetshubbar som är utrustade med bilpoolslösningar, laddinfrastruktur, cykelparkeringar, hyra av elsparkcyklar, låncykelsystem, närhet till kollektivtrafik etc. Digitaliseringens möjligheter kommer att behöva tillvaratas i allt högre utsträckning. Lösningar som tillgodoser hela resan där både parkering, kollektivtrafik och parkeringsledning ryms i en och samma applikation skapar enkelhet, kundnytta och minskar klimatavtrycket.

Det är i många fall inte intressant för externa byggherrar att bygga parkeringshus i bostadsområden. Fortsatt utveckling av parkeringsköp som affärsmodell skapas förutsättningar för att uppföra parkeringsanläggningar inom nya stadsdelar vilket i sin tur banar väg för byggherrar, bostadsutvecklare och entreprenörer att etablera sig inom kommunen och ge dem möjlighet att fokusera på uppdraget att bygga bostäder.

Företagare och fastighetsägare är beroende av god tillgång till parkeringar för att kunna fortsätta att utveckla sina verksamheter och göra det attraktivt att investera i Gävle. Här har GPAB en viktig roll att fylla för att tillskapa eller samordna befintliga parkeringsanläggningar. På så vis kan en parkering bli en och en halv eller till och med två.

Gävle Vatten AB

Niklas Nygren, ordförande
Lena Blad, VD

Resultat och investeringar (mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Omsättning	160,8	153,3	159,1
Över (-) / underuttag (+)	-2,5	22,3	21,5
Personalkostnader	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	-162,7	-146,7	-147,3
Avskrivningar	-24,7	-24,0	-27,5
Rörelseresultat	-29,1	4,9	5,8
Finansnetto	-5,2	-4,8	-5,5
Resultat efter finansiella poster	-34,3	0,1	0,3
Investeringar	62,1	60,0	142,2
Avgår försäljningar	0,0	0,0	0,0
Summa nettoinvesteringar	62,1	60,0	142,2
Antal anställda vid årets slut			

Målanalys

Invånare och kunder

Gästrike Vatten AB som är moderbolag ser till att leveransen av VA-tjänster och dialogen med kunder fungerar inom koncernen. Det övergripande målet innebär att bolaget har en driftsäker VA-försörjning och säkra leveranser av god kvalitet till invånare och kunder samt hög tillgänglighet och tydlig information som ger god service. Under 2019 har aktiviteter prioriterats inom fokusområdet God produktivitet. Exempel på aktiviteter som har genomförts är

kartläggning av interna processer som berör bolagets kunder samt kundernas behov för att identifiera förbättringsåtgärder.

- Invånare och kunder har förtroende för våra VA-tjänster
- Ej tillämpligt i VA-verksamheten. Bolaget tillhandahåller samma kvalitet på de allmänna VA-tjänsterna

Medarbetare

Gästrike Vatten AB, som moderbolag, har samtliga medarbetare anställda och ser till att utförande sker för respektive dotterbolags räkning.

Hållbar tillväxt

Det övergripande målet innebär att bolaget har en låg miljöpåverkan, god hushållning av resurser och en robust vattenförsörjning. Bolaget tillgodoser dagens behov och kan möta tillväxt, utan att äventyra kommande generationers möjligheter. Då behovet för just Gävle Vatten AB är stort av mer vatten och ökad avloppskapacitet samtidigt som efterfrågan på att bygga ut och ansluta fler till den allmänna VA-försörjningen ökar har aktiviteter för att uppdatera status och behov genomförts för att ge underlag både till åtgärder och till prioritering av var och i vilken takt utbyggnad och anslutning önskas och kan ske just nu.

Teckenförklaring

- = Mål ej uppnått
- = Mål delvis uppnått
- = Mål uppnått

● Gävle Vatten har en långsiktigt hållbar VA-försörjning genom att bolaget är aktiva i samhällsplaneringen för att möta morgondagens behov av VA-tjänster och bidra till en hållbar tillväxt

● Gävle Vatten har en långsiktigt hållbar VA-försörjning

Ekonomi

Det övergripande målet innebär att bolaget har rätt nivå på brukningsavgift och anläggningsavgift utifrån ett 5-årsperspektiv.

Under 2019 har aktiviteter prioriterats inom fokusområdena Prioritering av den interna verksamheten och Väl fungerande uppföljning. Det har bland annat innefattat arbete med att se över rutiner och arbetssätt för budgetprocessen inom koncernen.

● Bolaget har en ekonomi i balans

Uppföljning av uppdragen

Uppföljning av ägardirektiv

Gävle Vatten AB omfattas av moderbolaget Gästrike Vatten AB:s ägardirektiv. Under året har en översyn av de dokument som styr Gästrike Vatten koncernen påbörjats i samråd med ägarkommunerna. I arbetet ingår dokumenten aktieägaravtal, bolagsordningar, ägardirektiv och samarbetsavtal. Syftet med översy-

nen är att modernisera, anpassa till dagens regelverk och arbetssätt samt förenkla för ökad läsförståelse. Arbetet kommer att fortlöpa under 2020.

Väsentliga händelser

- Beslut har fattats om stegvis höjning av bruksavgiften för VA under 2020, 2021 och 2022 för Gävle kommun.
- Nytt utökad tillstånd har erhållits för Duvbackens reningsverk. Det nya tillståndet ger oss rätt att ta emot en inkommande belastning på 120 000 pe (personequivivalenter), tidsbegränsat till år 2027.
- Beslut har fattats om utökning av verksamhetsområdet för VA i Lindbacka, Hemlingby och Heliga Landet

Resultat och investeringar

För att möta efterfrågan på VA-tjänster och möjliggöra Gävle som attraktiv kommun krävs omfattande investeringar inom Gävle Vatten AB. Detta påverkar kommunkoncernens totala borgensutrymme under kommande tio år. Påverkan är inte bara inom det ekonomiska området utan även nyttjande av mark då stadens vattentäkter nyttjar vattnet i Gävle-Valboåsen och Gavleån där även bostäder och verksamheter finns och behöver utvecklas. Det blir därför ännu viktigare än tidigare med samordning och analys av alternativ och konsekvenser för såväl VA-verksamheten som primärkommunens verksamhet.

Förväntad utveckling

Det är mycket som händer inom VA-området, både nationellt och inom EU, vilket påverkar hela koncernens verksamhet. För att säkerställa dricksvattenleveransen är prioriterade åtgärder bla att öka skyddet för vattenresurserna redundansen VA-systemet samt reningen i vattenverken. Mer vatten genom fler vattentäkter behövs men det är även viktigt att effektivt använda det vatten som produceras. Fortsatta åtgärder för ökad kontroll och minskat utläckage planeras men även att utreda alternativa lösningar för att tillgodose vattenbehovet.

Ökade krav på beredning och robusthet för vattenleverans samt reningskrav för avlopp och dagvatten kommer att påverka inriktning och kostnader.

Förstärkt fokus inom säkerhet och hållbarhet påverkar VA-verksamheten både direkt och indirekt genom primärkommunernas ansvar. Speciellt kan nämnas arbetet med att tillämpa den nya dataskyddsförordningen och informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (NIS-direktivet). Även det stora arbete för att klimatanpassa såväl VA-verksamheten som våra städer samt tillse att vattenresurser skyddas för att säkerställa leverans behöver hanteras integrerat med primärkommunernas fysiska planering.

Övriga Innehav

I nedanstående avsnitt redovisas de bolag som inte konsolideras i den sammanställda redovisningen. I gruppen ingår också verksamhet som bedrivs i form av gemensam nämnd tillsammans med bland annat andra kommuner och/eller Region Gävleborg samt samordningsförbund.

Stiftelsen för större arbetarbostäder

Boel Fredriksson, ordförande

Resultat (tkr)	Utfall 2019	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter	4 857	4 780
Personalkostnader	-20	-20
Övriga kostnader	-4 300	-3 942
Årets resultat	537	818

Ekonomi

Stiftelsens ekonomi är stabil.

Stiftelsens uppdrag

Historiskt sett var stiftelsens ändamål att till staden bidra med bra och sunda bostäder till arbetare.

Fastigheterna är belägna i kvarteret Kikaren i Gävle Kommun och fastighetsbeteckningarna är Vallbacken 7:4, 7:7 och 7:8. På fastigheterna finns 75 lägenheter uppförda. Adresserna är Borgmästarplan 4, Luthergatan 2 A-B, Gustavsgatan 1 A-C och Bergsgatan 57.

Lägenhetsfördelning

Antal	Benämning	Yta (m ²)
75	Lägenheter	4 711
13	Parkeringsplatser	

Verksamhetsuppföljning

Hyrorna höjdes med 1,85% från den första januari 2019. Hyresförändringar sker alltid efter förhandling med Hyresgästföreningen. Under året har stiftelsen utöver sedvanligt underhåll även utfört renoveringar av sophus och tvättstugan.

Medlemmar

Gävle kommunen har, enligt stadgar, tillsynen av stiftelsen.

Stiftelsen fonden för mindre arbetarbostäder

Olle Wikholm, ordförande

Resultat (tkr)	Utfall 2019	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter	2 872	2 839
Personalkostnader	-30	-41
Övriga kostnader	-2 082	-4 975
Årets resultat	760	-2 177

Ekonomi

Årets redovisade resultat uppgår till 760 tkr. Skillnaden mot föregående år beror på att stiftelsen i år har haft betydligt lägre kostnader av underhåll och reparationer. Föregående års negativa resultat bidrog till att det egna kapitalet var negativt. Detta har under 2019 återställts. Fastigheternas taxeringsvärde enligt årsredovisning för 2019 uppgick till 30 600 tkr

att jämföra med bokfört värde avseende byggnader och mark på 7 411 tkr vilket innebär att ett övervärde finns i stiftelsen.

Stiftelsens uppdrag

Stiftelsen har till ändamål för sin verksamhet att inom Gävle kommun förvärva, äga, förvalta fastigheter eller tomträtter och bygga bostäder, affärlägenheter samt kollektiva anordningar. Stiftelsen har sitt säte i Gävle.

Verksamhetsuppföljning

Fastigheten är belägen i kvarteret Visheten i Gävle kommun och fastighetsbeteckning är Gävle Vallbacken 10:13. På fastigheten finns 2 byggnader med 51 lägenheter uppförda. Fastighetens adress är Gustavsgatan 5 A-C och Brunnsgratan 41 A-B i Gävle.

Medlemmar

Gävle kommunen har, enligt stadgar, tillsynen av stiftelsen.

Ostkustbanan 2015 AB

Glenn Nordlund, ordförande

Ingela Bendrot, verkställande direktör

Resultat (tkr)	Utfall 2019	Utfall 2018
Omsättning	3 000	3 000
Personalkostnader	-908	-1 003
Övriga kostnader	-1 378	-2 092
Avskrivningar/ nedskrivningar	0	0
Rörelseresultat	714	-95
Finansnetto	0	0
Resultat efter finansiella poster	714	-95

Ekonomi

Årets resultat efter finansiella poster uppgick till 714 tkr. Anledningen till ett bättre resultat var att kostnaderna för administrativt stöd har minskat, samt att behovet av utredningar blev väsentligt mindre än väntat. I normalfallet ökar behovet av utredningsinsatser i samband med att Trafikverket genomför den så kallade inriktningsplaneringen, men eftersom den ännu inte inletts har behovet av utredningar blivit betydligt mindre än planerat. Behovet av utredningar har förskjutits framåt i tiden. Överskottet kommer att behövas för att täcka framtida behov.

Information om verksamheten

Bolaget bildades i syfte att verka för en utbyggnad av dubbelspår och snabbtågsstandard på Ostkustbanan, sträckan Gävle-Sundsvall-Härnösand. Bolagets huvuduppgift är att med följande medel förverkliga utbyggnaden:

- Informationsarbete
- Samverkansarbete
- Analysarbete
- Påverkansarbete

Bolaget drivs utan vinstsyfte och finansieras genom medel från ägarna.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

I början av 2019 presenterades Januariöverenskommelsen. En av punkterna handlade om utveckling av järnvägsnätet i Sverige. Under året har bolaget träffat infrastrukturminister, statssekreterare och ledande företrädare för Trafikverket. Bolaget har under året haft enskilda möten med representanter för samtliga riksdagspartier, och lagt särskild vikt vid att träffa partiernas trafikpolitiska talespersoner. Under hösten har förberedelser genomförts för att utöka antalet ägare i bolaget. Timrå kommun har fattat beslut om att gå in i bolaget. Diskussioner förs med Sollefteå, och även Ånge har erbjudits att gå in i bolaget. Avsikten är att beslut om utvidgad ägarkrets ska fattas på bolagets årsstämma 2020. Handelskammaren Mitt och Mellansvenska Handelskammaren är sedan i höstas adjungerade till bolagets stora referensgrupp där tjänstepersoner från alla ägare deltar. Bolaget belönades med Sundsvalls Business Award 2019 i kategorin "Årets insats för bygg- och anläggningsbranschen i Västernorrland".

Ägare

De två största ägarna är Region Gävleborg med 34,8 procent av aktierna och Region Västernorrland med 29,9 procent av aktierna. Gävle kommun äger 8,78 procent av aktierna. Övriga ägare är kommunerna Hudiksvall, Härnösand, Söderhamn, Kramfors och Nordanstig.

Visit Hälsingland Gästrikland AB

Stig Eng, ordförande
Björn Mörtberg, VD

Resultat (tkr)	Utfall 2019	Utfall 2018
Omsättning	3 167	2 167
Personalkostnader	-804	0
Övriga kostnader	-2 154	-2 024
Avskrivningar/ nedskrivningar	-	-
Rörelseresultat	209	143
Finansnetto	-1	0
Resultat efter finansiella poster	208	143

Ekonomi

Under 2019 har Visit Hälsingland Gästrikland AB (VHG) drivit projektet ”Scandinavian Xperience – nästa steg”. Löpande rekvisitioner enligt projektbeskrivningen har genomförts.

Information om verksamheten

VHG:s verksamhet organiseras med en styrelse representerande de fyra delägande parterna. Löpande drift organiseras genom en av styrelsen utsedd ledningsgruppledningsgrupp, samt en teknikgrupp. Den 1 januari 2019 anställdes en projektledare för drift av ovanstående projekt. Från den 1 september har dennes arbetsuppgifter kompletterats med rollen som VD/daglig ledare.

En viktig del för VHG AB har under året varit arbetet med att utöka antalet delägare inom Gävleborgs län. Målsättningen är att innan projekttidens slut (2020-12-31) ha ett breddat ägande och arbeta som samarbetsorganisation för besöksnärlingsarbetet inom Gävleborgs län.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

En gemensam workshop arrangerades i september med deltagande från åtta av länets kommuner. En modell för ett kommande VHG 2.0 har arbetats fram och dialog med övriga kommuner, region Gävleborg och besöksnärlingsorganisationer pågår.

Arbetet med en omarbetning av den gemensamma webb-plattformen pågår, med ett tydliggörande av varumärket Scandinavian Xperience på de sidor som riktar sig mot den internationella marknaden.

Ägare

Bolaget ägs av tre kommuner och ett bolag. Fördelningen av aktierna mellan ägarna är: Gävle kommun 25 procent, Söderhamns kommun 25 procent, Nordanstigs kommun 25 procent och Visit Glada Hudik AB 25 procent.

Inera AB

Eva Fernvall, ordförande
Thomas Idemark, VD

Resultat (tkr)	Utfall 2019	Utfall 2018
Omsättning	929 498	886 464
Personalkostnader	-304 629	-278 638
Övriga kostnader	-599 783	-598 733
Avskrivningar/ nedskrivningar	-9 306	-1 372
Rörelseresultat	15 780	7 721
Finansnetto	244	269
Resultat efter finansiella poster	16 024	7 990

Ekonomi

Årets resultat efter finansiella poster uppgick till 16 024 tkr. Under året har bolaget haft ökade intäkter men även ökade personalkostnader jämfört med föregående år.

Information om verksamheten

Inera utvecklar och driver gemensamma digitala lösningar till regioner och kommuner.

Digitalisering inom vård och omsorg har länge varit Ineras kärnområde. En förutsättning för Ineras uppdrag är ett nära samarbete med både statliga myndigheter och näringslivets aktörer. Särskilt viktigt är det koncerninterna samarbetet med SKR och systerföretag som SKL Kommentus AB.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

I juni månad fick Ineras styrelse en ny ordförande som senare under hösten följdes av en ny verkställande direktör som tillförordnats tills en permanent lösning erhållits. Detta beräknas vara klart till sommaren år 2020. Under året har bolaget vidare erhållit ett stort uppdrag via SKR från staten, att utveckla första linjens vård. För Inera innebär det

främst utveckling av 1177 Vårdguiden men även andra sammanhängande tjänster och infrastruktur. Ett annat nytt uppdrag från staten har varit intygstjänster som bedöms kraftigt effektivisera hanteringen av uppgiftslämnande i regioner och kommuner. Ett samlat paket med tjänster för kommunerna har presenterats och en bred förankringsaktivitet genomförts.

Ägare

Inera är ett aktieföretag som ägs av SKR Företag AB, regioner och kommuner.

31 december 2019 ägde förutom SKR Företag AB, 21 st regioner och 286 st kommuner aktier i Inera. Fördelningen av aktier mellan ägarna är: SKR Företag AB ca 51 procent, regioner ca 3 procent, kommuner ca 46 procent. Gävle Kommuns ägarandel var 0,16 procent.

Samordningsförbundet Gävleborg

Tommy Berger, ordförande

Resultat (tkr)	Utfall 2019	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter	13 319	6 937
Personalkostnader	-2 883	-3 218
Övriga kostnader	-5 548	-4 932
Årets resultat	4 888	-1 213

Ekonomi

Samordningsförbundet tog 2019 emot en större andel av de medel som staten avsätter enligt Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210). Under året har förbrukningen av medel ökat men inte helt enligt förväntan. Kombinationen av sent beslut om utökade resurser samt Arbetsförmedlingens ändrade verksamhetsinriktning har under året gjort att förbrukningen fördröjts och kostnader förskjutits till 2020.

Förbundets uppdrag

Samordningsförbundet verkar utifrån Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210). Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning.

Verksamhetsuppföljning

Samordningsförbundet insatser under året har nått ca 714 individer 60 procent kvinnor, 40 procent män i förbundets primära målgrupp. Förbundet har finansierat följande insatser under året:

- SE Coach
- Ett hållbart arbetsliv
- Trisam
- Trisam 2.0
- Mysam processledare
- Arbetsintegrerande sociala företag, processledare
- Insatskatalogen Gävleborg

- Naturbaserad Grön rehabilitering
- Förstudie Psykisk Ohälsa i Gävle
- Kartläggning Ljusdal-målgrupp psykisk ohälsa

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Arbetsförmedlingens förändring i kombination med att Försäkringskassan har haft en hög omsättning på medarbetare har gjort att parterna har haft det svårt med kontinuitet i lokala forum. Under delar av året har fokus legat på förvaltningsuppdragen inte den externa samverkan.

Medlemmar

Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Gävleborg, Gävle kommun, Sandvikens kommun, Hofors kommun, Ockelbo kommun, Söderhamns kommun, Bollnäs kommun, Ovanåker kommun, Ljusdals kommun, Hudiksvalls kommun och Nordanstigs kommun.

Företagshälsovårdsnämnden

Kristina Sjöström, ordförande

Resultat (tkr)	Utfall 2019	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter	37 020	29 923
Personalkostnader	-26 834	-23 312
Övriga kostnader	-6 355	-5 605
Årets resultat	3 831	1 006

Ekonomi

Verksamheten har under perioden haft ökade intäkter beroende på utökning av verksamheten i och med att Söderhamns- och Hofors kommun ingår i nämnden från och med 1 januari. Hofors kommuns avgift räknas från och med 1 april. Verksamheten har långtidssjukfrånvaro och tjänstledighet som till viss del lösts med timanställning. Dock har planerade rekryteringar löst sig senare än önskat, vilket resulterat i lägre kostnader. Gävle kommuns andel av resultatet uppgår till 1012 (291) tkr.

Nämndens uppdrag

Den huvudsakliga och övergripande målsättningen för Företagshälsan är att nu och framåt ge bästa möjliga stöd för att stärka ett hälsofrämjande perspektiv och arbetssätt inom områdena hälsa- och arbetsmiljö.

- Samverkansråd genomförs två gånger per år.
- Kompetensinventering kommer att genomföras internt för att framåt på bästa sätt kunna stödja och stärka det hälsofrämjande perspektivet hos kund.

Verksamhetsuppföljning

Söderhamns kommun anslöt sig till den gemensamma nämnden från 1 januari 2019. Hofors kommun anslöt sig från 1 januari och ekonomiskt från 1 april. Planering för implementering startades i slutet av 2018 och har fortsatt främst under våren 2019. Medarbetare till enheten i Söderhamn rekryteras

löpande under våren, viss omflyttning av befintlig personal har också krävts. Verksamheten i Söderhamn är etablerad i lokal vid Söderhamns sjukhus och i Hofors i delade lokaler vid Hälsocentralen. Bemanning sker i huvudsak med befintlig personal från teamet i Sandviken.

Ägare/medlemmar

I Företagshälsovårdsnämnden ingår Region Gävleborg, Bollnäs kommun, Gävle kommun, Ockelbo kommun, Ovanåkers kommun, Hudiksvalls kommun och Sandvikens kommun. I Företagshälsovårdsnämnden ingår två ordinarie ledamöter och två ersättare från varje ägare.

FoU Välfärd – Regnet – Hjälpmedel SAM

Linnea Wickman, ordförande

Resultat (tkr)	Utfall 2019	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter	124 426	118 186
Personalkostnader	-34 544	-34 028
Övriga kostnader	-87 841	-88 099
Årets resultat	2 041	-3 941

Ekonomi

Resultatet för året uppgick till 2 mnkr mot budgeterade 0 mnkr. Verksamhetens intäkter uppgick till 125 mnkr och verksamhetens kostnad uppgick till -123 mnkr. Den främsta orsaken till det positiva resultatet är att Hjälpmedel SAM fick lägre kostnader för transport av hjälpmedel än budgeterat.

Nämndens uppdrag

FoU Välfärd arbetar på uppdrag av medlemmarna med studier, uppföljningar och analyser inom individ- och familjeomsorg, handikappomsorg samt äldreomsorg. Hjälpmedel utför tjänster samt säljer och hyr ut produkter inom hjälpmedels-området för personer som har rörelsehinder, tal- och språksvårigheter samt kognitiva och medicinska funktionsnedsättningar. Bredbandsnätet RegNet binder samman stadsnäten i regionens tätorter. Kommunerna hyr bredbandskapacitet enligt avtal med regionen. Nätet är en viktig del av regionens IT-infrastruktur. HelGe-bibliotek erbjuder invånarna bättre biblio-teksservice och använder bibliotekens resurser på ett mer ändamålsenligt sätt. Detta uppnås bl.a. med en gemensam biblioteksdatabas, transporttjänst och gemensamt lånekort.

Verksamhetsuppföljning

Politiska prioriteringar

Antalet uthyrda hjälpmedel december 2019 var 23 676 stycken och det var 6,3 procent högre jämfört med december 2018. Kundnöjdhetsmätning genomfördes under oktober månad. Medelvärde hamnade på 4,19 på en 5 gradig skala, resultatet blev bättre än förra årets resultat som var 3,97.

Miljö

För att kunna öka materialåtervinningsgraden med 5 procent jämfört med tidigare år har nämnden haft genomgång av de nya rutinerna för avfallssortering och de har utökat med två nya containrar för wellpapp och trä.

Personal

Målet att varje enhet ska ha ett HME-resultat på 75 eller högre klarades inte, endast en enhet av tre klarade målet. HME-utfallet för hela Hjälpmedel SAM blev 72,7 vilket var en höjning med 6,8 från förra året då det var 65,9. Målet att sjukfrånvaron skulle minska med 0,3 % 2019 jämfört med 2018 lyckades inte, sjukfrånvaron 2019 var 6,7 % och 2018 var det 5,9 %.

HelGe-biblioteken flyttas till Gävle kommun 1/1 2020. Verksamheterna RegNet och Kommunmolnet flyttas till Hållbarhetsnämnden 1/1 2020.

Medlemmar

Region Gävleborg, kommunerna Bollnäs, Gävle, Hofors, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig, Ockelbo, Ovanåker, Sandviken och Söderhamn.

Övrigt

Kommunfullmäktiges ärenden 2019

18 februari 2019

- §4 Likabehandlingsplan Gävle kommunkoncern 2019. Dnr 18KS430
- §5 Val av ombud 2019 vid bolagsstämmor i Gävle Stadshus AB. Dnr 18KS509
- §6 Partistöd för år 2019. Dnr 18KS514
- §7 Ändrade förutsättningar för friskvårdsbidrag från 2019-01-01. Dnr 18KS534
- §8 Överlämnande av allmänna handlingar. Dnr 18KS496
- §9 Ändrade styrdokument avseende Bionär Närvärme AB. Dnr 19KS45
- §10 Kommuninvest Borgensförbindelse, regressavtal och avtal om medlemmarnas ansvar för Kommuninvests motpartsexponeringar avseende derivat. Dnr 18KS324
- §11 Avsägelse samt övriga fyllnadsväl. Dnr 19KS71

23 mars 2019

- §3 Ombudgeteringar och omdisponeringar av investeringsanslag 2019. Dnr 19KS35
- §4 Anmälan om väckta motioner och medborgarförslag som är under Beredning. Dnr 18KS1
- §5 Verksamhetsplan för Kommunfullmäktige 2019. Dnr 19KS70
- §6 Utökad investeringsbudget 2019 Gävle Hamn AB. Dnr 19KS144
- §7 Fyllnadsväl av revisor. Dnr 19KS71
- §8 Avsägelse samt övriga fyllnadsväl. Dnr 19KS71
- §9 Allmänhetens och politikernas frågor

29 april 2019

- §3 Ovillkorat aktieägartillskott Gästrike Ekogas AB. Dnr 19KS143.
- §4 Riktlinje gällande bisyssla. Dnr 19KS113
- §5 Ägarskap Gävle Parkeringsservice AB. Dnr 19KS162
- §6 Ökad ekonomisk ram för Kommunstyrelsen avseende Spängersleden. Dnr 18KS420
- §7 Riktlinje Representation Gävle kommunkoncern. Dnr 18KS409
- §8 Avsägelse samt fyllnadsväl. Dnr 19KS71

27 maj 2019

- §3 Godkännande av kommunens Årsredovisning år 2018 för Gävle kommun och ansvarsfrihet för styrelsen, övriga nämnder och de förtroendevalda i dessa, samt revisionsberättelse och granskningsrapport avseende revisorskollegiet. Dnr 19KS24
- §4 Uppföljning av politiska uppdrag i kommunplan 2018. Dnr 19KS179
- §5 Avveckling av resultatfonder. Dnr 19KS59
- §6 Miljöbokslut för Gävle kommun 2018. Dnr 19KS134
- §7 Ovillkorat aktieägartillskott Gästrike Ekogas AB. Dnr 19KS143
- §8 Antagande av Riktlinjer för huvudmannaskap vid detaljplanering av allmän platsmark enligt plan- och bygglagen. Vem ska ploga vägen och klippa gräset? Dnr 18KS267
- §9 Fritidsbåtleder. Dnr 18KS381
- §10 Avsägelse samt fyllnadsväl. Dnr 19KS71

17 juni 2019

- §3 Rapporter.
- §4 Utökning av verksamhetsområde för VA i Gävle kommun - Hemlingby och Lindbacka. Dnr 19KS173
- §5 Höjning av VA-taxans brukningsavgift. Dnr 19KS203
- §6 Kommunalförbundet Inköp Gävleborg - Årsredovisning och revisionsberättelse för 2018. Dnr 19KS209
- §7 Gästrike Räddningstjänst - Årsredovisning år 2018. Dnr 19KS137
- §8 Delårsrapport 1 år 2019 med årsprognos för kommunen och de kommunala bolagen. Dnr 19KS54
- §9 Riktlinjer - Mutor och jäv för medarbetare. Dnr 19KS112
- §10 Riktlinje Arbetsmiljö och hälsa. Dnr 19KS164
- §11 Riktlinje Lönebildning. Dnr 19KS166
- §12 Riktlinje Kompetensförsörjning. Dnr 19KS165
- §13 Förmånserbjudande cykel. Dnr 19KS216
- §14 Ombudgetering och omdisponering av investeringsanslag och Exploateringsbudget 2019 och Exploateringsbudget 2020-2023. Dnr 18KS448
- §15 Aktieägartillskott till Gävle Stadshus AB för vidareförmedling till Gavlefastigheter Gävle kommun AB för investeringar 2019. Dnr 19KS286
- §16 § Årlig uppräkningsavgifter 2019 - Ansöknings- och tillsynsavgifter mm. för serveringstillstånd, tobak, folköl, receptfria läkemedel samt elektroniska cigaretter. Dnr 19KS146
- §17 Antagande av detaljplan Överhärde 63:1 m.fl. Rörbergs flygplats. Dnr 19KS274
- §18 Avsägelse samt fyllnadsväl. Dnr 19KS71

23 september 2019

- §3 Översyn av avgifter inom Omvårdnad Gävle. Dnr 18KS505
- §4 Avfallstaxa 2020. Dnr 19KS325
- §5 Policy för den offentliga konsten i Gävle kommun. Dnr 19KS249
- §6 Frågan om registerkontroller utan Författningsstöd. Dnr 18KS528
- §7 Antagande detaljplan Valbo-Ön 5. Dnr 19KS163
- §8 Förändring i förbundsordningen för kommunalförbundet Gästrike återvinnare. Dnr 19KS366
- §9 Sammanträdesdagar år 2020 för Kommunfullmäktige. Dnr 19KS259
- §10 Val av nämndemän till Gävle tingsrätt samt avsägelse och fyllnadsval. Dnr 19KS71 28 oktober 2019
- §3 Plan för hantering av extraordinära händelser 2019. Dnr 19KS351
- §4 Riktlinje för att förhindra jäv samt givande och tagande av muta bland förtroendevalda. Dnr 19KS112
- §5 Kommunalt partistöd 2018. Dnr 17KS380
- §6 Avfallstaxa 2020. Dnr 19KS325
- §7 Delårsrapport 2 2019 med årsprognos för kommunen och de kommunala bolagen. Dnr 19KS55
- §8 Avsägelse samt fyllnadsval. Dnr 19KS71

25 november 2019

- §3 Fastställande av skattesats år 2020. Dnr 19KS185
- §4 Kommunplan med årsbudget 2020 och utblick 2021-2023. Dnr 18KS448
- §5 Säkerhetspolicy för Gävle kommunkoncern. Dnr 17KS305
- §6 Anmälan om väckta motioner och e-petitionersom är under beredning från och med 2019-01-01. 19KS1
- §7 Bygglövtaxa inför år 2020. Dnr 19KS478
- §8 Plantaxa för år 2020. Dnr 19KS474

- §9 Uppdatering av taxa enligt livsmedelslagen, kontrollförordning (EU) 2017/625
- §10 Avsägelse samt fyllnadsval. Dnr 19KS71

9 december 2019

- §3 Kommunplan med årsbudget 2020 och utblick 2021-2023. Dnr 18KS448
- §4 Borgensavgifter kommunägda bolag. Dnr 19KS233
- §5 Kommunalt partistöd för år 2020. Dnr 19KS413
- §6 Arbetsordning för kommunfullmäktige. Dnr 19KS421
- §7 Kungörelse av fullmäktiges sammanträden i ortstidningar 2020. Dnr 19KS512
- §8 Verksamhetsplan för kommunfullmäktige år 2020. Dnr 19KS515
- §9 Val av ombud till bolags- och föreningsstämmor 2020. Dnr 19KS529
- §10 Utökad investeringsram 2019 för Kommunstyrelsen. Dnr 19KS510
- §11 Omfördelning kommunbidrag mellan Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, Socialnämnden och Omvårdnadsnämnden 2019. Dnr 19KS521
- §12 Avsägelse samt fyllnadsval. Dnr 19KS71

Kommunfullmäktige har under året även behandlat allmänhetens eller enskilda politikers frågor:

Allmänhetens och politikers frågestund	9 (7)
Medborgarförslag, besvarade	24 (2)
Nya medborgarförslag	0 (1)
Interpellationer	53 (28)
Nya interpellationer	41 (28)
Motioner	22 (13)
Nya motioner	31 (11)
E-petitioner	9 (0)

Föregående år inom parantes.

Webbdarium: www.gavle.se

Gästrike Återvinnare årsredovisning behandlas inte i Gävle kommuns kommunfullmäktige. Förbundet har eget fullmäktige.

Rapportering nämnder och bolag

Nämndernas årsredovisningar med utförliga verksamhets- och personalberättelser samt uppföljning av mål redovisas i respektive nämnds diarium. Under åren 2016–2019 finns dokumenten enligt de ärendenummer som redovisas i tabellen till vänster.

För bolagens verksamhets- och personalberättelser hänvisas till deras årsredovisningar.

Nämnders och bolagsrapporter omfattar följande avsnitt förutom för Revisorskollegiet, Valnämnden, Överförmyndarnämnden, Jävsnämnden, Gemensam nämnd för verksamhetsstöd och Gävle Vatten som inte lämnar personalstatistik.

Målanalys

1. Invånare och kunder
2. Medarbetare
3. Hållbar tillväxt
4. Ekonomi
  - Uppföljning av politiska uppdrag, kommentar till ägardirektivet
  - Uppföljning extrema utförare
  - Utvecklingsområde
  - För verksamheten viktiga nyckeltal
  - Resultat och investeringar
  - Framtida intäkts- och kostnadsutveckling
  - Sammanfattning av de viktigaste händelserna
  - Bilaga 1: Personalstatistik

Nämnd	Diarienummer 2016	Diarienummer 2017	Diarienummer 2018	Diarienummer 2019
Kommunstyrelsens gemensamma dokument	16KS483	17KS497	19KS24	19KS518
Kommunstyrelsen	16KS482	17KS498	19KS25	19KS519
Samhällsbyggnadsnämnden	16SBN545	17SBN555	18SBN490	19SBN432
Jävsnämnden	16JN11	17JN20	19JN3	19JN18
Utbildningsnämnden	16UN275	17UN260	18UN113	19UN191
Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden	16NAN47	17NAN42	18NAN23	
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden				19AFN176
Kultur- och fritidsnämnden	16KFN214	17KFN70	19KFN8	19KFN192
Socialnämnden	16SON189	17SON214	19SON1	19SON273
Omvårdnadsnämnden	16ON173	17ON394	18ON569	19ON386
Valnämnden	16VN10	17VN10	19VN3	19VN33
Överförmyndarnämnden	16ÖFN8	17ÖFN13	19ÖFN3	19ÖFN26
Revisorskollegiet	16REK5	17REK4	19REK2	19REK24
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	16GNV8	17GNV8	19GNV1	

Revisionsberättelse för år 2019

Vi har granskat verksamheten i kommunstyrelsen, nämnderna och de gemensamma nämnderna samt, i vår roll som utsedda revisorer och lekmannarevisorer, även verksamheten i kommunens företag. Granskningen har utförts enligt lagstiftning, god revisions-sed i kommunal verksamhet och reglemente för revisorerna i Gävle kommun.

Granskningsarbetets omfattning, inriktning och resultat redovisas i bilagorna "Kommunrevisionens förvaltningsberättelse 2019" samt "Kommunrevisionens redogörelse för granskningsarbetet 2019", ur vilka vi särskilt vill lyfta fram:

Förutsättningarna för revisorernas arbete

Verksamheten har under 2019 genomförts med begränsade personella resurser p g a pensionering, deltider och sjukfrånvaro, vilket inneburit att budgeterade 5 yrkesrevisorer i realiteten varit 3,6 tjänster inklusive en inhyrd nämndsekreterare.

Vi har haft dialogmöten med de granskade enheterna och haft möten med kommunledningen samt med fullmäktiges presidium och gruppledarna, vilket är en viktig del av vårt arbete.

Bristande målpuffyllelse – verksamhet

Inom perspektivet Invånare och kunder har inte målet Kompetensnivån hos kommunens befolkning höjs och anpassas till arbetsmarknadens behov och samhällets utveckling uppnåtts. Detta är i likhet med tidigare år.

Andelen elever i årskurs 9 som blir behöriga till gymnasiet har under en tioårsperiod sjunkit med 7 procentenheter. Gapet till riksgenomsnittet har också

ökat över tid. Eleverna i Gävle kommun har inte sämre förutsättningar, däremot är frånvaron bekymmersam, 15% av eleverna i årskurs 9 har en frånvaro på över 20%. Utbildningsnämnden gör nu en analys som kopplar ihop betygsresultat på individnivå med frånvaro. Revisorerna har en pågående förstudie av frånvarohanteringen inom grundskolan på skolnivå och på huvudmannanivå.

Resultaten för gymnasieskolorna är lägre än för föregående år vad gäller gymnasieexamen, men högre avseende behörighet till högskola. Även här är frånvaron totalt hög, men varierar mellan gymnasier: 11–14%.

Sammanfattningsvis kan den bristande målpuffyllelsen få stora negativa effekter för elever i form av utanförskap och bidragsberoende samt samhällsekonomiska konsekvenser i form av större belastning på trygghetssystemen. Prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner visar på att det framgent är färre som ska försörja fler, vilket understryker vikten av att elever tar examen och sedan påbörjar studier eller kommer ut i arbetslivet. Följden av att elever inte når sin examen och inte kommer ut i arbetslivet, är dessutom att det kan uppstå kompetensbrist inom flertalet yrken.

Inom perspektivet Hållbar tillväxt nås inte målet Gävle kommun är en av Sveriges bästa företagarkommuner. Tre indikatorer anses inte vara uppfyllda. Utfallet för indikatorn företagsklimat har försämrats ytterligare och Gävle placerar sig nu på plats 273, vilket är en försämring med totalt 19 placeringar i jämförelse med föregående år.

Byggklar mark för företagande är vid årsskiftet återigen betydligt lägre, 12,1 hektar, än målvärdet 60 ha. Under året har 66 ha sålts till Microsoft. Ett detaljplanebeslut i juni om mark i Rörberg, 213 ha, har överklagats.

Arbetslösheten är fortsatt högre i Gävle än i riket.

Avvikelsen mot rikssnittet har sjunkit under de senaste åren, men når inte målvärdet för 2019.

Nöjd Kund Index (NKI, kundnöjdhet) ligger på indexnivån 70, som den legat på eller strax under, de senaste fem åren. Antal nyregistrerade företag per 1000 invånare är 5,2 för 2019, samma nivå som 2017 och 2018. Målvärdet var 6,8 för 2019.

Den bristande målpuffyllelsen i båda fallen innebär negativa effekter för arbetsmarknadens behov och samhällets utveckling. Fortsatta åtgärder är nödvändiga. Revisionen kommer nogsamt att följa utvecklingen.

Gävle Vatten AB:s ekonomiska ställning

Revisorerna har uppmärksammat att Gävle Vatten AB för 2019 haft en underbalanserad budget. Bolagets resultat efter finansiella poster och före skatt är ett underskott om -34,3 mnkr för 2019. Bolaget har inget avkastningskrav, då det inte är förenligt med Lag om allmänna vattentjänster. Underskottet får inte avräknas mot överskott från taxeintäkter längre fram.

Bolaget aviserade behov av taxehöjning 2018 för att klara ekonomin 2019. Beslut om höjd taxa fattades av kommunfullmäktige i juni 2019.

Taxan höjs 25% år 2020 och 20% åren 2021 och 2022 för att täcka verksamhetens kostnader. Trots detta beräknas bolagets egna kapital i stort förbrukas i kommunplanen för 2020–2021. Ett aktieägartillskott eller en kapitaltäckningsgaranti kan bli nödvändigt redan under 2020. Aktieägartillskott för underskotts-täckning betraktas som driftsbidrag och genererar moms och skatt i bolaget (vilket Ockelbo Vatten AB tidigare erfarit).

Aktierna i Gävle Vatten AB är upptagna till 40

mnkr i Gävle kommuns årsredovisning. Då beskedet från Bokföringsnämnden kom sent, att underskott var tvungna att redovisas över resultatet, har ingen översyn av värderingen gjorts. Enligt SG Ekonomi kommer det att göras under 2020.

Gävle Vatten AB:s verksamhet är samhällsviktig och bolaget behöver ha en ekonomisk stabilitet. Under denna mandatperiod planeras en stor investering i en ny vattentäkt i Älvkarleby.

Finansiella mål och uppföljning av målpuppfyllelse

Av fyra finansiella mål för god ekonomisk hushållning 2019 uppnås tre medan ett delvis uppnås.

Kommunkoncernens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt och inom tilldelade ramar.

Målet bedöms som uppfyllt. Verksamhetens nettokostnader har ökat med 1,9% (målvärde högst 3,4%). Skatter, generella bidrag och utjämning har ökat med 3,7% (målvärde 3,4%).

I nettokostnaderna ingår en försäkringsintäkt på nära 54 mnkr. Men även om den exkluderas så uppgår nettokostnadsökningen till 2,8% ett utfall som även det understiger skatteintäktsökningen.

Trenden för de senaste fem åren är att kostnadsutvecklingen är högre än intäktsutvecklingen av skatter, generella bidrag och utjämning. Det är positivt att nettokostnadsutvecklingen bromsats under 2019. För att långsiktigt ha en verksamhet som finansieras av skatteintäkterna, krävs en balans mellan skatteintäkter och nettokostnader under kommande år.

Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 2 procent av skatteintäkterna.

Med resultat avses resultat exklusive realisationsvinster och exploatering. Bedömningen är att målet, minst 2%, uppnås över en åttaårsperiod tack vare goda resultat tidigare år, utfallet är 2,6%.

Utfallet för 2019 är ett resultat om 1,9%, det budgeterade resultatet om minst 0,5% nås.

Revisionen noterar att båda indikatorernas målvärden har ändrats i och med ett nytt budgetbeslut i fullmäktige angående Spångersleden, efter beslutet om kommunplan 2019–2022. Ändringen innebär en sänkning av målvärdena för båda indikatorerna från 1,4% till 0,5% respektive 2,7% till 2,4%. Om ändring inte gjorts hade utfallet för det genomsnittliga resultatet under de senaste åtta åren om 2,6% inte uppnått målvärdet.

Att målvärden i budget för innevarande år ändras, tycker revisionen ger en felaktig bild. En mer rättvisande bild är att låta ursprungliga målvärden kvarstå och istället redovisa utfallet med en beskrivning av avvikelserna.

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans.

Målet bedöms uppnås. Kommunkoncernens soliditet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet, en av indikatorerna, uppgår till 34,2%, och klarar målvärdet 31,0%. Detsamma gäller för kommunen, där soliditeten uppgår till 45,3% och klarar målvärdet om 45,2%.

Den andra indikatorn är kommunkoncernens skuldsättningsnivå. Skuldsättningsnivån är 99 589 kr och klarar målvärdet om 108 100 kr per invånare.

Investeringar bör långsiktigt vara självfinansierade

Bedömningen är att målet delvis uppnås. Självfinansieringsgraden under den senaste femårsperioden uppgår till 91% och överstiger målvärdet minst 76%. Även självfinansieringsgraden för 2019 om 92% klarar målvärdet 63%. Däremot uppgår inte självfinansieringen till den långsiktiga målsättningen om 100% självfinansiering.

Revisionen noterar att i planerna för nyinvesteringar kommande år, beräknas självfinansieringen endast uppgå till 50–60%. Då investeringsplanerna i kommunen uppgår till 700–900 miljoner kronor per år, räknar man med att det krävs resultatförbätt-

ringar på uppemot 500 miljoner kronor på årsbasis för att klara en snabb egen finansiering av investeringarna. Det är med hänsyn till dagens pandemikris och kommande lågkonjunktur inte realistiskt, utan extern finansiering kommer att krävas. Det kommer att påverka både soliditet och självfinansieringsgrad.

Analys

De totala nettokostnaderna uppgår till 5 805,2 mnkr. De sammantagna intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning uppgår till 6 015,4 mnkr. Marginalen är 210,2 mnkr, vilken är betydligt större än 2018 då marginalen endast var 17 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är 96,5% av skatteintäkterna för 2019.

Kommunens totala resultat, 315,9 mnkr, påverkas av jämförelsestörande poster med totalt 262,9 mnkr. De jämförelsestörande posterna är:

- Nedskrivningar -2,0 mnkr
- Realisationsvinster 8,7 mnkr
- Exploateringsverksamheten 199 mnkr
- Värdeöverföring exploatering -6,6 mnkr
- Utdelning Kommuninvest 9,9 mnkr
- Skadeersättning Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB 53,9 mnkr

Utän samtliga jämförelsestörande poster uppgår ändå resultatet för kommunen till 53 mnkr 2019.

Det är det sista året ersättning utbetalas från Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB, då bolaget läggs ner under 2020. Kvarstående medel från bolaget kommer då tillbaka till kommunen. Exploateringsresultatet är mycket högt 2019 och huvuddelen utgörs av försäljningen av mark till Microsoft.

Prognoserna för den ekonomiska utvecklingen för kommunen har varit mindre skatteintäktsökningar de kommande åren samtidigt som behoven i både yngre och äldre åldersgrupper innebär ökande kostnader. Med anledning av Coronapandemin kommer kommunen att drabbas av högre kostnader i

olika verksamheter och ännu mindre skatteintäkter. En betydligt högre arbetslöshet förväntas. Staten kommer att gå in med extra medel till kommunerna, men om det kommer att täcka inkomstbortfallet är svårt att förutse.

Behovet av verksamhetsanpassning för kommande år är stort och tillsammans med den planerade höga investeringstakten för att möta behoven i välfärden krävs en strikt ekonomistyrning.

Rättvisande räkenskaper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lag om kommunala bokföring och redovisning samt god redovisningssed, med följande undantag för

- indikation på klassificeringsfel gällande finansiell leasing, vilket föranleder en djupare granskning 2020
- bokföring och arkivering där systemdokumentation inte är till fullo framtagen
- andelsvärde i Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB

Balanskravet, det lagstadgade kravet på ett positivt resultat, enligt en fastställd beräkningsmodell, är uppfyllt.

Vi tillstyrker:

- att styrelsen, övriga nämnder, gemensamma nämnder och de förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet, samt
- att årsredovisningen godkänns

Revisionsberättelsen är upprättad av samtliga valda revisorer i Gävle kommun. Eva-Karin Hamilton har inte deltagit i revisionen av Omvårdnadsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden. Lena Lundgren Rörick har inte deltagit i revisionen av Utbildningsnämnden och Gavlia-koncernen och inte heller i granskningsprojektet rörande Microsofts köp av mark från kommunen. Erik Olsson har inte deltagit i revisionen av Kultur- och Fritidsnämnden samt fullmäktiges valberedning. Elizabeth Puhls har inte deltagit i revisionen av de gemensamma nämnderna Företagshälsovård och Hjälpmedel/FOU Välfärd. Arne Øvreid har inte deltagit i revisionen av Utbildningsnämnden.

Gävle den 23 april 2020

Rosalie Carlén
Lena Lundgren Rörick
Elizabeth Puhls

Eva-Karin Hamilton
Erik Olsson
Arne Øvreid

© Gävle kommun, 2020

Produktion: Baringo reklam & kommunikation AB

Foto: Gävle kommun, Daniel Bernstål, Mostphotos/Mathias Darmell

www.gavle.se